

עזרי מעם השם עושה שמים וארץ

סֵפֶר הַזֹּהַר

שִׁחְבֵר הַתְּנָא הָאֱלֹקִי רַבֵּן שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאי זי"ע"א

וּבּוֹ: "סֵפֶר הַזֹּהַר", "זֹהַר תְּדָשׁ", "תְּקוּנֵי הַזֹּהַר"

מְנַקֵּד

- כֶּרֶךְ נֶג -

תְּקוּנֵי הַזֹּהַר

דף ל"ג ע"א - דף נ' ע"א

מְבַאֵר בְּלִשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ עִם פֶּרוֹשׁ מִל וְנִחְמָד לְמַעַן יִרוּץ הַלּוֹמֵד בּוֹ

מְחַלֵּק לְשָׁנָה אַחַת וּלְשָׁלֹשׁ שָׁנִים

מוֹפֵץ לֵאל מִשְׁרֹת רוּחַ כָּלל וְעִיקֵר
לְקִירוּב הַגְּאוּלָּה בְּרַחֲמִים

בְּדַקּוֹת סְפּוּרוֹת בְּלִבְד תִּזְכָּה לְהִיּוֹת בֶּן עוֹלָם הַבָּא

נְסֻדֵר, נְעֻרָה וְהוֹנָה מִחֶן שׁ, בְּנִקּוּד וּפְסוּק מְלֵא, עִם מְרָאָה מְקוּמוֹת,
בְּחִלּוּק קְטָעִים לְפִי הָעֵינִינִים, בְּאוֹתֵיזוֹת גְּדוּלוֹת וּמְאִירוֹת עֵינִים

יוֹצֵא לְאוֹר עַל יְדֵי "מִפְעַל הַזֹּהַר הָעוֹלָמִי"
בְּעִידָה"ק בֵּית שְׁמַשׁ תּוֹבֵב"א
כְּסִילוֹ תִשְׁעֵ"א לִפ"ק

הוצאת:

שע"י "חברה מזכי הרבים העולמי" מפעל עולמי להצלת הדת

מיסודו של הגה"צ רבי שלום יהודה גראס
כ"ק מרן אדמו"ר מהאלמין שליט"א
רחוב נחל לכיש 24/8 רמת בית שמש ארץ ישראל
טל: 054-843-6784 / פקס: 02-995-1300

MIFAL HAZOHAR HOILUMI
C/O CHEVREH MAZAKEI HARABIM HOILUMI
Under The Supervision Of Rabbi Sholom Yehuda Gross
The Head Of The Rabbinical Court Of Holmin
Cong. Of Holmin, Nachal Lachish 24/8
Ramat Beth Shemesh 99093, Israel
Tel: 054-843-6784 / fax: 02-995-1300
hazohar.com@gmail.com

מצוה גדולה לזכות את הרבים

ולפרסם ספרי הזוהר היומי

בבתי כנסיות, בבתי מדרשות, בשמחות, לכל החברים וידידים,
ולכל אחד ואחד מישראל, לקרב הגאולה שלימה בב"א
וכל המזכה את הרבים זוכה לבנים צדיקים
ולכל ההבטחות הרשב"י זיע"א

כל הזכויות שמורות

ואין למכור או לסחור או לקבל רווח עבור הטקסט או חלקו
מותר ומצוה ללמוד ולזכות את הרבים **בחינם בלבד**

ניתן ל"מפעל הזוהר העולמי"

על ידי הרב הצדיק המקובל **הרב בניהו שמואלי** שליט"א
ראש ישיבת "נהר שלום" (רח' שילה 6 ירושלים)
לעילוי נשמת מורינו ורבינו הצדיק הקדוש
רבי **מרדכי** בן מרים **שרעב"י** זיע"א

תפלה קודם למוֹד הַזֶּהר (קבלה מהאריז"ל)

רבוֹן העולמים ואדוני האדונים, אב הרחמים והסליחות. מודים אנחנו לפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו, בקדה ובהשתחויה, שקרבתנו לתורתך ולעבודתך עבודת הקדש, ונתת לנו חלק בסודות תורתך הקדושה. מה אנו, מה חיינו, אשר עשית עמנו חסד גדול פֶּזַח. על פן אנחנו מפילים תחנונינו לפניך, שתמחול, ותסלח, לכל חטאתינו ועוונותינו, ואל יהיו עוונותינו מבדילים בינינו לביניך.

ובכן יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו, שתכונן לבבינו ליראתך ואהבתך, ותקשיב אזניך לדברינו אלה, ותפתח לבבינו הערל בסודות תורתך, ויהיה למודנו זה נחת רוח לפני כסא כבודך פריח נחות. ותאציל עלינו אור מקור נשמתנו בכל בחינתינו, ושיתנוצצו ניצוצות עבדיך הקדושים אשר על ידם גלית דבריך אלה בעולם. וזכותם, וזכות אבותם, וזכות תורתם, ותמימותם, וקדשם, יעמוד לנו לבל נפשל בדברים אלו. ובזכותם תאיר עינינו במה שאנו לומדים. כמאמר נעים ומירות ישראל "גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך". יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יי צורי וגואלי. כי יי יתן חכמה מפיו דעת ותבונה:

תפלה לאַחַר לְמוֹד הַזֶּהר (יאמר בפנות הלב)

אלהינו ואלהי אבותינו מלך רחמן רחם עלינו טוב ומטיב הדרש לנו. שובה אלינו בהמון רחמיה בגלל אבות שעשו רצונך. בנה ביתך כבתחלה וכוונן מקדשך על מכונו. והראנו בבנינו ושמחנו בתקונו. והשב פהנים לעבודתם ולויים לדוכנם לשירם ולזמרם. והשב ישראל לנויהם. ומלאה הארץ דעה את ה' ליראה ולאהבה את שמך הגדול הגבור והנורא אמן פן יהי רצון.

עֲמָה, שְׁנֹאֲמֵר בְּעֲלֵי יָדִים,
שְׁנֹאֲמֵר בְּהֵם וְיָדֵי אָדָם מִתַּחַת
כְּנִפְיָהֶם, וְכַמָּה בְּעֲלֵי גוֹף עוֹלָם
עֲמָה, שְׁנֹאֲמֵר בְּהֵם וְגוֹיֹתוֹ
כְּתָרְשִׁישׁ, וְכַמָּה בְּעֲלֵי כְרִית
עוֹלָם עֲמָה, שְׁנֹאֲמֵר בְּהֵם
כְּמֵרָאָה הַקְּשֵׁת, וְהֵם בְּעֲלֵי
אוֹתוֹת, וְכַמָּה בְּעֲלֵי רַגְלִים
עוֹלָם עֲמָה, שְׁנֹאֲמֵר בְּהֵם
וְרַגְלֵיהֶם רַגְלֵי יִשְׂרָאֵל.

וּכְשֶׁהוּא בְּהִיכְלָהָ, כָּל הַנְּבִיאִים
עוֹלָם שָׁם, וְדוֹפְקִים בַּשַּׁעַר,
וְאוֹמְרִים אֲדֹנָי שְׁפָתַי תִּפְתָּח.
שְׁלֶשֶׁת הָרָאשׁוֹנִים שֶׁל הַתַּפְּלָה
הֵם מְסֻדְרִים בְּקִשּׁוֹת עַל הַנֶּפֶשׁ,
לְהַפְנִס בְּהֵם לִפְנֵי עֶלְת הָעֲלוֹת,
שֶׁשֶׁם חַיֵּי הַנֶּפֶשׁ. הָאֲמֻצְעִיּוֹת
מִמְנוֹת עַל שְׁאֵלוֹת לְבַקֵּשׁ
בְּקִשׁוֹתֵיהֶם עַל צְרֻכֵי הַגּוּף.
שְׁלֶשֶׁת הָאֲחֵרוֹנוֹת מְקַבְּלִים
תְּשׁוּבָה שֶׁל כָּל הַשְּׁאֵלוֹת מִן
הַמֶּלֶךְ.

וּמַעַל כָּלֵם יָד כּוֹתֶבֶת, וּמִתַּחַת
כָּלֵם יָד חוֹתֶמֶת. זֶהוּ שְׁפָתוֹב
וּבְיַד כָּל אָדָם יַחְתּוֹם, יָד כּוֹתֶבֶת
תּוֹרָה שֶׁבְּכֶתֶב שֶׁהִיא לְיָמִין, יָד
חוֹתֶמֶת תּוֹרָה שֶׁבְּעַל פֶּה שֶׁהִיא
לְשִׁמְאֵל. תּוֹרָה שֶׁבְּכֶתֶב הִיא
לְיָמִין, עָלָיו נֹאֲמֵר וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל
יֵצְאוּ בְּיַד רַמָּה, וְזֶה הָעֲמוּד
הָאֲמֻצְעִי, שֶׁהוּא תּוֹרָה שֶׁנִּתְּנָה
מִיָּמִין, שֶׁשֶׁם חֲכָמָה.

תּוֹרָה שֶׁבְּעַל פֶּה, שֶׁשֶׁם שְׂכִינָה
תַּחְתּוֹנָה, נִקְרָאת פֶּה מִצַּד
הַצַּדִּיק, שֶׁכָּף עוֹלָה פֶּה לְחֻשְׁבוֹן
מִלִּ"ה, שֶׁהוּא כָּל פֶּה, וּמִשּׁוֹם
זֶה וּבְיַד כָּל אָדָם יַחְתּוֹם, וְהִיא
לְשִׁמְאֵל, שֶׁשֶׁם הִיא הָאֵם
הָעֲלִיּוֹנָה, שְׁנֹאֲמֵר בֵּה חֲתֻמָּנוּ
לְחַיִּים, וְצַדִּיק עַל שְׁמָה נִקְרָא
סֵפֶר חַיִּים, כְּמוֹ שֶׁאֲמַרְנוּ וּבִסְפֵר
חַיִּים וְגוֹמֵר. הָרִי נִפְתַּח הַהִיכָל,
וְהָרִי בָּאִים הַנְּבִיאִים בְּעֲלֵי
הַרְגָלִים שְׂדוֹפְקִים בַּשַּׁעַר,

דְּאֲתָמֵר בְּהוֹן (יְחֻקָּאֵל א ח) וְיָדֵי אָדָם מִתַּחַת
כְּנִפְיָהֶם, וְכַמָּה מְאִרֵי דְגוּפָא סְלָקִין עֲמָה
דְּאֲתָמֵר בְּהוֹן (דְּנִיאָל יו) וְגוֹיֹתוֹ כְּתָרְשִׁישׁ, וְכַמָּה
מְאִרֵי דְכְרִית סְלָקִין עֲמָה דְאֲתָמֵר בְּהוֹן (יְחֻקָּאֵל
א כח) כְּמֵרָאָה הַקְּשֵׁת, וְאֲנוּן מְאִרֵי דְאוֹתוֹת,
וְכַמָּה מְאִרֵי דְרַגְלִין סְלָקִין עֲמָה דְאֲתָמֵר
בְּהוֹן (שם) וְרַגְלֵיהֶם רַגְלֵי יִשְׂרָאֵל.

וְכֵן אִיהוּ בְּהִיכְלָהָ, כְּלָהוּ נְבִיאָא סְלָקִין
תַּמָּן, וְדַפְקִין לְתַרְעָא וְאֲמַרִין אֲדֹנָי
שְׁפָתַי תִּפְתָּח (תְּהֵלִים נא יז), תִּלְתִּל קַדְמָאִין דְּעֲלוֹתָא
אִינוּן מְסֻדְרִין שְׁאֵלְתִין עַל נַפְשָׁא, לְאֵעֲלָא בְּהוֹן
קַדָּם עֶלְת הָעֲלוֹת, דְּתַמָּן חַיֵּי נַפְשָׁא, אֲמֻצְעִיּוֹת
מִמְנוֹן עַל שְׁאֵלְתִין לְמִשְׁאֵל בְּעוֹתְהוֹן עַל צְרֻכֵי
גוּפָא, תִּלְתִּל בְּתַרְאִין מְקַבְּלִין תִּיּוֹבְתָא דְכָל
שְׁאֵלְתִין מִן מֶלֶךָא.

וְלַעֲיָרָא מְפֻלְהוּ יָד כּוֹתֶבֶת, וְלְתַתָּא מְפֻלְהוּ יָד
חוֹתֶמֶת, הֵדָא הוּא דְכְתִיב (אִיּוֹב לו)
וּבְיַד כָּל אָדָם יַחְתּוֹם, יָד כּוֹתֶבֶת אוֹרֵייתָא
דְּכְתִיב דְּאִיהִי לְיָמִינָא, יָד חוֹתֶמֶת אוֹרֵייתָא
דְּבַעַל פֶּה דְּאִיהִי לְשִׁמְאֵלָא, אוֹרֵייתָא דְּכְתִיב
דְּאִיהִי לְיָמִינָא עֲלֵיהּ אֲתָמֵר (שְׁמוֹת יד ח) וּבְנֵי
יִשְׂרָאֵל יוֹצְאִים בְּיַד רַמָּה, וְדָא עֲמוּדָא
דְּאֲמֻצְעִיתָא, דְּאִיהוּ אוֹרֵייתָא דְּאֲתִייהִיב
מִיָּמִינָא דְּתַמָּן חֲכָמָה.

אוֹרֵייתָא דְּבַעַל פֶּה דְּתַמָּן שְׂכִינְתָא תַּתָּאָה, פֶּה
אֲתַקְרִיאַת מְסֻטָּרָא דְּצַדִּיק, דְּהִכֵּי
סְלִיק פֶּ"ה לְחוּשְׁבֹן מִלִּ"ה, דְּאִיהוּ כָּל פֶּה,
וּבְגִין דָּא (אִיּוֹב לו ז) וּבְיַד כָּל אָדָם יַחְתּוֹם, וְאִיהִי
לְשִׁמְאֵלָא, דְּתַמָּן אִיהִי אִימָא עֲלָאָה, דְּאֲתָמֵר
בֵּה חֲתֻמָּנוּ לְחַיִּים, וְצַדִּיק עַל שְׁמָה אֲתַקְרִי
סֵפֶר חַיִּים. (דָּף לג ע"א) כְּמָה דְּאֲמַרְיָנָן וּבִסְפֵר
חַיִּים וְגוֹמֵר, הָא אֲתַפְתַּח הַיְכָלָא, הָא קָא
אֲתִיָּין נְבִיאָאֵי מְאִרֵי דְרַגְלִין דְּקָא דַּפְקִין

ואומרים לאותו שסוגר ההיכל, סגרו"ן, ונקרא אדנ"י, שמו כשם רבו, אומרים לו, אדנ"י שפתי תפתח, פתח שערי ההיכל. באותו זמן נכנסים שומרי השער למלך, ואומרים לו, רבון העולמים, הרי בעלי הרגלים דופקים בשער, שהם שלוחי מצוה, שעומדים בעמידה של תפלה לפניך.

באותו זמן נותן להם רשות להכנס, הגבירה שהיא מצות המלך, האפטרופוס של כל המצוות, מלמדת זכות לפני המלך בשבילם, ותאמר לו: רבון העולם, הרי אלו שעומדים לפניך בתפלות, צריך לתת להם את בקשותיהם. באותו זמן יוצא קול אל בעלי הרגלים, ואומר: בן אדם, צמד על רגליך ואדבר אתך, דבר עמי מה שאלתך באמצעות של התפלות, וינתן לך באחרונות. הגבירה מקבלת את בקשותיו, וצריך לשוב שלש פסיעות לאחור, שלא יחזיר כתפיו אל המלך. אלו יוצאים, וסגרו"ן סוגר את השער אחריהם.

והרי בעלי האותות דופקים בפתח, ואומרים אדנ"י שפתי תפתח. תפתח זה פתחו"ן, ואלו הם בעלי שמונה עשרה ברכות של התפלה, מצד של ח"י העולמים שמיתדים את הקדוש ברוך הוא ושכינתו שם, שהצדיק הוא תשיעי ממעלה למטה וממטה למעלה, תשע נקודות, תשעה טעמים, ועליהם נאמר ויתן אותם אלהים ברקיע השמים, וזה צדיק שבו כל הנקודות. להאיר על הארץ, זו שכינה, שהיא כלולה מכל האותיות.

מיד בעלי השאלות דופקים בשער, כמה שומרי השער נכנסים לפני המלך, ויאמרו: רבון

לתרעא, ואמרין לההוא דסגיר היכלא, סגרו"ן ואתקרי אדנ"י שמייה כשם רביה, אמרין ליה אדנ"י שפתי תפתח, אפתח תרעין דהיכלא, בההוא זמנא עאלין נטורי תרעא למלכא, ואמרי ליה, רבון עלמין הא מארי דרגלין קא דפקין לתרעא, דאינון שלוחי מצוה, דקיימין בעמידה דצלותא קדמך.

בההוא זמנא ייב לון רשו לאעלא, מטרוניתא דאיהי מצוה דמלכא אפטרופוסא דכל פקודין, אוליפת זכו קדם מלכא בגינייהו, ויימא ליה רבון עלמא, הא אלין דקיימין קדמך בצלותין, צריך למייהב לון שאלתין דלהון, בההוא זמנא קלא נפיק לגבי מארי דרגלין, ואמר (יחזקאל ב א) בן אדם עמוד על רגליך ואדבר אתך, מליל עמי מה שאלתך באמצעות דצלותין, וינתן לך בבתראין, מטרוניתא קבלת שאלתוי, וצריך למייהב תלת פסיעאן לאחורא, דלא יתחזר כתפוי לגבי מלכא, אלין נפקין וסגרו"ן סגר תרעא אבתרייהו.

הא מארי דאותות קא דפקין לפתחא, ואמרין אדנ"י שפתי תפתח, תפתח דא פתחו"ן, ואלין אינון מארי דח"י ברכאן דצלותא, מסטרא דח"י עלמין, דמיחדין לקודשא בריך הוא ושכינתיה תמן, דצדיק תשיעאה איהו מעילא לתתא ומתתא לעילא, תשע נקודין תשע טעמי, ועלייהו אתמר (בראשית א יז) ויתן אותם אלהים ברקיע השמים, ודא צדיק דביה כל נקודין, להאיר על הארץ דא שכינתא, דאיהי כלילא מפל אתוון.

מיד מארי שאלתין דפקין לתרעא, כמה נטורי תרעא עאלין קדם מלכא, ויימרון

העולם, הרי בעלי הצדיקים, בעלי התפלות שמברכים אותך בשמונה עשרה ברכות, רוצים להכנס לפניך. מיד מצוה לפתח להם ולתת את שאלותיו, ואלו הם בעלי האותות, מצד של אלו שנאמר בהם והיו לאתת ולמועדים ולימים ולשנים, ואלו הם שמשתחווים על ברפיהם בח"י עולמות, בשמונה עשרה ברכות אל השכינה.

אלו יוצאים, הרי בעלי הקומה דופקים בפתח, שהם כורעים ומשתחווים למלך בתפלות, כמו שאמרו, כל הכורע כורע בברוך, וכל הזוקף זוקף בשם. כורע אל אדנ"י בצדיק, שנאמר בו והמלך שלמה ברוך, וזוקף אל יהו"ה, לחבר אותם שניהם כמו זה: יאהדונה"י.

ועל פלם מלמדת השכינה זכות. והם, כשמעלים את נשמתם למעלה, כמה חיות מקבלות אותם על כנפיהם, ומעלים אותם עד לשער היכל המלך. מיד שאלה דופקים בפתח, מלמדים זכות לפני המלך בשבילם, ומצוה המלך לפתח להם, ואלו הם שמדברים לפני המלך בחשאי, ושואלים ממנו את בקשותיהם בחשאי, יחידים לפני המלך, והמלך נותן להם את שאלותיהם.

מיד הרי הגבירה אוהבת בהם ומלמדת זכות בשבילם לפני שיצאו מן ההיכל, ואמרת: רבון העולמים, אלה הם שהיו, מכסים אותי בעטוף של מצוה של ציציית, בחמשה קשרים ושלש עשרה חליות לכל צד, ובשלשים ושנים ענפי מצוה. מיד מצוה הקדוש ברוך הוא למלאכי המרכבה של מעלה

רבון עלמא, הא מארי צדיקיא מארי דצלותין דמברכין לך ב"ח ב"י ברכאן, בעון לאעלא קמך, מיד מני למפתח לון, ולמהב שאלתוי, ואלין אינון מארי דאותות, מסטרא דאלין דאתמר בהון (שם יד) והיו לאתת ולמועדים ולימים ושנים, ואלין אינון דסגדין ב"ח"י עלמין, ב"ח"י ברכאן לגבי שכינתא.

אלין נפקין הא מארי דקומה דפקין לפתחא, דאינון פרעין וסגדין למלפא בצלותין, כמה דאמרו פל הכורע כורע בברוך, וכל הזוקף זוקף בשם, כורע לגבי אדנ"י בצדיק, דאתמר ביה (מלכים א ב מה) והמלך שלמה ברוך, וזוקף לגבי יהו"ה, לחברא לון תרווייהו כגוונא דא יאהדונה"י.

ועל פלהו אוליפת שכינתא זכו, ואינון פד סלקין לעילא נשמתהון, כמה חיוון מקבלין לון על גדפייהו, וסלקין לון עד תרעא דהיכלא דמלפא, מיד דאלין דפקין לפתחא, אולפין זכו קדם מלפא בגינייהו, ומני מלפא למפתח לון, ואלין אינון דממללין קדם מלפא בחשאי, ושאלין מניה בעותהון בחשאי, יחידים קדם מלפא, ומלפא יהיב לון שאלתין דלהון.

מיד הא מטרוניתא אחידת בהון, ואוליפת זכו בגינייהו קדם דיפקון מן היכלא, ואמרת רבון עלמין, אלין אינון דהו, מכסיין לי בעטופא דמצוה דציציית, בחמש קשרין ותלת עשר חולייין לכל סטר, ובתלתין ותריין ענפי מצוה, מיד מני קודשא בריך הוא למלאכין דמרפבתא דלעילא, לנטלא לון בגדפייהו, ולפרחא בהון מאתר לאתר, ולכסאה עליהון מפל מזיקין ומלאכי חבלה.

לטל אותם בכנפיהם, ולפרח
עמם ממקום למקום, ולכסות
עליהם מפל המזיקים ומלאכי
החבלה.

הרי אלו יוצאים, והנה אחרים
דופקים בשער. מיד נכנסים
שומרי השערים, ואומרים: רבון
העולם, הרי בעלי הידים
שקושרים תפלה של יד על
זרועם השמאלית בתפלה,
ותפלין על הראש, נכנסים, ואלו
הם שנותנים דורון לך בימין,
שהיא צדקה, צ' תשעים אמינים,
ד' ארבע קדשות, ק' מאה
ברכות, ה' חמשה חמשי תורה.
ומיד מצוה אותם לפתח להם.
באותו זמן וידי אדם יוצאים,
שהן גדלה וגבורה ומקבלים את
הדורון שלהם. זהו שכתוב וידי
אדם מתחת פנייהם. מה זה
אדם? אותו שנאמר בו כתפארת
אדם, ומהם מקבלים הדורון
ונותנים למלך. ואם הדורון אינו
פראוי, נמסר לכלב, ודוחים את
בקשתו החוצה, שיש שלא
פותרים להם שערים, ונאמר
בהם בחוץ תעמד, ומדבר המלך
עמם מבחוץ, ונותן להם
שאלותיהם מבחוץ, והולכים
להם.

שלא כלם נכנסים לבית המלך,
אלא אלו בעלי הבית, שנאמר
בהם ילדים אשר אין בהם כל
מום, לא בתפלתם ולא
בנשמתם, וטובי מראה בכל
מעשיהם, ומשפלים בכל חכמה,
ונאים למראה, ועליהם נאמר
הראיני את מראיך השמיעני את
קולך פי קולך ערב ומראיך
נאוה, וידעי דעת ומביני מדע,
שיודעים בחכמה ובתבונה
ודעת, שאין דורשים במעשה
בראשית, אלא אם הוא חכם
שלא יעלונו, שהיא כ"ח אותיות של

הא אלין נפקין, והא אחרנין דפקין לתרעא,
מיד עאלין נטורי תרעין, ואמרין רבון
עלמא, הא מארי ידין דקשרין תפלה של יד
על דרועייהו שמאלא בצלותא, ותפלין על
רישא, קא עאלין, ואלין אינון דיהבין דורונא
לך בימינא, דאיהי צדקה, צ' תשעים אמינים,
ד' ארבע קדושות, ק' מאה ברכאן, ה' חמשה
חומשי אורייתא, ומיד מני לון, למפתח לון,
בהווא (דף גג ע"ב) זמנא וידי אדם נפקין,
דאינון גדולה גבורה, ומקבלין דורונא דלהון,
הדא הוא דכתיב (יחזקאל א ח) וידי אדם מתחת
פנייהם, מאי אדם, ההוא דאתמר ביה (ישעיה
מד יג) כתפארת אדם, ומקבלין מנייהו דורונא
ויהבין ליה למלכא, ואם דורונא לאו איהו
כדקא יאות, לכלבא אתמסר, ודחיין לון לבר,
דאית דלא פתחין לון תרעין, ואתמר
בהון (דברים כד יא) בחוץ תעמד, וממלל מלכא
בהון מלבר, ויהיב לון שאלתוי מלבר, ואזלין
לון.

דלאו פלהו עאלין לבי מלכא, אלא אלין
מארי דביתא, דאתמר בהון (דניאל א
ד) ילדים אשר אין בהם כל מום, לא
בצלותהון, ולא בנשמתהון, וטובי מראה בכל
עובדיהון, ומשפלים בכל חכמה, ושפירן
למחזי, דעלייהו אתמר (שיר ב יד) הראיני את
מראיך השמיעני את קולך, פי קולך ערב
ומראיך נאוה, ויודעי דעת ומביני מדע (דניאל א
ד) דידעין בחכמה ובתבונה ודעת, דאין
דורשין במעשה בראשית, אלא אם הוא חכם
בחכמה ומבין בבינה ויודע בדעת, ואשר פח
בהם, דא שכינתא עלאה, דאיהי כ"ח אתוון
דעובדא דבראשית, לעמוד בכלהו בעמידה
בחכמה ומבין בבינה ויודע בדעת, ואשר פח בהם, זו שכינה

מַעֲשֵׂה כְּרֵאשִׁית לְעֵמֶד בְּכֹל־
בְּעַמִּידָהּ בַּתְּפִלָּה, אֵלּוּ יִכְנָסוּ
לְהִיכַל הַמֶּלֶךְ, שֶׁהֵם צְדִיקִים
גְּמוּרִים.

לְבִינוּנִים נוֹתֵן לָהֶם אֵת
בְּקֻשׁוֹתֵיהֶם מִבְּחוּץ, וְלֹא נִכְנָסִים
פְּנִימָה. הַרְשָׁעִים נִדְחִים מִשָּׁם,
וְלֹא נוֹתֵן לָהֶם אֵת בְּקֻשׁוֹתֵיהֶם,
אֲלֵא עֲלֵיהֶם נֹאמֵר, מִי בִקֵּשׁ זֹאת
מִיָּדְכֶם רַמַּס חֲצָרִי, וְאֵלּוּ הֵם
הַרְשָׁעִים שֶׁהֵיוּ מְבַזִּים אֵת הַמֶּלֶךְ
בַּתְּפִלָּתָם, שְׁמַנִּיחִים לְשִׁמְעַע אֵת
הַתְּפִלָּה וּמְפַסְּקִים אוֹתָהּ עַל
שִׁיחָה בְּטִלָּה.

אֲרֹי יוֹצְאִים, וְהָרִי אַחֲרֵיהֶם
נִכְנָסִים, אוֹתָם בְּעֲלֵי צְנֹאֵר שֶׁהֵיוּ
מְבָרְכִים אֵת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
עַל מַאֲכָלִים וּמִשְׁקִים שֶׁל
הַקְּרַבְנֹת, שְׁאוּמְרִים בְּכֹל יוֹם צוֹ
אֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרַת אֲלֵיהֶם
אֵת קְרַבְנֵי לַחֲמֵי לֵאשֵׁי רִיחַ
בְּרוּךְ הוּא וְלִשְׁכִּנְתּוֹ בְּכֹמָה
קְרַבְנֹת שֶׁל תְּפִלוֹת. וְאֵלּוּ הֵם
שְׁנֵהֲנִים בְּעֵנַג שַׁבָּת וּמְבָרְכִים אֵת
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא נוֹתֵן לָהֶם שְׁאֵלוֹתֵיהֶם,
וְלֹאֲחֲרָיִם שֶׁהֵיוּ אוֹכְלִים בְּלֵי
תְּפִלָּה, נִדְחִים מִשָּׁם, וְנוֹתְנִים
אוֹתָם בִּידֵי כְּמָה מְלֹאכֵי חֲבֵלָה
שֶׁהֵם מְזִיקִים.

הָרִי אֵלּוּ יוֹצְאִים, וְהָרִי בְּעֲלֵי
קוֹלוֹת וְדַבּוּרִים בְּזִמְרוֹת
וְתַשְׁבְּחוֹת וְהוֹדָאוֹת שֶׁל תְּפִלָּה
דוֹפְקִים, וּבְעֲלֵי הַקּוֹלוֹת
שְׁקוּרָאִים לְקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
בְּקִרְיַת שְׁמַע, שְׁמַע יִשְׂרָאֵל
פְּעָמִים בַּיּוֹם, עָרַב וּבִקְרָ.

בֵּין כֶּף הַנֵּה בְּעֲלֵי הַרְגְלִים
דוֹפְקִים בַּפֶּתַח, בְּעֲלֵי הַעֲמִידָה
שֶׁל תְּפִלָּה, שְׁנֹאמֵר בָּהֶם וְאִשֵּׁר
כַּח בָּהֶם לְעֵמֶד בְּהִיכַל הַמֶּלֶךְ.
הַמֶּלֶךְ סֵתֵם זֶה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא, אֲדֹנָי עוֹלָה לְחֻשְׁבוֹן הִיכַל, וְנֹאמֵר

דְּצִלוֹתָא, אֵלִין יַעֲלוּן לְהִיכְלָא דְּמִלְפָּא, דְּאִינוּן
צְדִיקִים גְּמוּרִים.

בִּינוּנִים יְהִיב לוֹן שְׁאֵלְתִין דְּלְהוֹן מְלָבָר, וְלֹא
עֲאֵלִין לְגָאוּ, רְשִׁיעֵיִיא אֲדַחֲיִין
מִתְמָן, וְלֹא יְהִיב לוֹן שְׁאֵלְתִין דְּלְהוֹן, אֲלֵא
עֲלֵיִיהוּ אֲתִמֵּר (ישעיה א יב) מִי בִקֵּשׁ זֹאת מִיָּדְכֶם
רַמַּס חֲצָרִי, וְאֵלִין אִינוּן רְשִׁיעֵיִיא, דְּהוּוּ מְבַזִּין
לְמִלְפָּא בְּצִלוֹתְהוֹן, דְּמִנְחָן לְמִשְׁמַע צִלוֹתָא,
וּפְסָקִין לָהּ עַל שִׁיחָה בְּטִלָּה.

אֲרִין נְפָקִין, הָא אַחֲרֵנִין עֲאֵלִין, אִינוּן מְאָרִי
דְּצְנֹאֵר, דְּהוּוּ מְבָרְכִין לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא עַל מַאֲכָלִין וּמִשְׁתִּיָּין דְּקְרַבְנִין, דְּאֲמֵרִין
בְּכֹל יוֹמָא צוֹ אֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וְאִמְרַת אֲלֵיהֶם
אֵת קְרַבְנֵי לַחֲמֵי לֵאשֵׁי רִיחַ נִיחוּחֵי (במדבר כח
ב). דְּהוּוּ מְבָרְכִין לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
וְשְׁכִינְתֵיהִי, בְּכֹמָה קְרַבְנִין דְּצִלוֹתִין, וְאֵלִין
אִינוּן דְּמִהֲנִין בְּעֵנַג שַׁבָּת, וּמְבָרְכִין לְקוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, יְהִיב לוֹן
שְׁאֵלְתִין דְּלְהוֹן, וְלֹאֲחֲרֵנִין דְּהוּוּ אֲכָלִין בְּלֵא
צִלוֹתָא אֲתַדַּחֲיִין מִתְמָן, וְיַהֲבִין לוֹן בִּידָא
דְּכְמָה מְלֹאכֵי חֲבֵלָה דְּאִינוּן מְזִיקִין.

הָא אֵלִין נְפָקִין, הָא מְאָרִי דְּקָלִין וְדַבּוּרִין
בְּזִמְרוֹת וְתוֹשְׁבָחוֹת וְהוֹדָאוֹת דְּצִלוֹתָא
דְּפָקִין, וּמְאָרִי דְּקָלִין דְּקִרְאֵן לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא בְּקִרְיַת שְׁמַע, שְׁמַע יִשְׂרָאֵל תְּרִין זְמַנִּין
עָרַב וּבִקְרָ.

אֲדַחֲבֵי הָא מְאָרִי דְּרַגְלִין קָא דְּפָקִין לְפִתְחָא,
מְאָרִי דְּעַמִּידָה דְּצִלוֹתָא, דְּאֲתִמֵּר
בְּהוֹן (דניאל א ד) וְאִשֵּׁר כַּח בָּהֶם לְעֵמֶד בְּהִיכַל
הַמֶּלֶךְ, הַמֶּלֶךְ סֵתֵם דָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא,
הִיכַל הַמֶּלֶךְ דָּא אֲדֹנָי, דְּאֲתִמֵּר בֵּיהּ (תהלים נא
יז) אֲדֹנָי שְׁפִתֵי תִפְתַּח, אֲדֹנָי סֵלִיק לְחוֹשְׁבֹן
הוּא, הִיכַל הַמֶּלֶךְ זֶה אֲדֹנָי, שְׁנֹאמֵר בּוֹ אֲדֹנָי שְׁפִתֵי תִפְתַּח,

היכל, ואתמר (חבוקק א ט) ויני בהיכל קדשו הס מפניו כל הארץ.

ויהו"ה בהיכל קדשו הס מפניו כל הארץ.

זבאה איהו מאן דזכי לאעלאה להיכליה דקודשא בריה הוא, למחזי למלכא ומטרוניתא, זבאה פומא, דשריא ביה צלותא דאיהי אדנ"י, דאמרינן לה אדנ"י שפתי תפתח, וזכאין שפון דאינון תרעין דהיכלא, פגוונא דאלין דאתמר בהון (שם קיח ט) פתחו לי שערי צדק, דכד פומיה פתח בצלותא בשכינתא, ויני יענה מיד, הדא הוא דכתיב (ישעיה נח ט) אז תקרא ויני יענה, א"ז תמנא אתוון יהו"ה אהי"ה, ויני יענה הוא ובית דינו, ודא יהו"ה אדנ"י יאהדונה"י, לקבל תמנא אתוון, אלין אינון חיוון דחשמ"ל, דאינון חיוון דאשא, פעם חשות ופעם ממללות, בצלותא מיושב ממללות, בצלותא דמעומד חשות.

אשרי הוא מי שזוכה להפגס להיכלו של הקדוש ברוך הוא לראות את המלך והגבירה, אשרי הפה ששורה בו תפלה שיהא אדנ"י, שאומרים לה אדנ"י שפתי תפתח, ואשרי השפתיים שהם שערי ההיכל, כמו שאלה שנאמר בהם פתחו לי שערי צדק, שפשו פותח בתפלה עם השכינה, ויהו"ה יענה מיד, זהו שכתוב אז תקרא ויהו"ה יענה. א"ז שמונה אותיות יהו"ה אהי"ה, ויהו"ה יענה, הוא ובית דינו, וזה יהו"ה אדנ"י יאהדונה"י כנגד שמונה אותיות, אלו הם האותיות של חשמ"ל, שהם חיות האש, פעם חשות ופעם ממללות, בתפלת מישב ממללות, בתפלת מעמד חשות.

ותא חזי, אם בר נש סליק במחשבתיה בצלותא דיליה לשכינתא, או בכל פקודא ופקודא דעביד, מיד דדפיק לפתחא דהיכלא דמלכא, נביא או חוזה או חכם או צדיק או חסיד, מיד דקרא לה לתרעא, אם שכינתא סליקת תמן, יי יענה מיד, ולא אמתינ לעבד או ממנא דאפתח ליה, אלא איהו ממש אפתח ליה, מחביבו ורחימו דאית ליה לגבה כחתינ לגבי כלה, ואם שכינתא לא סליקת בהווא צלותא או פקודא, לא חשיב ליה קודשא בריה הוא למפתח ליה היכליה, ואפילו על ידי שלוחא. (דף טז ע"א) ולא איהו כדאי למיעאל להיכלא דמלכא, ועליה אתמר (דברים כד יא) בחוץ תעמד, ומלכר יהבין ליה בעותיה, על ידי שלוחא או ממנא, ואי לא סליק צלותיה פדקא גאות, דחיינ ליה לבר, וסגרינ תרעין באנפוי, ועליה אתמר (משלי א

ובא וראה, אם אדם מעלה במחשבתו בתפלתו לשכינה, או בכל מצוה ומצוה שעושה, מיד פשדופק לפתח היכל המלך, נביא או חוזה או חכם או צדיק או חסיד, מיד פשקורא לשער, אם שכינה עולה שם, יהו"ה יענה מיד, ולא ממתין לעבד או ממנא שיפתח לו, אלא הוא ממש פותח לו, מחביבות והאהבה שיש לו אליה, כמו חתן אל הכלה, ואם שכינה לא עולה באותה תפלה או מצוה, לא מחשיב אותו הקדוש ברוך הוא לפתח לו את היכלו, ואפלו על ידי שליח, ואינו כדאי להפגס להיכל המלך, ועליו נאמר בחוץ תעמד, ומבחוץ נותנים לו את בקשתו על ידי שליח או ממנא, ואם לא עולה תפלתו פראוי, דוחים אותו החוצה, וסוגרים את השערים בפניו, ועליו נאמר

כח) אָז יִקְרָאנִי וְלֹא אֶעֱנֶה יִשְׁחַרְנֵנִי וְלֹא יִמְצָאנִנִי.

אָז יִקְרָאנִי וְלֹא אֶעֱנֶה יִשְׁחַרְנֵנִי וְלֹא יִמְצָאנִנִי.

וְכִי בְּשִׁקְוֹרָאִים יִשְׂרָאֵל כָּל אֶחָד וְאֶחָד לְקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, בְּקִרְיַת שְׁמַע אוֹ בְתַפְלָה אוֹ בְּכָל מִצְוֶה - אִם שְׂכִינָה אֵינָה שָׁם, לֹא יוֹרֵד לְשָׁם. זֶהוּ שְׁפָתוֹב בְּכָל מְקוֹם אֲשֶׁר אֲזַכִּיר אֶת שְׁמִי אָבָא אֱלִיךְ וּבְרַכְתִּיךְ, וְתִרְגָּם אוּנְקְלוֹס, בְּכָל מְקוֹם שֶׁאֲשֶׁרֵה אֶת שְׂכִינָתִי שָׁם וְגוֹמֵר. שְׁפָשְׂאָדָם מַעֲלֶה אֶת הַשְׂכִּינָה בְּמִצְוֹת שְׁלוֹ לְקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא יוֹרֵד עֲלָיו בְּשִׁבְלִיהַ, וּמִשּׁוֹם זֶה אָמַר הַנְּבִיא אֵל יִתְהַלֵּל וְגוֹמֵר, כִּי אִם בְּזֹאת, וְהָרִי פִרְשׁוּהוּ.

וְכִי בְּשִׁאָדָם מַעֲלֶה אֶת הַשְׂכִּינָה בְתַפְלָתוֹ לְקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא יוֹרֵד כִּנְגַד תַּפְלָתוֹ, וְשְׂכִינָתוֹ מְקַדֶּמֶה לְפָתַח לוֹ. זֶהוּ שְׁפָתוֹב וְיֵהִי הוּא טָרָם כְּלֶה לְדַבֵּר וְהֵנָּה רַבָּקָה יוֹצֵאת, וְזֶהוּ הַסּוּד שֶׁבְּאֵרוֹהוּ בְּעֲלֵי הַמְּשֻׁנָּה, אִם שְׁגוּרָה תַּפְלָתִי בְּפִי יוֹדַע אֲנִי שֶׁהוּא מְקַבֵּל, וְאִם לֹא, יוֹדַע אֲנִי שֶׁהוּא מְטוֹרֵף, וְטוֹרְפִים לוֹ תַּפְלָתוֹ בְּפָנָיו, וּמִשּׁוֹם זֶה, וְיֵהִי הוּא טָרָם כְּלֶה לְדַבֵּר, וְלְדַבֵּר בְּתַפְלָתוֹ בְּשֵׁם יְהוָה, מִיַּד שְׂכִינָה יוֹצֵאת אֵלָיו, וּבְשִׁבְלֵי יוֹרֵדֶת שְׂכִינָה לְרַגְלוֹ. זֶהוּ שְׁפָתוֹב צָדֵק לְפָנָיו יְהִלֵּךְ וְיִשֵּׁם לְדֶרֶךְ פְּעָמָיו.

וּבְשִׁשְׁבִּינָה עוֹמְדָת עַל יִשְׂרָאֵל, וְיִשְׂרָאֵל הֵם הַרְגָלִים שְׁעוֹמְדָת עֲלֵיהֶן בְּגִלּוֹת, הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְשַׁבַּח אוֹתָהּ בְּהוֹן, מֵה יָפוּ פְּעָמֶיךָ בְּנַעֲלִים וְגוֹמֵר. וְעוֹד מֵה יָפוּ פְּעָמֶיךָ, כְּשִׁישְׂרָאֵל הָיוּ מְקַיְמִים שְׁלֹשׁ פְּעָמִים בְּשָׁנָה. וְעוֹד מֵה יָפוּ פְּעָמֶיךָ בְּנַעֲלִים,

בְּזִמְנָא דְעַמְדוֹ יִשְׂרָאֵל עַל טוֹרָא דְסִינִי, דְעֲלִייהוּ אֶתְמַר (זכריה יד) וְעַמְדוֹ

וְהָבִי כִּד קְרָאן יִשְׂרָאֵל כָּל חַד וְחַד לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, בְּקִרְיַת שְׁמַע אוֹ בְּצִלּוֹתָא אוֹ בְּכָל פְּקוּדָא, אִם שְׂכִינְתָּא לֹא אֵינָה תַּמָּן לֹא נַחִית תַּמָּן, הִדָּא הוּא דְכָתִיב (שמות כ כד) בְּכָל מְקוֹם אֲשֶׁר אֲזַכִּיר אֶת שְׁמִי אָבָא אֱלִיךְ וּבְרַכְתִּיךְ, וְתִרְגָּם אֲנְקְלוֹס בְּכָל אֶתֶר דְּאֲשֶׁרֵי שְׂכִינְתִי תַּמָּן וְגוֹמֵר, דְּכַד בַּר נֶשׁ סָלִיק שְׂכִינְתָּא בְּפְקוּדִין דִּילִיָּה לְגַבֵּי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא נַחִית עֲלֵיהַ בְּגִינָה, וּבְגִין דָּא אָמַר הַנְּבִיא (ירמיה ט כב), אֵל יִתְהַלֵּל וְגוֹמֵר, כִּי אִם בְּזֹאת וְהָא אוּקְמוּהוּ.

וְהָבִי כִּד בַּר נֶשׁ סָלִיק שְׂכִינְתָּא בְּצִלּוֹתָא דִּילִיָּה לְגַבֵּי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא נַחִית לְקַבֵּל צִלּוֹתֵיהַ, וְשְׂכִינְתֵיהַ אֶקְדִּימָת, לְאַפְתָּחָא לִיָּה, הִדָּא הוּא דְכָתִיב (בראשית כד טו) וְיֵהִי הוּא טָרָם כְּלֶה לְדַבֵּר, וְהֵנָּה רַבָּקָה יוֹצֵאת, וְדָא אֵינָה רְזָא דְאוּקְמוּהַ מְאִרֵי מִתְנִיתִין, אִם שְׁגוּרָה תַּפְלָתִי בְּפִי יוֹדַע אֲנִי שֶׁהוּא מְקוֹבֵל, וְאִם לֹא יוֹדַע אֲנִי שֶׁהוּא מְטוֹרֵף, וְטוֹרְפִין לוֹ צִלּוֹתֵיהַ בְּאַנְפוּי, וּבְגִין דָּא וְיֵהִי הוּא טָרָם כְּלֶה לְדַבֵּר, וְלְמַלְלָא בְּצִלּוֹתֵיהַ בְּשֵׁם יי', מִיַּד שְׂכִינְתָּא נִפְקַת לְגַבֵּיהַ וּבְגִינָה נַחֲתַת שְׂכִינְתָּא לְרַגְלוֹי, הִדָּא הוּא דְכָתִיב (תהלים פה יד) צָדֵק לְפָנָיו יְהִלֵּךְ וְיִשֵּׁם לְדֶרֶךְ פְּעָמָיו.

וְכַד שְׂכִינְתָּא אֵינָה עוֹמְדָת עַל יִשְׂרָאֵל, וְיִשְׂרָאֵל אֵינּוֹן רַגְלִין דְקָמַת עֲלֵיהוּ בְּגִלּוֹתָא, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מְשַׁבַּח לָהּ בְּהוֹן, מֵה יָפוּ פְּעָמֶיךָ בְּנַעֲלִים וְגוֹמֵר (שיר ז ב), וְעוֹד מֵה יָפוּ פְּעָמֶיךָ, כִּד יִשְׂרָאֵל הָיוּ מְקַיְמִין שְׁלֹשׁ פְּעָמִים בְּשָׁנָה, וְעוֹד מֵה יָפוּ פְּעָמֶיךָ בְּנַעֲלִים,

בְּזִמְנָא דְעַמְדוֹ יִשְׂרָאֵל עַל טוֹרָא דְסִינִי, דְעֲלִייהוּ אֶתְמַר (זכריה יד) וְעַמְדוֹ

רְגְלוֹ בַּיּוֹם הַהוּא, וְעוֹד מָה יָפוּ פְעַמַּיָךְ
בְּנֻעָלִים, כַּד קַיְימִין בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה בְּיוֹמָא דְדִינָא
בְּצִלוֹתָא, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּגִינְיֵיהּ עוֹמֵד
מִכְּסָא דִּין וְיוֹשֵׁב עַל כְּסֵא רַחֲמִים, בְּזַמְנָא
דְּאִינוּן קַיְימִין בְּשִׁכְנֵתָא בְּגִלוֹתָא, וְסִבְלִין
עַלֵּיהּ כַּמָּה דִּינִין וְכַמָּה יְסוּרִין, דְּאֶמְרִין כִּי
עֲלִיךְ הוֹרְגֵנוּ כָּל הַיּוֹם נַחֲשָׁבְנוּ כְּצֹאן
טַבְחָה (תהלים מד כג).

בְּזַמֵּן שְׁעֻמְדוֹ יִשְׂרָאֵל עַל הַר
סִינַי, שְׁעַלֵּיהֶם נֶאֱמַר וְעֻמְדוֹ
רְגְלוֹ בַּיּוֹם הַהוּא. וְעוֹד מָה יָפוּ
פְעַמַּיָךְ בְּנֻעָלִים, כְּשְׁעוּמְדִים
בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה בַּיּוֹם הַדִּין בְּתַפְלָה,
הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּשִׁבְלֵם
עוֹמֵד מִכְּסָא דִּין וְיוֹשֵׁב עַל כְּסֵא
רַחֲמִים, בְּזַמֵּן שְׁהֵם עוֹמְדִים עִם
הַשְּׂכִינָה בְּגִלוֹת וְסוּבְלִים עַלֵּיהֶם
כַּמָּה דִּינִים וְכַמָּה יְסוּרִים,
שְׂאוּמְרִים כִּי עֲלִיךְ הוֹרְגֵנוּ כָּל
הַיּוֹם נַחֲשָׁבְנוּ כְּצֹאן טַבְחָה.

וּבְשִׂאָרָם מִתְפַּלֵּל, צְרִיף
בְּהִתְחַלָּה לְהוֹרִיד אֶת הַקְדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא, שְׁהוּא יְהו"ה,
בְּקַרְיַת שְׁמַע, וְאִין אוֹמְרִים
שְׁמַע יִשְׂרָאֵל בְּכָל שְׁבִתוֹת וְיָמִים
טוֹבִים, מְשׁוּם שְׁבִימִים שְׁל חַל,
שְׁעַר הַהִיכָל הַפְּנִימִי הוּא סְתוּם.
זֶהוּ שְׁפִתוֹב כַּה אָמַר אֲדַנִּי
אֱלֹהִיִּם שְׁעַר הַחֲצָר הַפְּנִימִית
הַפְּנִי קָדִים יְהִי סְגוּר שְׁשֵׁת יָמִי
הַמְּעֻשָׂה, וְלָמָּה? מְשׁוּם
שְׁמַטְטֵרוּן שׁוֹלֵט עַלֵּיהֶם, וְכִיּוֹם
הַשְּׁבִת שְׁיָבֵא בְּעֵלָה יִפְתַּח, וְכֵן
בַּיּוֹם הַחֲדָשׁ יִפְתַּח, וּמְשׁוּם זֶה,
כְּשִׁמּוֹרִיד אָדָם יְהו"ה בְּקַרְיַת
שְׁמַע, צְרִיף לְהוֹרִיד אוֹתוֹ
בְּאֲדַנִּי, שְׁהוּא כְּפִיו, וּמְשׁוּם זֶה
אֲדַנִּי שְׁפִתֵי תַּפְתָּח וּפִי יִגִּיד
תְּהִלָּתְךָ.

שְׁשֵׁרֵשׁ תַּפְלוֹת הֵן בְּשִׁבְתָּ,
וְרַבִּיעִית תַּפְלַת מוֹסַף, תַּפְלַת
עֲרִבִית אַתָּה קְדֻשָׁתָּ, וְזוֹ שְׂכִינָה
תַּחְתּוֹנָה שְׁהִיא מְצַד הַשְּׂמָאל,
שְׁשֵׁם הַלְוִיִּם, שְׁנֹאֲמַר בְּהֵם
וְקְדֻשָׁתָּ אֶת הַלְוִיִּם. תַּפְלַת
שְׁחֲרִית, יִשְׁמַח מֹשֶׁה בְּמִתְנַת
חֶלְקוֹ, וְזֶה נְשִׁמַת כָּל חַי, שְׁהִיא
הָאֵם הָעֲלִיּוֹנָה, עַלֵּיהּ נֶאֱמַר אִם
תִּשְׁכַּח בֵּין שְׁפִתַי, אֵל תִּקְרִי
אִם אֵלָא אִם, שְׁעַלֵּיהּ נֶאֱמַר
וַיִּשְׁכַּח בְּמַקּוֹם הַהוּא, בְּמַקּוֹם
שֵׁשׁ כ"ב אוֹתִיּוֹת שֶׁל הַתּוֹרָה, שׁוֹכְכַת שֵׁם. אֲשֶׁרִי הוּא הַפֶּה שֶׁהַתּוֹרָה שֶׁל אוֹתָהּ שְׁעָה שׁוֹכְכַת שֵׁם.

וְכַד בַּר נֶשׁ מְצַלִּי, צְרִיף בְּקַדְמִיתָא לְנַחְתָּא
קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְאִיהוּ יְהו"ה בְּקַרְיַת
שְׁמַע, וְלִיהּ אֶמְרִין שְׁמַע יִשְׂרָאֵל, בְּכָל שְׁבִתוֹת
וְיָמִין טַבִּין, בְּגִין דְּיוֹמִין דְּחוּל תַּרְעָא דְהִיכְלָא
פְּנִימָאָה אִיהִי סְתִימָא, הֵדָּא הוּא דְכִתִּיב (יחזקאל
מו א) כַּה אָמַר אֲדַנִּי אֱלֹהִיִּם שְׁעַר הַחֲצָר
הַפְּנִימִית הַפְּנִי קָדִים יְהִי סְגוּר שְׁשֵׁת יָמִי
הַמְּעֻשָׂה, וְאֶמְרִין בְּגִין דְּמַטְטֵרוּן שְׁלִיט עַלֵּיהּ,
וְכִיּוֹם הַשְּׁבִת דְּיִתִּי בְּעֵלָה יִפְתַּח, וְכֵן בַּיּוֹם
הַחֲדָשׁ יִפְתַּח, וְכֵן דָּא, כַּד נַחֲתִית בַּר נֶשׁ יְהו"ה
בְּקַרְיַת שְׁמַע, צְרִיף לְנַחְתָּא לִיהּ בְּאֲדַנִּי,
דְּאִיהוּ בְּפוּמִיָּה, וְכֵן דָּא אֲדַנִּי שְׁפִתֵי תַּפְתָּח
וּפִי יִגִּיד תְּהִלָּתְךָ.

דְּתַלְתָּ צְלוֹתִין אִינוּן בְּשִׁבְתָּ, וְרַבִּיעֵאָה צְלוֹתָא
דְּמוֹסַף, צְלוֹתָא דְּעֲרִבִית אַתָּה קְדֻשָׁתָּ,
וְדָא שְׂכִינְתָּא תַּתָּא, דְּאִיהִי מִסְטָרָא דְשְׂמָאֲלָא,
דְּתַמָּן לְיוֹאֵי, דְּאֶתְמַר בְּהוּן וְקְדֻשָׁתָּ אֶת הַלְוִיִּם,
צְלוֹתָא דְשְׁחֲרִית יִשְׁמַח מֹשֶׁה בְּמִתְנַת חֶלְקוֹ,
וְדָא נְשִׁמַת כָּל חַי, דְּאִיהִי אִימָא עֲלָאָה, עֲלָה
אַתְמַר (תהלים סח יד) אִם תִּשְׁכַּח בֵּין שְׁפִתַי, אֵל
תִּקְרִי אִם אֵלָא אִם, דְּעֵלָה אַתְמַר (בראשית כח
יא) וַיִּשְׁכַּח בְּמַקּוֹם הַהוּא, בְּאֶתְרֵי דִישׁ כ"ב אֶתְוּוֹן
דְּאוּרִיַּתָּא שְׂכִיבַת תַּמָּן, וְזַפְּאָה אִיהִי פּוּמָא,
דְּאוּרִיַּתָּא דְהִיא שְׁעֵתָא שְׂכִיבַת תַּמָּן.

שֵׁשׁ כ"ב אוֹתִיּוֹת שֶׁל הַתּוֹרָה, שׁוֹכְכַת שֵׁם. אֲשֶׁרִי הוּא הַפֶּה שֶׁהַתּוֹרָה שֶׁל אוֹתָהּ שְׁעָה שׁוֹכְכַת שֵׁם.

הַתְּפִלָּה הַשְּׁלִישִׁית, אַתָּה אָחַד
וְשִׁמְךָ אָחַד, זֶה יְהוָה הַעֲמוּד
הָאֲמֻצְעִי שְׂאוֹחַז בְּשִׁנְיָהֶם, וְהֵן
נִשְׁמָה יִתְּרָה וְרוּחַ יִתְּרָה וְנִפְשׁ
יִתְּרָה. נִפְשׁ יִתְּרָה בְּעֶרְב־שַׁבַּת -
אַתָּה קִדְשָׁתָּ. נִשְׁמָה יִתְּרָה -
נִשְׁמַת כָּל חַי, שְׁנֵאמַר בְּהַ יִשְׁמַח
מִשֶּׁה בְּמִתְנַת חֶלְקוֹ. רוּחַ יִתְּרָה -
אַתָּה אָחַד וְשִׁמְךָ אָחַד. אֲשֶׁרִי
הוּא מִי שְׁפוֹתַח אֶת פִּי בְּשִׁלְשׁ
תְּפִלוֹת לְקַבֵּל אוֹתָם בְּשַׁבַּת.
תְּפִלַּת מוֹסֵף זֶה צְדִיק, שְׁפוֹלֵל
אֶת כָּל הַתְּפִלוֹת, וְכוּ אוֹמְרִים
בְּתְּפִלַּת מוֹסֵף כְּתוּר יִתְּנוּ לָךְ
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ, וְהַכְּתוּר הוּא
כְּתוּר עֲלִיוֹן, יְהוָה אֱלֹהֵינוּ -
אָבָא וְאֵמָא, וְקְדוֹשׁ קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ
- שְׁלֹשֶׁת הָאֲבוֹת, יְהוָה
צְבָאוֹת - בְּרִית מִלָּה וְשִׁפְתֵי
יְרֻכִים שֶׁל אֵמָת, מְלֵא כָל הָאָרֶץ
כְּבוֹדוֹ זֹו שְׁכִינָה.

אֲשֶׁרִי הַשְּׁפִתִים שֶׁהֵם שְׁעָרֵי
הַהִיכָל לְקַבֵּל בְּהֵם אֶת הַתְּפִלוֹת
הַלְלוּ, וּמְשׁוּם זֶה אֲדַנְיִי שְׁפִתֵי
תְּפִתַח, פְּתוּחוּ לִי שְׁעָרֵי צְדָק,
שְׁכַשְׂאֲדָם פּוֹתַח פִּי בְּתְּפִלָּה עִם
שְׁכִינָתוֹ, מִיָּד אֲזוּ תִקְרָא וְיְהוָה
יַעֲנֶה, הוּא וּבֵית דִּינּוֹ, אֲזוּ שְׁמוֹנֶה
אוֹתִיּוֹת שֶׁהֵן יְהוָה אֱהִיָּה, אָבָא
וְאֵמָא, וְיְהוָה יַעֲנֶה מְדָ, הוּא
וּבֵית דִּינּוֹ, יְהוָה אֲדַנְיִי.

בְּשֶׁהֵם בְּאָבָא וּבְאֵמָא, לְיָמִין
וּשְׂמָאל, כָּל אָחַד הוּא שֵׁם בְּפָנָי
עֲצָמוֹ, וְכִשְׁהֵם בְּכַתְרַ עֲלִיוֹן, הֵם
בְּיַחֲוֹד אָחַד כְּמוֹ זֶה:
יֵאָהוּיָהּ, בְּחֶסֶד וּגְבוּרָה, הֵם
יְהוָה אֱהִיָּהּ, הַעֲנֵפִים נְפָרְדִים
לְיָמִין וּלְשְׂמָאל, בְּעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי
הֵם שְׁנֵיֵהֶם בְּיַחֲוֹד אָחַד, וְכֵן
הַעֲנֵפִים נְפָרְדִים בְּנִצְחַ וְהוּד,
יְהוָה לְיָמִין, אֱהִיָּהּ לְשְׂמָאל,
בְּצְדִיק מְתִיחָדִים. הָרִי פֶאֶן סוּד
הָאֵילָן, שְׁמִתְפִשְׁטִים עֲנְפוֹ
מִמְעָלָה וּמְתִיחָדִים לְמַטָּה
בְּשִׁרְשׁוֹ, וְזֶה עֵץ הַחַיִּים.

צְלוֹתָא תְּלִיתָאָה אַתָּה אָחַד וְשִׁמְךָ אָחַד, דָּא
יְהוָה עֲמוּדָא דְאֲמֻצְעִיתָא דְאֲחִיד
בְּתְרוּיָהּ, וְאִינוּן נִשְׁמָה יִתְּרָה וְרוּחַ יִתְּרָה
וְנִפְשׁ יִתְּרָה, נִפְשׁ יִתְּרָה בְּעֶרְב־שַׁבַּת, אַתָּה
קִדְשָׁתָּ, נִשְׁמָה יִתְּרָה נִשְׁמַת כָּל חַי, דְאֵתְמַר
בְּהַ יִשְׁמַח מִשֶּׁה בְּמִתְנַת חֶלְקוֹ, רוּחַ יִתְּרָה אַתָּה
אָחַד וְשִׁמְךָ אָחַד, זְכָאָה אִיהוּ מָאֵן דְאֵפְתַח
פּוּמוֹי בְּתִלַּת צְלוֹתִין, לְקַבְּלָא (דף לד ע"ב) לֹון
בְּשַׁבַּת, תְּפִלַּת מוֹסֵף דָּא צְדִיק, דְכָלִיל כְּלָהוּ
צְלוֹתִין, וּבֵיה אֲמַרִין בְּצְלוֹתָא דְמוֹסֵף כְּתוּר יִתְּנוּ
לָךְ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְכְתוּר אִיהוּ כְּתוּר עֲלִיוֹן, יְיָ
אֱלֹהֵינוּ אָבָא וְאֵמָא, קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ קְדוֹשׁ תְּלַת
אָבָהֵן, יְיָ צְבָאוֹת בְּרִית מִלָּה וְתִרִין יְרֻכֵי
קְשׁוּט, מְלֵא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ דָּא שְׁכִינָתָא.

זְכָאִין שְׁפוּון דְאִינוּן תְּרַעִין דְהִיכְלָא, לְקַבְּלָא
כְּהוּן צְלוֹתִין אֵלִין, וּבְגִין דָּא אֲדַנְיִי
שְׁפִתֵי תְּפִתַח (תהלים נא יז), פְּתוּחוּ לִי שְׁעָרֵי
צְדָק (שם קיח יט), דְכַד בְּרַ נִשׁ אֵפְתַח פּוּמוֹי
בְּצְלוֹתָא בְּשְׁכִינָתֵיהּ, מִיָּד אֲזוּ תִקְרָא וְיְיָ
יַעֲנֶה (ישעיה נח ט), הוּא וּבֵית דִּינּוֹ, אֲזוּ תְּמַנְיָא
אַתְוּון דְאִינוּן יְהוָה אֱהִיָּהּ, אָבָא וְאֵמָא, וְיְיָ
יַעֲנֶה מִיָּד הוּא וּבֵית דִּינּוֹ יְהוָה אֲדַנְיִי.

כַּד אִינוּן בְּאָבָא וּבְאֵמָא, לְיָמִינָא וּשְׂמָאלָא,
כָּל חַד אִיהוּ שֵׁם בְּפָנָי עֲצָמוֹ, וְכַד אִינוּן
בְּכַתְרַ עֲלִיוֹן אִינוּן בְּיַחֲוֹדָא חֲדָא, כְּגוּוֹנָא דָּא
יֵאָהוּיָהּ, בְּחֶסֶד וּגְבוּרָה אִינוּן יְהוָה
אֱהִיָּהּ, עֲנֵפִין מְתְּפָרְדִין לְיָמִינָא וּשְׂמָאלָא,
בְּעֲמוּדָא דְאֲמֻצְעִיתָא אִינוּן תְּרוּיָהּ בְּיַחֲוֹדָא
חֲדָא, וְהַכִּי אִינוּן עֲנֵפִין מְתְּפָרְדִין בְּנִצְחַ וְהוּד,
יְהוָה לְיָמִינָא אֱהִיָּהּ לְשְׂמָאלָא, בְּצְדִיק
מְתִיחָדִים, הָא הַכָּא רְזָא דְאֵילָנָא, דְאֵתְפִשְׁטִין
עֲנְפוֹי מְעִילָא, וּמְתִיחָדִין בְּשִׁרְשׁוֹי לְתַתָּא, וְדָא
עֵץ הַחַיִּים.

עין הדעת טוב, דלית ביה רע, מתתא לעילא,
כגוונא דא, אדנ"י שכינתא תתאה, יהו"ה
עמודא דאמצעייתא, ואינון בתרין ירכין ענפין
מתפרדין לימינא ושמאלא, והכי בתרין
דרועין מתפרדין ענפין לימינא ולשמאלא,
בצדיק אינון ביחודא חדא יאהדונה"י, ודא
רזא דחשמ"ל, חיוון דאשא ממללן, פל
הפורע פורע בברוך, דאיהי יאהדונה"י, וכל
הזוקף זוקף בשם, בתרין שמהן ודא יהו"ה
אהי"ה.

ובהון הוה משבח שכינתא בשיר השירים
מתתא לעילא, הדא הוא דכתיב (שיר
השירים ז ב) מה יפו פעמיה בנעלים בת נדיב,
חמוקי ירכיף כמו חלאים מעשה ידי אמן,
שררף אגן הסהר, שגי שדיף, צוארף, ראשף,
הא הכא מתתא לעילא.

והיא משבחת לקודשא בריך הוא מעילא
לתתא, ראשו פתם פז, עיניו, לחיו,
שפתותיו, ידיו, שוקיו, זכאה איהו מאן דסליק
צלותא בכל איבר ואבר בתקונא דא.

הא חזי יהו"ה אדנ"י איהו קודשא בריך הוא
ושכינתיה, בתרין שוקין יהו"ה לימינא
אדנ"י לשמאלא, ואינון אספקלריאה
המאירה ואספקלריאה שאינה מאירה, בצדיק
תרוייהו חד יאהדונה"י, והכי בתרין דרועין
יהו"ה לימינא אדנ"י לשמאלא, בעמודא
דאמצעייתא יאהדונה"י תרוייהו ביחודא חדא,
בסוד אמ"ן, ובגין דא גדול העונה אמן יותר
מן המברך, הא איהו מתתא לעילא.

מעילא לתתא יהו"ה אהי"ה תרוייהו חד
בכתר עליון, כגוונא דא יאההויה"ה,
בחכמה ובינה יהו"ה אהי"ה, בתרין דרועין
יהו"ה אהי"ה, בעמודא דאמצעייתא תרוייהו

עין הדעת טוב, שאין בו רע,
ממטה למעלה, כמו זה: אדנ"י
שכינה תחתונה, יהו"ה העמוד
האמצעי, ובשתי ירכים הענפים
שנפרדים לימין ולשמאל, וכף
בשתי הזרועות נפרדים ענפים
לימין ושמאל. בצדיק הם ביחוד
אחד יאהדונה"י, וזה סוד
החשמ"ל, חיות של אש
מדברות, כל הכורע פורע
בברוך, שהיא יאהדונה"י, וכל
הזוקף זוקף בשם, בשני שמות,
וזה יהו"ה אהי"ה.

ובהם היה משבח את השכינה
בשיר השירים ממטה למעלה.
זהו שכתוב מה יפו פעמיה
בנעלים בת נדיב, חמוקי ירכיף
כמו חלאים מעשה ידי אמן,
שררף אגן הסהר, שגי שדיף,
צוארף, ראשף, הרי כאן ממטה
למעלה.

והיא משבחת את הקדוש ברוך
הוא ממעלה למטה, ראשו פתם
פז, עיניו, לחיו, שפתותיו,
שוקיו. אשריו מי שמעלה את
התפלה בכל איבר ואיבר בתקון
הזה.

בא וראה, יהו"ה אדנ"י הוא
הקדוש ברוך הוא ושכינתו,
בשתי שוקים, יהו"ה לימין,
אדנ"י לשמאל, והם אספקלריה
המאירה ואספקלריה שאינה
מאירה, בצדיק שניהם אחד,
יאהדונה"י. וכף בשתי זרועות,
יהו"ה לימין, אדנ"י לשמאל,
בעמוד האמצעי יאהדונה"י,
שניהם ביחוד אחד, בסוד אמ"ן,
ומשום זה גדול העונה אמן
יותר מן המברך, זהו ממטה
למעלה.

ממעלה למטה, יהו"ה אהי"ה
שניהם אחד בכתר עליון, כמו
זה: יאההויה"ה, בחכמה ובינה
יהו"ה אהי"ה, בשתי זרועות

יהו"ה אהי"ה, בעמוד האמצעי שניהם כאחד, בנצח והוד יהו"ה אהי"ה, זה לימין וזה לשמאל, בצדיק שניהם ביחוד כאחד, וכן במלכות שניהם ביחוד אחד כמו זה: יהו"ה אדנ"י, ובה מתחברים יהו"ה אהי"ה, ומשום זה היא קרית ארבע, החבור של ארבעה שמות, שהם בארבע פרשיות של תפלין של יד, ובארבעה פתי תפלין של הראש.

ובשנביא היה עולה למעלה ודופק בשער, אם היה עולה עם השכינה, היה פותח לו מיד, והיה אומר לו, בן אדם, עמד על רגליך ואדבר אותך, שאתה הוא שהיית סובל את השכינה בתפלת עמידה, עמד על רגליך, שנאמר בהם וכף רגליהם ככף רגל עגל, עגלים פנקדים שהם מנהיגים את האותיות, ומצד האותיות הם מרבעים. זהו שפתיב על ארבעת רבעיהם בלכתם לכו. ועוד על ארבעת רבעיהם, הם ארבע קדשות שאומר אדם בכל יום. ועוד עמד על רגליך - בראשונות, ומה שאלתך עד חצי המלכות - באמצעיות, ותעש - באחרונות, ששם אדם הוא כמו עבד המקבל פרס מרבו והולך לו. אלו יוצאים, שנותן להם המלך את בקשותם, והרי אחרים דופקים בשער, בעלי ברית מילה, ואומרים אדנ"י שפתי תפתח.

אשריהם ישראל שהם רגלי השכינה, שעומדת עליהם בתפלת העמידה, שהיא ודאי עליהם תפלה מעמד, ועומדת עליהם בגלות, ובמה עומדת עליהם? משום שמורידים אליה יהו"ה, שעליו נאמר כל הזוקף זוקף בשם, שבו צריך בן אדם לזקף את השכינה, ואלו שלא

פחדא, בנצח והוד יהו"ה אהי"ה דא לימינא ודא לשמאלא, בצדיק תרוייהו ביחודא פחדא, וכן במלכות תרוייהו ביחודא חדא פגוונא דא יהו"ה אדנ"י, ובה מתחברין יהו"ה אהי"ה, ובגין דא איהי קרית ארבע, חבורא דארבע שמקון, דאינון בארבע פרשיין דתפלין דיד, ובארבע פתי דתפלין דרישא.

וכד נביא הוה סליק לעילא, ודפיק לתרעא, אי הוה סליק בשכינתא, הוה פתח ליה מיד, והוה אמר ליה בן אדם עמד על רגליך ואדבר אתך (יחזקאל ב א), דאנת הוא דהוית סביל לשכינתא בצלותא בעמידה, עמוד על רגליך, דאתמר בהון (שם א ו) וכף רגליהם ככף רגל עגל, עגולים פנקודים דאינון מנהיגים לאתוון, ומסטרטא דאתוון אינון מרובעין, הדא הוא דכתיב (שם יז) על ארבעת רבעיהם בלכתם לכו, ועוד על ארבעת רבעיהם, אינון (דף נה לה ע"ו) ארבע קדושות דאומר בר נש בכל יומא, ועוד עמוד על רגליך בקדמאין, ומה שאלתך עד חצי המלכות באמצעיות, ותעש בבתראין, דתמן איהו בר נש פעבד המקבל פרס מרבו והולך לו, אלין נפקין דהיב לון מלפא בעותהון, הא אחרנין קא דפקי לתרעא, מארי דברית מילה, ואמרי אדנ"י שפתי תפתח.

זכאין אינון ישראל דאינון רגלין דשכינתא, דקמת עלייהו בצלותא בעמידה, דאיהו ודאי עלייהו תפלה מעומד, וקמת עלייהו בגלותא, ובמאי קמת עלייהו, בגין דנחתין לגבה יהו"ה, דעליה אתמר כל הזוקף זוקף בשם, דביה צריך בר נש לזקפא לשכינתא, ואלין דלא זקפין לה בשם יהו"ה בצלותהון, או בפקודין דאורייתא (ג"א

יהו"ה, שעליו נאמר כל הזוקף זוקף בשם, שבו צריך בן אדם לזקף את השכינה, ואלו שלא

דְּלָהוֹן), אִיהִי צְרוּחַת עֲלֵיהֶו, נְתַנְנִי יְיָ בְיַדִּי לֹא
 אוֹכַל קוֹם (איכה א יד), דְּסַמִּיכוּ דִּילָה אִיהוּ בְּתַרִּין
 דְּרוּעִין דְּאִינוּן חֶסֶד וּגְבוּרָה, וְעַמִּידָה דִּילָה
 בְּתַרִּין שׁוֹקִין דְּאִינוּן נֶצַח וְהוּד, וְזָקִיפוּ דִּילָה
 בְּגוּפָא דְאִיהוּ עַמּוּדָא דְאִמְצָעִיתָא, יְהו"ה
 שְׁמִיה, וּבְגִין דָּא כָּל הַזּוֹקֵף זּוֹקֵף בְּשֵׁם,
 וְיַחּוּדָא דִּילָה בְּצַדִּיק, וּבְגִין אֲלִין דִּלָּא יְכִילַת
 לְמִיקָם בְּהוּן בְּצִלוֹתָא, וְלִית לָהּ סַמִּיכוּ וְלֹא
 זָקִיפוּ בְּהוּן בְּגִלוֹתָא, אֲתַעְצִיבַת בְּהוּן, וְרָזָא
 דְּמִלָּה בֵּין חֲכָם יִשְׁמַח אָב, וּבֵין כְּסִיל תּוּגַת
 אִמּוּ (משלי י א), וּבְגִינִיה וְיִתְעַצֵּב אֵל לְבוּ (בראשית
 17).

וְאִמְאִי כּוּלֵי הָאִי לְאִמְיָה וְלֹא לְאִבּוּהִי.
 אֲלֵא דָא רָזָא עֲלָאָה אִיהוּ, פְּקוּדִין דְּעֵשָׂה
 אִינוּן מִימִינָא דְתַמָּן חֲכָמָה, כְּמָה
 דְּאוּקְמוּהוּ מְאָרִי מִתְנִיתִין הַרוּצָה לְהַחֲכִים
 יְדָרִים, וּפְקוּדִין דִּלָּא תַעֲשֵׂה אִינוּן מְשֻׁמָּא לֹא
 דְתַמָּן אִימָא עֲלָאָה, דְּבְהוּן אַדְנִי שְׁמַעְה
 אַדְנִי סִלְחָה אַדְנִי הִקְשִׁיבָה וְעֵשָׂה אֵל
 תְּאַחַר (דניאל ט ט), בְּיוֹם הַכְּפוּרִים, וְכַד לֹא
 חֲזָרִין בְּתִיבְתָא אִינוּן דְּעֵבְרִין עַל לֹא תַעֲשֵׂה
 דְּאִינוּן מְשֻׁמָּא לֹא, אֲתַמַּר עֲלֵיהֶו (משלי י א) וּבֵין
 כְּסִיל תּוּגַת אִמּוּ, בְּגִין דְתַמָּן אִימָא לְשֻׁמָּא לֹא,
 וְלִבָּא אִיהוּ לְשֻׁמָּא לֹא, (וְרָזָא דְמִלָּה) וּבְגִין דָּא
 וְיִתְעַצֵּב אֵל לְבוּ.

וְתַרִּין הַרְיוּ"ת אִינוּן לִימִינָא וְלְשֻׁמָּא לֹא,
 כְּגוּוּנָא דָּא יְהו"ו יוה"ה, י' לִימִינָא
 וּבִיה יְהו"ה בְּחֲכָמָה יֶסֶד אֲרִץ (שם ג ט), אָב עִם
 בְּרַתָּא, ה' עֲלָאָה עִם בְּרָא דְאִיהוּ ו', תְּפִלִּין
 עַל רִישִׁיָּה, הָדָא הוּא דְכְתִיב (ישעיה סב ח) וּבְזָרוּעַ
 עֲזוּ אֵלוּ תְּפִלִּין דְרִישָׁא, דְּכָכַל אֲתַר דְאֵת ה'
 עַל ו' אִיהִי אִימָא.

וְדָא רָזָא דְקָרְבַן עוֹלָה וְיוֹרֵד, דְּסִלִּיק ה' לְגַבִּי
 י', וְנַחֲתִית ה' לְגַבִּי ו', וְאִם לֹאוּ הָאִי

זוֹקְפִים אוֹתָהּ עִם שֵׁם יְהו"ה
 בְּתַפְלָתָם, אוּ בְמַצּוֹת שֶׁל
 הַתּוֹרָה (שְׁלֵחַם), הִיא צוּעֵקַת
 עֲלֵיהֶם, נְתַנְנִי יְהו"ה בְּיַדִּי לֹא
 אוֹכַל קוֹם, שְׁהַסְמִיכָה שְׁלָהּ הִיא
 בְּשִׁתֵּי זְרוּעוֹת, שֶׁהֵן חֶסֶד
 וּגְבוּרָה, וְהַעֲמִידָה שְׁלָהּ בְּשִׁתֵּי
 שׁוֹקִים, שֶׁהֵם נֶצַח וְהוּד,
 וְהַזְקִיפוֹת שְׁלָהּ בְּגוּף, שֶׁהוּא
 הַעַמּוּד הָאִמְצָעִי, שְׁמוּ יְהו"ה,
 וּמְשׁוּם כִּף כָּל הַזּוֹקֵף זּוֹקֵף בְּשֵׁם,
 וְהַיַּחּוּד שְׁלָהּ עִם צַדִּיק, וּמְשׁוּם
 אֵלוּ שְׁלֹא יְכוּלָה לְעַמּוּד עִמָּהֶם
 בְּתַפְלָה, וְאִין לָהּ סַמִּיכָה וְלֹא
 זָקִיפָה עִמָּהֶם בְּגִלוֹת, מִתְעַצֵּבַת
 בְּהֵם, וְסוּד הַדְּבָר - בֵּין חֲכָם
 יִשְׁמַח אָב וּבֵין כְּסִיל תּוּגַת אִמּוּ,
 וּבְגִלּוֹ וְיִתְעַצֵּב אֵל לְבוּ, וְלָמָּה
 כָּל זֶה לְאִמּוּ וְלֹא לְאִבּוּי?

אֲלֵא זְהוּ סוּד עֲלִיוֹן, מַצּוֹת
 עֵשָׂה הֵן מִימִין, שְׁשֵׁם חֲכָמָה,
 כְּמוּ שְׁבָאֲרוּהוּ בְּעֲלֵי הַמִּשְׁנָה,
 הַרוּצָה לְהַחֲכִים יְדָרִים, וּמַצּוֹת
 לֹא תַעֲשֵׂה הֵן מְשֻׁמָּא, שְׁשֵׁם
 הָאִם הַעֲלִיוֹנָה, שֶׁהֵם אַדְנִי
 שְׁמַעְה, אַדְנִי סִלְחָה, אַדְנִי
 הִקְשִׁיבָה וְעֵשָׂה אֵל תְּאַחַר, בְּיוֹם
 הַכְּפוּרִים, וּכְשֶׁלֹּא חוֹזְרִים
 בְּתַשׁוּבָה אוֹתָם שְׁעוֹבְרִים עַל לֹא
 תַעֲשֵׂה שֶׁהֵם מְשֻׁמָּא, נֹאמַר
 עֲלֵיהֶם וּבֵין כְּסִיל תּוּגַת אִמּוּ,
 מְשׁוּם שְׁשֵׁם הָאִם לְשֻׁמָּא, וְהֵלֵב
 הוּא לְשֻׁמָּא, (סוּד הַדְּבָר) וּמְשׁוּם
 זֶה וְיִתְעַצֵּב אֵל לְבוּ.

וּשְׁתֵּי הַרְיוּ"ת הֵן, לִימִין
 וְלְשֻׁמָּא, כְּמוּ זֶה: יְהו"ו יוה"ה,
 י' לִימִין, וּבוּ יְהו"ה בְּחֲכָמָה יֶסֶד
 אֲרִץ, הָאָב עִם הַבַּת, ה' עֲלִיוֹנָה
 עִם הַבֵּן שֶׁהוּא ו', תְּפִלִּין עַל
 רִאשׁוֹ. זְהוּ שְׁכַתּוּב וּבְזָרוּעַ עֲזוּ,
 אֵלוּ תְּפִלִּין שֶׁל רִאשׁ, שְׁכָכַל
 מְקוֹם שְׂאוֹת ה' עַל ו', הִיא אִם.
 וְזְהוּ הַסוּד שֶׁל קָרְבַן עוֹלָה וְיוֹרֵד,
 שְׁעוֹלָה ה' אֵל י', וְיוֹרֵדֵת ה' אֵל

ו', ואם לא הִהוּיָהּ יֵהֵ"ו הַזֶּה שְׁנִרְמָזָה בְּפִתּוּב הַזֶּה, כִּי אִם בּוֹזֵאת יִתְהַלֵּל הַמְּתַהַלֵּל הַשֶּׁפֶל וְיִדְוֶע אוֹתִי, לֹא הָיוּ יוֹדְעִים בְּנֵי אָדָם קִרְבָן עוֹלָה וְיוֹרֵד, שֶׁשָּׁפֵלָה הָיָה אָדָם מְקַרֵּיב אֶת אוֹת ה' עִם י', וְה' עִם ו', וּמִי עוֹלָה וְיוֹרֵד, מִי הִנֵּה יוֹדֵעַ מִי הֵיא ה' שֶׁהֵיא הַפֶּת שֵׁישׁ לוֹ לְהַעֲלוֹתָה אֶל הָאֵב, וְה' שֶׁהֵיא הָאֵם לְהוֹרִיד אוֹתוֹ אֶל הַבֶּן? אֵלָּא בְּגַלֵּל הַהוּיָהּ הַזֶּה שֶׁהֵיא יֵהֵ"ו, שֶׁה' שֶׁהֵיא עַל ו' הֵיא הָאֵם הַעֲלוּנָה, וְכֵה נִשְׁמַע ה' תַּחְתּוֹנָה, שֶׁהֵיא תַּחַת י', שֶׁהֵיא הַפֶּת, וְזֶה סוּד הַקִּרְבָן, שֶׁצָּרִיף לְהַעֲלוֹת ה' לִי, וְלֵהוֹרִיד ה' אֶל ו'.

יֵהֵ"ה, י' הוּא לִימִין, חֲכָמָה, ו' תּוֹרָה שֶׁבְּכַתָּב, מִימִינוֹ אֵשׁ דַּת לָמוֹ, וְזֶהוּ שְׁאוּמְרִים מִחַ הַבֶּן שְׁנִמְשָׁף מִמֶּח הָאֵב. ה' עֲלוּנָה לְשִׁמְאֵל, וּמִשֶּׁם נִתְּנָה תּוֹרָה שֶׁבַעַל פֶּה, שֶׁהֵיא ה' תַּחְתּוֹנָה. אֲשֶׁרֵיהֶם יִשְׂרָאֵל שִׁיּוֹדְעִים סוּדוֹת עֲלוּנִים בְּהוּיָהּ, שֶׁבְּהֵם עוֹלִים וְיוֹרְדִים בְּהַבְלִים שֶׁל פִּיהֶם, וְיוֹרְדִים אוֹתָם הַחִילוֹת בְּהֵם פְּרָאוֹי, שֶׁשָּׁפֵאָדָם מַעֲלָה אֶת שְׁכִינָתוֹ בְּתַפְלָתוֹ, הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא יוֹרֵד עָלָיו. זֶהוּ שֶׁפִּתּוּב בְּכָל הַמְּקוֹם אֲשֶׁר אֲזַכִּיר אֶת שְׁמִי אָבָא אֱלִיךָ וּבְרַכְתִּיךָ. אֲשֶׁרֵיהֶם יִשְׂרָאֵל שֶׁהֵם רְגֵלִי הַשְּׁכִינָה לְעַמֵּד עִמָּה בֵּין בְּרוּחָה בֵּין בְּצָרָה, שֶׁשָּׁפֵשֶׁהם בְּדִין בְּיוֹם הַדִּין, שֶׁהוּא רֹאשׁ הַשָּׁנָה, הֵיא עוֹמְדָת עִמָּהם לְדִין שֶׁמַּעֲמִידִים אוֹתָהּ בְּתַפְלָתָם, שֶׁעֲלִיהֶם נֶאֱמַר בְּהַתְּהַלְכְךָ תִּנְחָה אִתְךָ, בְּשֶׁכַּבְּךָ תִּשְׁמַר עָלֶיךָ, וְהַקִּיצוֹת הֵיא תְּשִׁיחַךְ. שֶׁבְּכָל מְקוֹם שֶׁעוֹמְדִים יִשְׂרָאֵל בְּכָל מַצְוָה וּמַצְוָה

הַהוּיָהּ יֵהֵ"ו, דְּאֲתַרְמִיז בְּהֵיא קִרְא (יִרְמִיָּה ט
כג) כִּי אִם בּוֹזֵאת יִתְהַלֵּל הַמְּתַהַלֵּל הַשֶּׁפֶל וְיִדְוֶע אוֹתִי, לֹא הָיוּ יוֹדְעִין בְּנֵי נֶשֶׁא קִרְבָן עוֹלָה וְיוֹרֵד, דְּכַד לֹא הָוּה בַּר נֶשׁ קִרִּיב אֶת ה' עִם י', ה' עִם ו', וּמֵאֵן עוֹלָה וְיוֹרֵד, מֵאֵן הָוּה יוֹדֵעַ מֵאֵי נִיְהִי ה' דְּאֵיהִי בְּרַתָּא, דְּאֵית לִיהִי לְסַלְקָא לָהּ לְגַבֵּי אָבָא, וְה' דְּאֵיהִי אֵימָא לְנַחְתָּא לָהּ לְגַבֵּי בְּרָא, אֵלָּא בְּגִין הֵיא הַהוּיָהּ דְּאֵיהִי יֵהֵ"ו, דְּה' דְּאֵיהִי עַל ו' אֵיהִי אֵימָא עֲלָאָה, וְכֵה אֲשַׁתְּמַע ה' תַּתְּאָה דְּאֵיהִי תַּחוֹת י' דְּאֵיהִי בְּרַתָּא, וְדָא רְזָא דְּקִרְבָּנָא, דְּצָרִיף לְסַלְקָא ה' לְגַבֵּי י', וּלְנַחְתָּא ה' לְגַבֵּי ו'.

יֵהֵ"ה י' אֵיהִו לִימִינָא חֲכָמָה, ו' תּוֹרָה שֶׁבְּכַתָּב, מִימִינוֹ אֵשׁ דַּת לָמוֹ (דְּבָרִים לג
כ). וְהֵיא אֵיהִו דְּאֲמַרִּין מוֹחַ הַבֶּן דְּאֲתַמְשָׁף מִמוֹחַ הָאֵב, ה' עֲלָאָה לְשִׁמְאֵלָא, וּמִתַּמָּן אֲתִיְהִיבַת אוֹרִייתָא שֶׁבַעַל פֶּה, דְּאֵיהִי ה' תַּתְּאָה.

זְכָאִין אֵינוֹן יִשְׂרָאֵל דִּידְעִין רְזִין עֲלָאִין בְּהוּיָהּ, דְּבִהוּן סְלָקִין צְלוֹתִין בְּהַבְלִים דְּפּוֹמָהוֹן, וְנַחְתִּין אֵינוֹן חִיילִין בְּהוּן בְּדָקָא יָאוֹת, דְּכַד בַּר נֶשׁ סְלִיק שְׁכִינָתִיהָ בְּצְלוֹתִיהָ, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא נַחִית עָלֶיהָ, הַדָּא הוּא דְּכָתִיב (שְׁמוֹת כ כד) בְּכָל הַמְּקוֹם אֲשֶׁר אֲזַכִּיר אֶת שְׁמִי אָבָא אֱלִיךָ וּבְרַכְתִּיךָ, זְכָאִין אֵינוֹן יִשְׂרָאֵל דְּאֵינוֹן רְגֵלִין לְשְׁכִינָתָא, לְמִיקָם עִמָּה בֵּין בְּרִיחַ בֵּין בְּעָאקוֹ, דְּכַד אֲנוֹן בְּדִינָא (ד' 92
ע"ב) בְּיוֹמָא דְּדִינָא דְּאֵיהִי רֹאשׁ הַשָּׁנָה, אֵיהִי קָמַת עִמָּהוֹן לְדִינָא, דְּקִימִין לָהּ בְּצְלוֹתִהוֹן, דְּעֲלִייהוֹ אֲתַמַּר (מְשָׁלִי ו כב) בְּהַתְּהַלְכְךָ תִּנְחָה אוֹתְךָ, בְּשֶׁכַּבְּךָ תִּשְׁמַר עָלֶיךָ, וְהַקִּיצוֹת הֵיא תְּשִׁיחַךְ, דְּבְכָל אֲתַר דְּקִימִין יִשְׂרָאֵל בְּכָל פְּקוּדָא וּפְקוּדָא לְשְׁכִינָתָא, אֵיהִי קִימַת בְּגִינִיְהוּ בְּכָל דּוּחְקָא וְצַעְרָא, בֵּין

לשכינה, היא עומדת בשבילם בכל דחק וצער, בין בדרך בין בלישוב בין ביים. וזהו בהתהלךך - במדבר - תנחה אתך, זהו שכתוב צדק לפניך יהלך וישם לדרך פעמיו. בשכבך - בלישוב, תשמור עליך, והקיצות - לרדת לים - היא תשיחך. ועוד בהתהלךך - בעולם הזה - תנחה אתך, בשכבך - בקבר - תשמור עליך, והקיצות - בתחית המתים - היא תשיחך.

הרי אלו יוצאים, והנה אחרים דופקים בפתח, והם בעלי הרגלים, מהצד של הרגלים של הקדוש ברוך הוא, שנאמר בהם ועמדו רגליו ביום ההוא, ועליהם נאמר כשש מאות אלה רגלי הגברים לבד מטף. אלו יוצאים והרי אחרים נכנסים מצד של אלו שנאמר בהם ורגליהם רגל ישרה, ויש רגלים אחרות מרבעים של אופנים, שנאמר בהם על ארבעת רבעיהם בלכתם ילכו, שבהם והחיות רצוא ושוב כמראה הבזק, ואותם רגלים בעגול, הם כמו נקודות לאותיות, שהם רגלים ברבוע.

והנביא שהוא מהצד שלהם, שם היתה עולה רוחו, ומשם היה שומע כל מה שהיה לו לשמע. זהו שכתוב ויאמר אלי בן אדם עמד על רגליך ואדבר אותך, ועוד, ותבא בי רוח כאשר דבר אלי ותשמע את מדברי, ותשאני רוח ואשמע אחרי וגומר, משום שהדרגות הן מצד השכינה, שנאמר בה וראית את אחריו, אמר ואשמע אחרי.

מה זה קול רעש גדול? שיש רעש ויש רעש. יש רעש שנאמר בו לא ברעש יהוה, שלא יבא

בארקא בין בלישובא בין בינא, ודא איהו בהתהלךך במדברא תנחה אותך, הדא הוא דכתיב (תהלים פה יד) צדק לפניו יהלך וישם לדרך פעמיו, בשכבך בלישובא תשמור עליך, והקיצות למיזל בינא היא תשיחך, ועוד בהתהלךך בהאי עלמא תנחה אותך, בשכבך בקבר תשמור עליך, והקיצות בתחית המתים היא תשיחך.

הא אלין נפקין, והא אחרנין קא דפקין לפתחא, ואינון מארי רגלין, מסטרא דרגלין דקודשא בריך הוא, דאתמר בהון (זכריה יד ד) ועמדו רגליו ביום ההוא, ועלייהו אתמר (שמות יב לו) כשש מאות אלה רגלי הגברים לבד מטף, אלין נפקין הא אחרנין עאלין, מסטרא דאלין דאתמר בהון (יחזקאל א ז) ורגליהם רגל ישרה, רגלין בעגולא אינון רגל ישרה, ואית רגלין אחרנין מרובעין דאופנים, דאתמר בהון (שם יז) על ארבעת רבעיהם בלכתם ילכו, דבהון והחיות רצוא ושוב כמראה הבזק (שם יד), ואנון רגלין בעגולא, אינון כנקודין לאתוון, דאינון רגלין ברבועא.

ונביא דאיהו מסטרא דלהון, תמן הוה סליק רוחיה, ומתמן הוה שמע כל מה דהוה ליה למשמע, הדא הוא דכתיב (יחזקאל ב א) ויאמר אלי בן אדם עמד על רגליך ואדבר אותך, ועוד (שם ב) ותבא בי רוח כאשר דבר אלי ותשמעני על רגלי, ואשמע את מדברי אלי, ותשאני רוח ואשמע את מדברי, ובגין דדרגין אינון מסטרא דשכינתא, דאתמר בה (שמות לג כג) וראית את אחריו, אמר ואשמע אחרי.

מאי קול רעש גדול, דאית רעש ואית רעש, אית רעש דאתמר ביה (מלכים א יט יא) לא

לְשֵׁם הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, וַיֵּשׁ
רַעַשׁ שֵׁיבָא לְשָׁם, אֲלֵא רַעַשׁ
בַּהַפּוּךְ עַרְשׁ, כְּמוֹ שְׁנֹאֲמַר
יְהוּ"ה יִסְעֲדָנוּ עַל עַרְשׁ דְּוִי, וְזֵהוּ
כָּל מִשְׁכְּבוֹ הַפְּכַת בַּחֲלִיו,
שְׁנֵהֲפֹךְ רַעַשׁ לְעַרְשׁ, וְיָמִי הוּא
עַרְשׁ? אֲלֵא הוּא עַשְׂרֵי בַּהַפּוּךְ
אוֹתִיּוֹת, וְזוֹ שְׂכִינָה שֶׁהִיא הַכֶּלֶל
שֶׁל עֶשֶׂר סְפִירוֹת, שְׁעָלֶיהָ נֹאֲמַר
אֵין קְדוּשָׁה פְּחוֹת מֵעֶשְׂרָה.

שְׁהִיא שׁוֹרָה עַל רֹאשׁ הַחֹלֶה,
וּבְגִלְלָה יְהוּ"ה יִסְעֲדָנוּ, וּבַמָּה?
עַל עַרְשׁ דְּוִי, עַל שְׂכִינָתוֹ וְדָאִי,
וְאִם שְׂכִינָה לֹא שָׁם, רוּחַ סְעָרָה
שָׁם, שְׁמַסְעִירָה אֶת גּוּף הָאָדָם,
שְׁכָתוֹב בּוֹ וְהֶאֱנִיָּה חֲשֻׁבָה
לְהַשְׁבֵּר, שֶׁהִיא גּוּף הַסְּפִינָה.
כְּשֶׁאֵין הַשְׂכִּינָה סוֹמְכַת אוֹתָהּ,
רוּחַ סְעָרָה מֵהַפְּכַת אוֹתָהּ
וּמִשְׁפָּרַת אוֹתָהּ, וּבִזְמַן שֶׁשְׂכִּינָה
סוֹמְכַת אוֹתָהּ, מִיָּד יוֹצֵא קוֹל: בֵּן
אָדָם עֹמֵד עַל רַגְלֶיךָ, וְעוֹמֵד
מִמַּחֲלָתוֹ, וְיוֹצֵא מֵהַדִּין שְׁלֵם
בְּגוּפוֹ שְׁלֵם בְּמִמוֹנֹה.

הָרִי אֵלֶּה יוֹצְאִים, הִנֵּה אַחֲרֵים
דּוֹפְקִים בַּפֶּתַח, וְאוֹמְרִים אַדְנִי
שְׁפֹתַי תִּפְתַּח, וְאוֹתָם שְׁפוּמְכִים
אֶת הַשְׂכִּינָה בְּכַמְהָ רַגְלִים שֶׁל
מוֹעֲדִים וְיָמִים טוֹבִים, וּכְשֶׁאֵלֶּה
נִכְנָסִים, הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
מְשַׁבַּח אוֹתָהּ בְּהֵם, מַה יָפוּ
פְּעַמֶּיךָ בְּנַעֲלִים בַּת נְדִיב, שְׁאֵלוּ
הֵם שְׁנֹאֲמַר בְּהֵם שְׁלֵשׁ פְּעָמִים
בַּשָּׁנָה יֵרָאֶה כָּל זְכוּרָךְ. אָמַר
הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, כְּמָה אֶתְּ נֹאֶה
בְּאֵלוּ הַנְּעָלִים, שֶׁהֵם נְעִילַת פֶּסַח
וּנְעִילַת עֲצֵרַת וּנְעִילַת חֵג. חֲמוּקֵי
יֵרֵכֶיךָ - אֵלֶּה הֵם מִצַּד שֶׁל שְׁתֵּי
יֵרֵכֵי אֲמַת שְׁנֹאֲמַר בְּהֵן שׁוֹקִיו
עֲמוּדֵי שֵׁשׁ, וְהֵן שֵׁשׁ דְּרָגוֹת
נְכוּבָאָה.

מִצַּד הָאוֹת ו', שֶׁהוּא צְדִיק,
הַעֲמוּד שְׁפוּמָךְ אוֹתָם, וְהוּא
כְּגַד שֵׁשׁ מַעֲלוֹת לְכֶסֶף, וְעוֹלָה

בְּרַעַשׁ יִי', דְּלֵא יִיתִי תַמָּן קוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא,
וְאִית רַעַשׁ דִּיִּיתִי תַמָּן, אֲלֵא רַעַשׁ בְּהַפּוּכָא
עַרְשׁ, כְּמָה דְּאֶתְמַר (תְּהִלִּים מֵא ד) יִי' יִסְעֲדָנוּ עַל
עַרְשׁ דְּוִי, וְדָא אִיהוּ כָּל מִשְׁכְּבוֹ הַפְּכַת בַּחֲלִיו,
דְּאֶתְהַפֵּךְ רַעַשׁ לְעַרְשׁ, וְיָמֵי נִיהוּ עַרְשׁ,
אֲלֵא אִיהוּ עַשְׂרֵי בַּהַפּוּךְ אֲתוּוּן, וְדָא שְׂכִינָתָא
דְּאִיהִי כְּלָלָא דְּעֶשֶׂר סְפִירוֹן, דְּעָלֶיהָ אֶתְמַר אֵין
קְדוּשָׁה בְּפְחוֹת מֵעֶשְׂרָה.

דְּאוּהוּ שְׂרִיא לְרִישָׁא דְּחוּלָה, וּבְגִינָה יִי'
יִסְעֲדָנוּ, וּבְמֵאֵי עַל עַרְשׁ דְּוִי, עַל
שְׂכִינָתֶיהָ וְדָאִי, וְאִם שְׂכִינָתָא לֹאוּ תַמָּן, רוּחַ
סְעָרָה תַמָּן, דְּאֶסְעִיר גּוּפִיָּה דְּבֵר נֵשׁ, דְּכַתִּיב
בִּיה (יוֹנָה א ד) וְהֶאֱנִיָּה חֲשֻׁבָה לְהַשְׁבֵּר, דְּאִיהִי
גּוּפָא דְּסְפִינָה, כַּד לִית שְׂכִינָתָא סְמִיכַת לָהּ,
רוּחַ סְעָרָה מֵהַפֵּךְ לָהּ וְתַבַּר לָהּ, וּבְזִמְנָא
דְּשְׂכִינָתָא סְמִיכַת לָהּ, מִיָּד קָלָא נְפִיק בֵּן אָדָם
עֹמֵד עַל רַגְלֶיךָ (יִחְזַקָּא ב א), וְקָאִים מִמַּרְעָא
דִּילֵיהָ, וְנְפִיק מֵדִינָא, שְׁלִים בְּגוּפִיָּה שְׁלִים
בְּמִמוֹנֵיהָ.

הָא אֵלִין נְפִקִין, הָא אַחֲרָנִין דְּפִקִין לְפִתְחָא,
וְאַמְרִין אַדְנִי שְׁפֹתַי תִּפְתַּח, וְאִינוּן
דְּסְמִיכִין לְשְׂכִינָתָא בְּכַמְהָ רַגְלִין דְּמוֹעֲדִים
וְיוֹמִין טְבִין, וְכַד אֵלִין עֲאֵלִין, קוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ
הוּא מְשַׁבַּח לָהּ בְּהוּן, מַה יָפוּ פְּעַמֶּיךָ בְּנַעֲלִים
בַּת נְדִיב (שִׁיר ז ב), דְּאֵלִין אִינוּן דְּאֶתְמַר
בְּהוּן (דְּבָרִים טז טז) שְׁלֵשׁ פְּעָמִים בַּשָּׁנָה יֵרָאֶה כָּל
זְכוּרָךְ, אָמַר קוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא, כְּמָה אֶתְּ
שְׁפִירָא בְּאֵלִין נְעָלִים דְּאִינוּן נְעִילַת פֶּסַח
וּנְעִילַת עֲצֵרַת וּנְעִילַת חֵג, חֲמוּקֵי יֵרֵכֶיךָ, אֵלִין
אִינוּן מִסְטָרָא דְּתָרֵי יֵרֵכֵי קְשׁוּט דְּאֶתְמַר בְּהוּן
שׁוֹקִיו עֲמוּדֵי שֵׁשׁ, וְאִינוּן שִׁית דְּרָגִין דְּנְכוּבָאָה.
מִסְטָרָא דְּאֶת ו' דְּאִיהוּ צְדִיק, עֲמוּד דְּסְמִיךְ
לוּן, וְאִיהוּ שִׁית לְקַבֵּל (מַלְכִים א י

באות י' לששים, כמו הששים
וששה גלגלים שסוככים את
הכפסא, והם ס"ו מן יסוד, והרי
פרשוה, נשאר י"ד, בו וכי
הנביאים אדמה, וזו שכניה, יד
חותמת מצד של הצדיק, יד
פותחת מצד העמוד האמצעי,
היא תמונת כל, ומשום זה וכי
הנביאים אדמה.

הרי אלו יוצאים, והנה אחרים
דופקים בפתח, ואומרים אדנ"י
שפתי תפתח, והם בעלי
האות, שהוא ח"י העולמים,
שמתפללים בשמונה עשרה
ברכות של התפלות שמקריבים
בהן קרבן לקדוש ברוך הוא,
שחשוכה כנגד שבועה פרים
ושבועה אילים, וכנגד שני תורים
או שני בני יונה שמצד האות
הזה, אמר למשה וזה לך
האות, והוא כולל שנים עשר
מזלות, ושבועה כוכבי לכת מצד
הקדשה, שהיא בת שבע, ומצד
של ו"ו, שהוא ו' עליונה ו'
תחתונה, ועליהם נאמר ומאתות
השמים אל תחתו, פי יחתו
הגוים מהמה.

ה"א הם ששה כוכבי לכת, ה'
כוכב שביעי, ו"ו שנים עשר
מזלות, שכל מזל נקרא אות,
והוא ממנה על כל שעה של
שמים עשרה שעות, לכל נביא
יש מזלו ושעתו, וכפי אותו מזל
וכפי הפעלה שלו, כן מתגלה
לו אות מן וא"ו, ששנים עשר
מזלות ממנים על שמים עשרה
שעות ועל שנים עשר ירחים.

והמזלות הללו, משם היו
יורשים שנים עשר השבטים
את נשמותיהם, ויש מצד
אחר שנים עשר, שנאמר בהם
שנים עשר נשיאים לאמתם,
שהם נקראו טל"ה שו"ר
תאומים סרט"ן וגומר, זה

יט) שש מעלות לפסא, וסליק באת י' לששים,
כגוונא דששים ושית גלגלים דסחרין
לכורספא, ואינון ס"ו מן יסוד, והא אוקמוה,
אשתאר י"ד, ביה וכי הנביאים אדמה (הושע
יב יא), ודא שכינתא יד חותמת מסטרא דצדיק,
יד פותחת מסטרא (דף לו ע"א) דעמודא
דאמצעיתא, איהי תמונת כל, ובגין דא (הושע
יב יא) וכי הנביאים אדמה.

הא אלן נפקין, הא אחרנין קא דפקין
לפתחא, ואמרין אדנ"י שפתי תפתח,
ואינון מארי דאות, דאיהו ח"י עלמין, דמצלין
בח"י ברכאן דצלותין, דמקרבין בהון קרבנא
לקודשא בריך הוא, דחשיבא לקבל שבועה
פרים ושבועה אלים, ולקבל שתי תורים או
שני בני יונה, דמסטרא דהאי אות אמר למשה
וזה לך האות (שמות ג יב), ואיהו כליל תרי עשר
מזלות, ושבועה ככבי לכת, מסטרא דקדושה,
דאיהי בת שבע, ומסטרא דו' דאיהו ו' עלאה
ו' תתאה, ועליהו אתמר (ירמיה י ב) ומאתות
השמים אל תחתו, פי יחתו הגוים מהמה.

ה"א אינון שית ככבי לכת, ה' ככבא
שביעאה, ו"ו תרין עשר מזלות, דכל
מזל אתקרי אות, ואיהו ממנא על כל שעתא
דתרין עשר שעתין, כל נביא אית ליה מזליה
ושעתיה, וכפום ההוא מזל, וכפום פעולה
דיליה, הכי אתגלייא ליה אות מן וא"ו, דתרין
עשר מזלות ממנן על תרין עשר שעתין, ועל
תרין עשר ירחין.

ואלן מזלות מתמן הוו ירתין תרין עשר
שבטין נשמתין דלהון, ואית מסטרא
אחרא תרין עשר, דאתמר בהון (בראשית כה
טז) שנים עשר נשיאים לאמתם, דאינון
אתקריאו טל"ה שו"ר תאומים סרט"ן

וְגוֹמֵר, דָּא כְּגוֹנָא דְדָא עֶבֶד קוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא.

שִׁית מְזֻלוֹת אֵינוֹן מַעֲיֵלָא לְתַתָּא מִחֶסֶד וְעַד יְסוּד, וְשִׁית מַתְתָּא לְעֵילָא מִיְסוּד וְעַד חֶסֶד, מְסֻטְרָא דְמַלְכוּת אַתְקָרִיא וְשִׁבְעָה כֹּכְבֵי לְכַת, מְשַׁכִּינְתָּא עַד חֶסֶד, וּכְפּוּם פְּעוּלָה דְהֵיא סְפִירָה הָכִי אַתְגְּלִיָּא אֹת, אֹת מְסֻטְרָא דְחֶסֶד אִיהוּ רַחֲמֵי, אֹת מְסֻטְרָא דְגְבוּרָה אִיהוּ דִּינָא, וְאַחֲזֵי עַל קְטוּלָא דְחַיִּיבֵיא, וְשִׁפְיֵכוּ דְדָמָא, וְאַחֲזֵי בְּצַדִּיקֵיא דָם דְּבַעֲרִין, לְמִיכַל בְּחֻדָּה וְעַנְג דְּמֵאֲכָלִין בְּחֻתָן וְכֵלָה, וּבְשִׁפְיֵכוּ דְדָמָא דְקָרְבָּנִין, הָדָא הוּא דְכַתִּיב (שְׁמוֹת כ) וְזָבַחַת עֲלֵיו אֶת עֲלֹתֶיהָ וְכוּ', וְעֲלִיָּהּ אֶתְמַר אִיזְהוּ מְקוֹמָן שֶׁל זְבָחִים שְׁחִיטָתָן בְּצַפּוֹן, וְעוֹד אַחֲזֵי בְּצַדִּיקֵיא דָם בְּרִית, דְּאֶתְמַר בֵּה (יְחֻזְקָא ל טו) וְאוֹמֵר לָךְ בְּדַמֶּיךָ חַיִּי וְאוֹמֵר לָךְ בְּדַמֶּיךָ חַיִּי.

מְסֻטְרָא דְעַמּוּדָא דְאַמְצְעִיתָא אִיהוּ אֹת תְּלוּי אַרוּךְ, אִם זְכוּוֹן עוֹבְדִין דְּעֵלְמָא מְטָה כְּלָפֵי חֶסֶד, וְאִם לֹא - כְּלָפֵי דִין, וְכֵן הִם שְׁלֵשָׁה הָאַחֲרִים כְּמוֹ זֶה, וְלַחֲכָם בְּרַמּוּ.

הָא אֲלִין נְפָקִין, הָא אַחֲרָנִין דְּפָקִין לְפַתְחָא מְסֻטְרָא דְקֶשֶׁת, דְּאִיהוּ אוּף הָכִי אֹת בְּרִית, דְּאֶתְמַר בֵּיה (שֵׁם א כח) כְּמַרְאֵה הַקֶּשֶׁת אֲשֶׁר יְהִיָּה בְּעַנְן בְּיוֹם הַגֹּשֶׁם, כֵּן מַרְאֵה הַנֶּגֶה סָבִיב, הוּא מַרְאֵה דְמוֹת כְּבוֹד יְיָ וְאַרְאֵה וְאַפֵּל עַל פְּנֵי, וְאַשְׁמַע קוֹל מְדַבֵּר, וְאַמְאִי הוּא נְפִיל עַל אֲנָפוּי, בְּגִין דְּאֶסִיר לְאַסְתְּפֵלָא בְּקֶשֶׁת.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, אָבָא וְאַמְאִי אֶסִיר לְאַסְתְּפֵלָא בְּקֶשֶׁת, אָמַר לִיה רַבִּי שְׁמַעוֹן, בְּרִי בְּגִין אֵינוֹן קְלִיפִין דְּמַתְּלַבְּשִׁין בֵּיה וְדֵאֵינוֹן בֵּיה, דְּאֵינוֹן רוּחַ סְעָרָה עַנְן גְּדוֹל וְאֵשׁ מַתְּלַקַּחַת וְנִגְהָ לֹ

כְּמוֹ זֶה עֲשֵׂה הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא. שְׁשָׁה מְזֻלוֹת הִם מִמְעַלָּה לְמַטָּה מִחֶסֶד עַד יְסוּד, וְשֵׁשׁ מִמַּטָּה מְעַלָּה מִיְסוּד עַד חֶסֶד. מִצַּד הַמַּלְכוּת נִקְרְאוּ שִׁבְעָה כֹּכְבֵי לְכַת, מְשַׁכִּינָה עַד חֶסֶד, וּכְפִי הַפְּעֻלָּה שֶׁל אֹתָהּ הַסְּפִירָה כֵּן הִתְגַּלְּתָה אֹת. אֹת מִצַּד שֶׁל חֶסֶד הוּא רַחֲמִים, אֹת מִצַּד הַגְּבוּרָה הוּא דִין, וּמַרְאֵה עַל הַרְג הַרְשָׁעִים, וְשִׁפְיֵכוֹת דָם, וּמַרְאֵה בְּצַדִּיקִים דָם בְּהַמּוֹת, לְאָכַל בְּשִׁמְחָה, וְעַנְג שֶׁל מֵאֲכָלִים בְּחֻתָן וְכֵלָה, וּבְשִׁפְיֵכוֹת שֶׁל דְּמֵי הַקְּרָבָנוֹת. זֶהוּ שְׁפָתוֹב וְזָבַחַת אֶת עֲלֹתֶיהָ וְכוּ', וְעֲלִיהֶם נֹאמֵר אִיזְהוּ מְקוֹמָן שֶׁל זְבָחִים שְׁחִיטָתָן בְּצַפּוֹן. וְעוֹד מַרְאֵה בְּצַדִּיקִים דָם בְּרִית, שְׁנֹאמֵר בֵּה וְאוֹמֵר לָךְ בְּדַמֶּיךָ חַיִּי וְאוֹמֵר לָךְ בְּדַמֶּיךָ חַיִּי.

מִצַּד הָעַמּוּד הָאַמְצְעִי הוּא אֹת תְּלוּי אַרוּךְ. אִם זְכוּיֹת הַמְּעַשִׂים שֶׁל הָעוֹלָם - מְטָה כְּלָפֵי חֶסֶד, וְאִם לֹא - כְּלָפֵי דִין, וְכֵן הִם שְׁלֵשָׁה הָאַחֲרִים כְּמוֹ זֶה, וְלַחֲכָם בְּרַמּוּ.

הָרִי אֵלוּ יוֹצְאִים, וְהִנֵּה אַחֲרִים דוֹפְקִים בְּפֶתַח מִצַּד הַקֶּשֶׁת, שֶׁהוּא אֵף כֵּן אֹת בְּרִית, שְׁנֹאמֵר בּו כְּמַרְאֵה הַקֶּשֶׁת אֲשֶׁר יְהִיָּה בְּעַנְן בְּיוֹם הַגֹּשֶׁם כֵּן מַרְאֵה הַנֶּגֶה סָבִיב, הוּא מַרְאֵה דְמוֹת כְּבוֹד יְהוָה וְאַרְאֵה וְאַפֵּל עַל פְּנֵי וְאַשְׁמַע קוֹל מְדַבֵּר, וְלִמָּה הוּא נְפִיל עַל פְּנֵי? מִשּׁוּם שְׁאֶסֹר לְהַבִּיט בְּקֶשֶׁת.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר: אָבָא, וְלִמָּה אֶסֹר לְהַסְתַּפֵּל בְּקֶשֶׁת? אָמַר לוֹ רַבִּי שְׁמַעוֹן: בְּנִי, בְּגִלְלֵי אֹתָם הַקְּלָפוֹת שְׁמַתְּלַבְּשִׁים בּו, וְשֵׁהם בּו, שֵׁהם רוּחַ סְעָרָה עַנְן גְּדוֹל

סביב, וְדָא אִיהוּ דְחֻזָּא יְחֻזְקָא לְעָלּוּ הַשְּׁלוֹם, דְּאָמַר וְאַרְא וְהִנֵּה רוּחַ סְעָרָה בָּאָה מִן הַצְּפוֹן, דָּא קוּ תְהוּ קְלִיפָא יְרוּקָא דְאַגּוּזָא קוּ יְרוּק, עֲנֵן גְּדוּל קְלִיפָה תְנַיִנָא חוּרָא דְאַגּוּזָא, וְדָא בְהוּ, וְאֵשׁ מִתְלַקַּחַת קְלִיפָה תְלִיתָא דְאַגּוּזָא וְדָא חֲשָׁךְ, וְנִגְהָ לּוּ סְבִיב דָּא קְלִיפָה רְבִיעָא דְאַגּוּזָא, דְאִיהִי אֲתַאחְדָּא בְּמוּחָא, וּמִתּוּכָם כְּעֵין הַחֲשָׁמַל דָּא מוּחָא דְאַגּוּזָא, וְדָא יֵאֵהֳדוּנָה"י.

וְאֵשׁ מִתְלַקַּחַת וְנִגְהָ לּוּ סְבִיב, וְהוּוּ שְׂרָאָה יְחֻזְקָא לְעָלּוּ הַשְּׁלוֹם, שְׂאָמַר וְאַרְא וְהִנֵּה רוּחַ סְעָרָה בָּאָה מִן הַצְּפוֹן, זֶה קוּ תְהוּ, קְלִפָּה יְרוּקָה שֶׁל אֲגוּז, קוּ יְרוּק. עֲנֵן גְּדוּל, הַקְּלִפָּה הַשְּׁנִיָּה הַלְּבָנָה שֶׁל הָאֲגוּז, וְזֶה בְּהוּ. וְאֵשׁ מִתְלַקַּחַת, קְלִפָּה שְׁלִישִׁית שֶׁל הָאֲגוּז, וְזֶה חֲשָׁךְ. וְנִגְהָ לּוּ סְבִיב, זֶה קְלִפָּה רְבִיעִית שֶׁל הָאֲגוּז, שְׁהִיא נֶאֱחָזָה בְּמִחַ, וּמִתּוּכָם כְּעֵין הַחֲשָׁמַל, זֶה מִחַ הָאֲגוּז, וְזֶה יֵאֵהֳדוּנָה"י.

וּבְרִי עַד דְּאֵלִין קְלִיפִין דְּאַגּוּזָא מִתְעַבְרִין, וּמִתְתַּבְּרִין, בְּתַקִּיעָה וּשְׂכָרִים וּתְרוּעָה, דְּבַהוּן שְׂכָרִים (שְׁמוֹת כג כד) שְׁבַר תְּשַׁבַּר מִצְּבוּתֵיהֶם, דְּאִינוּן קְלִיפִין דְּאַגּוּזָא, וּבְתְרוּעָה (תְּהִלִּים ב ט) תְּרוּעָם בְּשִׁבְט בְּרוּזַל, וּבְתַקִּיעָה וְהוּקַע אֹתָם לִי, דְּאֵלִין גְּרָמוּ (בְּרַאשִׁית לב כו) דִּוְתַקַּע כַּף יְרֵךְ יַעֲקֹב בְּגִיד הַנְּשָׂה, דְּאִיהוּ צְדִיק, וְאֲתַפְּרֵשׁ מִינָה שְׂכִינְתָּא, וְאִיהִי בְּגָלוּתָא, וְאֲתַדְּבַק בְּאַתְרָהּ א קְלִיפָה דְּעַרְלָה דְּאַפְרִיד בֵּין צְדִיק וּשְׂכִינְתָּא, עַל כֵּן לֹא (דָּף לו ע"ב) יֵאָכְלוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת גִּיד הַנְּשָׂה (שֵׁם לב לג), עַד דְּאֲתַעֲבַרְתָּ הָאִי קְלִיפָה מִתְּמִין.

וּבְנֵי, עַד שֶׁקְּלִפּוֹת הָאֲגוּז הִלְלוּ וְנִשְׁכָּרִים וְנִשְׂכָּרִים בְּתַקִּיעָה וּשְׂכָרִים וּתְרוּעָה, שְׂפָהֶם שְׂכָרִים - שְׁבַר תְּשַׁבַּר מִצְּבוּתֵיהֶם, שֶׁהֵם קְלִפּוֹת הָאֲגוּז, וּבְתְרוּעָה - תְּרוּעָם בְּשִׁבְט בְּרוּזַל, וּבְתַקִּיעָה - וְהוּקַע אֹתָם לִיהוּ"ה, שְׂאֵלָה גְּרָמוּ שְׁוֹתַקַּע כַּף יְרֵךְ יַעֲקֹב בְּגִיד הַנְּשָׂה, שֶׁהוּא צְדִיק, וְנִפְרִידָה מִמֶּנּוּ שְׂכִינָה, וְהִיא בְּגָלוּת, וְנִדְּבַק בְּמִקוּמָהּ קְלִפָּה שֶׁל עַרְלָה שְׁמִפְרִידָה בֵּין צְדִיק וּשְׂכִינָה, עַל כֵּן לֹא יֵאָכְלוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת גִּיד הַנְּשָׂה, עַד שֶׁנִּעְבַּרְתָּ הַקְּלִפָּה הַזֶּה מִשֵּׁם.

וּבְרִי כָּל זְמַנָּא דְּאֵלִין קְלִיפִין לֹא מִתְעַבְרִין מְקַשְׁת, לֹא יְהִי קָשָׁת בְּגוּוּנֵי נְהִירִין, וְסִימְנָא דָּא יְהִי בִידָךְ, עַד דְּתַחֲזִי קַשְׁתָּא בְּגוּוּנֵי נְהִירִין לֹא תַצְפִּי לְרַגְלֵי דְּמִשְׁיחָא, וּמִיד דִּיהִי נְהִיר בְּגוּוּנֵין נְהִירִין, מִיד וְרֵאִיתִיהּ לְזִכְר בְּרִית עוֹלָם (שֵׁם ט טז), וּמִיד אֲתַגְּלִיָּא הֵהוּא דְּאֲתַמַּר בֵּיה (שְׁמוֹת ג יב) וְזֶה לָךְ הָאוֹת כִּי אֲנֹכִי שְׁלַחְתִּיד, לְקִיָּמָא בֵּיה כִּימִי צִאתְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם אֲרָאנּוּ נִפְלְאוֹת (מִיכָה ז טו), בְּהֵהוּא זְמַנָּא אֲתַגְּלִיָּא מ"ה שְׁ"הִיָּה ה"וּא שְׁיֵהִיָּה.

וּבְנֵי, כָּל זְמַן שֶׁהַקְּלִפּוֹת הִלְלוּ לֹא עוֹבְרִים מִן הַקָּשָׁת, לֹא תְהִיָּה הַקָּשָׁת בְּגוּוּנֵיהּ מְאִירִים, וְסִימֵן זֶה יְהִיָּה בִידְךָ - עַד שֶׁתִּרְאֶה קָשָׁת בְּגוּוּנֵיהּ מְאִירִים, אֵל תַּצְפֶּה לְרַגְלֵי הַמִּשְׁיחַ, וּמִיד שֶׁתִּהְיֶה מְאִירָה בְּגוּוּנֵים מְאִירִים, מִיד וְרֵאִיתִיהּ לְזִכְר בְּרִית עוֹלָם, וּמִיד מִתְגַּלָּה אוֹתוֹ שְׂנֵאָמַר בּוּ וְזֶה לָךְ הָאוֹת כִּי אֲנֹכִי שְׁלַחְתִּיד, לְקַיֵּם בּוּ כִימִי צִאתְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם אֲרָאנּוּ נִפְלְאוֹת, בְּאוֹתוֹ זְמַן מִתְגַּלָּה מ"ה שְׁ"הִיָּה ה"וּא שְׁיֵהִיָּה.

הָא אֵלִין נְפִקִין, אֲחֵרִינִין דְּפִקִין לְפִתְחָא,

הָרִי אֵלּוּ יוֹצֵאִים, אֲחֵרִים דּוֹפְקִים בְּפִתַח וְאוֹמְרִים אֲדִנִּי

שפתי תפתח, והם בעלי הקומה,
מצד האם העליונה נקראת
השכינה בטון, זהו שכתוב מבטן
מי יצא הקרח, כעין הקרח
הנורא. הגוף שלה העמוד
האמצעי, הבטן שעליו נאמר
בטנף ערמת חטים.

שררף אגן הסהר אל יחסר המזג
וגומר, שררף זה ציון, שהוא
טבור העולם, הנקדה שממנה
השפת העולם לארבעה צדדים,
שהם מזרח ומערב צפון ודרום,
וכנגדם ראש למזרח, גוף
למערב, זרועות לדרום, רגלים
לצפון, אות ברית נקדה באמצע,
כמו שהטבור, אגן הסהר, זו
נקדה של הלכנה כמו זה: כ,
והיא ראשית נקדה באות ב, בת
קול היא ודאי, הפלל של נקדות
האותיות.

והיא פתוחה כלפי צדיקים
וחסידים וחכמים בעלי התורה,
ופתוחה לנביאים ולשומרי
הברית, וכל אותם שתלויים
בספירות, שהם שמו של הקדוש
ברוך הוא, והיא סתומה מצד
אחר כלפי הרשעים, שבזמן
שבאים להסתפל בה, מחזירה
פנים לאחור מהם, כמו זה: ט.

וכמו שביעקב שדיוקנו חקוק
בלכנה שם, נאמר בו לא הביט
און ביעקב ולא ראה עמל
בישראל, יהוה אלהיו עמו
ותרועת מלך בו, ועל אותם זרע
של יעקב נאמר וישכן ישראל
בטח בדרך עין יעקב. נאמר כאן
בדרך, ונאמר שם במקום אחר
יהוה בדרך ינחנו ואין עמו אל
נכר, זה יהיה בימי מלך המשיח
שלא תהיה פסלת בישראל, אלא
יהוה בדרך ינחנו, ומי הפסלת?
אלו הגרים, ומשום כך פרשה
בעלי המשנה שאין מקבלים
גרים לימות המשיח.

ואמרין אדנ"י שפתי תפתח, ואינון מארי
דקומה, מסטרא דאימא עלאה אתקריאת
שכינתא בטון, הדא הוא דכתיב (איוב לח
כט) מבטן מי יצא הקרח, (יחזקאל א כב) כעין הקרח
הנורא, גוף דילה עמודא דאמצעיתא, בטון
עליה אתמר (שיר ז ג) בטנף ערמת חטים.

שררף אגן הסהר אל יחסר המזג וגומר (שם),
שררף דא ציון, דאיהו טבור עלמא,
נקודה דמינה הושפת העולם, לארבע סטרין
דאינון מזרח ומערב צפון ודרום, ולקבליהו,
רישא למזרח, גופא למערב, זרועין לדרום,
רגלין לצפון, אות ברית נקודה באמצעיתא,
כגוונא דטבור, אגן הסהר, דא נקודה דסיהרא
כגוונא דא כ, והיא ראשית נקודה באות ב, בת
קול איהי ודאי, פללא דנקודין ואתוון.

ואיהו פתוחה כלפי צדיקיא וחסידיא
וחפימיא מארי דאורייתא, ופתיחא
לגבי נביאיא, ולגבי נטרי ברית, וכל אינון
דתליין בספירן, דאינון שמא קדישא דקודשא
ברוך הוא, ואיהי סתימא מסטרא אחרא כלפי
רשיעיא, דבזמנא דאתיין לאסתכלא בה,
חזרת אנפין לאחורא מנייהו, כגוונא דא ט.

ובגין דיעקב דאיהו דיוקניה חקוקה בסיהרא
תמן, אתמר ביה (במדבר כג כא) לא הביט
און ביעקב ולא ראה עמל בישראל, יי אלהיו
עמו ותרועת מלך בו, ועל אינון דזרעא דיעקב
אתמר (דברים לג כז) וישכן ישראל בטח בדרך עין
יעקב, אתמר הכא בדרך, ואתמר התם באתר
אחרא (שם לב יב) יי בדרך ינחנו ואין עמו אל
נכר, דא יהא ביומוי דמלכא משיחא, דלא
יהא פסולת בישראל, אלא יי בדרך ינחנו, ומאן
פסולת. אינון גרים, ובגין דא אוקמוה מארי
מתניתין, דאין מקבלים גרים לימות המשיח.

ובאתו זמן מתפשטת הלכנה מאותן קלפות חשוכות, ומתחדשת בלבושים יפים, וזהו חדוש הלכנה. זהו שכתוב ותסר בגדי אלמנותה מעליה, ונאמר בה תתחדש פנשר נעורייכי. ומיך שהיא מתחדשת, מיך מתקים פסוק הנבואה בישראל: ואת רוחי אתן בקרבכם וגומר ונתתי בכם לב חדש, ורוח חדשה אתן בקרבכם וגומר, ונבאו בניכם ובנותיכם.

הרי אלו יוצאים, והנה בעלי הקומה דופקים בפתח, שהוא הקומה של גוף המלך, שנאמר בו וגויתו כתרשיש, וזהו שנקרא שמים שבו נפתחו חמשה אורות. זהו שכתוב נפתחו השמים וראוה מראות אלהים, והם חמשה אורות שהם חמשה ספרי התורה, משום שהוא וי, ובו נפתחים חמשה אורות של אות ה', שעולים לחמשים שערי חרות.

ובזמן שאלה דופקים לפתח ואומרים אדני שפתי תפתח, נפתח להם שער ההיכל בכמה אורות מרקמים, מאירים מפל גוני העולם, ובזמן שאלה נכנסים להיכל, השכינה מלמדת עליהם זכות, ואומרת: רבון העולם, הרי בעלי הקומה האלה שמשפחים בתפלה אליך ארבע פעמים, בשלש הראשונות שמים, ובשלש האחרונות שמים, כנגד ארבע האותיות שלך, וזוקפים ארבע זקיפות בהם לארבע האותיות שלי שהם אדני, להעלות ארבע שהם אדני, בארבע שהם יהוה, וצריך לכרע בכלם בשמונה עשרה חליות, שהם כנגד

ובתהוא זמנא מתפשטא סיהרא מאלין קליפין חשוכין, ומתחדשא בלבושין שפירין, והאי איהו חדושא דסיהרא, הדא הוא דכתיב (בראשית לה יד) ותסר בגדי אלמנותה מעליה, ואתמר בה (תהלים קג ח) תתחדש פנשר נעורייכי, ומיך דאיהי מתחדשא, מיך אתקיים קרא (יחזקאל לו כז) דנבואה בישראל, ואת רוחי אתן בקרבכם וגומר (שם כז) ונתתי בכם לב חדש, ורוח חדשה אתן בקרבכם וגומר, ונבאו בניכם ובנותיכם (יואל ג א).

הא אלין נפקין, הא מארי דקומה קא דפקין לפתחא, דאיהו קומה דגופא דמלפא, דאתמר ביה (דניאל יו) וגויתו פתרשיש, והאי איהו דאתקרי שמים, דביה אתפתחון חמש נהורין, הדא הוא דכתיב (יחזקאל א א) נפתחו השמים וראוה מראות אלהים, ואינון חמש נהורין דאינון ה' ספרי דאורייתא, בגין דאיהו ויביה אתפתחון חמש נהורין דאת ה', דסלקין לחמשין תרעין דחירו.

ובזמנא דאלין דפקין לפתחא, ואמרין אדני שפתי תפתח, אתפתחת לון תרעא דהיכלא בכמה נהורין מרקמן, נהרין מפל גוונין דעלמא, ובזמנא דאלין עאלין להיכלא, שכינתא אוליפת זכו עלייהו, ואמרת רבון עלמא, הא אלין מארי דקומה דקא סגדין בצלותא לגבך ארבע זמנין, בתלת קדמאין תרי, ובתלת בתראין תרי, לקבל ארבע אתוון דילך, וזקפין ארבע זקיפות בהון לארבע אתוון דיילי דאינון אדני, לסלקא ארבע דאינון (דף טז ע"א) אדני, בארבע דאינון יהוה, וצריך למכרע בכלהו, בתי חולין, דאינון לקבל תמני סרי ברבאן, דכלילן בתי

עלמין, ודא איהו דתקיננו

שמונה עשרה ברכות שכלולות
בח"י העולמים, וזהו שתקנו
בעלי המשנה עד שיתפקקו כל
החליות שבשדרה, והשדרה היא
לולב, אם נפרצו עליו פסול,
כמו זה צריך שלא יפסיק
בשמונה עשרה ברכות התפלה,
שהם כנגד שמונה עשר נענועים
של הלולב.

כמו שבארוהו בעלי המשנה,
אפלו נחש כרוף על עקבו לא
יפסיק, משום שח"י העולמים
הוא שאתו בין יהו"ה אדנ"י,
כמו זה: יאהדונה"י, שעולה
לחשבוץ אמ"ן, ומשום זה, אפלו
נחש כרוף על עקבו לא יפסיק,
כשהוא כורע בכרוף, ומה
שנאמר אבל עקרב פוסק, משום
שהרי פרושהו וחי בהם, ולא
שימות בהם.

ועוד, כל הפורע פורע בכרוף,
הרי פרושהו שצריך לכלל בו
עשר ספירות, שהם יו"ד ה"א
וא"ו ה"א, שהם כ' מן כרוף
כתר, ר' ראשית חכמה, ב' שתי
הה"ן, שכינה עליונה ושכינה
תחתונה, ו' שש ספירות, הרי
עשר, ובשבילו נאמר וברוף א"ל
עליון וגומר, ויתן לו מעשר
מכל. יוסף משום שזכה לצדיק
ח"י העולמים, שבו צריך
להשתחוות בכל הספירות אל
השכינה, זכה לחלום הזה. זהו
שכתוב והנה השמש והירח
וגומר. ונביא שעולה לדרגה
הזו, השמש והלבנה והכוכבים
והמזלות, כלם נותנים בו נביעה
בנשמתו, ורוח של נבואה
להתנבא מכלם, וזהו משתחוים
לי, שמכלם יורדת לו נבואה,
ומכלם נכללת נשמתו, וזהו
שכרם של בעלי הקומה הללו.
הרי אלה יוצאים, והנה אחרים
דופקים בפתח, והם בעלי הזרועות, ואומרים אדנ"י שפתי תפתח. מיד נכנסים שומרי השערים

מארי מתניתין, עד דיתפקקו כל חליות
שבשדרה, ושדרה איהו לולב, אם נפרצו עליו
פסול, פגוונא דא צריך דלא יפסיק בתמני סרי
ברכאן דצלותא, דאינון לקבל ח"י נענועין
דלולב.

במה דאוקמוהו מארי מתניתין, אפילו נחש
כרוף על עקבו לא יפסיק, בגין דח"י
עלמין איהו דאחיד בין יהו"ה אדנ"י, פגוונא
דא יאהדונה"י, דסליק לחשבוץ אמ"ן, ובגין
דא אפילו נחש כרוף על עקבו לא יפסיק,
כשהוא כורע בכרוף, ומה דאתמר אבל עקרב
פוסק, בגין דהא אוקמוהו ^(ויקרא יח ה) וחי בהם,
ולא שימות בהם.

ועוד כל הפורע פורע בכרוף, הא אוקמוהו
דצריך לכלול ביה עשר ספירן, דאינון
יו"ד ה"א וא"ו ה"א, דאינון כ' מן כרוף כתת, ר'
ראשית חכמה, ב' תרין הה"ן שכינתא
עלאה ותתאה, ו' שית ספירן, הא עשר,
ובגיניה אתמר ^(בראשית יד כ) וברוף א"ל עליון
וגומר, ויתן לו מעשר מכל, יוסף בגין דזכה
לצדיק ח"י עלמין, דביה צריך למסגד בכל
ספירן לגבי שכינתא, זכה להאי חלמא, הדא
הוא דכתיב ^(שם לו ט) והנה השמש והירח
וגומר, ונביא דסליק להאי דרגא, שמשא
וסיהרא וככביא ומזלי, כלהו יהבין ביה נביעו
בנשמתיה, ורוח דנבואה לאתנבאה מפלהו,
והאי איהו משתחוים לי, דמפלהו נחית ליה
נבואה, ומפלהו אתפלילת נשמתיה, והאי
איהו אגרא דאלין מארי דקומה.

הא אלין נפקין, הא אתרנין דפקין לפתחא,
ואינון מארי דרועין, ואמרין אדנ"י
שפתי תפתח, מיד עאלין נטורי תרעין, ואמרין
דופקים בפתח, והם בעלי הזרועות, ואומרים אדנ"י שפתי תפתח. מיד נכנסים שומרי השערים

ואומרים, רבון העולם, הרי בעלי הזרועות דופקים בפתח. קול יוצא ואומר, הרי אותם בעלי הזרועות בקשר של תפלין ובעטוף של מצוה, שנאמר בהם וישמו על שכם שניהם, כמו ששם ויפת, שנאמר בהם ויקח שם ויפת את השמלה וגומר, וערות אביהם לא ראו. הערוה היא מהצד של חם, וזהו יצר הרע, שמחמם את גופו לדבר ערוה (עברה) ומגלה עריות בעולם, שהוא מצד של נחש הקדמוני, שנאמר בו ארוך אתה מפל הבהמה, ומשום שזהו מצדו, אמר ארוך כנען וגומר.

ועוד אלו בעלי המתנות, שעושים גמילות חסדים עם השכינה שהיא עניה, שהם פתוח תפוח, נתון תתן, הענג תעניק וכו', עשרה הם, והרי פרשהו החברים בעלי המשנה, ואלו הם ידי נדיבים מצד של האבות, שנאמר בהם נדיבי עמים וגומר, ידים פתוחות בותרנות לעניים, שהם צדיק וצדק שגומלים עמהם בגלות גמילות חסדים, בתורה שנתנה מימין ומשמאל. זהו שכתוב יומם יצנה יהו"ה חסדו ובלילה שירה עמי, תורה שבכתב ותורה שבעל פה, שמשניהם נתנו. זהו שכתוב מימינו אש דת למו.

ועוד, רבון העולם, קבל את הדורון שלכם, שהיא מתנה טובה שעולה עליהם, שנאמר בה מתנה טובה יש לי בבית גנזי ושבת שמה, אלו הם שהיו עושים צדקה עמה, שהיא צ' תשעים אמנים, ד' ארבע קדשות, ק' מאה ברכות, ה' חמשה חמשי תורה. מיד וידי

רבון עלמא הא מארי דדרועין קא דפקין לפתחא, קלא נפיק ויימא, הא אינון מארי דדרועין בקשורא דתפלין, ובעטיפו דמצוה, דאתמר בהון וישמו על שכם שניהם, כגוונא דשם ויפת, דאתמר בהון (שם ט כג) ויקח שם ויפת את השמלה וגומר, וערות אביהם לא ראו, ערוה איהי מסטרא דחם, ודא איהו יצר הרע, דמחמם גופיה לדבר ערוה (ג"א עבירה), וגלי ערין בעלמא, דאיהו מסטרא דנחש הקדמוני, דאתמר ביה (שם ג יד) ארוך אתה מפל הבהמה, ובגין דהאי איהו מסטרוי, אמר (שם ט כה) ארוך כנען וגומר.

ועוד אלין אינון מארי מתנן, דעבדין גמילות חסדים עם שכינתא דאיהי עניא, דאנון (דברים טו יא) פתוח תפתח, נתון תתן (שם י), הענג תעניק וכו' (שם יד), עשרה אינון, והא אוקמוהו חבריא מארי מתניתין, ואלין אינון ידי נדיבים מסטרא דאבהן, דאתמר בהון (תהלים מזו) נדיבי עמים וגומר, ידין פתיחן בותרנותא לגבי עניין, דאינון צדיק וצדק, דגמלין עמהון בגלותא גמילות חסדים, באורייתא דאתיהיבת מימינא ומשמאלא, הדא הוא דכתיב (שם מב ט) יומם יצנה יי' חסדו ובלילה שירה עמי, אורייתא דבכתב ואורייתא דבעל פה, דמתרוייהו אתיהיבו, הדא הוא דכתיב (דברים לג ב) מימינו אש דת למו.

ועוד רבון עלמא, קבל דורונא דלהון, דאיהי מתנה טובה דסלקא עליהו, דאתמר בה מתנה טובה יש לי בבית גנזי ושבת שמה, אלין אינון דהו עבדין צדקה עמה, דאיהי צ' תשעין אמנים, ד' ארבע קדושות, ק' מאה ברכאן, ה' חמשה חמשי תורה, מיד וידי אדם (יחזקאל א ח) דאינון חסד וגבורה, הו נפקין מאדם דאיהו עמודא

אדם, שהם חסד וגבורה, היו יוצאים מאדם שהוא העמוד האמצעי לקבל את הדורון שלהם, ונותנים אותו למלך. שאלו שלא עושים גמילות חסדים עם שכנתו בגלות, והם קמצנים אליה, הדורון שלהם נמסר לכלב, ואת הדורון של השכינה צריך לעשות בשבילה מאתו חביב שיש לו, כמו שבארנו בעלי המשנה, ואהבת את יהו"ה וגומר, באותו שהוא חביב עליך. באותו זמן כמה חיות פותחות ידיהן, שנאמר בהם וידי אדם מתחת כנפיהם, נותנות דורון לנשמה של אותו אדם מכמה מתנות טובות, מכמה דרגות של גבוהה, ועל כלם נותנת לו השכינה מתנות, שנאמר בה ישמח משה במתנת חלקו, משום שמתת אלהים היא, ואותו שנאמר בו פותח את ידיו וכו', נותן לו כמה מתנות טובות ופרנסה לנשמתו ולגופו, וכלם שנכנסים, כשיוצאים מבית המלך, נותנים שלש פסיעות לאחור, שלא מחזירים כתיפיהם לקדוש ברוך הוא, שאין דורון חביב לפני הקדוש ברוך הוא פדורון של השכינה. אשרי אותן זרועות שמעלות אותה אליו, תפלין על ידיהם ועל ראשם. אשרי אותן רגלים וגוף וידיים וכל איבר ואיבר, שבו עולה דורון לקדוש ברוך הוא, שאין דורון חביב לפני הקדוש ברוך הוא כמו הדורון של השכינה. אשרי האיבר שעושה בו מצוה לקדוש ברוך הוא, שבגללה יורד הקדוש ברוך הוא לשרות בכל איבר שלו, ועל האיש הזה מכריזים

דאמצעיתא, לקבלא דורונא דלהון, ויהבין ליה למלכא, דאלין דלא עבדין גמילות חסדים עם שכנתיה בגלותא, ואינון קמצנין לגבה, דורונא דלהון לכלבא אתמסר, ודורונא דשכינתא צריך למעבד בגינה מההוא חביב דאית ליה, (דף ע"ב) כמה דאוקמוהו מארי מתניתין, ואהבת את יי' וגומר (דברים ו'). בההוא דאיהו חביב עלך, בההוא זמנא כמה חיוון פתחין ידיהו, דאתמר בהון (יחזקאל א') וידי אדם מתחת כנפיהם, יהבי דורונא לנשמתא דההוא בר נש, מכמה מתנן טבין, מכמה דרגין דנבואה, ועל פלהו יהיבת ליה שכינתא מתנן, דאתמר בה ישמח משה במתנת חלקו, בגין (קהלת ג' יג) דמתת אלהים היא, וההוא דאתמר ביה (תהלים קמה טז) פותח את ידיו וכו', יהיב ליה כמה מתנן טבין, ופרנסה לנשמתיה ולגופיה, וכלהו דעאלין, כד נפקין מפי מלכא, יהבין תלת פסיען לאחורא, דלא חזרין כתיפיהו לגבי קודשא בריך הוא, דלית דורונא חביבא קדם קודשא בריך הוא כדורונא דשכינתא.

זכאין אינון דרועין דסלקין לה לגביה, תפלין על ידיהו ועל רישיהו, זכאין אינון רגלין וגופא וידין וכל אבר ואבר, דביה סליק דורונא לקודשא בריך הוא, דלית דורונא חביבא קדם קודשא בריך הוא כדורונא דשכינתא, זכאיהו איהו אבר דעביד ביה מצוה לקודשא בריך הוא, דבגינה נחית קודשא בריך הוא לשרייא בכל אבר דיליה, ועל האי בר נש מכריזין לעילא, הבו יקר לדיוקנא דמלכא. בריש הורמנו דמלכא, בוצינא דקרדינותא,

למעלה, תנו כבוד לדמות המלך. (כאן חסר והוא בתיקונים).

בראש רצון המלך, הניצוץ הקשה, לא לבן ולא אדם ולא ירק ולא שחר כלל, והמנוחה הזו

היא קו המדה, שהוא מתלבש באויר, וכשהיא באויר, היא נסתרת ולא נראית כלל, וכשמתפשטת להתגלות, יוצאת מהאויר הזה נקדה אחת, ומה שנשאָר הוא אור, וזהו האור הראשון של מעשה בראשית. זהו שכתוב ויאמר אלהים יהי אור. יהי י' אויר, וסוד זה נמסר לחכמי הלב.

תקונא תמני סרי

והנקדה הזו, אחר שהתפשטה מהאור הזה, התלבשה בארבעה גונים בהיכל העליון, ומה היא? ב, ועליה נאמר בחכמה יבנה בית. וסוד הנקדה הזו, היא מודדת חמשה גונים, ועליהם נאמר מי מדד בשעלו מים, וזה א, ושמים בנרת תפן, וזו א, וכל בשליש עפר הארץ, ודא א (כ"א) א, ושקל בפלס הרים, וזו א, ונגבעות במאזנים, וזה א. זה עולה באויר, וזה הולך לצפון וזה לדרום. זהו שכתוב הולך אל דרום וסובב אל צפון. שני אחרים סובב סובב אל מזרח ומערב, שכל הנקודות הן כמו גלי הים, זה עולה וזה יורד.

והם כחוט הלכן שבעין, שהוא סובב את העין, וכחוט ירק ושחר ואדם ותכלת, אלו הגלגלים, כלם סובבים את הנקדה הזו, והיא מדה לכלם, היא בארבע, ועולה בעשר, וסוד הדבר - יהו"ה, יו"ד ה"א וא"ו ה"א, אלו הם ארבעה גונים שעולים בעשר, והם כלם להביות אשיות, ועליהם נאמר פי יהו"ה אלהי"ך אש אכלה הוא. שבע הם מהעשר הזה, והם פנגד שבעה רקיעים, והם

לא תוור ולא סומק ולא ירוק ולא אוּפם כלל. והאי בוצינא איהו קו המדה, דאיהו אתלבש באוירא, וכד איהי באוירא. איהי סתימא ולא אתחזייא כלל, וכד אתפשטת לאתגליא, נפיק מהאי אוירא נקודה חדא, ומה דאשתאר איהו אור, והאי איהו אור קדמאה דעובדא דבראשית, הדא הוא דכתיב (בראשית א ג) ויאמר אלהים יהי אור, יהי י' אויר, ורזא דא לחפיימי לבא אתמסר. (דף 12 ע"ב).

תקונא תמני סרי

והאי נקודה בתר דאתפשט מהאי אור, אתלבשת בגוונין ארבע בהיכלא עלאה, ומאי איהי ב ועלה אתמר (משלי כד ג) בחכמה יבנה בית, ורזא דהאי נקודה איהי מדיד חמש גוונין, ועלייהו אתמר (ישעיה מ יב) מי מדד בשעלו מים ודא א, ושמים בנרת תפן ודא א, וכל בשליש עפר הארץ ודא א, (ג"א א), ושקל בפלס הרים ודא א, ונגבעות במאזנים ודא א, דא סליק באוירא, ודא אזיל לצפונא, ודא לדרומא, הדא הוא דכתיב (קהלת א ו) הולך אל דרום וסובב אל צפון, תרין אחרנין סובב סובב לגבי מזרח ומערב, דאינון פלהו נקודי פגלי נמא, דא סליק ודא נחית.

ואינון כחוטא חוורא דעינא, דאיהו אסחר עינא, וכחוטא ירוקא ואוכמא וסומקא ותכלא, אלין גלגלין פלהו סחרין לההוא נקודה, ואיהי מדה לכלהו, איהי בארבע, וסלקא בעשר, ורזא דמלה יהו"ה יו"ד ה"א וא"ו ה"א, אלין אינון ארבע גוונין דסלקין בעשר, ואנון פלהו להביות אשיות, ועליהון אתמר (דברים ד כד) פי יהו"ה אלהי"ך אש אכלה הוא, שבע אינון מהאי עשר, ואינון לקבל שבעה רקיעין, ואינון שבע ספיראן, ובין כל

חד וחד חמש מאה שנין,

וְהָכִי פוֹתֵיא דְכָל רְקִיעָא וְרְקִיעָא חֲמֵשׁ מְאָה
שְׁנֵין עַד דְּסֻלְקִין כֹּלָא לְמַדָּה יְדִיעָא דְאִיהִי
נְקוּדָה חֲדָא, לְחֻשְׁבֹן יְדִיעָא, וְהָכִי אִיהוּ רְזָא
דְּחוֹשְׁבָנָא כְּגוֹנָא דָא. תְּשַׁע נְקוּדִין

שֶׁבַע סְפִירוֹת, וְכֵן כָּל אֶחָד וְאֶחָד
חֲמֵשׁ מֵאוֹת שָׁנִים, וְכֵן הִרְחֵב
שָׁל כָּל רְקִיעַ וְרְקִיעַ חֲמֵשׁ מֵאוֹת
שָׁנִים, עַד שְׁכֹלֶם עוֹלָם לְמַדָּה
יְדוּעָה שְׁהִיא נְקֻדָּה אַחַת,
לְחֻשְׁבוֹן יְדוּעַ, וְכֵן הוּא סוּד
הַחֻשְׁבוֹן, כְּמוֹ זֶה:

תְּשַׁע נְקוּדוֹת הֵן לְכָל צַד,
שְׁנַכְלָלִים בְּנְקֻדָּה

אֵינוֹן לְכָל סֵטֶר, דְּאֵתְּפִלִּין בְּנְקוּדָה דְּחָלָל
דִּילָהּ, וּבְגִינָה אֲתָמֶר (שְׁמוֹת לֹא יוֹד) מְחַלְלִיהָ מוֹת
יּוֹמַת וְכוּ'.

שֶׁל הַחֲלָל שְׁלָהּ, וּבִשְׁבִילָהּ נֶאֱמַר
מְחַלְלִיהָ מוֹת יּוֹמַת וְכוּ'.

קָם הֵהוּא סְבָא וְאָמַר לוֹ רַבִּי רַבִּי בְּאוּמָאָה
עֲלֶךָ בְּהֵאִי נְקוּדָה טְמִירָא עֲלָאָה, נְחִית
הֶכָא לְגַלְאָה רְזָא טְמִירָא, וְלֹא לִיקְרָא דִּילִי
עֲבִידְנָא, אֶלָּא לִיקְרָא דְשְׁכִינְתָא, לְאַחְזָאָה
יְקָרָא דְהֵאִי נְקוּדָה טְמִירָא גְנִיזָא, דְּאֲתָמֶר
בְּהַּ (אִיּוֹב כח כ"א) וְנִעְלָמָה מֵעֵינַי כָּל חֵי, וְעֵלָה
אֲתָמֶר נְתִיב לֹא יְדַעוּ עֵיט וְגוֹמֵר, אֲדַהֲכִי הָא
רַבִּי סְלִיק לְעִילָא בְּאוּרִיא לְנִטְלָא רְשׁוּ מַהֲהִיא
נְקוּדָה דְּאִיהִי גְנִיזָא תַּמָּן, וְהָא קָא נְחִית
בְּעַמּוּדָא דְּאֶשָּׂא דְּאִיהִי הַבֵּל דְּפּוּמָא, דְּבִיָּה (דף
לח ע"א) חִינוּן רְצִין וְשְׁבִין, הָדָא הוּא דְּכִתִּיב
(יחזקאל א יט) וְהַחִיּוֹת רְצוּא וְשׁוֹב וְגוֹמֵר, וְאָמַר
בְּרֵאשִׁית תַּמָּן בִּ"ת.

קָם אוֹתוֹ הַזְקֵן וְאָמַר לוֹ: רַבִּי
רַבִּי, בְּשִׁבּוּעָה עֲלֶיךָ, בְּנְקֻדָּה
הַטְּמִירָה הַזֹּאת הַעֲלִינָהּ, רַד לְכָאן
לְגַלוֹת סוּד טְמִיר, וְלֹא לְכַבּוּדִי
עֲשִׂיתִי, אֶלָּא לְכַבּוּד הַשְּׁכִינָה,
לְהִרְאוֹת הַכְּבוֹד שֶׁל הַנְּקֻדָּה
הַטְּמִירָה וְהַגְּנוּזָה הַזֹּאת, שֶׁנֶּאֱמַר
בְּהַּ וְנִעְלָמָה מֵעֵינַי כָּל חֵי, וְעֵלָה
נֶאֱמַר נְתִיב לֹא יְדַעוּ עֵיט וְגוֹמֵר.
בְּיִנְתִּים הָרִי רַבִּי עוֹלָה מְעֵלָה
בְּאוּרִי לְטַל רְשׁוֹת מֵאוֹתָהּ נְקֻדָּה
שְׁגִנוּזָה שָׁם, וְהָרִי יוֹרֵד בְּעַמּוּד
הָאֵשׁ שֶׁהִיא הַבֵּל הַפֶּה, שְׁבוּ
הַחִיּוֹת רְצוּת וְשְׁבוּת. זֶהוּ שְׁכִתּוּב
וְהַחִיּוֹת רְצוּא וְשׁוֹב וְגוֹמֵר,
וְאָמַר בְּרֵאשִׁית, שָׁם בִּ"ת.

תְּקוּן תְּשַׁעָה עֶשֶׂר

בְּרֵאשִׁית, שָׁם בִּ"ת, וְהִבַּת הַזֹּאת
נְקֻדָּה סְתוּמָה בְּאוּרִי, עֲלֶיהָ נֶאֱמַר
שְׁמַרְנִי כְּאִישׁוֹן בֵּת עֵין, הִיא
וְדֵאִי גְנוּזָה בְּאוּרִי, וּכְהַּ נִעְשָׂה
אוּרִי, וּבְגַלְלָהּ נֶאֱמַר וַיִּרָא מְלֹאָף
יְהוָה אֵלָיו בְּלַבַּת אֵשׁ מִתּוֹךְ
הַסֵּנֶה. חֲמֵשׁ פְּעָמִים הַזְּכִיר סֵנֶה
וְחֲמֵשׁ פְּעָמִים אוּר, הֵם כְּנִגְדָם
בְּמַעֲשֵׂה בְּרֵאשִׁית, וְהֵם: יְהִי
אוּר, וַיְהִי אוּר, אֶת הָאוּר כִּי טוֹב,
וַיַּכְדֵּל אֱלֹהִים בֵּין הָאוּר, וַיִּקְרָא
אֱלֹהִים לְאוּר.

תְּקוּנָא תְּשַׁעָרִי

בְּרֵאשִׁית תַּמָּן בִּ"ת, וְהֵאִי בֵּת נְקוּדָה סְתִימָא
בְּאוּרִיא, עֲלָה אֲתָמֶר (תְּהִלִּים יז
ח) שְׁמַרְנִי כְּאִישׁוֹן בֵּת עֵין, אִיהִי וְדֵאִי גְנִיזָא
בְּאוּר, וּכְהַּ אֲתַעְבִּיד אוּרִי, וּבְגִינָה אֲתָמֶר (שְׁמוֹת
ג ב) וַיִּרָא מְלֹאָף יְהוָה אֵלָיו בְּלַבַּת אֵשׁ מִתּוֹךְ
הַסֵּנֶה, חֲמֵשׁ זְמַנִּין אֲדַפִּיר סֵנֶה, וְחֲמֵשׁ זְמַנִּין
אוּר אֵינוֹן לְקַבְּלִיהוּ בְּעוֹבְדָא דְּבְרֵאשִׁית,
וְאֵינוֹן (בְּרֵאשִׁית א ג) יְהִי אוּר, וַיְהִי אוּר, אֶת הָאוּר
כִּי טוֹב, וַיַּכְדֵּל אֱלֹהִים בֵּין הָאוּר, וַיִּקְרָא
אֱלֹהִים לְאוּר.

וְאֵינוֹן חֲמֵשׁ תְּקוּנֵין דְּמַדָּה, דְּאֵינוֹן לְקַבְּלִיהוּ

וְהֵם חֲמֵשָׁה תְּקוּנֵי הַמַּדָּה, שֶׁהֵם
כְּנִגְדָם א א א א א, וְעֵלֵיהֶם

נְאָמַר מִי מְדַד בְּשַׁעְלוֹ מִים - זֶה חֶסֶד, וְשָׁמַיִם בְּזֶרֶת תַּכְּנֵן, מֵה זֶה זֶרֶת? זו גְבוּרָה, וְכָל בְּשָׁלִישׁ - זֶה הָעֲמוּד הָאֲמִצְעִי שֶׁהוּא שְׁלִישִׁי, וְשָׁקֵל בְּפֶלֶס הָרִים - זֶה נִצַּח, וְגִבְעוֹת בְּמֵאזְנַיִם - זֶה הוּד, וְהֵם בְּסוּד הָאוֹת ה', שֶׁהִנְקֵדָה הַזֶּה מוֹדֶדֶת בָּהֶם ה' נִקְדוֹת.

שְׁחִי יוֹצֵאת מִתּוֹךְ אֹוִיר זָךְ, שֶׁהוּא כְּתָר עֲלִיוֹן, וּמְשׁוֹם שֶׁחֲמֵשׁ הִלְלוּ הֵם מוֹדֶדִים בְּסוּד ה' הָעֲלִיוֹנָה, הוּא הוֹלֵךְ בָּהֶם חֲמֵשׁ מֵאוֹת שָׁנִים בֵּין כָּל אֶחָד וְאֶחָד, וְסוּד הַדְּבָר - עֵץ הַחַיִּים מִהֶלֶךְ חֲמֵשׁ מֵאוֹת שָׁנָה, וּבֵין כָּל אֶחָד וְאֶחָד חֲמֵשׁ מֵאוֹת שָׁנָה, וּכְעֵבִי שֶׁל כָּל אֶחָד וְאֶחָד חֲמֵשׁ מֵאוֹת שָׁנָה, שֶׁפֶלֶס עוֹלָם בְּמִשְׁקָל שֶׁל חֲמֵשׁ חֲמֵשׁ לְכָל צֵד.

וְסוּד הַדְּבָר - וְעֲשִׂיתָ בְּרִיחִים עֲצֵי שֵׁטִים חֲמֵשֶׁה לְקַרְשֵׁי צֹלַע הַמִּשְׁכָּן הָאֶחָד, וְחֲמֵשֶׁה בְּרִיחִים לְקַרְשֵׁי צֹלַע הַמִּשְׁכָּן הַשֵּׁנִית, וְחֲמֵשֶׁה בְּרִיחִים לְקַרְשֵׁי צֹלַע הַמִּשְׁכָּן לִירְכַתִּים יְמִינִים. לִירְכַתִּים אֵלּוּ יְרַכֵּי אֲמֵת. יְמִינֵהּ, מֵה זֶה יָם? זו שְׂכִינָה עֲלִיוֹנָה, אוֹתָהּ שֶׁנֶּאֱמַר בָּהּ וְדַמּוֹת עַל רֵאשֵׁי הַחִיָּה רְקִיעַ. וְהוּא שֶׁבְּאַרְבֵּהוּ אֵינן בֵּין מִים הָעֲלִיוֹנִים לְמִים הַתַּחְתּוֹנִים אֲלָא כְּמֵלֵא נִימָה, וְעַל הַנִּימָה הַזֹּאת נֶאֱמַר, אֵינן מְלָכוֹת נוֹגַעַת בַּחֲבֵרָתָהּ אֲפִלּוּ כְּמֵלֵא נִימָה, וּבֵה הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מְדַקְדֵּק עִם הַצְדִּיקִים אֲפִלּוּ כַּחוּט הַשְּׂעֵרָה, וְהַחוּט הַזֶּה הוּא חוּט שְׁסוּבֵב אֶת אוֹת בְּרִית הַמִּילָה, וְהַבְּרִית הִיא נִימָה. אוֹי לְמִי שֶׁמְפָרִיד אוֹת בְּרִית בֵּין מִים לְמִים וּמוֹנֵעַ מִמֶּנּוּ זָרַע, שֶׁמְחַזֵּר אֶת הָעוֹלָם לְתַהוֹ וּבֵהוּ, וְסוּד הַדְּבָר - לֹא תַהוּ בְּרָאָה, לְשִׁבְתָּ יִצְרָה וְדָאִי.

אֲאֵאֵאֵא, וְעֲלִייהוּ אֲתָמַר (ישעיהו מ יב) מִי מְדַד בְּשַׁעְלוֹ מִים דָּא חֶסֶד, וְשָׁמַיִם בְּזֶרֶת תַּכְּנֵן מֵאֵי זֶרֶת דָּא גְבוּרָה, וְכָל בְּשָׁלִישׁ דָּא עֲמוּדָא דְאֲמִצְעִיתָא דְאִיהוּ תְּלִיתָאִי, וְשָׁקֵל בְּפֶלֶס הָרִים דָּא נִצַּח, וְגִבְעוֹת בְּמֵאזְנַיִם דָּא הוּד, וְאֵינּוֹן בְּרָזָא דְאֵת ה', דְּהֵאִי נִקְוֵדָה מְדִיד בְּהוֹן ה' נִקְוֵדִין.

דְּאִיהוּ דְנִפְיָק מְגוֹ אֹוִירָא דְכִיָּא, דְאִיהוּ כְּתָר עֲלָאָה, וּבְגִין דְאֵלִין חֲמֵשׁ מְדִידִין אֵינּוֹן בְּרָזָא דְה' עֲלָאָה, אִיהוּ אֲזִיל בְּהוֹן חֲמֵשׁ מְאָה שָׁנִין בֵּין כָּל חַד וְחַד, וְרָזָא דְמֵלָה עֵץ הַחַיִּים מִהֶלֶךְ חֲמֵשׁ מֵאוֹת שָׁנָה, וּבֵין כָּל חַד וְחַד חֲמֵשׁ מֵאוֹת שָׁנָה, וּכְעֵבִי דְכָל חַד וְחַד חֲמֵשׁ מֵאוֹת שָׁנָה, דְכִלְהוּ סְלָקִין בְּמִתְקַלָּא דְחֲמֵשׁ חֲמֵשׁ לְכָל סְטָרָא.

וְרָזָא דְמֵלָה וְעֲשִׂיתָ בְּרִיחִים עֲצֵי שֵׁטִים חֲמֵשֶׁה לְקַרְשֵׁי צֹלַע הַמִּשְׁכָּן הָאֶחָד, וְחֲמֵשֶׁה בְּרִיחִים לְקַרְשֵׁי צֹלַע הַמִּשְׁכָּן הַשֵּׁנִית, וְחֲמֵשֶׁה בְּרִיחִים לְקַרְשֵׁי צֹלַע הַמִּשְׁכָּן לִירְכַתִּים יְמִינֵהּ (שמות כו כו), לִירְכַתִּים אֵינּוֹן יְרַכֵּי קְשׁוּט, יְמִינֵהּ, מֵאֵי יְמִינֵהּ דָּא שְׂכִינְתָּא עֲלָאָה, הֵהוּא דְאֲתָמַר בֵּיהּ (יחזקאל א כב) וְדַמּוֹת עַל רֵאשֵׁי הַחִיָּה רְקִיעַ.

וְאִיהוּ דְאוּקְמוּהוּ אֵינן בֵּין מִים הָעֲלִיוֹנִים לְמִים הַתַּחְתּוֹנִים אֲלָא כְּמֵלֵא נִימָא, וְהֵאִי נִימָא עֲלִיָּה אֲתָמַר אֵינן מְלָכוֹת נוֹגַעַת בַּחֲבֵרָתָהּ אֲפִלּוּ כְּמֵלֵא נִימָא, וּבֵהּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא מְדַקְדֵּק עִם צְדִיקֵינָא אֲפִלּוּ כַּחוּט הַשְּׂעֵרָה, וְהֵאִי חוּט אִיהוּ חוּט דְסָחִיר לְאוֹת בְּרִית מִיָּלָה, וּבְרִית אִיהִי נִימָא, וְוִי לוֹן מֵאֵן דְאֲפָרִישׁ אוֹת בְּרִית בֵּין מִים לְמִים, וּמִנֵּעַ זָרַעָא מִנִּיָּה, דְאֲחַזְרַע לְתַהוּ וּבֵהוּ, וְרָזָא דְמֵלָה (ישעיהו מח יח) לֹא תַהוּ בְּרָאָה לְשִׁבְתָּ יִצְרָה וְדָאִי.

תַהוּ בְּרָאָה לְשִׁבְתָּ יִצְרָה וְדָאִי, מִים עֲלִיוֹנִים אֹוִירָתָא דְכְּכַתְבָּ, מִים תַּחְתּוֹנִים

מים עליונים תורה שבכתב, מים תחתונים תורה שבעל פה, נימה שהיא בין שניהם זה יסוד, שהיא סוד התורה, והוא יסוד ועקר של שתייהן.

וכי שמונע סוד העקר של שתי תורות, כאלו החזיר את העולם לתהו ובהו, ואלו אותם שאומרים שאין תורה אלא כפשטה, ואין בה סוד אחר. והם דו פרצופים, הוא ג"ן סדרים, שנאמר בו גן נעול אחותי כלה, גן נעול מצד של ס' סתומה, ו' הוא נעול בששת ימי המעשה וביום השבת יפתח, ובשבת כדי שלא תהיה פנועל דלת בפני לווים, שנאמר בהם לוו עלי ואני פורע, היא פתוחה אליהם, שהם נשמות יתרות.

ובאלו שלא מלוים אותה ולא מוסיפים לשבתות ולמים טובים, היא סתומה להם, ומשום זה כל המוסיף מוסיפים לו, וזו תוספת נשמה יתרה, והיא תוספת של רוח קדשה, וכל הגורע, גורעים לו אותה נשמה יתרה, ונשאר עני, ואם הוא חכם, חכמתו מסתלקת ממנו, ואם הוא עשיר במקומו, מסתלק ממנו ונשאר עני יבש, כמו שהוא מונע מלמעלה נשמה יתרה, שהיא נשמת כל חי, ונשאר יום השבת עני ושכינה יבשה, כף נמנעות ממנו ברכות, והוא מדה פנגד מדה, וכל מי שמוסיף בשבת, אז וכגנה זרועיה תצמיח. אף כף גם אצמיח הטובה שלו, ומי זרועיה של שכינה שלמעלה? אותן נשמות יתרות שזורעים ממנו, וישמחו את ישראל למטה מזיו כבודה.

ובזמן שאותה ס' סתומה נפתחת, לא נפתחת אלא בפיוס,

אורייתא דבעל פה, נימא דאיהו בין תרווייהו דא יסוד, דאיהו רזא דאורייתא, ואיהו יסודא ועקרא דתרווייהו.

ומאן דמנע רזא דעקרא דתרי תורות, כאלו אהדר עלמא לתהו ובהו, ואלין אינון דאמרין דלא אורייתא אלא כפשטה, ולית בה רזא אחרא, ואינון דו פרצופין, איהו ג"ן סדרים דאתמר בה (שיר ד יב) גן נעול אחותי כלה, גן נעול מסטרא דס' סתומה, ו' איהו נעול בשית יומי דשבווע, הדא הוא דכתיב (יחזקאל מו א) יהיה סגור ששת ימי המעשה, וביום השבת יפתח, ובשבת בגין דלא תהא פנועל דלת בפני לווין, דאתמר בהו לוו עלי ואני פורע, איהי פתיחא לגבייהו דאינון נשמתין יתירין.

ובאלין דלא מלווין לה ולא אוסיפין לשבתות ולמים טובים, איהי סתימא להון, ובגין דא כל המוסיף מוסיפין ליה, ודא תוספת נשמתא יתרא, ואיהי תוספת רוחא דקדושה, וכל הגורע גורעין ליה ההיא נשמה יתרה, ואשתאר עני, ואם הוא חכם אסתלק מניה חכמתיה, ואם הוא עשיר במקומו אסתלק מניה, ואשתאר עני יבש, כמה דאיהו (דף גז ע"ב) מנע מלעילא נשמתא יתרה דאיהו נשמת כל חי, ואשתאר יום השבת עני ושכינתא יבשה, הכי אתמנע ברכאן מניה, ואיהו מדה פנגד מדה, וכל מאן דאוסף בשבת, אז וכגנה זרועיה תצמיח (ישעיהו סא יא). אופי הכי נמי אצמיח טובה דיליה, ומאן זרועיה דשכינתא לעילא, אינון נשמות יתרות דזרעין מניה, ויחדון לון לישראל לתתא מזיו כבודה.

ובזמנא דהיא ס' סתימא אתפתחת, לא אתפתחת אלא בפיוסא, כמה דאת

כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר פִּתְחֵי לִי אַחוּתִי
רַעֲיָתִי יוֹנְתִי תַמְתִּי שְׂרָאשִׁי נִמְלֵא
טַל, וְהַפִּיּוֹס הַזֶּה אֶל הו', שֶׁהוּא
מִפְתַּח שְׁפוֹתֶם אוֹתָהּ, וּמִשׁוֹם זֶה
פִּתְחֵי לִי בַיּוֹם רֵאשׁוֹן, לְמִי?
לְאוֹת י' שֶׁהִיא נִקְדָּה שֶׁל קַמְ"ץ,
כְּשֶׁנִּפְתַּחְתָּ, נִפְתַּחְתָּ בִּפְתַּח,
שֶׁהוּא ו'. כְּשֶׁשְׁפוֹתֶם, סוֹתֶם
בְּקַמְ"ץ, וְהוּא י"ו, טְפָה וְזָרַע
שֶׁנִּמְשָׁךְ מִנִּיָּה.

וּמִשׁוֹם זֶה פִּתְחֵי לִי בַיּוֹם רֵאשׁוֹן
אֶת אוֹת י' שֶׁהִיא נִקְדָּה שֶׁל
קַמְ"ץ, אַחוּתִי - בַיּוֹם הַשְּׁנִי,
רַעֲיָתִי - בַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי, שֶׁהוּא
הַרְוֵעָה הַנְּאֻמָּן, יוֹנְתִי - בַיּוֹם
הַרְבִּיעִי, תַמְתִּי - בַיּוֹם הַחֲמִישִׁי,
תַּם עֲוֹנָךְ בַּת צִיּוֹן, שְׂרָאשִׁי -
בַיּוֹם הַשְּׁשִׁי, שֶׁנֶּאֱמַר וַיִּשְׁתַּחֲוּ
יִשְׂרָאֵל עַל רֹאשׁ הַמַּטֵּה, שֶׁהוּא
יוֹם הַשְּׁשִׁי, נִמְלֵא טַל בַיּוֹם
הַשְּׁבִיעִי, זֶה טְפָה י' וְדַאי, וְזוֹ
הַנִּקְדָּה שֶׁל הָאוֹת ב'.

וּמִשׁוֹם זֶה הַזְּיוּג שֶׁל תַּלְמִידֵי
חֲכָמִים מִשְׁבַּת לְשַׁבַּת, לִירֵשׁ
אוֹתָהּ טְפָה שֶׁהִיא חֲכָמָה, ט"ל
תּוֹרָה לְבַנְיָהֶם, וְלֹא לְחִנָּם
פְּרֻשׁוֹהוּ זְכוּרָנָם לְבִרְכָה, כֹּל
הַעוֹסֵק בְּטַל תּוֹרָה, טַל תּוֹרָה
מִחֵיהוּ.

גַּל נְעוּל, גַּל הוּא כְּמוֹ גַלְגַּל, הוּא
רוֹמֵז שְׁבוּ מֵעֵין חַתוּם, שֶׁהוּא י',
וּמִיַּד הַשְּׁקוּ הַצֵּאן, שֶׁהֵם אֵיכָרִים
קְדוּשִׁים, שֶׁנֶּאֱמַר בָּהֶם וְאַתָּן
צֵאנִי צֵאן מְרַעֲיָתִי אָדָם אִתָּם,
כֹּלֶם רוּעִים, וּמִשָּׁה עַל כֹּלֶם,
שְׁכַתוּב וַיֵּשֶׁב עַל הַבְּאֵר, וְכַתוּב
תְּפִלָּה לְמֹשֶׁה אִישׁ הָאֱלֹהִים
וְכו', שֶׁלְטוֹנוֹ הוּא בְּשִׁבְעָה
רְקִיעִים.

צְדִיק הוּא רְקִיעַ שְׁמִחָלֵק בֵּין
מֵים לְמֵים, בֵּין הַיָּם הָעֲלִיּוֹן,
שֶׁהִיא הָאֵם הָעֲלִיּוֹנָה וּבֵין הַיָּם
הַתַּחְתּוֹן, שֶׁהִיא הָאֵם הַתַּחְתּוֹנָה,
וְעֲלִיו נֶאֱמַר אֵין בֵּין מֵים

אָמַר (שִׁיר הַב) פִּתְחֵי לִי אַחוּתִי רַעֲיָתִי יוֹנְתִי תַמְתִּי
שְׂרָאשִׁי נִמְלֵא טַל, וְהִיא פִּיּוֹסָא לְגַבִּי ו' דְּאִיהוּ
מִפְתַּחַּא דְּסִתִּים לָהּ, וּבִגִּין דָּא פִּתְחֵי לִי בַיּוֹמָא
קְדָמָא, לְמָאן לָאֵת י' דְּאִיהִי נִקְדָּה דְּקַמְ"ץ,
כִּד אֲתַפְתַּחְתָּ אֲתַפְתַּחְתָּ בִּפְתַּח דְּאִיהוּ ו', כִּד
סִתִּים סִתִּים בְּקַמְ"ץ, וְאִיהוּ י"ו טְפָה וְזָרַע
דְּאֲתַמְשָׁךְ מִנִּיָּה.

וּבִגִּין דָּא פִּתְחֵי לִי בַיּוֹמָא קְדָמָא לָאֵת י'
דְּאִיהִי נִקְדָּה דְּקַמְ"ץ, אַחוּתִי בַיּוֹמָא
תַנְיִנָא, רַעֲיָתִי בַיּוֹמָא תְּלִיתָא, דְּאִיהוּ רַעֲיָא
מְהִימָנָא, יוֹנְתִי בַיּוֹמָא רְבִיעָא, תַמְתִּי בַיּוֹמָא
חֲמִישָׁא, תַּם עֲוֹנָךְ בַּת צִיּוֹן, שְׂרָאשִׁי בַיּוֹמָא
שְׁתִיתָא, דְּאֲתַמַּר (בראשית מז לא) וַיִּשְׁתַּחֲוּ יִשְׂרָאֵל
עַל רֹאשׁ הַמַּטֵּה דְּאִיהוּ יוֹם הַשְּׁשִׁי, נִמְלֵא טַל
בַיּוֹמָא שְׁבִיעָא, דָּא טְפָה י' וְדַאי, וְדָא נִקְדָּה
דָּאֵת ב'.

וּבִגִּין דָּא זְוֹגָא דְּתַלְמִידֵי חֲכָמִים מִשְׁבַּת
לְשַׁבַּת, לִירְתָא הֵהִיא טְפָה דְּאִיהִי
חֲכָמָה, ט"ל תּוֹרָה לְבַנְיָהוּ, וְלֹא לְמַגְנָא
אוּקְמוּהוּ זְכוּרָנָם לְבִרְכָה, כֹּל הַעוֹסֵק בְּטַל
תּוֹרָה טַל תּוֹרָה מִחֵיהוּ.

גַּל נְעוּל (שִׁיר ד' יד) גַּל אִיהוּ כְּמוֹ גַלְגַּל, אִיהוּ
רְמִיז דְּבִיָּה מֵעֵין חַתוּם דְּאִיהִי י', וּמִיַּד
הַשְּׁקוּ הַצֵּאן דְּאִינוּן אַבְרִין קְדִישִׁין, דְּאֲתַמַּר
בְּהוּן (יחזקאל לד לא) וְאַתָּן צֵאנִי צֵאן מְרַעֲיָתִי אָדָם
אִתָּם, כֹּלֶהוּ רוּעִים, וּמִשָּׁה עַל כֹּלֶהוּן,
דְּכַתִּיב (שמות ב טו) וַיֵּשֶׁב עַל הַבְּאֵר, וְכַתִּיב (תהלים
צ א) תְּפִלָּה לְמֹשֶׁה אִישׁ הָאֱלֹהִים וְכו', אִיהוּ
שׁוּלְטָנוּתִיהּ בְּשִׁבְעָה רְקִיעִין.

צְדִיק אִיהִי רְקִיעַ דְּפִלְגֵי בֵּין מִיָּא לְמִיָּא, בֵּין
יָם עֲלָאָה דְּאִיהִי אִימָא עֲלָאָה, וּבֵין יָם
תַּתָּאָה דְּאִיהִי אִימָא תַּתָּאָה, וְעֲלִיָּה אֲתַמַּר אֵין
בֵּין מֵים הָעֲלִיּוֹנִים לְמֵים הַתַּחְתּוֹנִים אֶלָּא

העליונים למים התחתונים אלא כמלא נימה, כמו שבארורו בעלי המונה, והנימה הזו היא צדיק, ולא לחנם פרשוהו הראשונים שהקדוש ברוך הוא מדקדק עם הצדיקים אפלו פחוט השערה.

ואין נימה ונימה של שערה של העתיק הקדוש שלא יוצאת ממעין עליון, והנימה הזו היא ו', מעינו היא י' שעולה באור עד אין סוף ויורד עד אין תכלית.

והיא עשר, ובגללה נאמר עשר אמות ארך הקרש, אמו"ת הם מאו"ת בהפוך, ואמה וחצי האמה רחב הקרש האחד, זה סוד שעור הקומה, שהוא הולך על ק"ו המדה. מה זה ק"ו? זו האות י', שהיא מדה לכל שעור של הגוף.

היא מדה בין עין לעין, ועליה נאמר אצבע אלהים היא, הוא שעור של ארך החטם, והיא שעור של כל אצבע ואצבע ושעור בין אצבע לאצבע ו' (נ"א).

י' היא מדה של שפה, ומדה של עין ועין בעגול, ומדה של פן ופן של פנים, ומדה של קמ"ץ סתום, וכשנפתח קמ"ץ, נפתח בחמש אצבעות בסוד של ה', שבהם הקו הזה הולך חמש מאות שנים.

וכאשר (פאשר) יורד למטה אל הצדיק, נקרא שעור, וכשעולה למעלה לאם העליונה, נקרא קומה, וסוד הדבר - וימדו בעמר, זו שכינה עליונה, שהיא עמר לגלגלת, שהיא גלגלת הראש, ושכינה התחתונה היא ספירת העמר, שבו מונה שבע ימים שהם שבע שבתות, שיש בהם ארבעים ושנים של ששה של כל שבוע, ושבע שבתות, הרי מ"ט (של מטטרין), שהם

כמלא נימא, כמה דאוקמוהו מארי מתניתין, והאי נימא איהו צדיק, ולא למגנא אוקמוהו קדמאין, דקודשא בריך הוא מדקדק עם הצדיקים אפילו פחוט השערה.

ולית נימא ונימא דשערה דעתיקא קדישא דלא נפקא ממבוועא עלאה, והאי נימא איהו ו', מבוועא דיליה י', דסלקא באורא עד אין סוף ונחתא עד אין תכלית.

ואהי עשר, ובגינה אתמר (שמות כו טז) עשר אמות ארך הקרש, אמו"ת אינון מאו"ת בהפוכא, ואמה וחצי האמה רחב הקרש האחד, דא רזא דשעור קומה, דאיהו אזיל על ק"ו המדה, מאי ק"ו דא את ו', דאיהו מדה לכל שעורא דגופא.

איהו מדה בין עינא לעינא, ועלה אתמר (שם ה טו) אצבע אלהים היא, איהו שיעורא דאורכא דחוטמא ואיהו שעורא דכל אצבעא ואצבעא ושעורא בין אצבעא לאצבעא ו' (נ"א).

י' איהי מדה דשפה, ומדה דכל עינא ועינא בעגולא, ומדה דפן ופן דאנפין, ומדה דקמ"ץ סתים, וכד אתפתח קמ"ץ אתפתח בחמש אצבעין ברזא דה', דבהון האי קו אזיל חמש מאה שנין.

וכד (ס"א ו' פד) נחית לתתא לגבי צדיק אתקרי שיעור, וכד סליק לעילא לגבי אימא עלאה אתקרי קומה, ורזא דמלה (שם טז יח) וימדו בעמר דא שכונתא עלאה, דאיהי עמר לגלגלת, דאיהי גלגלתא דרישא, ושכינתא תתאה איהי ספירת העומר, דבה מני שבע יומין דאינון שבע שבתות, דאית בהון

בהם ארבעים ושנים של ששה של כל שבוע, ושבע שבתות, הרי מ"ט (של מטטרין), שהם

אַרְבַּעִין וַתְּרִין יוֹמִין דְּשִׁיתָא דְּכָל שָׁבוּעַ, וְשַׁבַּע (דף לט ע"א) שַׁבְּתוֹת הָא מ"ט (ג"א דמטטרו"ן), דְּאִינוּן מ"ט אַנְפִּין טְהוֹר, שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהו"ה אֱלֹהֵינוּ יְהו"ה אֶחָד, בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד, דְּבַהוּן אַתְּדַפִּיאַת שְׁכִינְתָא תַּתְּאָה לְגַבֵּי בַעֲלָה, בְּמַקְוָה דִּילָהּ, דְּאִיהוּ מַקְוָה יִשְׂרָאֵל יְהו"ה, וְאִיהוּ שִׁיעוֹר קוּמָה, דְּהֵכִי אִינוּן אַתּוּן דְּמַקְוָה קוּמָה, וְאִינוּן ׀ סְתִימָא בְּרִזָּא דָא, דְּתַשַּׁע נְקוּדִין לְכָל סֵטֶר, בְּנִקּוּדָה דְּאַמְצַעִיתָא אֲשַׁתְּלִימוּ לְאַרְבַּעִים סְאִין, אִיהוּ שִׁיעוֹרָא דְּמַקְוָה, דְּבִיָּה אַתְּדַפִּיאַת אַתְתָּא לְבַעֲלָה.

וְקַדְמֵם דְּאַתְּדַפִּיאַת, צְרִיךְ לְמַנְאָה שְׁבַעָה יוֹמִין דִּדְכִיּוֹ, לְאַשְׁלָמָא בְּהוּן מ"ט פְּנִים דְּכִיּוֹ דְּאוּרִייתָא, וּבַהוּן אַתְחַבְּרַת אוּרִייתָא דְּבַכְתָּב וְאוּרִייתָא דְּבַעַל פֶּה בְּיוֹמָא דְּשַׁבּוּעוֹת, דְּאִינוּן דּוּ פְּרָצוּפִין דְּאָדָם, וְחַבּוּרָא דְּתְרוּיְיהוּ רַח"ם, דְּאִיהוּ רַמ"ח פְּקוּדִין דְּעֵשָׂה, וְרִזָּא דְּמַלְאָה (שמות י"ב) קִדְּשׁ לִי כָּל בְּכוֹר פֶּטֶר כָּל רַחֵם, בְּהַאי חַבּוּרָא דְּשַׁבּוּעוֹת מִתְקַרְבִּין כָּל פְּקוּדִין דְּעֵשָׂה, כַּעֲצָמִים בְּבִטּוֹן הַמְּלָאָה (קהלת י"א ה).

וּבְחַתְּוָא זְמַנָּא, כָּל אִינוּן אַבְרִין מְקַבְּלִין עַל יְדֵי צְנוּרִין דָּא מִן דָּא, הִדָּא הוּא דְּכַתִּיב (שמות כ"ו ה) מְקַבְּלוֹת הַלְּלָאוֹת אִשָּׁה אֶל אַחֲתָהּ, וְכַד אִינוּן מְקַבְּלִין, כָּל סְפִירָאן מְקַבְּלִין דָּא מִן דָּא, וּמַלְאָכִין לְתַתָּא מְקַבְּלִין דִּין מִן דִּין, כְּמָה דְּאַתְּ אָמַר וּמְקַבְּלִין דִּין מִן דִּין, וְכָל חַד וְחַד יְהִיב רֵשׁוּ לְחַבְּרִיהּ, לְאַעֲלָא בְּתַחוּמָא דְּחַבְּרִיהּ, כְּמָה דְּאַתְּ אָמַר וְנוֹתְנִין רְשׁוֹת זָה לְזָה.

וּמָאן גָּרִים דָּא, יִשְׂרָאֵל כַּד מְקַבְּלִין דָּא מִן דָּא, בֵּין בְּאוּרִייתָא בֵּין בְּמַמּוּנָא, גְּרַמִּין

אַרְבַּעִים וַתַּשַּׁע פְּנִים טְהוֹר, שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהו"ה אֱלֹהֵינוּ יְהו"ה אֶחָד, בְּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד, שְׁבַהֵם נִטְהַרַת שְׁכִינָה תַּתְּתוּנָה אֶל בַּעֲלָה בְּמַקְוָה שְׁלָה, שְׁהוּא מַקְוָה יִשְׂרָאֵל יְהו"ה, וְהוּא שְׁעוֹר קוּמָה, שְׁכַף הֵן אוֹתִיוֹת מַקְוָה - קוּמָה, וְהֵם ׀ סְתוּמָה בְּסוּד זָה: (ציור למעלה) שְׁל תַשַּׁע נְקוּדוֹת לְכָל צַד, בְּנִקּוּדָה הָאֲמַצְעִית נִשְׁלַמוּ לְאַרְבַּעִים סְאִים, הוּא הַשְׁעוֹר שְׁל הַמַּקְוָה, שְׁבוּ נִטְהַרַת אִשָּׁה לְבַעֲלָה.

וְלַפְּנֵי שְׁנוּטְהַרַת, צְרִיךְ לְמַנּוֹת שְׁבַעָה יְמֵי טְהָרָה, לְהַשְׁלִים בְּהֵם אַרְבַּעִים וַתַּשַּׁע פְּנִים טְהָרָה שְׁל הַתּוֹרָה, וּבְהֵם מִתְחַבְּרַת תּוֹרָה שְׁבַכְתָּב עִם תּוֹרָה שְׁבַעַל פֶּה בְּיוֹם הַשַּׁבּוּעוֹת, שְׁהֵם דּוּ פְּרָצוּפִים שְׁל אָדָם, וְהַחַבּוּר שְׁל שְׁנֵיהֶם רַח"ם, שְׁהוּא מְאַתִּים אַרְבַּעִים וּשְׁמוֹנָה מֵצוּוֹת עֵשָׂה, וְסוּד הַדְּבָר - קִדְּשׁ לִי כָּל בְּכוֹר פֶּטֶר כָּל רַחֵם, בַּחַבּוּר הַזֶּה שְׁל שַׁבּוּעוֹת מִתְקַרְבִּים כָּל מֵצוּוֹת עֵשָׂה כַּעֲצָמִים בְּבִטּוֹן הַמְּלָאָה.

וּבְאוּרוֹת זְמַן, כָּל אוֹתָם אִיבְרִים מְקַבְּלִים עַל יְדֵי צְנוּרוֹת זָה מְזָה. זְהוּ שְׁכַתּוּב מְקַבְּלוֹת הַלְּלָאוֹת אִשָּׁה אֶל אַחֲתָהּ, וּכְשֵׁהִם מְקַבְּלִים, כָּל הַסְּפִירוֹת מְקַבְּלוֹת זוּ מִזּוּ, וְהַמְּלָאכִים לְמַטָּה מְקַבְּלִים זָה מִזָּה, כְּמוֹ שְׁנֹאֲמַר וּמְקַבְּלִין דִּין מִן דִּין, וְכָל אֶחָד וְאֶחָד נוֹתֵן רְשׁוֹת לְחַבְּרוֹ לְהַכְּנִס לְתַחוּם חַבְּרוֹ, כְּמוֹ שְׁנֹאֲמַר וְנוֹתְנִין רְשׁוֹת זָה לְזָה.

וּמִי גוֹרֵם זָה? יִשְׂרָאֵל. כְּשִׁמְקַבְּלִים זָה מִזָּה, בֵּין בְּתוֹרָה בֵּין בְּמַמּוֹן, גוֹרְמִים לְקַבֵּל

לְקַבְּלָא לְעִילָא דָּא מִן דָּא,

למעלה זה מזה ולהשפיע זה לזה, והכל על ידי צנורות. זהו שכתוב תהום אל תקום קורא לקול צנוריה וגומר. ומה אומרים זה לזה? אבע מימיה, קול שני רעים אני שומע.

ובגנדה שתי שפתים שנקראים אפיקי מים, ומי הם? נצח והוד, שנקראים שקתות המים, ושניהם נשקים על ידי צנור שהוא העמוד האמצעי שכולל הכל, והוא ברית שפוללים בו כל האיברים של הגוף, כל הצנורות משקים מהאות ו', שהוא נהר ששופע ויוצא מעדן, והוא צנור שיוצא ממעין המים שהוא י', וממנו מתפשטת ה' שהיא הים העליון.

ובא וראה, תשע נקודות הן מן קמ"ץ עד שור"ק, וכלן נקראו צנורות ומענינות לאותיות, שהן כלולות בקרקע, שהיא שכינה התחתונה שנקראת ג"ן, כלולה משלשה וחמשים סדרים של התורה, ועליה נאמר גן נעול אחותי כלה, גל נעול מעין חתום. חתום ודאי, משום שהיא בתולה ואיש לא ידעה, והיא חכמת שלמה, שעליה נאמר ותרב חכמת שלמה, מתגדלת מכל ההשקאה של כל ספירה וספירה על ידי אותו צנור, שהוא ו', עד שמגיעה לאותו המעין העליון, שהיא י' העליונה, חכמת כל בני קדם, ובאותו זמן היא נעשית פתח בראש האות ו'.

ובא וראה, שכינה תחתונה, כשהיא משקית מהנקודות, נקראת חר"ק חל"ם שור"ק, למי? לאותו צנור שהוא ו', שכולל ששה צנורות, שכלם משש אותיות שהן אבגית"ן וכו', ששה צנורות הם שתלויים ממנו, והוא כולל שש אחרים, וכלם עולים לארבעים ושנים,

ולאשפעה דא לדא, וכלא על ידי צנורין, הדא הוא דכתיב (תהלים מב ח) תהום אל תהום קורא לקול צנוריה וגומר, ומאי אמרי דא לדא, אבע מימיה. קול שני ריעים אני שומע.

ואינון לקבלייהו תרין שפוון דאתקרוין אפיקי מים, ומאן נינהו נצח והוד, דאתקרוין שקתות המים, ותרוייהו אתשקיין על ידא דצנורא דאיהו עמודא דאמצעיתא דכליל כלא, ואיהו ברית דכלילן ביה כל אברין דגופא, כל צנורין אינון אתשקיין מן את ו', דאיהו נהר דנגיד ונפיק מעדן, ואיהו צנור דנפיק ממעיןא דמיא דאיהו י', ומניה אתפשטא ה' דאיהי ים עלאה.

ותא חזי תשע נקודין אינון מן קמ"ץ עד שור"ק, וכלהו אתקריאו צנורין ומבועין לאתוון, דאינון כלילן בקרקע, דאיהי שכינתא תתאה, דאתקריאת ג"ן, כלילא מתלת וחמשין סדרין דאורייתא, ועלה אתמר גן נעול אחתי כלה, גל נעול מעין חתום, חתום ודאי, בגין דאיהי בתולה ואיש לא ידעה, ואיהי חכמת שלמה, דעלה אתמר (מלכים א ה ו) ותרב חכמת שלמה, אתרביאת מכל שקיו דכל ספירה וספירה, על ידא דההוא צנורא דאיהו ו', עד דמטיאת לההוא מבועא עלאה דאיהי י' עלאה חכמת כל בני קדם, ובההוא זמנא אתעבידת איהי תגא ברישא דאת ו'.

ותא חזי, שכינתא תתאה פד איהי אתשקינא מן נקודין, אתקרי חר"ק חל"ם שור"ק, למאן לההוא צנור דאיהו ו', דכלילן שית צנורין, דכלהון משית אתוון, דאינון אבגית"ן וכו', שית צנורין אינון דתליין מגיה, ואיהו כליל שית אחרנין, וכלהו סלקין למ"ב, וכו', ששה צנורות הם שתלויים ממנו, והוא כולל שש אחרים, וכלם עולים לארבעים ושנים,

אתקריאת חר"ק חל"ם שור"ק דההוא צנור,
פגוונא דא ו'.

והכי אתקריאת לגבי י', והכי לגבי ה', ורזא
דמלה אני ראשון ואני אחרון וכו',
ולזמנין איהי עטרה על רישא דאת ו', פגוונא
דא ו' ורזא דמלה נוסה שמים פיריעה, ודא
רזא דרישא דאת א, ולזמנין נחית תחותי
פגוונא דא א קמ"ץ, פד סלקא על רישא
אתקריאת תגא זרק"א, ביהוא זמנא אתמר
בה (משלי יב ד) אשת חיל עטרת בעלה,
ואתקריאת חל"ם, וכד נחתת תחותיה
אתקריאת חיר"ק, ואיהי (דף לט ע"ב) לח"ם,
דהכי איהו חל"ם בהפוך אתוון לח"ם, ודא
איהו לחם אפירים אכל איש (תהלים עח
כה), דאתמר ביה (שמות טו ג) יהו"ה איש מלחמה,
מסטרא דחכמה אתקריאת חל"ם, ומסטרא
דעמודא דאמצעיתא אתקרי שור"ק, פמה
דאת אמר (ירמיהו ג כא) ואנכי נטעתיה שור"ק
פלה זרע אמת, ההוא דאתמר ביה (מיכה זכ) תתן
אמת ליצקב, מסטרא דיליה אתקריאת חר"ק,
ובהפוך אתוון חק"ר, ובגינה אתמר (איוב יא
ט) החקר אלוה תמצא, ואיהי קרח הנורא,
דאיהו שמא תליתאה דצלותא, דאתמר ביה
הא"ל הגדול הגבור והנורא, הנורא איהו
עמודא דאמצעיתא.

נקראת חר"ק חל"ם שור"ק של
אותו הצנור, כמו זה: ו'.

וכך היא נקראת אל י', וכך אל
ה', וסוד הדבר - אני ראשון ואני אחרון
וכו', ולפעמים היא עטרה על ראשו של
האות ו', כמו זה: א, וסוד הדבר - נוטה
שמים פיריעה, והוה הסוד של הראש של
האות א. ולפעמים יורד תחתיו כמו זה:
א קמ"ץ, כשעולה על הראש נקראת
בחר ורק"א. באותו זמן נאמר בה אשת
חיל עטרת בעלה, ונקראת חל"ם,
וכשיורדת תחתיו נקראת חיר"ק,
והיא לח"ם, שכך הוא חל"ם
בהפוך אותיות לח"ם, וזהו לחם
אפירים אכל איש, שנאמר בו
יהו"ה איש מלחמה. מצד של
החכמה נקראת חל"ם, ומצד
העמוד האמצעי נקראת שור"ק,
כמו שנאמר ואנכי נטעתיה שורק
פלה זרע אמת, אותו שנאמר בו
תתן אמת ליצקב, מצד שלו
נקראת חר"ק, ובאותיות הפוכות
חק"ר, ובשבילה נאמר החקר
אלוה תמצא, והיא קרח הנורא,
שהוא השם השלישי של תפלה,
שנאמר בו הא"ל הגדול הגבור
והנורא, הנורא הוא העמוד
האמצעי.

ושור"ק הוא טמיר וגניז, מצד של
צדיק שהוא ברית, אור גניז,
שהוא ר"ז פחשבון אור, כמו
שבארוהו בעלי המשנה, אור זרע
לצדיק, וזהו האור הגנוז
לצדיקים, שחמשה אור
שלמעלה ממנו הם כלם
בהתגלות.

וכי הוא? שלשה אור סגול,
ושנים אור שב"א, כשעולה על
כנפיהם של שתי נקדות שהן
שב"א, נעשית שור"ק, וסוד
הדבר - סמכוני באשיות,

ומאי ניהו, תלת אור סגול, ותרין אור שב"א, פד סלקא על גדפייהו
דתרין נקודין דאינון שב"א, אתעבידת שור"ק, ורזא דמלה (שיר ב

וכשהיא יורדת תחת צר"י,
נעשית סגו"ל, ועליהם נאמר
רפדוני בתפוחים, ומי הן
האששות הללו? הם שתי
אשות, שהם איש ואשה, אש
לבנה ואש אדמה ששם אב ואם,
שהם י"ה, והם פני הדין ופני
הרחמים.

למה רצתה להסתמך שם? משום
שהם שני גונים של השושנה,
לכן ואדם, רחמים ודין, שהם
חסד וגבורה, ושם ריח השושנה,
וזהו העמוד האמצעי, ומשום
שמריחה בו, אומרת סמכוני
באששות, ובו נעשית סגו"ל,
כשיורדת - רפדוני בתפוחים,
אלו הם שני עמודי אמת, שהם
לכן ואדם, ומשום שמריחה
באות ו', שהיא בכרית, אומרת
רפדוני בתפוחים.

וכשמתחברת בו נעשית סגו"ל,
מה שהיו צר"י נעשה ציר, זהו
שכתוב ויצר יהו"ה אלהים את
האדם עפר מן האדמה וגומר,
ויצמח יהו"ה אלהים מן
האדמה כל עץ נחמד למראה
וגומר. צדיק זה הוא עץ פרי
עושה פרי למינו, ובמקום הזה
הוא האהבה שלה בחבור ויחוד
של בעלה, ומשום זה אומרת כי
חולת אהבה אני.

וכשישראל חוטאים בכרית
מילה, נפסקת נביעת הנקדות מן
האותיות שפלולות בשכינה
התחתונה, ונשארת יבשה.
באותו זמן מה כתוב בשור"ק
חיר"ק? שרקו ויחרקו שן אמרו
בלענו, קמ"ץ פת"ח, זה סוגר וזה
פותח, שני אלו הם שסוגרים
ופותחים את המעינות של אותן
נקדות אל האותיות, והאות ו',
כשהיא נטויה על ראשי אותיות

ה) סמכוני באששות, וכד נחתת איהי תחות
צר"י אתעבידת סגו"ל ועליהו אתמר רפדוני
בתפוחים, ומאי ניהו אלין אששות, אינון
תרי אשות, דאינון איש ואשה, אשא חורא,
ואשא סומקא, דתמן אב ואם, דאינון י"ה,
ואינון אנפי דינא ואנפוי דרחמי.

אמאי בעאת לאסתמכא תמן, בגין דאינון
תרין גוונים דשושנה, חור וסומק,
רחמי ודינא, דאינון חסד וגבורה, ותמן ריחא
דשושנה, ודא איהו עמודא דאמצעיתא, ובגין
דארכת ביה, אמרת סמכוני באששות, וביה
אתעבידת סגו"ל, כד נחתא רפדוני בתפוחים,
אלין אינון תרי סמכי קשוט, דאינון חור
וסומק, ובגין דארכת באת ו' דאיהי בכרית,
אמרת רפדוני בתפוחים.

וכד אתחברת ביה אתעבידת סגו"ל, מה דהו
צר"י אתעביד ציר, הדא הוא
דכתיב (בראשית ב ז) ויצר יהו"ה אלהים את
האדם עפר מן האדמה וגומר, ויצמח יהו"ה
אלהים מן האדמה כל עץ נחמד למראה
וגומר, דא צדיק איהו עץ פרי עושה פרי
למינו, ובהאי אתר איהו רחימו דילה בחבורא
ויחודא דבעלה, ובגין דא אמרת (שיר ב ה) כי
חולת אהבה אני.

וכד ישראל חאבין בכרית מילה, אתפסיק
נביעו דנקודין מאתוון, דכלילין
בשכינתא תתאה, ואשתארת יבשה, בההוא
זמנא מה פתיב בשור"ק חיר"ק, שרקו ויחרקו
שן אמרו בלענו (איכה ב טז), קמץ פת"ח דא סגיר
ודא פתח, אלין תרין אינון דסגרין ופתחיין
מבועין דאינון נקודין, לגבי אתוון, ואת ו'
כד איהו נטוי על ראשי אתוון עלאין אתקרי
רפ"ה, וכד איהו במציעו דאתוון אתקרי דג"ש, אתוון אלין אינון חיוון,

דאָתמַר בַּהוֹן (יחזקאל א יד) וְהַחַיִּיּוֹת רָצוּא וְשׁוּב,
רָצוּא בְּדַגְ"שׁ וְשׁוּב בְּרַפְ"ה.

בְּתַרְיִן דְּאַתְוּוֹן דְּאַיִנוֹן תְּלִיִין בְּמַחְשְׁבָה,
דְּאַיִנוֹן פְּגוּוֹנָא דְתַגִּין, נְקוּדִין תְּלִיִין
בְּדַבְרָא, אַתְוּוֹן תְּלִיִין בַּעֲבֹבְדָא, שְׁבַע זַיִינִין
אַיִנוֹן פְּגוּוֹנָא דָא אֱלֹהִי י"ו אִיהוּ ז', לֹא צְרִיכִין
תַּגִּין, דְּאַיִנוֹן אַתְוּוֹן אַתְקֵרוֹן תַּגִּין פְּגוּוֹנָא דָא
יְהו"ה.

תַּגִּין תְּלִיִין בְּמַחְשְׁבָה דְלַבָּא וּמוּחָא, נְקוּדִין
בְּדַבְרָא דְפּוּמָא, אַתְוּוֹן בַּעֲבֹבְדָא
דְאַבְרִין, וּמְאַלִין נְקוּדִין וְטַעְמֵי וְאַתְוּוֹן, עֶבֶיד
הֵהוּא סְתִים וְגַנְיָז פְּרַסְיָא טְמִירָא עֲלָאָה,
וְעֲלִיָּה אַתְמַר (איכה ה ט) אַתָּה יְהו"ה לְעוֹלָם

תֵּשֵׁב וְכו', מְאִי אַתָּה, הֵהוּא דְאַתְמַר בֵּיה (ישעיהו
כה א) יְהו"ה אֱלֹהֵי אַתָּה אַרְוּמָךְ, בַּהֵהוּא
דְאַתְמַר בֵּיה (חבקוק ג ג) רוּם יְדִיהוּ נְשָׂא, וּבְגִינֵיה
אַתְמַר לְמִי נּוֹשְׂאִין כַּפֵּים לְרוּם הַשְּׁמַיִם, הֲדָא
הוּא דְכַתִּיב רוּם יְדִיהוּ נְשָׂא, וּמְאִי נִיהוּ יו"ד

ה"א וּא"ו ה"א, דְאַיְהוּ חֲכָמָה כ"ח מ"ה,
וְעֲלִיָּה אַתְמַר (דף ת ע"א) (תהלים קיא ו) כ"ח מ"עֲשִׂיו
ה"גִיד לְעַמּוֹ, וְהֵאִי אִיהוּ כ"ח פְּרָקִין דִּידִין
דְּמִלְכָּא עֲלָאָה, דְאַיִנוֹן כּוּז"ו בְּמוּכַס"ז כּוּז"ו,
פְּנוּיִין דִּיחֻדָּא עֲלָאָה, דְאַיְהוּ יְהו"ה אֱלֹהֵינּוּ
יְהו"ה, וּבְגִין דְאַסְתַּלַּק הָאִי חֵילָא מִיִּשְׂרָאֵל,
אַתְמַר בַּהוֹן (איכה א ו) וַיִּלְכּוּ בְּלֹא כֹחַ לְפָנֵי רֹדְף.

יו"ד ה"א וּא"ו ה"א, אִינּוֹן עֲשֵׁר אַצְבָּעָן,
דְאַתְמַר בַּהוֹן (שיר ח יד) יָדָיו גְּלִילֵי זָהָב,
דְּבַהוֹן כ"ח פְּרָקִין, דְאַיִנוֹן כ"ח אַתְוּוֹן דַּעֲבֹבְדָא
דְּבְרָאשִׁית, וּבְגִין דָּא יְהו"ה אֱלֹהֵי אַתָּה, וּמְאִי
אַתָּה, הֵהוּא דְאַתְמַר בֵּיה (תהלים צג ב) נִכּוֹן כְּסָאָךְ
מְאִז מַעֲוֹלָם אַתָּה, וּמְאִי נִכּוֹן, דָּא נְאָמֵן יוֹשֵׁב
וְנְאָמֵן עוֹמֵד בְּאַמְצַע, הֲדָא הוּא דְכַתִּיב (ישעיהו

כסאך מאז מעולם אַתָּה. וּמָה זֶה נִכּוֹן? זֶה נְאָמֵן יוֹשֵׁב וְנְאָמֵן עוֹמֵד בְּאַמְצַע. זֶהוּ שְׁכַתּוּב כְּתַפְאַרְת

עֲלִינּוֹת, נְקָרָא רַפְ"ה, וּכְשֶׁהוּא
בְּאַמְצַע הָאוֹתִיּוֹת נְקָרָא דַּגְ"שׁ,
הָאוֹתִיּוֹת הִלְלוּ הֵן חַיִּוֹת, שְׁנְאָמַר
בְּהֵן וְהַחַיִּיּוֹת רָצוּא וְשׁוּב. רָצוּא
בְּדַגְ"שׁ, וְשׁוּב בְּרַפְ"ה.

הַכְּתָרִים שֶׁל הָאוֹתִיּוֹת שֶׁהֵן
תְּלִיּוֹת בְּמַחְשְׁבָה, שֶׁהֵן כְּמוֹ
הַתְּגִים, הַנְּקֻדוֹת תְּלִיּוֹת בְּדַבְרֹר,
הָאוֹתִיּוֹת תְּלִיּוֹת בְּמַעֲשֶׂה, שְׁבַע
זַיִינִים הֵם כְּמוֹ זֶה: אֱלֹהֵי י"ו, הוּא
ז', לֹא צְרִיכִים תְּגִים, שְׁאוּמֵן
אוֹתִיּוֹת נְקָרָאוֹת תְּגִים, כְּמוֹ זֶה:
יְהו"ה.

הַתְּגִים תְּלִיּוֹים בְּמַחְשְׁבָה שֶׁל
הַלֵּב וְהַמַּחַ, הַנְּקֻדוֹת בְּדַבְרֹר הֵפָּה,
הָאוֹתִיּוֹת בְּמַעֲשֶׂה הָאִיבְרִים,
וּמְאַלִין הַנְּקֻדוֹת וְטַעְמֵי הָאוֹתִיּוֹת
עוֹשֶׂה אוֹתוֹ סְתוּם וְגַנְיָז כְּסֵא
טְמִיר עֲלִיּוֹן, וְעֲלִיוֹ נְאָמַר אַתָּה
יְהו"ה לְעוֹלָם תֵּשֵׁב וְכו'. מָה זֶה
אַתָּה? אוֹתוֹ שְׁנְאָמַר בּוּ יְהו"ה
אֱלֹהֵי אַתָּה אַרְוּמָךְ, בְּאוֹתוֹ
שְׁנְאָמַר בּוּ רוּם יְדִיהוּ נְשָׂא,
וּבְשִׁבְלֵי נְאָמַר לְמִי נּוֹשְׂאִין
כַּפֵּים? לְרוּם הַשְּׁמַיִם. זֶהוּ שְׁכַתּוּב
רוּם יְדִיהוּ נְשָׂא. וּמִי הוּא? יו"ד
ה"א וּא"ו ה"א, שֶׁהוּא חֲכָמָה,
כ"ח מ"ה, וְעֲלִיוֹ נְאָמַר כ"ח
מ"עֲשִׂיו ה"גִיד לְעַמּוֹ, וְזֶהוּ כ"ח
הַפְּרָקִים שֶׁל יְדֵי הַמֶּלֶךְ הַעֲלִיּוֹן,
שֶׁהֵן כּוּז"ו בְּמוּכַס"ז כּוּז"ו,
הַפְּנוּיִים שֶׁל הַיְחוד הַעֲלִיּוֹן,
שֶׁהוּא יְהו"ה אֱלֹהֵינוּ יְהו"ה,
וּמְשׁוּם שֶׁהִסְתַּלַּק הַכַּח הַזֶּה
מִיִּשְׂרָאֵל, נְאָמַר בְּהֵם וַיִּלְכּוּ בְּלֹא
כַח לְפָנֵי רֹדְף.

יו"ד ה"א וּא"ו ה"א, הֵן עֲשֵׁר
אַצְבָּעוֹת, שְׁנְאָמַר בְּהֵן יָדָיו גְּלִילֵי
זָהָב, שְׁבָהֵם עֲשָׂרִים וּשְׁמוֹנֶה
פְּרָקִים, שֶׁהֵן עֲשָׂרִים וּשְׁמוֹנֶה
אוֹתִיּוֹת שֶׁל מַעֲשֶׂה בְרָאשִׁית,
וּמְשׁוּם זֶה יְהו"ה אֱלֹהֵי אַתָּה,
וּמָהוּ אַתָּה? אוֹתוֹ שְׁנְאָמַר בּוּ נִכּוֹן

אָדָם לְשִׁכְת בַּיִת. וּמָה זֶה מֵאָז?
אֲלֵא אוֹתוֹ שְׁנָאֵמַר בּוֹ אִזְ תִּקְרָא
וַיהו"ה יַעֲנֶה. וּמָה זֶה אִזְ? אֵלּוּ
שְׁמוֹנֵה הָאוֹתוֹת שֶׁל יֵאֱהַדוֹנָה"י
שְׁעוֹלוֹת לְחֻשְׁבּוֹן אִמ"ן.

וְזוֹהוּ הָעוֹנָה אִמֵּן בְּכָל כַּחוֹ, בְּאוֹתוֹ
כ"ח, וּמִשׁוֹם זֶה פִּרְשׁוּהָ בְּעֲלֵי
הַמִּשְׁנָה, הָעוֹנָה אִמֵּן בְּכָל כַּחוֹ
קוֹרְעִין לוֹ גִּזְרֵי דֵינּוּ שֶׁל שְׁבַעִים
שָׁנָה, וּבְגִלְלוֹ נֵאֱמַר נִכּוֹן כְּסֵאֲךָ מֵאָז
מֵעוֹלָם אֲתָהּ, וּבִיָּה (אִיכָה ה' יט) אֲתָהּ יְהו"ה
לְעוֹלָם תֵּשֵׁב, אֲתָהּ, הֵהוּא דְאֲתָמַר בֵּיהּ אֲבִינוּ
מִלְּפָנֵינוּ אֲבִינוּ אֲתָהּ, וּמֵאֵי נִיהוּ אֲבִינוּ אֲב
הַרְחֵמֵן.

וְהוּא כּוֹלֵל אֶת כָּל אוֹתוֹת
הַתּוֹרָה, וּמֵי הוּא? הַתּוֹרָה
שְׁבַכְתָּב, הָעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי, וְעֲלִיו
נֵאֱמַר בְּרוּךְ אַתָּה, וּכְשִׁיִּשְׂרָאֵל
עוֹמְדִים בְּעַמִּידָה שֶׁל תְּפִלָּה, הוּא
יוֹשֵׁב עַל כְּסֵא, וּבְשִׁבְלֵוֹ נֵאֱמַר
בְּאוֹתוֹ זְמַן, אַתָּה יְהו"ה לְעוֹלָם
תֵּשֵׁב כְּסֵאֲךָ לְדוֹר וָדוֹר. וּמֵי הוּא
לְדוֹר וָדוֹר? אֲלֵא אוֹתוֹ שְׁנָאֵמַר
בּוֹ דוֹר הוֹלֵךְ וָדוֹר בָּא וְהֵאָרֵץ
לְעוֹלָם עֲמֻדָת, וְאֵין דוֹר פְּחוֹת
מִשְׁשִׁים רַבּוּא, וּמִיָּהוּ? מִשֶּׁה
שֶׁשְׁקוּל לְשִׁשִּׁים רַבּוּא מִיִּשְׂרָאֵל,
וְדַרְגָּתוֹ הֵיא הָאֲסַפְקָלְרִיָּה
הַמְּאִירָה.

בְּזוֹאת יָבֵא אֶהְרֵן אֶל הַקֹּדֶשׁ, בֵּא
וַיָּבֵא, אֵין אָדָם מִפִּיק רְצוֹנוֹ
מִיָּהוּ"ה אֲלֵא בְּזוֹאת, שְׁעֲלִיָּה
נֵאֱמַר מִצָּא אֲשֶׁה מִצָּא טוֹב וַיִּפֶּק
רְצוֹן מִיָּהוּ"ה, וְזוֹ הֵיא עֵת לַעֲשׂוֹת
לִיָּהוּ"ה, וּכְמָה עֲתוֹת יֵשׁ, וְעֲלִיָּהוּ
נֵאֱמַר וְאֵל יָבֵא בְּכָל עֵת, וּשְׁלָמָה
אֲמַר עֵת לְשַׁחֵק וְכוּ', שְׁהֵן כ"ח
עֵת, וְעַל זֶה הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא
אֲמַר וְאֵל יָבֵא בְּכָל עֵת אֶל הַקֹּדֶשׁ,
שֶׁהוּא קֹדֶשׁ יִשְׂרָאֵל לִיָּהוּ"ה.

מֵד (יג) כְּתִפְאָרַת אָדָם לְשִׁכְת בַּיִת, וּמֵאֵי מֵאָז,
אֲלֵא הֵהוּא דְאֲתָמַר בֵּיהּ (שֵׁם נח ט) אִזְ תִּקְרָא
וַיהו"ה יַעֲנֶה, וּמֵאֵי א"ז אֵלִין תִּמְנֵיָא אֲתוֹן
דְּאֵינוּן יֵאֱהַדוֹנָה"י דְּסִלְקִין לְחֻשְׁבּוֹן אִמ"ן.

וְדֵא אֵיָּהוּ הָעוֹנָה אִמֵּן בְּכָל כַּחוֹ, בְּהֵהוּא כ"ח,
וּבְגִין דֵּא אוֹקְמוּהָ מֵאֵרִי מִתְּנִיתִין, הָעוֹנָה
אִמֵּן בְּכָל כַּחוֹ קוֹרְעִין לוֹ גִּזְרֵי דֵינּוּ שֶׁל שְׁבַעִים
שָׁנָה, וּבְגִינֵיהּ אֲתָמַר (תְּהִלִּים צג ב) נִכּוֹן כְּסֵאֲךָ מֵאָז
מֵעוֹלָם אֲתָהּ, וּבִיָּה (אִיכָה ה' יט) אֲתָהּ יְהו"ה
לְעוֹלָם תֵּשֵׁב, אֲתָהּ, הֵהוּא דְאֲתָמַר בֵּיהּ אֲבִינוּ
מִלְּפָנֵינוּ אֲבִינוּ אֲתָהּ, וּמֵאֵי נִיהוּ אֲבִינוּ אֲב
הַרְחֵמֵן.

וְאֵיָּהוּ כָּלִיל כָּל אֲתוֹן דְּאוֹרֵיָּתָא, וּמֵאֵי נִיהוּ
אוֹרֵיָּתָא דְּבִכְתָּב עֲמוּדָא דְּאֲמֻצְעִיתָא,
וְעֲלִיָּה אֲתָמַר בְּרוּךְ אַתָּה, וְכֵד יִשְׂרָאֵל קִיָּמִין
בְּעַמִּידָה דְּצִלוֹתָא, אֵיָּהוּ יְתִיב עַל כְּרִסְיָא,
וּבְגִינֵיהּ אֲתָמַר בְּהֵהוּא זְמַנָּא אֲתָהּ יְהו"ה
לְעוֹלָם תֵּשֵׁב כְּסֵאֲךָ לְדוֹר וָדוֹר, וּמֵאֵי נִיהוּ
לְדוֹר וָדוֹר, אֲלֵא הֵהוּא דְאֲתָמַר בֵּיהּ (קֹהֶלֶת א
ד) דוֹר הוֹלֵךְ וָדוֹר בָּא וְהֵאָרֵץ לְעוֹלָם עֲמֻדָת,
וְלִית דוֹר פְּחוֹת מִשְׁשִׁים רַבּוּא, וּמֵאֵי נִיהוּ,
מִשֶּׁה דְּשְׁקוּל לְשִׁשִּׁים רַבּוּא מִיִּשְׂרָאֵל, וְדַרְגָּא
דִּילִיָּה אֲסַפְקָלְרִיָּאָה דְּנִהְרָא.

בְּזוֹאת יָבֵא אֶהְרֵן אֶל הַקֹּדֶשׁ (ויקרא טו ג), תָּא חֲזִי
אֵין אָדָם מִפִּיק רְצוֹנוֹ מִיָּהוּ"ה אֲלֵא
בְּזוֹאת, דְּעֲלָה אֲתָמַר (משלי יח כב) מִצָּא אֲשֶׁה מִצָּא
טוֹב וַיִּפֶּק רְצוֹן מִיָּהוּ"ה, וְדֵא הֵיא עֵת לַעֲשׂוֹת
לִיָּהוּ"ה (תְּהִלִּים קיט ככו), וּכְמָה עֲתוֹת יֵשׁ, וְעֲלִיָּהוּ
אֲתָמַר (ויקרא טו ב) וְאֵל יָבֵא בְּכָל עֵת, וּשְׁלָמָה
אֲמַר (קֹהֶלֶת ג ד) עֵת לְשַׁחֵק וְכוּ', דְּאֵינוּן כ"ח
עֵת, וְעַל דֵּא קוֹדֶשׁא בְּרוּךְ הוּא אֲמַר וְאֵל יָבֵא
בְּכָל עֵת אֶל הַקֹּדֶשׁ, דְּאֵיָּהוּ קֹדֶשׁ יִשְׂרָאֵל
לִיָּהוּ"ה.

וְכַד שְׂכִינְתָּא דְאַתְקְרִיאַת זֹאת עִם יִשְׂרָאֵל,
כְּמָה דְאַתְ אָמַר (ויקרא כו מד) וְאַף גַּם זֹאת
בְּהִיוֹתְתִים וְכוּ', מֵאִי אֵינִין אֲמַרִין לָהּ (שירוא) אָנְהָ
הֶלֶךְ דְּוֹדֵךְ הֵיפָּה בְּנָשִׁים, אָנְהָ פְּנֵה דְוֹדֵךְ
וְנִבְקָשְׁנוּ עִמָּךְ, בְּכֻמָּה תַחְנוּנִים וְצִלוֹתִין,
בְּצִיצִית וּבַתְּפִלִּין, בְּשִׁבְתוֹת וּבִיוֹמִין טָבִין,
דְּעִלְיִיהוּ אֲתָמַר (שמות לא יז) בִּינִי וּבִין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
אוֹת הוּא לְעוֹלָם, אוֹת בְּרִית מִלָּה, אוֹת דְּשִׁבְת
וְיִמִּין טָבִין, וְאוֹת דְּתְּפִלִּין.

עֲלֵיהּ אֲתָמַר (תהלים לב ו) עַל זֹאת יִתְּפַלֵּל כָּל
חֲסִיד אֱלֹיךְ לְעֵת מְצָא, מְצָא אִשָּׁה מְצָא
טוֹב וַיִּפְקֵךְ רְצוֹן מִיהו"ה (משלי יח כב), וַיַּעֲקֹב בְּרִיךְ
לְבַנְוֵי בְּזֹאת, הֲדָא הוּא דְכֻתִּיב (בראשית מט
כח) וְזֹאת אֲשֶׁר דִּבֶּר לָהֶם אֲבִיהֶם, וְדוֹד בְּזֹאת
הִפִּיק רְצוֹנוּ מִיהו"ה כְּשֶׁנִּלְחַם עִם אוֹיְבֵיו,
כְּמָה דְאַתְ אָמַר (תהלים כז ג) אִם תַּחֲנֶה עָלַי מַחֲנֶה
וְכוּ', בְּזֹאת אֲנִי בּוֹטֵחַ, וְהַנְּבִיא כְּשֶׁרָאָה אֶת
יִשְׂרָאֵל בְּגָלוֹת, לֹא רָאָה לָהֶם מְנוּחָה אֱלָא
בְּעֵבוֹר זֹאת, וּפּוֹרְקָנָא דִּישְׂרָאֵל לֹא יִיתִי אֱלָא
בְּזֹאת, הֲדָא הוּא דְכֻתִּיב (איכה ג כא) זֹאת אֲשִׁיב
אֶל לְבִי עַל כֵּן אוֹחִיל, וְיִהְיֶה לֹא אֲתַבְּרִיךְ
אֱלָא בְּזֹאת, הֲדָא הוּא דְכֻתִּיב (דברים לג ז) וְזֹאת
לִיִּהְיֶה, וּמִשָּׁה לֹא בְּרִיךְ יֵת יִשְׂרָאֵל אֱלָא
בְּזֹאת (שם א) וְזֹאת הַבְּרָכָה, וּמִי שְׁלֵא שֵׁת לְבוּ
גַּם לְזֹאת, עֲלֵיהּ כְּתִיב (תהלים צב ז) אִישׁ בְּעַר לֹא
יִדַע וּכְסִיל לֹא יָבִין אֶת זֹאת.

וְכִינן שְׁהָאֲדָם בְּהַ יִפִּיק רְצוֹנוּ, וְכֵה מְשִׁיג
הַשֵּׁם, שְׁזֵהוּ סוּד עַל זֹאת יִתְּפַלֵּל כָּל
חֲסִיד, עַל זֹאת וְדָאִי, לְשֵׁם יְהו"ה שְׁהוּא עַל זֹאת, לְמָה
זֹאת, לְמָה תְּקִנּוּ בְּשַׁחֲרִית לְמַדָּה יְדוּעָה, וְכֵן
בְּמַנְחָה לְמַדָּה יְדוּעָה, וְכֵן בְּעֵרְבִית לְמַדָּה
יְדוּעָה, וְכֵן בְּשַׁחֲרִית לְמַדָּה יְדוּעָה, וְכֵן בְּיוֹם טוֹב
לְמַדָּה יְדוּעָה, וְכֵן בְּעֵשְׂרֵת יְמֵי
תְּשׁוּבָה לְמַדָּה יְדוּעָה? אֱלָא מָה
לְמַדָּה יְדוּעָה, וְכֵן בְּעֵשְׂרֵת יְמֵי תְּשׁוּבָה לְמַדָּה יְדוּעָה, אֱלָא מָה שְׁאָמַר עַל

וּכְשֶׁשְׂבִינָה שְׁנִקְרֵאת זֹאת עִם
יִשְׂרָאֵל, כְּמוֹ שְׁנִקְרֵאת וְאַף גַּם זֹאת
בְּהִיוֹתְתִים וְכוּ', מָה הֵם אוֹמְרִים
לָהּ? אָנְהָ הֶלֶךְ דְּוֹדֵךְ הֵיפָּה
בְּנָשִׁים, אָנְהָ פְּנֵה דְוֹדֵךְ וְנִבְקָשְׁנוּ
עִמָּךְ, בְּכֻמָּה תַחְנוּנִים וְתַפְלוֹת,
בְּצִיצִית וּבַתְּפִלִּין, בְּשִׁבְתוֹת
וּבְיָמִים טוֹבִים, שְׁעֲלִיָּהֶם נֶאֱמַר
בִּינִי וּבִין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אוֹת הוּא
לְעוֹלָם, אוֹת בְּרִית מִלָּה, אוֹת שֵׁל
שִׁבְת וְיָמִים טוֹבִים, וְאוֹת שֵׁל
תְּפִלִּין.

עֲלֵיהּ נֶאֱמַר עַל זֹאת יִתְּפַלֵּל כָּל
חֲסִיד אֱלֹיךְ לְעֵת מְצָא, מְצָא אִשָּׁה
מְצָא טוֹב וַיִּפְקֵךְ רְצוֹן מִיהו"ה,
וַיַּעֲקֹב בְּרִיךְ אֶת בְּנֵיו בְּזֹאת, זֵהוּ
שְׁכֻתוֹב וְזֹאת אֲשֶׁר דִּבֶּר לָהֶם
אֲבִיהֶם, וְדוֹד בְּזֹאת הִפִּיק רְצוֹנוּ
מִיהו"ה כְּשֶׁנִּלְחַם עִם אוֹיְבֵיו, כְּמוֹ
שְׁנִקְרֵאת אִם תַּחֲנֶה עָלַי מַחֲנֶה וְכוּ'
בְּזֹאת אֲנִי בּוֹטֵחַ, וְהַנְּבִיא,
כְּשֶׁרָאָה אֶת יִשְׂרָאֵל בְּגָלוֹת, לֹא
רָאָה לָהֶם מְנוּחָה אֱלָא בְּעֵבוֹר
זֹאת, וּנְגִאלַת יִשְׂרָאֵל לֹא תִבָּא אֱלָא
בְּזֹאת, זֵהוּ שְׁכֻתוֹב זֹאת אֲשִׁיב אֶל
לְבִי עַל כֵּן אוֹחִיל, וְיִהְיֶה לֹא
הַתְּבָרָךְ אֱלָא בְּזֹאת, זֵהוּ שְׁכֻתוֹב
וְזֹאת לִיִּהְיֶה, וּמִשָּׁה לֹא בְּרִיךְ אֶת
יִשְׂרָאֵל אֱלָא בְּזֹאת, וְזֹאת הַבְּרָכָה,
וּמִי שְׁלֵא שֵׁת לְבוּ גַּם לְזֹאת, עֲלֵיו
כְּתוּב אִישׁ בְּעַר לֹא יִדַע וּכְסִיל
לֹא יָבִין אֶת זֹאת.

וְכִינן שְׁהָאֲדָם בְּהַ יִפִּיק רְצוֹנוּ וְכֵה
מְשִׁיג הַשֵּׁם, שְׁזֵהוּ סוּד עַל זֹאת
יִתְּפַלֵּל כָּל חֲסִיד, עַל זֹאת וְדָאִי,
לְשֵׁם יְהו"ה שְׁהוּא עַל זֹאת, לְמָה
תְּקִנּוּ בְּשַׁחֲרִית לְמַדָּה יְדוּעָה, וְכֵן
בְּמַנְחָה לְמַדָּה יְדוּעָה, וְכֵן
בְּעֵרְבִית לְמַדָּה יְדוּעָה, וְכֵן בְּיוֹם טוֹב
לְמַדָּה יְדוּעָה, וְכֵן בְּעֵשְׂרֵת יְמֵי
תְּשׁוּבָה לְמַדָּה יְדוּעָה? אֱלָא מָה

זאת, הוא מורה שהו"ה היא על כל ספירה (דף מ ע"ב) וספירה, כמו שאמר דוד (ר"ה א כט יא) לך יהו"ה הגדולה והגבורה וגומר, ואין לך פעולה בפתחונים אלא על ידי מלכות, שנאמר בה (תהלים קג יט) ומלכותו בכל משלה, אבל בזמן שצריך קודשא בריך הוא להצדיק לצדיק, ולעשות עמו צדקה שהיא מלכות, עם התחתונים, נכללים בו כל הספירות, ונקראין צדיקים על שמו, יהו"ה נקרא על שמו צדיק, שנאמר (תהלים קמה יז) צדיק יהו"ה בכל דרכיו, ומרחם על בריותיו בצדקה, אין צדקה אלא תפלה, צ' אמנים, ד' קדושות, ה' חמשה חמשי תורה, וזהו צדקה תרומם גוי, ועליו נאמר לאברהם (בראשית טו ו) ויחשבה לו צדקה, וכשהוא רוצה בה נאמר בה (ישעיה נט יז) וילבש צדקה פשרין. מצד ה היא צדקה, ומצד י היא פובע על ראש צדיק אות ברית, עטרה בראש כל צדיק, ומצד ו נאמר בה (איוב יא ט) ארופה מארץ מדה, מצד ה עליונה, ורחבה מני ים. ובשרוצה הקדוש ברוך הוא להמשיך נבואה, כל הספירות כלולים בהם, ונקראים נביאים, ומלכות היא דמיון כלם, שנאמר (הושע יב יא) וביד הנביאים אדמה, כמו שאמר הנביא (שם) ודברתי על הנביאים וגומר, שהיא כמו האספקלריאה שכל הפנים נראין בה, כן כל הספירות מראין בה כחם ודמיונם וצורתם, לכל נביא כפי השגתו למעלה, וכמו כן למטה היא מתלבשת בפסא הכבוד, ובכל המלאכים, והאופנים וחיות הקדש, ובכל הרקיעים, והפסאות שבהם, התלויים מהם, שיש מלאכים גבוהים עליהם, שנאמר (קהלת ה ו) פי גבוה מעל גבוה שומר

שאמר על זאת, הוא מורה שהו"ה היא על כל ספירה וספירה, כמו שאמר דוד לך יהו"ה הגדולה והגבורה וגומר, ואין לך פעולה בפתחונים אלא על ידי מלכות, שנאמר בה ומלכותו בכל משלה, אבל בזמן שצריך הקדוש ברוך הוא להצדיק לצדיק ולעשות עמו צדקה, שהיא מלכות, עם התחתונים, נכללים בו כל הספירות, ונקראים צדיקים על שמו. יהו"ה נקרא על שמו צדיק, שנאמר צדיק יהו"ה בכל דרכיו, ומרחם על בריותיו בצדקה, אין צדקה אלא תפלה, צ' אמנים, ד' קדושות, ה' חמשה חמשי תורה, וזהו צדקה תרומם גוי, ועליו נאמר לאברהם ויחשבה לו צדקה, וכשהוא רוצה בה, נאמר בה וילבש צדקה פשרין.

מצד ה היא צדקה, ומצד י היא כובע על ראש צדיק אות ברית, עטרה בראש כל צדיק, ומצד ו נאמר בה ארפה מארץ מדה, מצד ה העליונה, ורחבה מני ים.

ובשרוצה הקדוש ברוך הוא להמשיך נבואה, כל הספירות כלולים בהם, ונקראים נביאים, ומלכות היא דמיון כלם, שנאמר (הושע יב יא) וביד הנביאים אדמה, כמו שאמר הנביא (שם) ודברתי על הנביאים וגומר, שהיא כמו האספקלריאה שכל הפנים נראין בה, כן כל הספירות מראין בה כחם ודמיונם וצורתם, לכל נביא כפי השגתו למעלה, וכמו כן למטה היא מתלבשת בפסא הכבוד, ובכל המלאכים, והאופנים וחיות הקדש, ובכל הרקיעים, והפסאות שבהם, והמלאכים התלויים מהם, שיש מלאכים גבוהים עליהם, שנאמר

וגבוהים עליהם, וכן בכל פוכב ומזל, כמו שפנתוב (תהלים קג יט) ומלכותו בכל משלה, וזהו וביד הנביאים אדמה (הושע יב יא), ולכל אחד נדמה כפי פחו שהיא נשמתו, והבן אמן בכל פחו.

(קהלת ה ז) כי גבה מעל גבה שמר וגבהים עליהם, וכן בכל פוכב ומזל, כמו שפנתוב (תהלים קג יט) ומלכותו בכל משלה, וזהו וביד הנביאים אדמה (הושע יב יא), ולכל אחד נדמה כפי פחו, שהיא נשמתו, והבן אמן בכל פחו.

יהו"ה הוא בכתר, שהיה קודם שנברא העולם הוא ושמו לבד בכתר, כשברא העולם במדת ראשית ירד עליו, ולא היה חסר מלמעלה, וכן בכל ספירה, כמדליק נר מנר ואינו חסר מן הראשונה ולא מחברתה, עד אין סוף ואין תכלית.

יהו"ה הוא בכתר, שהיה קדם שנברא העולם הוא ושמו לבד בכתר, כשברא העולם, במדת ראשית ירד עליו, ולא היה חסר מלמעלה, וכן בכל ספירה, כמדליק נר מנר ואינו חסר מן הראשונה ולא מחברתה, עד אין סוף ואין תכלית.

ומי שמפיר אותו בזאת, כמו שמפיר אותו בעליונים ובתחתונים, בעבור שהיא כלולה מהעליונים, ואיהי יחוד וקשר כלם, והיא מתלבשת בתחתונים, ועל זה אמר הנביא (ירמיה יט כג) אל יתהלל המתהלל פי אם בזאת, היא אתקריאת נבואה מסטרא דנביאיא, חכמה מסטרא דחכימיא, דכל ספירן אתקריאו חכמים.

ומי שמפיר אותו בזאת, כמו שמפיר אותו בעליונים ובתחתונים, בעבור שהיא כלולה מהעליונים, והיא יחוד וקשר כלם, והיא מתלבשת בתחתונים, ועל זה אמר הנביא (ירמיה יט כג) אל יתהלל המתהלל פי אם בזאת, היא נקראת נבואה מצד הנביאים, חכמה מצד החכמים, שכל הספירות נקראו חכמים.

וב"ח אתון אינון לכל עובדא דבראשית, וכלהון אינון בין לכתובה בין לכל מלה דיתעביד בידין, דעובדא דכ"ח פרקין אינון בעשר אצבעאן, ודא איהו רזא מהפח אל הפועל, וכלא בחכמה, ורזא דמלה (תהלים קד כד) כלם בחכמה עשית.

ועשרים ושמונה אותיות הן לכל מעשה בראשית, וכלן הן בין לכתובה בין לכל דבר שיעשה בידים, שמעשה של עשרים ושמונה הפרקים הם בעשר אצבעות, ונהו הסוד, מהפח אל הפועל, והכל בחכמה, וסוד הדבר - כלם בחכמה עשית.

אית חכמ"ה מסטרא דאתון, ואית חכמה מסטרא דנקודין, דאתון אינון בת קול, ובהון רזא דדבורא לדרשא ולכל מלה דתלייא בדרשא, תגין אינון למחשבה, ואינון ברזא דהאי קרא (שמות לא ד) ולחשוב מחשבות וכו', וכלהון תליין בשכינתא תתאה, ואיהי כללא דכלהו.

יש חכמה מצד של האותיות, ויש חכמה מצד של הנקודות, שהאותיות הן בת קול, ובהן סוד הדבור לדרשה ולכל דבר שתלוי בדרשה. התגים הם למחשבה, והם בסוד הפתוח הזה ולחשב מחשבת וכו', וכלם תלויים בשכינה התחתונה, והיא הפלל של כלם.

וברזא דא תשפח טעמין ונקודין ואתון,

ובסוד זה תמצא את הטעמים ונקודות ואותיות, וכן בכל אות

וְהָכִי בְּכָל אֶת וְאֵת, וְרָזָא דְמַלְהָ **ש** תְּלַת תַּגִּין
 לְעִילָא כְּמוֹ זַיִינִין דְּסַפֵּר תּוֹרָה, בְּהַ רְשִׁימִין
 (ס"א רמיוז) כְּתָרִין וּנְקוּדִין וְאֶתְוּוֹן, וְהָכִי בְּכָל
 אֶת וְאֵת, שׁ שְׁבַת הַגְּדוֹל בִּינָה, שְׁבַת הַקָּטָן
 מְלָכוֹת, ב' תָּרִין דְּרוּעִין גְּדוֹלָה גְבוּרָה, ת'
 תַּפְאָרַת, בִּיהַ שְׁקִיל שְׁבַת לְכָל אֹרִייתָא, תְּלַת
 כְּתָרִין דַּשׁ תְּלַת סְפִירָן עֲלָאִין, וְכֻלְהוּ כְּלִילָן
 בְּתִיבְתָא. דְּאִיהִי שְׁכִינְתָא עֲלָאָה, וְעֲלָהּ אֶתְמַר
 תַּפְּלַת כָּל פֶּה.

וְהָא עֲמוּדָא דְאֲמַצְעִיתָא אֶתְקָרִי תַּפְּלַת כָּל
 פֶּה, אֲלָא (כָּל) אִיהוּ בְּ"ן י"ה מִן בִּינָ"ה,
 וְאִיהוּ עֲמוּדָא דְאֲמַצְעִיתָא, אִיהוּ מְמוּצָע בְּתַלַּת
 אֶתְוּוֹן דְּאִינוּן י"ו, דְּאֶתְכְּלִילָן בְּבִינָה, וְאִיהוּ
 מְמוּצָע כְּגוּפָא בֵּין תָּרִין דְּרוּעִין, וְאִיהוּ (דף מא
 ע"א) אוֹת בְּצַדִּיק, דְּאִיהוּ כְּלִיל בְּא"ת, דְּאִיהִי
 שְׁכִינְתָא תַּתָּאָה כְּלִילָא מֵא' וְעַד ת', וְאִיהוּ
 כְּלִיל תְּלַת בְּרַכָּאָן דְּעֲלוּתָא קְדָמָאִין, וְתַלַּת
 בְּתָרָאִין, וְאִיהוּ כְּלִיל תָּרִין ו'ו' דְּאֶתְמַר
 בְּהוּן (שמות כח ז) עַל שְׁתֵּי קְצוֹתָיו וְחִבְר, דְּאִינוּן
 (נ"א וְאִינוּן) י"ב בְּרַכָּאָן דְּעֲלוּתָא דְּאֶתְקָרִיאוּ
 אֲמַצְעִיּוֹת, וְכֻלְהוּ ח"י בְּרַכָּאָן דְּאֶתְכְּלִילָן בִּיהַ
 דְּאִינוּן תְּלַת ווִי"ן, (נ"א דְּאֶתְמַר בְּהוּן יו"ד ה"א ו"ו
 ה"א), דְּאִיהוּ דוּ פְּרָצוּפִין, וְדָא אִיהוּ שְׁעוֹר
 קוּמָה, דְּאֶתְמַר בִּיהַ (שם כו טז) עֲשֵׂר אַמּוֹת אַרְבֵּי
 הַקָּרֶשׁ, בְּמַאי סָלְקַת לְעֲשֵׂר בְּאֵת י'.

קָם סָבָא חַד פִּתַח וְאָמַר, וְדָאִי ה' אֵית בְּהַ
 תְּלַת ווִי"ן, דְּאִינוּן ח"י בְּרַכָּאָן, כְּגוּוֹנָא
 דָּא רַךְ, דְּאֶתְמַר בְּהוּן (משלי יו) וּבְרַכּוֹת לְרֹאשׁ
 צַדִּיק, מֵאִי רֹאשׁ צַדִּיק דָּא עֲמוּדָא דְאֲמַצְעִיתָא,
 דְּבִיהַ שְׁרִיין ח"י בְּרַכָּאָן דְּה' עֲלָאָה, וּמִנְיָה
 אֶתְמַשְׁיכוּ לְה' זְעִירָא עַל יְדָא דְצַדִּיק, וּבְגִין
 דָּא גּוּף וּבְרִית חֲשְׁבִינָן חַד.

ו' דְּאִיהוּ בְּמַצְיַעוֹת ה"ה, אִיהוּ שְׁעוֹר קוּמָה, וְאִיהוּ אַמָּה, וְסָלִיק (נ"א

וְאוֹת, וְסוּד הַדָּבָר **ש** שְׁלֹשָׁה
 תַּגִּים לְמַעְלָה כְּמוֹ זַיִינִים שֶׁל סֵפֶר
 תּוֹרָה, בְּהַ רְשׁוּמִים (רְמוּזִים) כְּתָרִים
 וּנְקוּדוֹת וְאוֹתִיּוֹת, וְכַךְ בְּכָל אוֹת
 וְאוֹת. ש' שְׁבַת הַגְּדוֹל בִּינָה, שְׁבַת
 הַקָּטָן מְלָכוֹת, ב' שְׁתֵּי זְרוּעוֹת,
 גְּדֻלָּה גְבוּרָה, ת' תַּפְאָרַת. בּו
 שְׁקוּלָה שְׁבַת לְכָל הַתּוֹרָה, שְׁלֹשָׁה
 כְּתָרִים שֶׁל ש', שְׁלֹשׁ סְפִירוֹת
 עֲלִיּוֹנוֹת, וְכֻלָּם כְּלוּלִים בְּתַשׁוּבָה,
 שְׁהִיא שְׁכִינָה הַעֲלִיּוֹנָה, וְעֲלִיָּהּ
 נֶאֱמַר תַּפְּלַת כָּל פֶּה.

וְהַעֲמוּד הָאֲמַצְעִי הַזֶּה נִקְרָא
 תַּפְּלַת כָּל פֶּה, אֲלָא (כָּל) הוּא בְּ"ן
 י"ה מִן בִּינָה, וְהוּא הַעֲמוּד
 הָאֲמַצְעִי, הוּא מְמוּצָע בְּשֹׁלֶשׁ
 הָאוֹתִיּוֹת שֶׁהֵן י"ו, שְׁנִכְלָלוֹת
 בְּבִינָה, וְהִיא מְמוּצָע כְּמוֹ גּוּף בֵּין
 שְׁתֵּי זְרוּעוֹת, וְהוּא אוֹת בְּצַדִּיק,
 שֶׁהוּא כְּלוּל בְּא"ת, שְׁהִיא שְׁכִינָה
 תַּחְתּוֹנָה הַכְּלוּלָה מֵא' עַד ת',
 וְהוּא כּוֹלֵל שְׁלֹשׁ בְּרַכּוֹת הַתַּפְּלָה
 הַרְאֵשׁוֹנוֹת וְשֹׁלֶשׁ אַחֲרוֹנוֹת, וְהוּא
 כּוֹלֵל שְׁנֵי ו' ו', שְׁנֶאֱמַר בְּהֵן עַל
 שְׁתֵּי קְצוֹתָיו וְחִבְר, שֶׁהֵן (יהו)
 שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה בְּרַכּוֹת שֶׁל הַתַּפְּלָה
 שְׁנִקְרָאוּ אֲמַצְעִיּוֹת, וְכָל שְׁמוֹנָה
 עֶשְׂרֵה הַבְּרַכּוֹת שְׁנִכְלָלוּ בְּהַ שֶׁהֵן
 שְׁלֹשׁ ווִי"ם, שֶׁהוּא דוּ פְּרָצוּפִים,
 וְהוּ שְׁעוֹר קוּמָה, שְׁנֶאֱמַר בּו
 עֲשֵׂר אַמּוֹת אַרְבֵּי הַקָּרֶשׁ, בְּמָה
 עוֹלוֹת לְעֲשֵׂר? בְּאוֹת י'.

קָם זְקֵן אֶחָד, פִּתַח וְאָמַר: וְדָאִי
 שְׁבַה' יֵשׁ לָהּ שְׁלֹשׁ ווִי"ם, שֶׁהֵן שְׁמוֹנָה
 עֶשְׂרֵה בְּרַכּוֹת, כְּמוֹ: וְה' רַךְ, שְׁנֶאֱמַר בְּהֵן
 וּבְרַכּוֹת לְרֹאשׁ צַדִּיק. מַה זֶה רֹאשׁ צַדִּיק?
 זֶה הַעֲמוּד הָאֲמַצְעִי שְׁבוּ שׁוֹרוֹת שְׁמוֹנָה
 עֶשְׂרֵה בְּרַכּוֹת שֶׁל ה' הַעֲלִיּוֹנָה,
 וּמִמֶּנּוּ נִמְשְׁכוּ לָהּ תַּחְתּוֹנָה עַל
 יְדֵי הַצַּדִּיק, וּמִשּׁוּם זֶה גּוּף וּבְרִית
 נֶחֱשָׁבִים לְאֶחָד.

ו' שֶׁהוּא בְּאֲמַצְעַי ה"ה, הוּא שְׁעוֹר

ו' דְּאִיהוּ בְּמַצְיַעוֹת ה"ה, אִיהוּ שְׁעוֹר קוּמָה, וְאִיהוּ אַמָּה, וְסָלִיק (נ"א

קומה, והוא אמה, ועולה (שעולה)
באות י' לעשר אמות, שנאמר בו
עשר אמות ארץ הקרש ואמה
וחצי האמה רחב הקרש האחד,
זה ו' י', שהוא כסוד של ז', שכל
התגים נקראים בו.

שתי כתפת חברת, זו כתף עליונה
וכתף תחתונה, שהן ימין
ושמאל, והן ה"ה. אל שני
קצותיו, הם ו' ו', ובהם נעשים
ה' ה' בחבור, ומשום זה אל שני
קצותיו וחקר.

בכל מקום אמה היא ו', ומשום
זה היא בת ששה טפחים, וחצי
האמה זו י', ששתי יודי"ן הן
שעור של אמה, והאות י' השעור
שלה שלשה טפחים, וזה ג',
ועשר אמות זהו שעור של גוף
אדם, כנגד עשרה דברים שנאמרו
בכוס של ברכה, ולא נשאר בזמן
הזה אלא ארבעה (שנחמשה ונשארה
ד' מדובר צופים, ושעור של הכל ו', באות י' עולה
לעשר), כמו שבארוהו.

וכתם רמוזים בגוף כמו זה:
בזרוע ימין שתי אמות מפרק
לפרק, וכן בזרוע שמאל שתיים,
הרי ארבע, וכן בשתי שוקים
ארבע, הרי שמונה, ובגוף שתיים,
הרי עשר, זהו עשר אמות ארץ
הקרש, הקש"ר הוא בהפוף
האותיות, בין קשר לקשר.

וחמשה בריחים לקרשי צלע
המשכן האחת, הם חמש
אצבעות של יד ימין, וחמשה
בריחים לקרשי צלע המשכן
השנית, חמש האצבעות של יד
שמאל, ואותן חמש אצבעות,
פלן מדה לבריחים, והן - מי מדד
בשעלו מים וגומר, והרי
פרשוהו, והם א א א א א. חמש
נקודות אלו, שהן קמ"ץ צר"י

דסליק) באת י' לעשר אמות, דאתמר ביה (שמות)
כו טו) עשר אמות ארץ הקרש, ואמה וחצי
האמה רחב הקרש האחד, דא ו' י', דאיהו
ברזא דז', דכל תגין ביה אתקריאו.

שתי כתפת (שם כח ז) חברת דא כתף עלאה
וכתף תתאה, דאינון ימינא ושמאלא,
ואינון ה"ה, אל שני קצותיו אינון ו' ו', ובהון
אתעביד ה' ה' בחבורא, ובגין דא אל שני
קצותיו וחקר (שם).

בכל אתר אמה איהי ו', ובגין דא איהי בת
ששה טפחים, וחצי האמה דא י', דתרין
יודי"ן אינון שעורא דאמה, ואת י' שעורא
דילה תלת טפחים, ודא ג', ועשר אמות דא
איהו שעורא דגופא דבר נש, לקבל עשרה
דברים דאתמר בכוס של ברכה, ולא אשתאר
בזמנא דא אלא ארבע (ס"א דאסתלק ו' ואשתאר ד'
מן דו פרצופין, ושעורא דכלא ו', באת י' סליק לעשר), כמה
דאוקמוהו.

וברהו רמיזי בגופא פגוונא דא, בדרועא
ימינא תרין אמין מן פרקא לפרקא,
וכן בדרועא שמאלא תרין, הא ארבע, וכן
בתרין שוקין ד' הא ח', ובגופא תרין הא
עשר, דא איהו עשר אמות ארץ הקרש,
הקש"ר איהו בהפוף אתוון, בין קשר לקשר.
וחמשה בריחים לקרשי צלע המשכן
האחת (שם כו כז), אינון חמש אצבעאן

דיד ימין, וחמשה בריחים לקרשי צלע
המשכן השנית חמש אצבעאן דיד שמאלא,
ואינון חמש אצבעאן פלהו מדה לבריחים,
ואינון מי מדד בשעלו מים וגומר (ישעיה מ
יב). והא אוקמוהו, ואינון א א א א א חמש

נקודין אלין, דאנון קמ"ץ צר"י חל"ם חיר"ק שר"ק, אינון ברזא

חל"ם חיר"ק שור"ק, הן בסוד של אלהי"ם, שְׁכָךְ עולה בחשבון, וסוד של אלהי"ם מלא י"ה, וזהו יידיה^(י) בינה ודאי.

וכך בסוד ה' אלפי"ן כלולים בה' התפתוּנה, והאותיות הללו הן שלש, נשמה רוח ונפש. ה' זעירה הגוף, בית קבול של פלם, הפתילה (פתיל ה') שנגאחזים בה שלשת צבעי הנר, שהוא נר יהו"ה נשמת אדם. זית מזיתים זה צדיק, שנגמר בו שמן זית זך, פתית, שכותש פתישה באותן האותות (יותים), שהן איברי הגוף, וזו ברית מילה, אל השכינה שנקראת גד.

וסוד הדבר - והמן פזרע גד הוא, באותה יו"ד נעשית גיד, ולמה נקראת גד? משום שהיא כלולה משבע ספירות שעולות לחשבון גד, ולמה נקראת מן? משום שהכל לא ידעו מה הוא, שהוריד להם הקדוש ברוך הוא מן שהוא פזרע גד לכן ועינו פועין הבדלח, שהוא לכן מצד הימין, וטעמו כצפיחית בדבש מצד השמאל. מה הוא, כלול מעשר אותיות, שהן יו"ד ה"א וא"ו ה"א, וזה המן של התורה, ועולה לחשבון מ"ה, ולא ידעו מ"ה הוא.

וערב רב בקשו בשר, ונתן להם, ומה פתוב? הבשר עודנו בין שניהם טרם הפרת ואף יהו"ה כו', והבשר הזה הרי פשוהו בעלי הפשנה, בבשר היורד מן השמים זה המן שאכלו ערב רב, ועם כל זה אמרו עליו, אין דבר טמא (ט) יורד מן השמים.

וסוד הבשר הזה מה הוא? אלא כמו שנגמר בשגם הוא בשר, והסוד הזה נמסר לחכמי לב, וזה הבשר בהפוך שְׁכָר, ועליו

דא לחכימי לבא אתמסר, והאי בש"ר בהפוכא (שס)

דאלהי"ם, דהכי סליק בחשבון, ורזא דאלהי"ם מלא י"ה, ודא איהו (נ"א י"ה) בינה ודאי.

והכי ברזא ה' אלפי"ן פלילין בה' תפאה, ואלין אתוון אינון תלת נשמה רוח ונפש, ה' זעירא גופא בית קבול דכלהו, פתילה (ס"א פתיל ה') דאתאחדן ביה תלת גוונין דשרגא, דאיהו נר יהו"ה נשמת אדם (משלי כ) זית מזיתים דא צדיק, דאתמר ביה שמן זית זך, פתית דכתיש פתישא באינון אתין (ס"א יותין) דאינון אברי גופא, ודא ברית מילה, לגבי שכינתא דאתקריאת גד.

ורזא דמלה והמן פזרע גד הוא (במדבר יא) ביה הוא יו"ד אתעבידת גיד, ואמאי אתקריאת גד, בגין דאיהי פלילא מז' ספיראן דסלקין לחושבון גד, ואמאי אתקריאת מן, בגין דכלא לא ידעו מה הוא, דנחית לון קודשא בריה הוא מן דאיהו פזרע גד חנור, ועינו פועין הבדלח (שס). דאיהו חנור מסטרא דימינא, וטעמו כצפיחית בדבש (שמות טז לא) מסטרא דשמאלא, מה הוא, כליל מעשר אתוון דאינון (דף מא ע"ב) יו"ד ה"א וא"ו ה"א, ודא מנא דאורייתא, וסליק לחשבון מ"ה, ולא ידעו מ"ה הוא.

וערב רב שאילו בשרא ויהיב לון, ומה פתיב (במדבר יא לג) הבשר עודנו בין שניהם טרם יפרת ואף יהו"ה כו', והאי בשר הא אוקמוהו מארי מתניתין בבשר היורד מן השמים, דא מנא דאכלו ערב רב, ועם כל דא אמרו עלה אין דבר טמא (ס"א ט) יורד מן השמים.

ורזא דהאי בשר מאי ניהו, אלא כמה דאת אמר (בראשית ו ג) בשגם הוא בשר, ורזא

דא לחכימי לבא אתמסר, והאי בש"ר בהפוכא

מב יט) שְׁבַר רַעְבוֹן בְּתִיכֶם, אִם זָכוּ בְּשָׂר קָדֵשׁ, דְּאִתְמַר בֵּיהּ (איוב יט כו) וּמִבְּשָׂרִי אֶחְזֶה אֱלוֹהִים, וְאִם לֹא נְטָרִין בְּהָאֵי בְּשָׂר אֹת בְּרִית, אֶתְהַפֵּד לֹון בְּשַׁבָּר.

נְאָמַר שְׁבַר רַעְבוֹן בְּתִיכֶם, אִם זָכוּ - בְּשָׂר קָדֵשׁ, שְׁנֵאמַר בּוּ מִבְּשָׂרִי אֶחְזֶה אֱלוֹהִים, וְאִם לֹא שׁוֹמְרִים בְּבְשָׂר הִזָּה אֹת בְּרִית, מִתְהַפֵּד לָהֶם לְשַׁבָּר.

(ס"א מצאתי) וְתָא חֲזִי כָּל שְׂמָא דְאִיהִי מִן תְּרִין אֲתוּוֹן כְּגוּן כִּי בִי"ה יְהו"ה צוּר עוֹלָמִים (ישעיה כו ד) תִּלְיָא מִן חֲכָמָה, וּמִן תְּלַת אֲתוּוֹן תְּלִיין מִן בִּינָה, וּמִן אַרְבַּע תְּלִין מִן שְׂכִינְתָא תְּתָאָה, וּמִן חֲמִשׁ תְּלִיין בְּחֲמִשׁ סְפִירָן, וּמִן שִׁית תְּלִיין מִן צְדִיק, וּמִן שְׁבַע וְתִשְׁעָה בֵּיהּ, מִן עֶשְׂרׁ בְּשְׂכִינְתָא תְּתָאָה, דְּאִיהִי עֲשִׂירִית הָאִיפָה סֵלַת, וּבָהּ מְעַשְׂרִין, וּבְגִין דְּאִיהִי כְּלִילָא מְעַשְׂרׁ, אִתְמַר בָּהּ אֵין שְׂכִינָה שׁוּרָה בְּפָחוֹת מְעַשְׂרָה (כאן חסר).

וּבָא וּרְאָה, כָּל שֵׁם שֶׁהוּא מְשַׁתִּי אוֹתִיּוֹת, כְּמוּ כִי בִי"ה יְהו"ה צוּר עוֹלָמִים, תְּלִיין מְחַכְמָה, וּמִשְׁלֵשׁ אוֹתִיּוֹת תְּלִיין מִבִּינָה, וּמִשְׁלֵשׁ אוֹתִיּוֹת הַתְּחִתוֹנָה, וּמִחֲמִשׁ תְּלִיין בְּחֲמִשׁ סְפִירוֹת, וּמִשְׁשׁ תְּלִיין מִצְדִּיק, וּמִשְׁבַּע וְתִשְׁעָה בּוּ, מִן עֶשְׂרׁ בְּשְׂכִינָה הַתְּחִתוֹנָה, שְׁהִיא עֲשִׂירִית הָאִיפָה סֵלַת, וּבָהּ מְעַשְׂרִים, וּמִשׁוּם שְׁהִיא כְּלוּלָה מְעַשְׂרׁ, נְאָמַר בָּהּ אֵין שׁוּרָה פָּחוֹת מְעַשְׂרָה.

וּרְק"א הָאֵי תְּגָא אִיהִי י', וְחוּטָא דִּילָהּ ו', וְהָא אוּקְמוּהוּ כּוּרְכִין אֶת שְׁמַע עִם וְאֶהְבֵּת אֶת וְלֹא הָיוּ מְפַסְיָקִים, מִשׁוּם שְׁהָאוּת י' הִיא אֲכַן מְרַגְלִית קְדוּשָׁה יְקָרָה, הַקְּלַע הִיא שְׁפָה, כְּלוּלָה מִחֲמִשָּׁה תְּקוּנִים, שְׁהִם אַחַה"ע בּוּמ"ף וְגוּמַר, וְזוּ ה' זְעִירָה, חֲמִשׁ אַבְנִים שֶׁל הַקְּלַע זוּ ה' הַעֲלִיּוֹנָה, שְׁהִן שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהו"ה אֱלֹהֵינוּ יְהו"ה, נַעֲשׂוּ ה' אַבְנִים אַחַת. הַבְּרִיכָה שֶׁל כָּלָם ו', שֶׁהוּא כּוּלָּל אֶת שֵׁשׁ תְּבוּת הַיְחוד, שְׁהִן שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהו"ה אֱלֹהֵינוּ יְהו"ה אַחַד, וּבְאוֹתָהּ כְּרִיכָה צְרִיף לְסוּבָב אֶת הַקְּלַע וְלִהְאָרִיף בּוּ, הָאֲכַן הַזוּ כְּלוּלָה מִחֲמִשׁ (כ"א מְעַשְׂרׁ), עַד שְׁמַעְלָה אוֹתָהּ עַד אֵין סוּף, וְסוּד הַדְּבָר - לְמַעַן יִאָרִיף יָמִים עַל מְמַלְכָתוֹ.

וְהָא תְּגָא אִיהִי י', וְחוּטָא דִּילָהּ ו', וְהָא אוּקְמוּהוּ כּוּרְכִין אֶת שְׁמַע עִם וְאֶהְבֵּת אֶת וְלֹא הָיוּ מְפַסְיָקִין, בְּגִין דְּאֵת י' אִיהִי אַבְנָא מְרַגְלִיתָא קְדִישָׁא יְקָרָא, קִירְטָא אִיהִי שְׁפָה, כְּלִילָא מִחֲמִשׁ תְּקוּנִין דְּאִינוּן אַחַה"ע בּוּמ"ף וְגוּמַר, וְדָא ה' זְעִירָא, חֲמִשׁ אַבְנִין דְּקִירְטָא דָא ה' עֲלָאָה, דְּאִינוּן שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהו"ה אֱלֹהֵינוּ יְהו"ה, אֶתְעַבְדוּ ה' אַבְנִין אַחַד. כְּרִיכּוּ דְכוּלְהוּ ו' דְּאִיהוּ כְּלִיל שִׁית תִּיבִין דִּיחֻדָּא, דְּאִינוּן שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהו"ה אֱלֹהֵינוּ יְהו"ה אַחַד (דְּבוּרִים ו ד), וּבְהִהוּא כְּרִיכּוּ צְרִיף לְסַחְרָא קִירְטָא וּלְאָרְכָא בָּהּ, הָאֵי אַבְנָא כְּלִילָא מִחֲמִשׁ, (נ"א מְעַשְׂרׁ), עַד דְּסִלִּיק לָהּ עַד אֵין סוּף, וְרִזָּא דְמִלָּה לְמַעַן יִאָרִיף יָמִים עַל מְמַלְכָתוֹ (שם יז כ).

וּרְק"א הָאֵי תְּגָא אִיהִי י', וְחוּטָא דִּילָהּ ו', וְהָא אוּקְמוּהוּ כּוּרְכִין אֶת שְׁמַע עִם וְאֶהְבֵּת אֶת וְלֹא הָיוּ מְפַסְיָקִים, מִשׁוּם שְׁהָאוּת י' הִיא אֲכַן מְרַגְלִית קְדוּשָׁה יְקָרָה, הַקְּלַע הִיא שְׁפָה, כְּלוּלָה מִחֲמִשָּׁה תְּקוּנִים, שְׁהִם אַחַה"ע בּוּמ"ף וְגוּמַר, וְזוּ ה' זְעִירָה, חֲמִשׁ אַבְנִים שֶׁל הַקְּלַע זוּ ה' הַעֲלִיּוֹנָה, שְׁהִן שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהו"ה אֱלֹהֵינוּ יְהו"ה, נַעֲשׂוּ ה' אַבְנִים אַחַת. הַבְּרִיכָה שֶׁל כָּלָם ו', שֶׁהוּא כּוּלָּל אֶת שֵׁשׁ תְּבוּת הַיְחוד, שְׁהִן שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהו"ה אֱלֹהֵינוּ יְהו"ה אַחַד, וּבְאוֹתָהּ כְּרִיכָה צְרִיף לְסוּבָב אֶת הַקְּלַע וְלִהְאָרִיף בּוּ, הָאֲכַן הַזוּ כְּלוּלָה מִחֲמִשׁ (כ"א מְעַשְׂרׁ), עַד שְׁמַעְלָה אוֹתָהּ עַד אֵין סוּף, וְסוּד הַדְּבָר - לְמַעַן יִאָרִיף יָמִים עַל מְמַלְכָתוֹ.

כְּשֶׁהָאֲכַן הַזוּ רוּצָה לַעֲשׂוֹת דִּין בְּעַמְלָק, אוּ בְצַדִּיקִים אַחֲרִים, וְכֵן בְּרַשְׁעִים, נוֹטְלַת מְגֻבְרָה, וְנִכְלָלִים בָּהּ כָּל הַסְפִירוֹת, וְכָלָם

כְּרִיכּוּ דְכוּלְהוּ ו' דְּאִיהוּ כְּלִיל שִׁית תִּיבִין דִּיחֻדָּא, דְּאִינוּן שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהו"ה אֱלֹהֵינוּ יְהו"ה אַחַד (דְּבוּרִים ו ד), וּבְהִהוּא כְּרִיכּוּ צְרִיף לְסַחְרָא קִירְטָא וּלְאָרְכָא בָּהּ, הָאֵי אַבְנָא כְּלִילָא מִחֲמִשׁ, (נ"א מְעַשְׂרׁ), עַד דְּסִלִּיק לָהּ עַד אֵין סוּף, וְרִזָּא דְמִלָּה לְמַעַן יִאָרִיף יָמִים עַל מְמַלְכָתוֹ (שם יז כ). כְּרִיכּוּ דְכוּלְהוּ ו' דְּאִיהוּ כְּלִיל שִׁית תִּיבִין דִּיחֻדָּא, דְּאִינוּן שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהו"ה אֱלֹהֵינוּ יְהו"ה אַחַד (דְּבוּרִים ו ד), וּבְהִהוּא כְּרִיכּוּ צְרִיף לְסַחְרָא קִירְטָא וּלְאָרְכָא בָּהּ, הָאֵי אַבְנָא כְּלִילָא מִחֲמִשׁ, (נ"א מְעַשְׂרׁ), עַד דְּסִלִּיק לָהּ עַד אֵין סוּף, וְרִזָּא דְמִלָּה לְמַעַן יִאָרִיף יָמִים עַל מְמַלְכָתוֹ (שם יז כ).

מְגֻבְרָה, וְאֶתְכְּלִילָן בָּהּ כָּל סְפִירָאן, וְאֶתְקָרִיאוּ בָּהּ כְּלָהוּ גְבוּרוֹת, וְכַד

נקראים בה גבורות, וכשרוצה לעשות חן וחסד בעולם, נוטלת מחסד, וכל הספירות נכללות בה, ונקראות חסדים, וכשרוצה לרחם על העולם, נוטלת מן העמוד האמצעי, וכל הספירות נכללות בה, ונקראות רחמים.

והרי זהו היא ככל צד, גם כן כמה נודעת כשנוטלת מן האבות? אלא בנקדה. כשהיא מנקדת מצד של הקמ"ץ היא נוטלת מחסד, וכשהיא מנקדת מצד של שב"א היא נוטלת (יונקת) מגבורה, וכשמנקדת מחל"ם היא מצד של העמוד האמצעי. שלש הנקודות הללו הן מים ואש ורוח.

ויאמר אי הבל אחיד, בא וראה, שתי אותיות אלו שהסתלקו ממנו, שבהן חטא, גרמו לו מיתה. א' אמוץ מפלא ומכסה, י' מחשבה. אמר לו רבי אלעזר: אבא, והרי כמה מחשבות הן; השכינה התחתונה נקראת מחשבה, חכמה העליונה נקראת מחשבה, ולמעלה למעלה מחשבה, ולמעלה מכלם מחשבה, שאין למעלה ממנה, והיא נסתרת של כל הנסתרים, עליונה של כל העליונים, אם תאמר שעולה מחשבתו של אדם לשם? לא, שהרי נאמר בו ואירא פי עירום אנכי ואחבא, שהרי עירום מראה שהתפשט מלבשו, ומשום זה נאמר באבא ואחבא, ובכך - ויסתר משה.

אמר לו: בני, בכל הוא חטא, במחשבה שהיא לבוש למחשבה הנסתרת, ובמחשבה הנסתרת, וזו היתה המיתה שלו, שהסתלקה המחשבה הנסתרת של כל הנסתרים ממנו, שהוא ח"י החי"ם, שבמקום שהוא שם אין שם מיתה, וחטא במחשבה הנסתרת ונשאר עירום ממנה.

בעאת למעבד חנא וחסדא בעלמא, נטלא מחסד, וכלהו ספירן אתפלילן בה ואתקריאו חסדים, וכד בעאת לרחמא על עלמא, נטלא מעמודא דאמצעייתא, וכלהו ספירן אתפלילו בה, ואתקריאו רחמי.

והאי י' איהי בכל סטרא, אם כן במאי אשתמודעת כד נטלא מאבהן, אלא בנקודה, כד איהי נקידא מסטרא דקמ"ץ נטלא מחסד, וכד איהי נקידא מסטרא דשב"א נטלא (ס"א ינקא) מגבורה, וכד נקידא מחל"ם איהו מסטרא דעמודא דאמצעייתא, דתלת נקודין אלין אינון מיא ואשא ורוחא (כאן חסר והוא בתקו"ח דף כ"ד ע"ג).

ויאמר אי הבל אחיד (בראשית ד ט), תא חזי תרין אתוון אלין דאסתלקו מגייה, דבהון חב, גרמו ליה מיתה, א' אמוץ מופלא ומכוסה, י' מחשבה, אמר ליה רבי אלעזר, אבא, והא כמה מחשבין אינון, שכונתא תתאה אתקרי מחשבה, חכמה עלאה אתקרי מחשבה, ולעילא לעילא מחשבה, ולעילא מפלהו מחשבה, דלית לעילא מנה, והיא סתימא דכל סתימין, עלאה דכל עלאין, אי תימא דסליק מחשבתיה דאדם תמן, לא, דהא אתמר ביה (בראשית ג י) ואירא פי עירום אנכי ואחבא, דהאי ערום אחזי דאתפשט מלבושיה, ובגין דא אתמר באבא ואחבא, ובכרא ויסתר משה (שמות ג ו).

אמר ליה ברי בכלא חאב, במחשבה דאיהי לבושא למחשבה סתימא, ובמחשבה סתימא, ודא הוה מיתה דיליה, דאסתלק מחשבה סתימא דכל סתימין מגייה, דאיהו ח"י החי"ם, דבאתר דאיהו תמן לית מיתה תמן, וחאב במחשבה סתימא ואשתאר (ד תב

ערום מניה, מפל מה דלעילא מן אימא
עלאה דאיהי תשובה חאב, ואסתלקו מניה,
ואי לאו דקמת עמיה תשובה וגלת עמיה, הוה
אתאביד מפל וכל, ובגין דא (תהלים קל ג) אם
עונות תשמר י"ה אדנ"י מי יעמוד, מי יעמוד
ודאי, ובגין דא ובפשעייכם שלחה אמכם (ישעיהו
נ א), ההיא דאתמר בה (דברים כב ז) שלח תשלח
את האם, את לאסגאה שכינתא תתאה עמה.
אימא עלאה קמת באדם, ואימא תתאה
בהבל, דחובא דאדם רב הוה מדהבל,
ובגין דא ברי א"י מן אהי"ה, איהו א"י דחב
ביה הבל, ואסתלקו ואשתארת (נ"א מן ואסתלק
ואשתארו), ה"ה, ובגין דא א"י הבל אחיד,
ואיהו א"י מן אדנ"י, ואשתאר ד"ן מן אדנ"י,
חובא דאדם גרם דאסתלק י"ו מן יהו"ה,
ואשתאר ה"ה.

אמר ליה אבא והא י"ו הוה ליה למהוי ו"י,
אמר ליה ברי ודאי דא רזא דחב
במחשבה עלאה, דאסתלק י' מן א, ואשתארת
ו"י, בגין דאסתלק מתמן עלת העלות דאיהו
מחשבה סתימא באת י' מן א, דלית יחודא
(ס"א מחשבה) בר מניה, והכא רזא דלא אתגלויי
עד השתא, ודא איהו פי ידע שמי יקראני
ואענהו (תהלים צא יד), שם י', דלית לעילא מניה
כלל, אלא ההוא דברא כללא, ולית מאן דברא
ליה, דאית בורא דאתברי, כגון מיא דאיהו
ברא לעשבים וגדל לון ואיהו אתברי, אבל
האי ברא ולא אתברי, איהו דלית אל"ה לעילא
מניה.

אמר ליה אבא מאי או"י הו"י, אמר ליה
ברי האי איהו פד אסתלק א מן אהי"ה,
עם י"ו מן יהו"ה, אתעביד או"י, אמר ליה,
אי הכי האי א דתמן ו"י לעילא מן א' מן אהי"ה איהי, ומפל שמקן,

מפל מה שלמעלה מן האם
העליונה, שהיא תשובה, הוא
חטא, והסתלקו ממנו, ואם לא
שעמדה עמו תשובה וגלתה עמו,
היה נאכד מפל וכל, ומשום זה
אם עונות תשמר יה אדנ"י מי
יעמד, מי יעמד ודאי, ומשום זה
ובפשעייכם שלחה אמכם, אותה
שנאמר בה שלח תשלח את האם,
את לרבות שכינה תחתונה עמה.
האם העליונה עמדה עם אדם,
והאם התחתונה עם הבל,
שחטאו של אדם היה גדול משל
הבל, ומשום זה, בני, א"י מן
אהי"ה, הוא א"י שחטא בו הבל
אחיד, והסתלקו, ונשארו (מן ואסתלק
ונשארו) ה"ה, ומשום זה א"י הבל
אחיד, והוא א"י מן אדנ"י,
ונשארו ד"ן מן אדנ"י, החטא
שגרם אדם שהסתלק י"ו מן
יהו"ה, ונשארו ה"ה.

אמר לו: אבא, והרי י"ו היה לו
להיות ו"י? אמר לו: בני, ודאי
זה הסוד שחטא במחשבה
העליונה, שהסתלק י' מן א'
ונשארה ו"י, משום שהסתלק
משם עלת העלות, שהוא
מחשבה סתומה באות י' מן א',
שאין יחוד (מחשבה) חוץ ממנו,
וכאן סוד שלא התגלה עד עכשו,
וזהו פי ידע שמי יקראני ואענהו,
שם י' שאין למעלה ממנו כלל,
אלא אותו שברא הכל, ואין מי
שברא אותו, שיש בורא שנברא,
כמו מים שהוא בורא את
העשבים ומגדל אותם והוא
נברא, אבל זה ברא ולא נברא,
הוא שאין אלו"ה למעלה ממנו.
אמר לו: אבא, מה זה או"י
הו"י? אמר לו: בני, זהו
כשהסתלק א מן אהי"ה, עם י"ו
מן יהו"ה נעשה או"י. אמר לו:

אמר ליה אבא מאי או"י הו"י, אמר ליה
ברי האי איהו פד אסתלק א מן אהי"ה,
עם י"ו מן יהו"ה, אתעביד או"י, אמר ליה,
אי הכי האי א דתמן ו"י לעילא מן א' מן אהי"ה איהי, ומפל שמקן,

אם כִּף, הֵא' הוּזוּ שְׁשֵׁם ו"י לְמַעַלָּה מִן א', מִן אהי"ה הַיָּא, וּמִכָּל הַשְּׁמוֹת. אָמַר לוֹ: בְּנִי, יֵשׁ אֵל שֶׁהַיָּא בְּדַמּוֹת זֶה: יו"ד, י"י לְמַעַלָּה ו' בְּאֲמֻצֵּעַ ד' לְמַטָּה, וְזוֹ א' מִן אהי"ה, א' מִן אַדְנִי, אֲכַל הֵא' הוּזוּ, סוּפָה כַּתְחֻלְתָּהּ, וַתְּחַלְתָּה כְּסוּפָה, וּבָהּ אָמַר עֲלֵת הָעֲלוֹת אֲנִי רֵאשׁוֹן וְאֲנִי אַחֲרוֹן, וּבָאוֹת ו' שֶׁל הָאֲמֻצֵּעַ וּמִכָּלְעֲדֵי אֵין אֱלֹהִים".

אָמַר לוֹ: הָרִי וְדַאי הַתְּגֵלָה לִי מַה שְׁלֵא יִדְעָתִי עַד עַכְשָׁו וְלֵא עֲתִיד לְהַתְּגַלּוֹת עַד הַיָּמִים שְׂבִיבָא מִלְּךָ הַמְּשִׁיחַ. אָמַר לוֹ: אִם כִּף, נוֹדַע שְׂיֵשׁ אָדָם קִדְמוֹן לְכָל קְדוּמִים, וְיֵשׁ אָדָם אַחֵר. אָמַר לוֹ: בְּנִי, כִּף הוּא וְדַאי, הָאָדָם שְׂבִרָא אוֹתוֹ עֲלֵת הָעֲלוֹת בְּדַמּוֹתוֹ, סְתוּם וְגִנּוּז, זֶה גֵרָם שֶׁהִסְתַּלַּק עֲלֵת הָעֲלוֹת. אָדָם הַשְּׁנִי חֲטָא בְּמַחְשָׁבָה, וְאָדָם שְׁלִישִׁי חֲטָא בְּמַעֲשָׂה, שֶׁשְׁלֹשָׁה אָדָם הֵם, אָדָם שֶׁל בְּרִיאָה, אָדָם שֶׁל יִצְרֵיָה, וְאָדָם שֶׁל עֲשִׂיָה, שְׁאִין כָּל הַחֲטָאִים שׁוּיִם.

אָמַר לוֹ: בְּנִי, עִם כָּל זֶה הִיָּתָה ה' עוֹמְדָת לְפָנֵי אָדָם, אַחֵר שְׂבִיבָאו עָרַב רַב וְעָשׂוּ אֵת הָעֲגָל, גֵּרְמוֹ שֶׁתְּסַלַּק ה' לוֹ"י וְנִעְשְׂתָה הוֹ"י, וּמִי גֵרָם אֵת זֶה? הוּי גוֹי חוּטָא, וְנִשְׁאַרָה ה' אַחֲרוֹנָה יְחִידָה. זֶהוּ שְׂכַתוּב אֵיכָה יִשְׁבָּה בְּדָד, שֶׁבַתְחֻלָּה וַתִּלְכְּנָה שְׂתִיָּהּ, ה"ה, אַחֵר כִּף הִסְתַּלַּקָה ה' הָעֲלִיּוֹנָה, וְנִשְׁאַרָה ה' הַתְּחַתּוֹנָה יְחִידָה. אַחֵר שֶׁהִתְעָרְבוּ טוֹב עִם רָע, מַה שֶׁהַפְּרִיד הַקְּדוּשׁ בְּרוּף הוּא, זֶהוּ שְׂכַתוּב וַיִּבְדֵּל אֱלֹהִים בֵּין הָאוֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ, גֵּרְמוֹ שֶׁגִּלְתָּה שְׂכִינָה וְהִתְעָרְבָה בֵּין הָאֲמוֹת שֶׁל הָעוֹלָם (בֵּין אֲמוֹת הָעוֹלָם וּבְנִיָּה עִמָּה) וְשׁוֹמְרַת אוֹתָם (לְשֹׁמְרֵי אוֹתָם) בְּגִלוּתָּהּ. בָּאוֹתוֹ

אָמַר לִיָּה בְּרִי אֵית א' דְּאֵיָּהִי בְּדִיוֹקְנָא דָא יו"ד, י' לְעֵילָא ו' בְּאֲמֻצֵּעַ ד' לְתַתָּא, וְדָא א' מִן אהי"ה, א' מִן אַדְנִי, אֲכַל הַיָּא א סוּפָה כַּתְחֻלְתָּהּ וַתְּחַלְתָּה כְּסוּפָה, וּבָהּ אָמַר עֲלֵת הָעֲלוֹת אֲנִי רֵאשׁוֹן וְאֲנִי אַחֲרוֹן (יִשְׁעִיהוּ מִד

ו). וּבָאָת ו' דְּאֲמֻצֵּעִיתָא וּמִכָּלְעֲדֵי אֵין אֱלֹהִים". אָמַר לִיָּה הֵא וְדַאי אֲתַגְּלִיא לִי מַה דְּלָא יִדְעֵנָא עַד הַשְּׁתָא, וְלֵא עֲתִיד לְאֲתַגְּלִיא עַד יוֹמִין דִּיִּתִּי מִלְּפָא מְשִׁיחָא, אָמַר לִיָּה אֵי הָכִי אֲשַׁתְּמוּדַע דְּאֵית אָדָם קִדְמוֹן לְכָל קְדוּמִים, וְאֵית אָדָם אַחֲרָא, אָמַר לִיָּה בְּרִי הָכִי הוּא וְדַאי, אָדָם דְּבִרָא לִיָּה עֲלֵת הָעֲלוֹת בְּדִיוֹקְנָא דִּלִּיָּה סְתִים וְגִנּוּז, הַיָּי גֵרָם דְּאִסְתַּלַּק עֲלֵת הָעֲלוֹת, אָדָם תְּנַיִנָא חָאב בְּמַחְשָׁבָה, וְאָדָם תְּלִיתָאָה חָאב בְּמַעֲשָׂה, דִּתְלַת אָדָם אֵינוֹן, אָדָם דְּבְרִיאָה, אָדָם דִּיִּצְרֵיָה, אָדָם דִּיעֲשִׂיָה, דִּלָּאו כָּל חוּבִין שׁוּיִן.

אָמַר לִיָּה בְּרִי עִם כָּל דָּא הוּוּ ה' קִיִּימָא קִמִּיָּה דְּאָדָם, בְּתֵר דְּאָתוֹ עָרַב רַב וְעָבְדוּ יַת עֲגָלָא, גֵּרְמוֹ דְּאִסְתַּלַּק ה' לְגַבִּי ו"י, וְאֲתַעְבִּיד הו"י, וּמֵאֵן גֵּרָם דָּא, הוּי גוֹי חוּטָא (יִשְׁעִיהוּ א ד). וְאֲשַׁתְּאַרְתָּ ה' בְּתֵרָאָה יְחִידָה, הָדָא הוּא דְּכַתִּיב (אֵיכָה א) אֵיכָה יִשְׁבָּה בְּדָד, דְּבִקְדָמִיתָא וַתִּלְכְּנָה שְׂתִיָּהּ (רוֹת א יט) ה"ה, לְבַתֵּר אִסְתַּלַּקְתָּ ה' עֲלָאָה, אֲשַׁתְּאַרְתָּ ה' תְּתָאָה בְּתֵרָאָה יְחִידָה, בְּתֵר דְּאֲתַעְרְבוּ טוֹב עִם רָע, מַה דְּאֲפְרִישׁ קוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא, הָדָא הוּא דְּכַתִּיב (בְּרֵאשִׁית א ד) וַיִּבְדֵּל אֱלֹהִים בֵּין הָאוֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ, גֵּרְמוֹ דְּגִלְתָּ שְׂכִינְתָּא וְאֲתַעְרַבְתָּ בֵּין אוֹמִין דְּעֲלָמָא, (ס"א בֵּין אוֹמִין דְּעֲלָמָא וּבְנֵהָא עִמָּה) וּמִנְטֵרָא לוֹן (ס"א לְנִטְרָא לָהּ) בְּגִלוּתָא, בְּהֵהוּא זְמַנָּא נְחִית קוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא כָּכָל אֲתוּוֹי דְּאִסְתַּלַּקוּ בְּגִלוּתָא, הָדָא

זמן יורד הקדוש ברוך הוא בכל
אותיותיו שהסתלקו בגלות. זהו
שפתוב אני יהו"ה הוא שמי
וכבודי לאחר לא אפן כו'.

תקון עשרים, ואחר ועשרים
בראשית ברא אלהים, אלהים
מ"י אל"ה, עליו נאמר שאו מרום
עיניכם וראו מ"י ברא אל"ה.
בראשית, ירדו שם שני זקנים,
ואומרים התעסקנו במה
שהייתם, ואנו לא היינו (ולא היינו),
וזה ב', שני ראשית.

הנה הזקן העליון ירד ביניהם.
אמר: הרי אנו אחד ושלוש היינו,
וכעת אנו אחד, אלהים ודאי,
מ"י ברא אל"ה, מי ברא באלו
השלוש, והיא רביעית ושביעית
(תחמישית) ותשיעית).

בראשית הם ששה זקנים, ומי
הם? את השמים ואת הארץ, הרי
אנו שבעה, ושלושה גנוזים
עליהם.

בשבעת הזקנים הללו ובת, שבת
יחידה כנגדם שבעה, ומשום זה
הרי אנו שבעה שבויעות, עלם
אחד היה מזנב אחריהם.

ואלו הזקנים פגשו את המנורה
הקדושה וחבריו, אמרו לו: רבי
רבי, אפה וחברך מצאתם עלם
אחד שהוא כדרך מזנב אחרים?
אמר להם: פגשנו מחנות רבים
שהיו באים מהקרב של הנחש,
והם מחנות המלאכים שיורדים
מזורים לקבל התפלות, מצד של
חמשים האותיות שבהן מיחדים
ישראל בכל יום, שבהם וחמשים
עלו בני ישראל מארץ מצרים,
שהמלאכים שיורדים לערף
הקרב, שפמנים על תפלות, כלם
היו יורדים (עולים) בתקף הגבורה,

הוא דכתיב (ישעיה מב ח) אני יהו"ה הוא שמי
וכבודי לא אחר לא אפן וכו'. (דף מב ע"ב).

תקונא עשרין, וחד ועשרין
בראשית ברא אלהים, אלהים מ"י אל"ה,
עליה אומר (ישעיהו מ כו) שאו מרום
עיניכם וראו מי ברא אל"ה.

בראשית, נחתו תמן תרין סבין, ואמרין
אתעסקנא במה דהויתון ואנן לא
הוינן (נ"א ולא הוינן), ודא ב' תרין ראשית.

הא סבא עלאה קא נחית ביניהו, אמר הא
אנן חד, ותלת הוינן וכען אנן חד,
אלהים ודאי מ"י ברא אלה, מ"י ברא באלין
תלת, ואיהי רביעאה, ושביעאה, (ס"א
וחמשאה), (וס"א ותשיעאה).

בראשית אינון שית סבין, ומאן נינהו את
השמים, ואת הארץ, הא אנן שבעה
ותלת גניזין עלייהו.

באלין שבעה סבין ובת שבת יחידה לקבליהו
שבעה, ובגין דא הא אנן שבעה
שבויעות, חד עולימא הוה מזנב אפתרייהו.

וארין סבין אערעו כבוצינא קדישא וחברוי,
אמרו ליה רבי רבי, אנת וחברך
אשפחתון חד עולימא דאיהו בארחא מזנב
אפתרייכו.

אמר לון, אערענא במשריין סגי אין דהו קא
אתיין מקרבא דחויא, ואנון משריין
דמלאכין דנחתין מזרזן לקבלא צלותין,
מסטרא דחמשין אתוון דמיחדין ישראל בכל
יומא, דבהון וחמושים עלו בני ישראל מארץ
מצרים (שמות יג ט), דמלאכין דנחתין לאגחא
קרבא, דקא ממנן על צלותין, פלהו הוה נחתין
(ס"א סלקין) בתוקפא דגבורה, פד נצחין לחויא,

וכמה חילין דיליה דקא

כְּשֶׁמִנְצָחִים אֶת הַנְּחֹשׁ, וְכַמָּה חֲלֵלוֹת שְׁלוֹ שְׂרֹדְפִים אַחֲרֵיהֶם, בְּכַמָּה חֲטָאִים שֶׁל יִשְׂרָאֵל, וְהֵם בְּעֵלֵי תַפְלוֹת, וּמִסְתַּכְּלִים בְּשֵׁם יְהו"ה שֶׁהִיא בִּינָה, שְׂיִוְרֶדֶת עֲלֵיהֶם בְּתַקְףָּהּ הַגְּבוּרָה, כִּלְמֵנוּפְלִים מְקִיּוּמָם, וּמִתְקַיֵּם בָּהֶם סוּס וְרִכְבוֹ רִמָּה בַּיָּם, זֶה יָם, נ' שְׁעָרֵי בִּינָה, חֲמֵשִׁים הָאוֹתִיּוֹת שֶׁל קָרִיאַת שְׁמַע.

אָמְרוּ לוֹ וְלַחֲבָרִים: הִיָּה לְכֶם לְעִין לְהִסְתַּפֵּל אַחַר אוֹתוֹ שְׂמֹזַנְבֵּי אַחַר הַתַּפְלוֹת שֶׁל אוֹתָם שֶׁהֵם חֲלָשׁוֹת, וְאִין לְהֵן רְשׁוֹת לְעֵלוֹת עִם הָאֲחֵרוֹת וּלְפָרַח עִמָּן לְמַעְלָה, וּבִשְׁבִיל אוֹתָן תַּפְלוֹת הַחֲלָשׁוֹת, נֶאֱמַר וַיִּזְנַב בָּךְ כָּל הַנְּחֹשְׁשִׁים אַחֲרֶיךָ, שְׁנַעַר קָטָן נוֹהֵג בָּם.

שְׂאֵלֵנוּ הַעֲשֹׂר עוֹלִים בְּיוֹד ה"א וְאִין ה"י, וְלִכְל אֶחָד יֵשׁ אֶת תַּפְלוֹתוֹ, וְאֵם חֲסַר אֶחָד מֵהֶם, אֶפְלוֹ אַחֲרוֹן, לֹא עוֹלָה הַתַּפְלָה שֶׁלוֹ עִמוֹ, מִשּׁוּם שֶׁהוּא עֲנִי, וְאִין לוֹ רְשׁוֹת לְהַעֲלוֹת תַּפְלוֹתוֹ עִם הָאֲחֵרִים, כִּלְתַּפְלוֹת מִתְעַכְּבוֹת לְעֵלוֹת, עַד שְׂאוֹתָהּ תַּפְלָה שֶׁל הָעֲנִי עוֹלָה, וּמִשּׁוּם זֶה תַּפְלָה לְעִנִי כִי יַעֲטֶף, שֶׁכֵּלֵם מִתְעַטְטֹפֹת בְּגָלְלָהּ, עַד שֶׁהִיא עוֹלָה עִמָּהֶם, שְׂאִין פְּרוּדָה בֵּה מֵהֶם.

וְהַתַּפְלָת הָעֲנִי הִיא שְׂכִינָה, מִי הָעֲנִי? זֶה צַדִּיק, וְהַתַּפְלָה הִיא נִקְרָאת עֶקֶב אֵל הַתַּפְלוֹת הָאֲחֵרוֹת, וּבְגָלְלָהּ נֶאֱמַר אֶפְלוֹ נְחֹשׁ פְּרוּף עַל עֶקְבוֹ לֹא יִפְסִיק, אֵף עַל גֵּב שֶׁסוֹכֵב אֶת הַנִּקְדָּה הִיא שֶׁהִיא הַקּוֹץ שֶׁל אוֹת ד', בְּכַמָּה חֲטָאִים לְלַמֵּד קְטִיגוּרָא עַל בְּנֵי הַשְּׂכִינָה, לֹא יִפְסִיק אֶת אוֹתָהּ נִקְדָּה, שְׂאֵם יִפְסִיק, בְּגָלְלוֹ מִסְתַּלֵּק הַקּוֹץ מִן ד' מִן אֶחָד, וְנִשְׁאַר אַחַר, שֶׁהוּא נְחֹשׁ פְּרוּף בְּעֶקְבוֹ, שְׂבָגְלָל הַנְּחֹשׁ לֹא יִפְסִיק, וְלֹא מִסְתַּלֵּק הַקּוֹץ שֶׁל הָאוֹת ד'

רְדָפִין אַבְתְּרִייהוּ, בְּכַמָּה חוֹבִין דִּישְׂרָאֵל, וְאִינוּן מְאִרֵי צְלוֹתִין, וּמִסְתַּכְּלִין בְּשֵׁם יְהו"ה דְּאִיהִי בִּינָה, דְּנַחְתָּא עֲלֵיהוּ בְּתוֹקְפָא דְּגְבוּרָה, כִּלְהוּ נְפִלִין מְקִיּוּמֵיהוּ, וְאִתְקַיֵּים בְּהוּ סוּס וְרִכְבוֹ רִמָּה בַּיָּם (שם טו א), דָּא יָם נ' שְׁעָרֵי בִּינָה, חֲמֵשִׁין אֲתוּוּן דְּקָרִיאַת שְׁמַע.

אָמְרוּ לִיה וְלַחֲבָרָא הָוּה לְכוּ לְעֵינָא לְאַסְתַּכְּלָא בְּתַר הַהוּא דְּמִזְנַב בְּתַר צְלוֹתִין דְּאִינוּן חֲלָשִׁין, וְלִית לוּן רְשׁוֹ לְסִלְקָא עִם אַחֲרָנִין וּלְפָרַחָא עִמָּהוּן לְעֵילָא, וּבִגִּין אִינוּן צְלוֹתִין חֲלָשִׁין אֲתַמַּר (דְּבָרִים כה יח) וַיִּזְנַב בָּךְ כָּל הַנְּחֹשְׁשִׁים אַחֲרֶיךָ, (ישעיה יא ו) דְּנַעַר קָטָן נוֹהֵג בָּם.

דְּאִלִּין עֲשֹׂר סִלְקִין בְּיוֹד ה"א וְאִין ה"י, וְכִל חַד אִית לִיה צְלוֹתִיה, וְאֵם חֲסַר חַד מִנֵּיהוּ אֶפְלוֹ בְּתַרְאָה, לֹא סִלִּיק צְלוֹתָא דִּילִיה עֲמִיה, בְּגִין דְּאִיהוּ עֲנִיא, וְלִית לִיה רְשׁוֹ לְסִלְקָא צְלוֹתִיה עִם אַחֲרָנִין, כִּלְהוּ צְלוֹתִין מִתְעַכְּבֵן לְסִלְקָא, עַד דְּהִיא צְלוֹתָא דְּעֲנִיא סִלִּיקַת, וּבִגִּין דָּא תַּפְלָה לְעֲנִי כִי יַעֲטוּף (תהלים קב א), דְּכִלְהוּ מִתְעַטְטִין בְּגִינָה, עַד דְּאִיהִי סִלְקָא עִמָּהוּן, דְּלִית פְּרוּדָא בֵּה מִנֵּיהוּ.

וְצְלוֹתָא דְּעֲנִי אִיהוּ שְׂכִינְתָּא, מָאן עֲנִי דָא צַדִּיק, וְהִיא צְלוֹתָא אֲתַקְרִיאַת עֶקֶב לְגַבֵּי צְלוֹתִין אַחֲרָנִין, וּבְגִינָה אֲתַמַּר אֶפְלוֹ נְחֹשׁ פְּרוּף עַל עֶקְבוֹ לֹא יִפְסִיק, אֵף עַל גֵּב דְּסַחִיר לָהּ לְהִיא נִקְוּדָה דְּאִיהִי קוּצָא דְּאֵת ד', בְּכַמָּה חוֹבִין לְאוּלְפָא קְטִיגוּרָא עַל בְּנוֹי דְּשְׂכִינְתָּא, לֹא יִפְסִיק לְהִיא נִקְוּדָה, דְּאֵם יִפְסִיק, בְּגִינָה אֲסִתְּלַק קוּצָא מִן ד' מִן אֶחָד, וְאֲשַׁתָּאר אַחַר, דְּאִיהוּ נְחֹשׁ פְּרוּף בְּעֶקְבוֹ, דְּבִגִּין חוּצָא לֹא יִפְסִיק, וְלֹא אֲסִתְּלַק קוּצָא דְּאֵת ד' מִן אֶחָד, אֲבָל בְּגִין עֶקֶב אֲסִתְּלַק,

מן אַחד, אַבְל בְּשִׁבִיל עֶקְרָב מִסְתַּלַּק
וְהוּא פּוֹסֵק, וּבּוֹרַח מִמֶּנּוּ. זְהוּ שְׁפָתוֹב
וַיַּעֲזוֹב בְּגָדוֹ בְּיַדָּהּ וַיִּנָּס וַיֵּצֵא הַחוּצָה.
בֵּין כֶּף הָרִי עֲלֵם הַזְדַּמָּן לָהֶם, מִחֲמַר
אֲחַר הַבְּהֵמוֹת. אָמַר לָהֶם: מַה זֶה וַיַּעֲזוֹב
בְּגָדוֹ בְּיַדָּהּ? אֲלָא עֶקְרָב הוּא עֶקְרָב ב',
שְׁעָקְרָה אֶת בֵּית הַשְּׁכִינָה, וְזֶהוּ בְּגָדוֹ
שֶׁל הַנְּחֹשׁ, שֶׁל עֲבוּדָה זָרָה, כְּשֶׁהַנְּחֹשׁ
בָּא לְהִתְחַבֵּר עִם גּוֹף אָדָם יִשָּׁן,
שְׁאוּמְרַת שְׁכָבָה עִמִּי, חֲצוּפָה זּוֹנָה,
נֹאמַר בְּאוֹת בְּרִית וַיִּנָּס וַיֵּצֵא הַחוּצָה.
(כ"ג נ"א, וּמִשּׁוּם זֶה, אֲפִלּוּ נְחֹשׁ כְּרוּף
עַל עֶקְרָב לֹא יִפְסִיק, אֲף עַל גֹּב שְׁמִסְתִּיר
אֶת אוֹתָהּ נִקְדָּה שֶׁל אוֹת ד', לֹא יִפְסִיק,
שְׁאֵם יִפְסִיק, בְּגִלְלוֹ מִסְתַּלַּק הַקּוֹץ מִד'
שֶׁל אַחַד, וְנִשְׁאַר אַחַר, שֶׁהוּא נְחֹשׁ
כְּרוּף, מִשּׁוּם שְׁנֵחֹשׁ לֹא יִפְסִיק וְלֹא
הַסְתַּלַּק, וְהוּא פּוֹסֵק וּבּוֹרַח מִמֶּנּוּ,
אַבְל עֶקְרָב יִפְסִיק, כְּמוֹ שְׁעֵשָׂה יוֹסֵף
הַצַּדִּיק. זְהוּ שְׁפָתוֹב וַיִּנָּח בְּגָדוֹ אֲצִלָּה
וַיִּנָּס וכו'. בֵּין כֶּף הָרִי הַעֲלָם הַזְדַּמָּן
אֲלֵיהֶם מִחֲמַר אַחַר הַבְּהֵמוֹת, אָמַר
לָהֶם: מַה זֶה וַיִּנָּח בְּגָדוֹ אֲצִלָּה וכו'?
אֲלָא עֶקְרָב עֶקְרָב ב', שְׁעָקַר אֶת בֵּית
הַשְּׁכִינָה. כְּשֶׁרוּצָה לְהִתְחַבֵּר עִם
הַצַּדִּיקִים, צְרִיף לְהַפְסִיק מִמֶּנּוּ וְלֹא
יִהְיֶה מִמֶּנּוּ, וְאֲפִלּוּ מִן הָעוֹר שְׁלוֹ. לֶךְ
לֶךְ, אוֹמְרִים לְזוּר, סָבִיב סָבִיב, וְלִפְרָם
אֶל תִּקְרָב, זְהוּ שְׁפָתוֹב וַיִּנָּח בְּגָדוֹ
אֲצִלָּה, הָעוֹר שֶׁל יֵצֵר הָרַע, וְזֶהוּ בְּגָדוֹ
שֶׁל הַנְּחֹשׁ עֲבוּדָה זָרָה, כְּשֶׁהוּא בָּא
לְהִתְחַבֵּר עִם הַצַּדִּיקִים וְאִמְרָה שְׁכָבָה
עִמִּי, חֲצוּפָה זּוֹנָה, נֹאמַר בְּאוֹת בְּרִית
וַיִּנָּס וַיֵּצֵא הַחוּצָה).

אָמְרוּ לוֹ: מִי אַתָּה? אָמַר לָהֶם: אֲנִי
הוּא בֶן שֶׁל דָּג אַחַד שֶׁשָּׁט בֵּינָם הַגְּדוֹל,
וּבּוֹלַע כָּל דְּגֵי הַיָּם, וּמוֹצִיא אוֹתָם חַיִּים
הַחוּצָה, וְלִפְעָמִים הוּא יוֹצֵא בִּפְשָׁה
לְקַיִם בּוֹ, וַיִּדְגּוּ לְרַב בְּקָרֵב הָאָרֶץ.
תְּמָהוּ. אָמְרוּ לוֹ: אַחַר שְׁאִין בְּרַצוֹנָךְ
לְגִלוֹת מִי אַתָּה וּבְנֵנו שֶׁל מִי אַתָּה, מִי
הוּא (מִזֶּה הוּא) אֶתֶר שֶׁל מְקוֹמָךְ? אָמַר
לָהֶם: אֶתֶר מְקוֹמִי הוּא מְגַדֵּל אַחַד
שְׁפוֹרַח בְּאוֹרֵי. תְּמָהוּ.

וְאִיהוּ פּוֹסֵק, וּבּוֹרַח מִיָּנִיה, הִדָּא הוּא
דְּכֹתִיב (בראשית לט יב) וַיַּעֲזוֹב בְּגָדוֹ בְּיַדָּהּ וַיִּנָּס
וַיֵּצֵא הַחוּצָה.

אֲדַהְכִי הָא עוֹלִימָא דְקָא אַזְדַּמָּן לְגַבְיֵיהוּ,
מִחֲמַר אַחַר בְּעִירָן, אָמַר לוֹן מַהוּ
וַיַּעֲזוֹב בְּגָדוֹ בְּיַדָּהּ, אֲלָא עֶקְרָב אִיהוּ עֶקְרָב
ב', דְּעָקְרַת בֵּיתָא דְשְׁכִינְתָא, וְדָא אִיהוּ בְּגָדוֹ
דְחוּיָא זְעֻבּוּדָה זָרָה, כַּד חוּיָא אֲתֵיָא
לְאֲתַחְבְּרָא עִם גּוֹף אָדָם יִשָּׁן, דְּאֲמַרַת
שְׁכָבָה עִמִּי, חֲצוּפָה זּוֹנָה, אֲתַמַּר בְּאוֹת
בְּרִית וַיִּנָּס וַיֵּצֵא הַחוּצָה.

(נ"א כ"י וּבְגִין דָּא אֲפִילוּ נְחֹשׁ כְּרוּף עַל עֶקְרָב לֹא יִפְסִיק, אֲף
עַל גֹּב דְּסְתִיר לֶהּ לְהֵתִיא נְקוּדָה דְּאֵת ד' לֹא יִפְסִיק,
דְּאִי יִפְסִיק בְּגִינְיָה אִסְתַּלַּק קוּצָא מִן ד' דְּאֲחַד וְאִשְׁתַּאֲר אַחַר
דְּאִיהוּ נְחֹשׁ כְּרוּף בְּגִין דְּחוּיָא לֹא יִפְסִיק וְלֹא אִסְתַּלַּק, וְאִיהוּ
פּוֹסֵק וּבּוֹרַח מִיָּנִיה, אַבְל עֶקְרָב יִפְסִיק, כְּמַה דְּעֵבֵד יוֹסֵף צַדִּיקָא
הִדָּא הוּא דְּכֹתִיב וַיִּנָּח בְּגָדוֹ אֲצִלָּה וַיִּנָּס וכו'. אֲדַהְכִי הָא
עוֹלִימָא קָא אַזְדַּמָּן לְגַבְיֵיהוּ מִחֲמַר בְּתַר בְּעִירָן, אָמַר לוֹן מַאי
וַיִּנָּח בְּגָדוֹ אֲצִלָּה וכו', אֲלָא עֶקְרָב עֶקְרָב ב', דְּעָקַר בֵּיתָא
דְשְׁכִינְתָא, כַּד בְּעִיָא לְאֲתַחְבְּרָא עִם צַדִּיקוּיָא צְרִיף לְאֲפַסְקָא
מִיָּנִיה, וְלֹא יִתְהַנֵּי מִיָּנִיה וְאֲפִילוּ (דף מג ע"א) מִמִּשְׁכָּא דִּילֵיה,
לֶךְ לֶךְ אֲמַרִי נְזִירָא סְחוּר סְחוּר לְכַרְמָא לֹא תִקְרָב הִדָּא הוּא
דְּכֹתִיב וַיִּנָּח בְּגָדוֹ אֲצִלָּה, מִשְׁכָּא דְיֵצֵר הָרַע, וְדָא בְּגָדוֹ דְחוּיָא
עֲבוּדָה זָרָה, כַּד אִיהוּ קָא אֲתֵיָא לְאֲתַחְבְּרָא עִם צַדִּיקוּיָא
וְאִמְרָה שְׁכָבָה עִמִּי חֲצוּפָה זּוֹנָה, אִתְמַר בְּאוֹת בְּרִית וַיִּנָּס
וַיֵּצֵא הַחוּצָה).

אָמְרוּ לֵיה מָאן אַנְתָּ, אָמַר לוֹן אָנָא אִיהוּ
בְּרָא דְנוּנָא חֲדָא, דְשָׁט בִּימָא
רְבִרְבָא, וּבּוֹלַע כָּל נְוִינִין דִּימָא וְאֲפִיק לְהוֹן
חַיִּים לְבָר, וְלִזְמַנִּין אִיהוּ נְפִיק בִּיבְשֵׁתָא,
לְקִימָא בִיָּה (בראשית מח טז), וַיִּדְגּוּ לְרֹב בְּקָרֵב
הָאָרֶץ, תְּוֹוְהוּ, אָמְרוּ לֵיה, כְּתַר דִּלִּית רְעוּתָךְ
לְגַלְאָה מָאן אַנְתָּ וּבְרָא דְמָאן אַנְתָּ, מָאן
אִיהוּ (נ"א מַאי אִיהוּ) אֶתֶר דְּדוּכְתָךְ, אָמַר לוֹן
אֶתֶר דְּדוּכְתִי אִיהוּ מְגַדֵּלָא חֲדָא דְפָרַח
בְּאוֹרֵא תְּוֹוְהוּ.

אָמְרוּ לוֹ: אֵל תֹּאמֶר לָנוּ דָבָר
(מלים) מִי הוּא אָבִיךָ? אָמַר לָהֶם:
אָבָא שְׁלִי הוּא דָּג גְּדוֹל אֶחָד,
שֶׁשָּׁצְמָא, הוּא פּוֹתַח פִּיּוּ וּבוֹלֵעַ
אֶת הַיָּם שֶׁל הַיָּם, וְעַד שְׂבָעִים
(שבע) שָׁנִים לֹא חוֹזֵר הַיָּם לְתַקְפוֹ,
וְסוּד הַדָּבָר - יִבְטַח פִּי יִגִּיחַ יִרְדֵּן
אֵל פִּיהוּ, וְהוּא בּוֹלֵעַ כָּל כֶּף מִן
הַיָּם, וְאַתֶּם לֹא שְׂאַבְתֶּם מִמֶּנּוּ
אֵלָּא כִּד אֶחָד, שֶׁהוּא עֲשָׂרִים
וְאַרְבָּעָה סַפְרֵי הַתּוֹרָה, אִיךָ לֹא
הַפְרַתֶּם אוֹתוֹ?

בְּאוֹתוֹ זְמַן נִזְכָּר רַבִּי אֲלֶעָזָר
וְאָמַר: וְדָאִי אַתָּה הוּא כְּנוֹ שֶׁל
רַב הַמְנוּנָא סָבָא. שְׂמַחוּ בּוֹ
וְאָמְרוּ: בּוֹדָאִי אִם אַתָּה הֵייתָ
בְּעוֹלָם הַזֶּה, הֵיינוּ יוֹרְדִים מִן
הַסּוּסִים שְׁלָנוּ, וְהֵיינוּ אָנוּ
מַחְמָרִים אַחֵר בְּהַמוֹתֶיךָ.

אָמַר לָהֶם: אוֹתוֹ הִנָּחַשׁ שְׂאַתֶּם
עוֹרְכִים עִמּוֹ קָרָב, אִיךָ נִצַּלְתֶּם
מִמֶּנּוּ? שֶׁהוּא בּוֹלֵעַ וְהוֹרֵג, וְלֹא
עוֹד, אֵלָּא שֶׁהוּא הִרְגָּ אֶת אָדָם
הַרְאִשׁוֹן וְאֵת כָּל הַדּוֹרוֹת שְׂבָאוּ
אַחֲרָיו, וְהַבַּת הִיא עַל הַמַּגְדֵּל
שְׁפוֹרַח בְּאוֹר, וּמְכַרְיִזִים בְּכָל יוֹם
בְּרַקִּיעַ, שְׂכַל מִי שֶׁהוֹרֵג אֶת הַנְּחֻשׁ
הַזֶּה, שְׁנוֹתָנִים לוֹ לְאַשָּׁה אֶת בַּת
מֶלֶךְ הַפְּנִימִית מִמְּשֻׁבָּצוֹת זָהָב
לְבוּשָׁה, וְהַזָּהָב הַזֶּה הוּא ז' יָמִי
בְּרֵאשִׁית, ה' חֲמִשָּׁה אוֹר, ב' הִיא
ב' מְבֹרָאשִׁית, עֲלֵיהָ נֹאמַר יָפָה
כְּלָבָנָה, תּוֹרָה שְׂבַעַל פֶּה קוֹרְאִים
אוֹתָהּ בִּישִׁיבָה.

וּמִשׁוּם זֶה הַכְּרוֹז מְכַרְיִז: כְּמָה
גְּבוּרִים כְּמָה כְּעֵלִי מַגְנִים הַתְּכַנְסוּ
בְּבֵית הַמְּדַרְשׁ לְעִרְךָ קָרָב עִם
הַנְּחֻשׁ בְּשִׁבְלֵיהָ, וְכִמָּה מַגְנִים
נַעֲשׂוּ פְּסָקוֹת בְּשִׁבִיל בַּת הַמֶּלֶךְ,
וַיִּפְּן כֹּה וַיִּכָּה וַיִּכָּה פִּי אֵין אִישׁ
(שמות יב), אֵין בְּהֶם שֶׁהוֹרֵג אֶת
הַנְּחֻשׁ עַד שְׂיִבָּא הֵהוּא שְׁנֹאמַר
בּוֹ וַיִּפְּן כֹּה וַיִּכָּה וַיִּכָּה אֶת הַמְּצַרִּי,
וּמִשׁוּם זֶה נֹאמַר עַד פִּי יִבָּא

אָמְרוּ לִיָּה לֹא תִימָא לָן מְדִי (ס"א מ"י), מֵאִי
אִיהוּ אָבוּךָ, אָמַר לוֹן אָבָא דִּילִי אִיהוּ
חַד נוּנָא רַבְרָבָא, דְּכַד צָחִי, אֶפְתַּח פּוּמִיָּה וּבִלְעַ
מִיָּא דִּימָא, וְעַד שְׂבָעִין (ס"א שְׂבָעָה) שָׁנִין לֹא
הִדַּר יִמָּא לְתוֹקִפִּיָּה, וְרִזָּא דְמִלָּה יִבְטַח פִּי יִגִּיחַ
יִרְדֵּן אֵל פִּיהוּ (אייוב מ כג), וְאִיהוּ בִלְעַ כָּל כֶּף מִן
יָמָא, וְאַתּוֹן לֹא אֲשַׁתְּאַבְתּוֹן מִגִּיָּה אֵלָּא כִּד חַד,
דְּאִיהוּ כ"ד סַפְרֵי דְאוֹרִייתָא, אִיךָ לֹא
אֲשַׁתְּמוּדְעַתּוֹן בִּיָּה.

בְּהַהוּא זְמַנָּא אֲדַפְרַר רַבִּי אֲלֶעָזָר וְאָמַר וְדָאִי
אַנְתָּ אִיהוּ בְּרָא דְרַב הַמְנוּנָא סָבָא,
חַדוּ בִיָּה, וְאָמְרוּ. בּוֹדָאִי אִי אַנְתָּ הֵייתָ בְּהֵאִי
עֲלָמָא, הוֹיִנֵן קָא נַחְתִּין מְסוּסָוּוֹן דִּילָן, וְהוֹיִנֵן
אַנֵן מְחַמְרִין בְּתַר בְּעִירְךָ.

אָמַר לוֹן, הַהוּא חוּיָא דְאַתּוֹן מַגִּיחִין קָרָבָא
בִּיָּה אִיךָ אֲשַׁתְּזַבְתּוֹן מִגִּיָּה, דְּאִיהוּ בִלְעַ
וּקְטִיל, וְלֹא עוֹד אֵלָּא דְאִיהוּ קְטִיל לְאָדָם
קְדָמָאָה, וְלִכְל דְרִין דְקָא אַתְיִין אַבְתְּרִיָּה,
וּבְרַתָּא אִיהִי עַל מַגְדֵּלָא דְפָרַח בְּאוֹרָא,
וּמְכַרְיִזִין בְּכָל יוֹמָא בְּרַקִּיעָא, דְכָל מָאן דְקָטִיל
לְהֵאִי חוּיָא, דִּיְהִבִין לִיָּה לְאַנְתּוֹ בַּת מֶלֶךְ
פְּנִימָאָה מִמְּשֻׁבָּצוֹת זָהָב לְבוּשָׁה, וְהֵאִי זָהָב
אִיהוּ ז' יָמִי בְּרֵאשִׁית, ה' חֲמִשָּׁה אוֹר, ב' אִיהִי
ב' מִן בְּרֵאשִׁית, עֲלָה אַתְמַר (שיר ז י) יָפָה
כְּלָבָנָה, תּוֹרָה שְׂבַעַל פֶּה קָרָאן לָהּ בְּמַתִּיבָתָא.
וּבְגִין דָּא כְּרוֹזָא כְּרִיז, כְּמָה גְּבוּרִין, כְּמָה מְאָרִי
תְּרִיסִין, אַתְּכַפְנָשׁוּ בְּבִי מְדַרְשָׁא, לְאַגְחָא
קָרָבָא עִם חוּיָא בְּגִינָה, וְכִמָּה תְּרִיסִין אַתְּעַבִּידוּ
פְּסָקוֹת בְּגִינָה דְבְּרַתָּא דְמֶלֶכָא, וַיִּפְּן כֹּה וְכֹה
וַיִּכָּה פִּי אֵין אִישׁ (שמות ב יב), לִית בְּהוֹן דְקָטִיל
לְחוּיָא, עַד דִּייתִי הַהוּא דְאַתְמַר בִּיָּה וַיִּפְּן כֹּה
וְכֹה וַיִּכָּה אֶת הַמְּצַרִּי, וּבְגִין דָּא אַתְמַר (בראשית
מט ט) עַד פִּי יִבָּא שְׂיִל"ה, שְׂיִל"ה מִשְׁ"ה, דְּאִיהִי

מורשה דיליה, ובגין דא בגיניה אתמר ביה
עד פי יבא שיל"ה, דיליה (ג"א דילה) ודאי, איהו
קטיל לחויא.

ו"ו יקה"ת עמי"ם (שם). בגין דאיהו בן יצהר
בן קה"ת בן עמר"ם, בן עמא רמא,
דאתמר ביה (דה"א כג יז) ובני רחביה רבו
למעלה, וקטיל לחויא, וחיליה בימא
וביבשתא וברקיעא, וכמה מארי קרבין אגחו
עמיה קרבא על ימא, כמה דאת אמר (תהלים קד
כ) שם אגיות יהלכון בימא דאורייתא, דאינון
אגיות עיינין דמסתפלין באורייתא, וכמה
אגיות מנייהו אתפרו ונפלו בימא.

עד דייתי מורשה דילה, וקרע ימא
דאורייתא, וסוס ורוכבו כמה בים, דאיהו
חויא ובת זוגיה, דאיהי סוסיא דיליה, ואיהו
אעבר עלה לישראל דלא טבעין בה, הדא
הוא דכתיב (שמות יד כט) ובני ישראל הלכו
ביבשה בתוך הים.

בקדמותא בימא בההוא חמר, בפורקנא
בתרייתא פלא בימא דאורייתא,
מטה דיליה דקרע ביה ימא דא קולמוס, בגין
דעליה אתגלייא זרוע יהו"ה, דאתמר
ביה (ישעיה נג א) וזרוע יהו"ה על מי נגלתה.

בההוא זמנא דאתעבר ההוא חויא בישא מן
ימא, שליט חויא קדישא, ובההוא
זמנא (שם רמש ואין מספר חיות קטנות עם גדולות), אזלין
אגיות בהבטחה בימא דלא טבעין, דהא רוח
סערה אתעבר שלטנותיה מן ימא דאורייתא,
ובההוא זמנא שם רמש ואין מספר וגומר,
שם אגיות יהלכון לוינתן זה יצרת לשחק
בו (תהלים קד כה-כו), ויהי חדי עמהון, הדא הוא
דכתיב (תהלים מח יד) שיתו לבכם לחילה וגומר,
לחולה פתיב, וכלם אליך ישברון לתת אכלם

שיל"ה, שיל"ה מלש"ה, שהיא
המורשה שלו, ומשום זה נאמר
בו עד פי יבא שיל"ה, שלו (שלה)
ודאי, הוא הרג את הנחש.

ו"ו יקה"ת עמי"ם, משום שהוא
בן יצהר בן קה"ת בן עמר"ם, בן
עם רם, שנאמר בו ובני רחביה
רבו למעלה, והרג את הנחש
וחילו בים וביבשה וברקיע,
וכמה בעלי קרבות ערכו עמו
קרב על הים, כמו שנאמר שם
אגיות יהלכון, בים של התורה,
שאותן אגיות, העינים
שמסתכלות בתורה, וכמה אגיות
מהם נשפרו ונפלו לים.

עד שתבא מורשה שלו, וקורע
את ים התורה, וסוס ורוכבו כמה
בים, שהוא הנחש ובת זוגו,
שהיא הסוסה שלו, והוא העביר
עליה את ישראל שלא טובעים
בו. זהו שכתוב ובני ישראל הלכו
ביבשה בתוך הים.

בראשונה בים באותו חמר,
בגאלה האחרונה הכל בים של
התורה, המטה שלו שקרע בו את
הים, זה קולמוס, משום שעליו
התגלתה זרוע יהו"ה, שנאמר בה
וזרוע יהו"ה על מי נגלתה.

באותו זמן שנעבר אותו הנחש
הרע מן הים, שלט הנחש
הקדוש, ובאותו זמן (שם רמש ואין
מספר חיות קטנות עם גדולות), הולכות
האגיות בהבטחה בים, שלא
טובעות, שהרי רוח הסערה
העבר שלטונה מהים של התורה,
ובאותו זמן שם רמש ואין מספר
וגומר, שם אגיות יהלכון לוינתן
זה יצרת לשחק בו, ויהיה שמח
עמהם. זהו שכתוב שיתו לבכם
לחילה וגומר, לחולה פתיב,
וכלם אליך ישברון לתת אכלם
בעתו, (שחן עתות התורה, כמו שאמר

בעתו, (דאינון עתותי דאורייתא

חכמינו וזרונם לברכה, קבעת עתים לתורה) שהוא עתו של צדיק. תתן להם ילקוטין, זה המן, שנאמר בו ששת ימים תלקטוהו וגומר, מצדו של העמוד האמצעי, שהוא כולל ששה צדדים. הלוינתן למעלה זה הצדיק, שהוא כדג קטן על חוף הים. נחש בריח זה אותו שנאמר בו הבריח התיכון בתוך הקרשים, וזה העמוד האמצעי שנקרא תיכון, בגלל שהוא העמוד האמצעי, שתי כנפיו ימין ושמאל, שמשם נתנה תורה. שתי קשקשותיו, שני עמודי אמת. שכניה העליונה היא הים, שכניה התחתונה היא דרך אגיה בלב ים, שהוא ל"ב אלהים של מעשה בראשית, שם רמש ואין מספר, כמו שנאמר ועלמות אין מספר וכו', והן הלכות פסוקות, שהן בתולות אחריה רעותיה של השכינה.

חיות קטנות - אלו אותיות אדנ"י, עם גדולות - הן אותיות יהו"ה, שהן המרכבות של הקדוש ברוך הוא ושכינתו. באו כל החברים לנשק אותו, פרח ולא ראו אותו ולא דבר.

פתח רבי אלעזר ואמר: אבא, והרי שבעה ימים הם, והים העליון הוא על פלם, ועליהם נאמר כי שפע ימים ינקו, את מי הם יונקים? אמר לו: בני, שבעה בשבעה הן מוצקות, וכף הם הרקיעים שבעה בשבעה, וכף הם ההרים שבעה בשבעה, וכף הן הארצות שבעה בשבעה, הישובים שבעה בשבעה, והראשים שלהם שנים, וסוד הדבר - שנים שנים שבעה שבעה, וכלם זכר ונקבה, ולמעלה אחד גנוז וטמיר, וכף

אינון שבע פרסיין שבעה

כמו שאמרו חכמינו וזרונם לברכה קבעת עתים לתורה) דאיהו עתו דצדיק, תתן להם ילקוטין (שם קד כח) דא מנא, דאתמר ביה (שמות טז כו) ששת ימים תלקטוהו וגומר, מסטרא דעמודא דאמצעייתא דאיהו פליל שית סטריין, לוינתן לעילא דא צדיק דאיהו פדג (דף מג ע"ב) קטן על פיף ימא, נחש בריח, דא ההוא דאתמר ביה (שמות כו כח) הבריח התיכון בתוך הקרשים, ודא עמודא דאמצעייתא דאתקרי תיכון, בגין דאיהו עמודא דאמצעייתא, תריין גדפוי ימינא ושמאלא, דמתמן אורייתא אתיהיבת, תריין קשקשוי תריין סמכי קשוט, שכינתא עלאה איהי ימא, שכינתא תתאה איהי (משלי ל יט) דרך אגיה בלב ים, דאיהו ל"ב אלהים דעובדא דבראשית, שם רמש ואין מספר, כמה דאת אמר (שיר ו ח) ועלמות אין מספר וכו', ואינון הלכות פסוקות, דאינון (תהלים מה טו) בתולות אחריה רעותיה דשכינתא.

חיות קטנות אלין אתוון דאדנ"י, עם גדולות אינון אתוון דיהו"ה, דאינון מרכבות דקודשא בריך הוא ושכינתיה, אתו פלהו חבריא לנשקא ליה, פרח ולא חזו ליה ולא מידי.

פתח רבי אלעזר ואמר, אבא, והא שבע ימים אינון, וים עלאה איהו על פלהו, ועלייהו אתמר (דברים לג יט) כי שפע ימים ינקו, למאן אינון יונקים, אמר ליה ברי שבעה בשבעה אינון מוצקות, והכי אינון רקיעים שבעה בשבעה, והכי אינון טורין שבעה בשבעה, והכי אינון ארעין שבעה בשבעה, ישובין שבעה בשבעה, וראשין דלהון תריין, ורזא דמלה שנים שנים שבעה שבעה, וכלהו זכר ונקבה, ולעילא חד גניז וטמיר, והכי

הם שבָּעָה כְּסֹאוֹת שְׁבָעָה
בְּשִׁבְעָה, שְׁבָעָה הִיכְלוֹת שְׁבָעָה
בְּשִׁבְעָה, וְכֹף הַמְּמָנִים הֵם שְׁבָעָה
בְּשִׁבְעָה.

הַלְלוּתָן שֶׁל הַיָּם זֶה צְדִיק, הָרֹאשׁ,
שֶׁהוּא הַעֲמֹד הָאֲמֻצָּעִי, מְגִיעַ עַד
הַיָּם הַשְּׂבִיעִי שֶׁהוּא הָרֹאשׁ שֶׁל
כָּלֵם, וְשִׁתִּי כִנְפֵיו וְשָׁנֵי קִשְׁקָשִׁים
בְּאַרְבָּעָה יָמִים שְׁעוֹרָם, שְׁעוֹר
הַזָּנָב שֶׁל הַנְּחֹשׁ מְגִיעַ עַד הַיָּם
הַשְּׂבִיעִי הָאַחֲרוֹן, שֶׁהוּא כּוֹלָל
שְׁבָעָה יָמִים, שְׁעֲלִיו נֶאֱמַר שְׁבַע
בַּיּוֹם הַלְּלִיתִּיד.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן: בְּנֵי, הָרִי בְּעֲלִי
הַמְּגַנִּים יוֹרְדִים מְלַמְעֵלָה,
מְלַבְּשִׁים שְׂרִיז, קִשְׁתוֹתֵיהֶם
קִשְׁתוֹת אֵשׁ, וְרִמְחֵיהֶם אֵשׁ,
וְחִרְבוֹתֵיהֶם לְהִכָּה, כָּלֵם בְּעֲלִי
עֵינָיִם, בּוֹדָאֵי הָרִי בְּעֲלִי הַמְּגַנִּים
בְּבֵית הַמְּדַרְשׁ, וְאֵלוֹ בְּהֵם
יִתְעוֹרְרוּ לְעֶרְךָ קָרָב לְמַעְלָה.

וְדָא עוֹד, אֵלָא שְׁהָרִי הִדְג הַגְּדוֹל
בָּא, רַב הַמְּנוּנָא סְבָא, וְדָאֵי בְּכַמָּה
דְּגִים חִלּוֹת קְדוּשִׁים שֶׁל תְּלַמִּידֵי
חֲכָמִים שְׁמַתְרַבִּים בַּיָּם, כַּעַת
צְרִיךְ לְפָרֵשׁ לָהֶם רִשְׁתָּ, לְהִיּוֹת
בְּרִשְׁתוֹתָנּוּ, וּלְבַעֲלֵי הַמְּגַנִּים כְּלִי
קָרָב, כַּעַת צְרִיךְ לְתַקֵּן בְּקֹלַע
בְּאַבְנֵי קֹלַע, בְּקִשְׁתַּת בַּחֲצִים שֶׁל
הַקִּשְׁתָּ, בְּרִמְחָ, בְּסִיף, הַחֲזֹק מִגֵּן
וְצִנָּה, שֵׁישׁ בְּעֲלִי מְגַנִּים שֶׁהֵם
נִלְחָמִים עִם סוּסִים, וְיֵשׁ אַחֲרֵיהֶם
שֶׁהֵם רְגֵלִים, שְׁעֲלִיהֶם נֶאֱמַר
בִּיצִיאַת גְּלוּת מִצְרַיִם, כְּשֵׁשׁ
מֵאוֹת אֶלֶף רְגֵלֵי וְגוֹמֵר.

קָם רַבִּי שְׁמַעוֹן פִּתַּח וְאָמַר:
שְׁמַעוּ הָרִים אֵת רִיב יְהוֹ"ה, מִי
הָרִיב? זֶה שְׂכִינָה, שְׁהִיא רִיב
יְהוֹ"ה, שְׁהִיא רִיב גְּדוֹל בְּשִׁבִיל
בְּנֵיהֶ, הִיא רִיב בְּרַבִּי וְרַבֵּן וְרַבָּא,
רִיב וְדָאֵי עִם כָּל הַתְּנָאִים
וְהָאֲמוֹרָאִים, שְׁהִיא מְרִיבָה
עִמָּהֶם בְּשֵׁשׁ סְדְרֵי מִשְׁנָה

בְּשִׁבְעָה, שְׁבַע הִיכְלוֹן שְׁבָעָה בְּשִׁבְעָה, וְהָכִי
מְמָנָן אֵינוֹן שְׁבָעָה וְשִׁבְעָה.

לְיוֹתָן דִּימָא דָא צְדִיק, רִישָׁא דְאִיהוּ עֲמוּדָא
דְאֲמֻצְעִיתָא, מְטִי עַד יִמָּא שְׂבִיעָאָה
דְאִיהִי רִישָׁא דְכָלְהוּ, וְתַרִין גְּדִפּוּי וְתַרִין
קִשְׁקָשִׁין בְּאַרְבַּע יָמִים שְׁעוֹרִיָּהוּ, שְׁעוֹר דְזִנְבָא
דְחוּיָא מְטִי עַד יִמָּא שְׂבִיעָאָה בְּתַרְרָאָה, דְאִיהוּ
כְּלִילָא שְׁבַע יָמִים, דְעֲלִיהִי אֲתַמֵּר (תהלים קיט
סד) שְׁבַע בַּיּוֹם הַלְּלִיתִּיד.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, בְּרִי, הָא מְאָרִי תְרִיסִין קָא
נְחַתִין מְלַעֲיָלָא, מְלוּבְּשִׁין שְׂרִיזִין,
קִשְׁתוֹתֵיהוֹן קִשְׁתֵּי אֵשׁ, וְרוּמְחֵיהוֹן אֲשָׁא,
וְסִיפֵיהוֹן לְהִכָּה, כָּלְהוּ מְאָרִי עֵינֵינוּן, בּוֹדָאֵי
הָא מְאָרִי תְרִיסִין בְּבֵי מְדַרְשָׁא, וְאֵלִין בְּהוֹן
יִתְעָרוּן לְאַגְחָא קָרָבָא לְעִילָא.

וְדָא עוֹד אֵלָא דְהָא נּוֹנָא רַבְרָבָא קָא אֲתַיָּא,
רַב הַמְּנוּנָא סְבָא, וְדָאֵי בְּכַמָּה נּוֹנִין
חִיָּלִין קְדִישִׁין דְתַלְמִידֵי חֲכָמִים, דְמַתְרַבִּין
בְּיִמָּא, כַּעַן צְרִיךְ לְפָרֵשׁ לּוֹן רִשְׁתָּ, לְמִיָּהוּי
בְרִשְׁוֹת דִּילָן, וְלְמְאָרִי תְרִיסִין מְאָנִי קָרָבָא, כַּעַן
צְרִיךְ לְאַתְקָנָא בְּקִירְטָא בְּאַבְנֵין דְקִירְטָא,
בְּקִשְׁתָּא בְּגִירִין דְקִשְׁתָּא, בְּרוּמְחָא, בְּסִיפָא,
הַחֲזֹק מִגֵּן וְצִנָּה (תהלים לה ב), דְאִית מְאָרִי תְרִיסִין
דְאֵינוֹן מְגִיחִין בְּסוּסוֹן, וְאִית אַחֲרָנִין דְאֵינוֹן
רְגֵלִין, דְעֲלִיָּיהוּ אֲתַמֵּר בְּמַפְקָנוּתָא דְגְלוּתָא
דְמִצְרַאֵי, כְּשֵׁשׁ מֵאוֹת אֶלֶף רְגֵלֵי וְגוֹמֵר (שמות
יב לז).

קָם רַבִּי שְׁמַעוֹן פִּתַּח וְאָמַר, שְׁמַעוּ הָרִים אֵת
רִיב יְהוֹ"ה (מִיכָה ו ב), מְאָן רִיב, דָּא
שְׂכִינְתָּא, דְאִיהִי רִיב יְהוֹ"ה, דְאִיהִי רִיב רַב,
בְּגִין בְּנָהָא, אִיהִי רִיב בְּרַבִּי וְרַבֵּן וְרַבָּא, רִיב
וְדָאֵי בְּכָלְהוּ תְנָאִים וְאַמּוֹרָאִים, דְאִיהִי מְרִיבָת

בשכיל בעלה, שהוא העמוד
האמצעי, כולל ששה סדרים.

ועליהם נאמר או יחזק במעונו
יעשה שלום לי, שלום יעשה לי
שני שלומות, אחד בעמוד
האמצעי ואחד בצדיק, שעליהם
נאמר שלום שלום לרחוק
ולקרוב, שבגלות נאמר בעמוד
האמצעי מרחוק יהו"ה נראה לי,
צדיק קרוב לה, ובגלות נאמר
טוב שכן קרוב מאח רחוק.

ומשום זה שמעו הרים - אלו
האבות, את ריב יהו"ה - זו
שכינה, שהיא ריב עם האבות,
משום שמרחיקים אותה מבעלה,
שהם נקראו אמוראים, והאיתנים
מוסדי ארץ - אלו הם התנאים,
ואלו תנאים איתנים בהפוך
אותיות, והם נצח והוד, (צדיקים)
איתני עולם, והרי איתן בהפוך
אותיות תנאי"א, שמסייע לו
בגלות, ועליה נאמר איתן מושבך
ושם בסלע קנף.

והסלע הזה (נאמר בה שלא יצא אלא
טפות טפות של מים של התורה בפסקות הללה
ובשכיל ויך משה את הסלע במטהו פעמים, זה
גרם שלא יוצא ממנו אלא טפות
טפות, מעט שם מעט שם, וכמה
מחלוקות על הטפות הללו, ומי
גרם את זה? המורים, שנאמר
בהם כל המורה הלכה בפני רבו
חייב מיתה, ומשום זה שמעו נא
המורים, ובשכילם, ויך משה את
הסלע במטהו פעמים, שאם לא
שהקה בו, לא היו טורחים
ישראל ותנאים ואמוראים בתורה
שבעל פה, שהיא סלע, אלא
נאמר בו ודברתם אל הסלע, ונתן
מימיו בלא טרח, ויהיה מתקיים
בהם ולא ילמדו עוד וגומר, והיה
יוצא מים בלי קשיה ומחלקת
ופסק, משום שבשכינה נאמר

בהון בשית סדרי משנה, בגין בעלה דאיהו
עמודא דאמצעייתא, כליל שית סדרין.

ועליהו אתמר (ישעיהו כז ה) או יחזק במעונו,
יעשה שלום לי, שלום יעשה לי, תרי
שלמי, חד בעמודא דאמצעייתא, וחד בצדיק,
דעליהו אתמר (שם נו ט) שלום שלום לרחוק
ולקרוב, דבגלותא אתמר בעמודא דאמצעייתא
מרחוק יהו"ה נראה לי (ירמיהו לא ב), צדיק קרוב
לה, ובגיניה אתמר (משלי כז לה) טוב שכן קרוב
מאח רחוק.

ובגין דא שמעו הרים אלין אבהן, את ריב
יהו"ה דא שכנתא, דאיהי ריב עם
אבהן, בגין דמרחקין לה מבעלה, דאינון
אתקריאו אמוראים, והאיתנים מוסדי ארץ
אלין אינון תנאים, ואלין תנאים איתני"ם
בהפוך (דף מד ע"א) אתוון, ואינון נצח והוד
(צדיקים) איתני עולם, והא אית"ן בהפוך אתוון
תנאי"א דמסייע ליה בגלותא, ועלה
אתמר (במדבר כד כא) איתן מושבך ושם בסלע
קנף.

והאי סלע (אתמר בה דלא נפיק אלא טפין טפין דמיא
דאורייתא באלין פסקות ובגין ויך משה את הסלע במטהו
פעמים (במדבר כ יא) דא גרים ד) לא נפיק מינה אלא
טפין טפין זעיר שם זעיר שם, וכמה מחלוקות
על אלין טפין, ומאן גרים דא, המורים,
דאתמר בהון כל המורה הלכה בפני רבו חייב
מיתה, ובגין דא שמעו נא המורים, ובגיניהו
ויך משה את הסלע במטהו פעמים, דאם לא
דמחא בה לא הו טרחין ישראל ותנאים
ואמוראין באורייתא דבעל פה דאיהי סלע,
אלא אתמר בו (שם ח) ודברתם אל הסלע ונתן
מימיו בלא טרח, ויהיה מתקיים בהון ולא
ילמדו עוד וגומר (ירמיה לא לג), והוה נפיק מיא בלא קשיא ומחלקת ופסק,

הלא כה דברי פאש נאם יהו"ה,
היה שורה בפיהם של ישראל,
שהיא תורה שבכל פה, שהיא
סלע, ע"ל ס', שהם ששים
מסכתות, שפך הוא סל"ע, ע"ל
ס'.

ששכינה היתה נחה על סלע,
שבכל מקום שרצה הקדוש ברוך
הוא לצעות נס, שכינה הקדימה
לאותו מקום, וכיון ששכינה
היתה שם, לא היה לו להכות
בסלע, שקלון היה לשכינה
שהיתה שם שלא היה לו פח לתת
מים, וזהו על אשר לא קדשתם
אותי, יען לא האמנתם בי
להקדישני, ומשום זה הסתלקה
שכינה מן הסלע, שהיא י' מן
מיטרו"ן, ונשאר מיטרו"ן
יבשה, וסוד הדבר - יקוו המים
מתחת השמים אל מקום אחד
וגומר, אחד היא מלכות, ותראה
היבשה, זה סלע, מיטרו"ן,
שבשבילו נאמר ויקח אחת
מצלעותיו ויסגור בשר תחתנה. מה
זה בשר? אותו שנאמר בו בשגם
הוא בשר, ועד שהוריד אותה,
לא עלה הסלע ולא נתן מימיו.
ואחר שהסתלק המעין הזה
משם, שלטה מרה במקומה, זהו
שכתוב ויבאו מרתה, וסוד הדבר
- וימרו את חיהם בעבודה
קשה וגומר, זו קשיה, בחמר, זה
קל וחמר, וקרי פרשוהו.

וכך היו ישראל עד שהראה להם
עץ. זהו שכתוב ויורהו יהו"ה עץ
וישלף אל המים וימתקו המים,
וזה עץ החיים, שהתגדל על אותו
המעין, שהיא השכינה, י' המעין
שמשקה את האילן שהוא ו',
והעץ הזה מהלך חמש מאות
שנה שהם ה', וימתקו המים זו
ה' אחרונה, שנאמר בה קראן לי

בגין דשכינתא דאתמר בה (שם כג כט) הלא כה
דברי פאש נאם יהו"ה הנה שרי בפומיהון
דישראל, דאיהי אורייתא דבעל פה, דאיהי
סלע ע"ל ס', דאינון שתין מסכתות, דהכי
איהו סל"ע ע"ל ס'.

דשכינתא הנה נח על טנרא, דבכל אתר דבעי
קודשא בריך הוא למעבד נס,
שכינתא אקדמת לה הוא אתר, וכיון דשכינתא
הנה תמן, לא הוה ליה למחאה בסלע, דקלנא
הוות לשכינתא דהות תמן דלא הוה ליה חילא
למיהב מיא, ודא איהו על אשר לא קדשתם
אותי (דברים לב נא), יען לא האמנתם בי
להקדישני (במדבר כ יב), ובגין דא אסתלק
שכינתא מן הסלע, דאיהי י' מן מיטרו"ן,
ואשתאר מיטרו"ן יבשה, ורזא דמלה יקוו
המים מתחת השמים אל מקום אחד וגומר
(בראשית א ט), אחד איהי מלכות, ותראה היבשה
דא סלע מיטרו"ן, דבגיניה אתמר (שם כ
כא) ויקח אחת מצלעותיו ויסגור בשר תחתנה,
מאי בשר, ההוא דאתמר ביה (שם ו ג) בשגם
הוא בשר, ועד דנחית לה לא עלה הסלע ולא
יהיב מימיו.

ובתר דאסתלק האי מבושא מתמן, שליטת
מרה באתרהא, הדא הוא דכתיב (שמות
טו כג) ויבאו מרתה, ורזא דמלה וימרו את
חיהם בעבודה קשה וגומר (שם א יד), דא
קושיא, בחמר דא קל וחמר, והא אוקמוהו.
והכי הוה ישראל עד דאחזי לון עץ, הדא
הוא דכתיב (שם טו כה) ויורהו יהו"ה עץ
וישלף אל המים וימתקו המים, ודא עץ
החיים, דאתרבי על ההוא מבושא דאיהי
שכינתא, י' מבושא דאשקי לאילנא דאיהו ו',

והאי עץ מהלך חמש מאות שנה דאינון ה', וימתקו המים דא ה' בתראה,

דַּאֲתָמַר בָּהּ (רות א כ) קָרְאֵן לִי מָרָה, דְּשָׁכִינְתָּא
 תַּתְּאָה אִיהִי מַעֲיֵן גַּנְיִים דְּלִית לִיהּ פִּסְקָא, טַפְּהָ
 דַּאֲתַמְשַׁכָּא מִן מוֹחָא, וְכַמְּה טַפִּין אַתְּמַשְׁכָּאֵן
 מַנְיָה, דְּאִינוּן (תהלים מה טו) בַּתּוּלוֹת אַחֲרֵיהּ
 רַעוּתֵיהּ.

מָרָה, שְׁשָׁכִינָה תַחַתּוֹנָה הִיא מַעֲיֵן
 גַּנְיִים שְׁאִין לוֹ הַפִּסְקָא, טַפְּהָ
 שְׁנַמְשַׁכְתָּ מִן הַמּוֹחַ, וְכַמְּה טַפּוֹת
 נַמְשַׁכוֹת מִמֶּנּוּ, שְׁהֵן בַּתּוּלוֹת
 אַחֲרֵיהּ רַעוּתֵיהּ.

הַקְּרַקְפַת הִיא סַלְעָא, וְהַמַּעֲיֵן
 מִבְּפָנִים זֶה מַתּ. עַל הַטַּפּוֹת הִלְלוּ
 נְאָמַר אֲשֶׁרֵי הַגְּבֵר אֲשֶׁר מִלֵּא אֶת
 אֲשַׁפְתּוֹ מֵהֶם וְגוֹמֵר, אֶת אוֹיְבִים
 בְּשַׁעַר, שְׁזַהוּ שַׁעַר הַצַּדִּיק, אוֹת
 בְּרִית קֹדֶשׁ, שְׁעָלֶיהָ נְאָמַר זֶה
 הַשַּׁעַר לַיהוָה צַדִּיקִים יָבֹאוּ בּוֹ.
 וְעוֹד שְׁמַעוּ הָרִים אֶת רִיב יְהוָה,
 אֵלֹהֵי שְׁלֹשׁ יוֹדִיִּים, וְהַאֲיִתְנִים
 מוֹסְדֵי אֶרֶץ, אֵלֹהֵי שְׁלֹשׁ וָוִיָן,
 שְׁפַלְמֵן נְרַמְזוּ בּוֹיִסַע וַיָּבֹאוּ וַיִּטּוּ.

קְרַקְפַתָּא אִיהִי סַלְעָא, וּמַבּוּעָא מִלְּגָאוּ דְּאִ
 מוֹחָא, עַל אֲלִיָן טַפִּין אַתְּמַר (תהלים
 קכז ה) אֲשֶׁרֵי הַגְּבֵר אֲשֶׁר מִלֵּא אֶת אֲשַׁפְתּוֹ מֵהֶם
 וְגוֹמֵר, אֶת אוֹיְבִים בְּשַׁעַר, דְּאִיהוּ תַרְעָא דְּצַדִּיק
 אוֹת בְּרִית קֹדֶשׁ, דְּעָלָהּ אַתְּמַר (שם קיח ב) זֶה
 הַשַּׁעַר לַיהוָה צַדִּיקִים יָבֹאוּ בּוֹ.

וְעוֹד שְׁמַעוּ הָרִים אֶת רִיב יְהוָה (מיכה ו
 ב), אֲלִיָן תְּלַת יוֹדִיִּין, וְהַאֲיִתְנִים מוֹסְדֵי
 אֶרֶץ (שם) אֲלִיָן תְּלַת וָוִיָן, דְּכֻלְהוּ אַתְּרֵימִיזוּ
 בּוֹיִסַע וַיָּבֹאוּ וַיִּטּוּ.

קוּם אֲלַעְזָר וְטַל אֶת הַקְּלַע, שְׁהִיא
 שְׁכִינָה, (וְהַקָּף אוֹתָהּ בְּכַתְרָא), וְזַרְק מִן
 הָאֵבֶן הִיא טַפְּהָ קְדוּשָׁה, שְׁעָלֶיהָ
 נְאָמַר וְאֵד יַעֲלֶה מִן הָאֶרֶץ, (ובמשום
 זֶה) הַסְּתַלְקָה הַטַּבְּעַת מִן א' מִן
 זַרְקָא, לְקַבֵּל עָלֶיהָ אֵבֶן יְקָרָה
 שְׁהִיא טַפְּהָ, וּמִיָּד וְהַשְׁקָה אֶת כָּל
 פְּנֵי הָאֲדָמָה. כְּשַׁעֲלָתָהּ, עָלְתָהּ
 בְּאֵם, שְׁהוּא א' מִן אַדְנִי אֱהִיִּהּ,
 וְעַל מָה עָלְתָהּ? עַל הַעֲמוּד
 הָאֲמָצְעִי שְׁהוּא ו', שְׁהִיא כְּרוּכָה
 בּוֹ כְּטַבְּעַת בְּאֲצַבַע, וְעוֹלָה בְּד'
 מִן אַדְנִי, שְׁהֵם שְׁתֵּי זְרוּעוֹת
 וְשְׁתֵּי שׁוֹקִים, עַד שְׁעוֹלָה לְאוֹת
 י', שְׁהִיא אֲבָא חֲכָמָה י' עָלִינוּנָה,
 מִשּׁוּם שְׁמַשְׁם נְטִלָה. זֶהוּ שְׁכַתּוּב
 יְהוָה בְּחֲכָמָה יִסַּד אֶרֶץ, וְנוֹטְלָת
 נְבִיעָה וְהַשְׁקָאָה מִמֶּנּוּ לְמַעְלָה,
 בְּקוּץ שְׁלוֹ לְמַעְלָה, וּבְאֲמָצַע,
 וּבְקוּץ שְׁלוֹ לְמַטָּה, וּכְשִׁירְדָת,
 יוֹרְדָת כְּלוּלָה מִשְׁלֹשׁ טַפּוֹת.
 בְּאוֹתוֹ זְמַן נְאָמַר בְּהַ הוֹלֵף
 סְגוּלַתָּא.

קוּם אֲלַעְזָר וְנִטִּיל קִירְטָא דְּאִיהִי שְׁכִינְתָּא
 (ואקִיף לָהּ תַנּוּא), וְזַרְיק מַנְיָה אִיהִי אֵבֶן טַפְּהָ
 קְדִישָׁא, דְּעָלָהּ אַתְּמַר (בראשית כו ו) וְאֵד יַעֲלֶה מִן
 הָאֶרֶץ, (וּבְגִין דָּא) (דף מד ע"ב) אֲסַתְּלַקְתָּ עֲזָקָא מִן
 א' מִן זַרְקָא, לְקַבֵּלָהּ עָלֶיהָ אֵבֶן יְקָרָה דְּאִיהִי
 טַפְּהָ, וּמִיָּד וְהַשְׁקָה אֶת כָּל פְּנֵי הָאֲדָמָה, בְּד'
 סְלִיקְתָּ, סְלִיקְתָּ בְּאִימָא, דְּאִיהוּ א' מִן אַדְנִי
 אֱהִיִּהּ, וְעַל מָאן סְלִיקְתָּ, עַל עֲמוּדָא
 דְּאֲמָצְעִיתָא דְּאִיהוּ ו', דְּאִיהִי פְּרִיכָא בֵּיהּ
 כְּעֲזָקָא בְּאֲצַבַעָא, וְסְלִיקְתָּ בְּד' מִן אַדְנִי,
 דְּאִינוּן תְּרִין דְּרוּעִין וְתְרִין שׁוֹקִין, עַד דְּסְלִיק
 לְאֵת י' דְּאִיהִי אֲבָא חֲכָמָה י' עָלְתָהּ, בְּגִין
 דְּמַתְּפָן אַתְּנְטִילְתָּ, הִדָּא הוּא דְּכַתִּיב (משלי ג
 ט) יְהוָה בְּחֲכָמָה יִסַּד אֶרֶץ, וְנִטִּילְתָּ נְבִיעוֹ
 וְשִׁקִּיו מַנְיָה לְעֵילָא, בְּקוּצָא דִּילִיָהּ לְעֵילָא,
 וּבְאֲמָצְעִיתָא, וּבְקוּצָא דִּילִיָהּ לְתַתָּא, וְכַד נְחִיתְתָּ, נְחִיתְתָּ כְּלִילָא מַתְּלָת
 טַפִּין, בְּהַהוּא זְמַנָּא אַתְּמַר בְּהַ הוֹלֵף סְגוּלַתָּא.

וּבְאֲמָצְעִיתָא, וּבְקוּצָא דִּילִיָהּ לְתַתָּא, וְכַד נְחִיתְתָּ, נְחִיתְתָּ כְּלִילָא מַתְּלָת
 טַפִּין, בְּהַהוּא זְמַנָּא אַתְּמַר בְּהַ הוֹלֵף סְגוּלַתָּא.

וְאֶתְקַרְיָאת י' י' בְּתַלְתּוּ יוּדִי'ן, י' עֲלָאָה
אִיהִי עַל רִישָׁא דָא, דְּאִיהִי כְּתָר
עֲלִיּוֹן עַל כָּל עֲלָאִין, וְלִבְתָּר נְחִיתת בְּאִמְצָעִיתָא
וְנִטְלָא מִתְמָן (בְּעִמּוּדָא דְאִמְצָעִיתָא) (ג"א
בְּאִמְצָע), וְלִבְתָּר נְחִיתת לְתַתָּא בְּאַתְרָהָא י' דְּאִיהִי
לְתַתָּא מִן א.

קָם עוֹלִימָא בְּתָר טוּלָא, אָמַר רַבִּי רַבִּי הָא
טָפָה קָא נְחָתָא, טוּל קָשְׁת בִּידָךְ, דְּאִיהוּ
כְּגוּוּנָא דְאִצְבָּעָא וְעִזְקָא בֵּיה, טוּל לִיה וְדַרְךְ
(ס"א וְדַרְכָּה) לִיה לְגַבְהָ, דְקַבִּילת לָה עֲלִיה, דְּהָא
פַּד סְלִיקת מִתְתָּא לְעִילָא עַל רִישָׁא דָאָת ו',
אִיהוּ פְרוּמְחָא ו', אֶתְאַרְכַּת בֵּיה כְּשֶׁרְבִיטָא
דְכַכְבָּא, וְכַד סְלִיקת לְעִילָא שְׂרִיָא עֲלָה י'
וְאַתְעֵבִידת ז', וְדָאִי תַגָּא עַל רִישָׁא דְסַפֵּר תוֹרָה,
פִּינּוֹן דְנְחָתת, צְרִיךְ לְמַדְרֵךְ קָשְׁת לְגַבְהָ דְאִיהוּ
צְדִיק, וּמְנִיָּה נְחִיתת וְאַזְדַּרִּיקת בְּאַתְרָהָא.

וְחֶרְבָּא דְאִיהִי (דְּהָאִי) טָפָה אִיהִי חֲתִיכַת לָה
לְתַלְתּוּ טַפִּין, בְּגִין דְּאִזִּילת סְגוּלְתָא,
דְּכַד נְחִיתת עֲלָה הָוָה י', וְלִבְתָּר חֲתִיכַת לָה
לְתַלְתּוּ, לְמַהוּי תַגָּא וְעֵטְרָה בְּרִישָׁא דְתַלְתּוּ
אַבְהֵן, דְּתַהָא כְּתָר תוֹרָה וְכְתָר כְּהוּנָה וְכְתָר
מַלְכוּת, וְדָא רְזָא ד' תַּלְתּוּ תַגִּין עֲלָה.

דְּרִישָׁא דְחֶרְבָּא אִיהִי י', גּוּפָא דְחֶרְבָּא ו',
תְּרִין פִּיפִיּוֹת דִּילָהּ ה"ה, נְרַתְקָא דִּילָהּ
אֲדַנִּי, (וְחֶרְבָּא יְהו"ה), וְכַד אִיהִי יְהו"ה בַּר
מְשַׁכְּנִיתָהּ, אִיהוּ דִין דְּחֲתִיף מִכָּל סְטָרָא, פַּד
עָאל בְּנְרַתְקָה אֶתְעֵבִיד רַחְמִי וְלָא חֲתִיף דִּינִין,
וְרְזָא דְחֶרְבָּא בְּנְרַתְקָה, יֵאֵהֲדוּנָה י' הָכִי וְדָאִי.
וְכַזְמָנָא דִּיהו"ה בַּר מְשַׁכְּנִיתָהּ, אֶתְמַר
בֵּיה (דְּבָרִים דְּכַג) כִּי יְהו"ה אֱלֹהֵי'ךָ אֵשׁ
אֶכְלָה הוּא, דְּנִטִּיל מְגֻבּוּרָה לְאוּקְדָא עֲלִמָּא,
י' אֶתְעֵבִיד גַּחְלַת, ו' שְׁלֵהוּבָא דְגַחְלַת, ה' ה'

וְנִקְרָאת י' י' בְּשֵׁלֶשׁ יוּדִי'ן, י'
עֲלִיּוֹנָה הִיא עַל רִאשׁ הָא, שְׁהִיא
כְּתָר עֲלִיּוֹן עַל כָּל הָעֲלִיּוֹנִים,
וְאַחַר כֵּךְ יוֹרְדַת בְּאִמְצָע, וְנוֹסַעַת
מִשָּׁם (בְּעִמּוּד הָאִמְצָעִי) (בְּאִמְצָע), וְאַחַר
כֵּךְ יוֹרְדַת לְמִטָּה בְּמִקּוּמָה י'
שְׁהִיא לְמִטָּה מִן א.

קָם עֲלָם מֵאַחַר הַצֵּל, וְאָמַר: רַבִּי
רַבִּי, הָרִי טָפָה יוֹרְדָה, טַל קָשְׁת
בִּידָךְ, שְׁהוּא כְּמוֹ הָאִצְבָּע וְטַבַּעַת
בָּהּ, טַל אוֹתָהּ וְדַרְךְ (וְדַרְכָּה) אוֹתָהּ
אֵלֶיהָ, שְׁקַבְּלָה אוֹתָהּ עֲלִיו, שְׁהָרִי
כְּשַׁעוּלָה מִמִּטָּה לְמַעְלָה עַל רִאשׁ
הָאוֹת ו', הוּא כְּמוֹ רִמַּח ו',
הַתְּאַרְכָּה בּוֹ כְּמוֹ שְׂרָבִיט שֶׁל
הַפּוֹכֵב, וְכַשַּׁעוּלָה לְמַעְלָה, שׁוֹרְה
עֲלֶיהָ י' וְנַעֲשִׂית ז', וְדָאִי כְּתָר עַל
רִאשׁ סַפֵּר הַתּוֹרָה. פִּינּוֹן שִׁיּוֹרְדַת,
צְרִיף לְדַרְךְ קָשְׁת אֵלֶיהָ, שְׁהוּא
צְדִיק, וּמְמַנּוּ יוֹרְדַת וְנִזְרַקַת
לְמִקּוּמָה.

וְהַחֶרֶב שְׁהִיא שֶׁל הַטָּפָה (הַחוּ),
הִיא חוֹתְכַת אוֹתָהּ לְשֵׁלֶשׁ טַפּוֹת,
בְּגַלְל שְׁהוֹלְכַת סְגוּלְתָּא,
שְׁכַשְׁיּוֹרְדַת עֲלֶיהָ הִיא י', וְאַחַר
כֵּךְ חוֹתְכַת אוֹתָהּ לְשֵׁלֶשׁ, לְהִיּוֹת
כְּתָר וְעֵטְרָה בְּרִאשׁ שְׁלִשַׁת
הָאֲבוֹת, שְׁתַּהֲיָה כְּתָר תּוֹרָה וְכְתָר
כְּהוּנָה וְכְתָר מַלְכוּת, וְזֶה הַסּוּד שֶׁל
שְׁלִשָּׁה תַגִּים עֲלֶיהָ.

שְׂרָאשׁ הַחֶרֶב הִיא י', גּוּף הַחֶרֶב
ו', שְׁתֵּי פִיפִיּוֹת שְׁלָהּ ה"ה,
הַנְּרַתִּיק שְׁלָהּ אֲדַנִּי, (וְהַחֶרֶב יְהו"ה),
וְכַשְׁהִיא יְהו"ה חוּץ מְשַׁכְּנִיתוֹ,
הִיא דִין שְׁחוּתָךְ מִכָּל צַד, כְּשֶׁנִּכְנַס
בְּנְרַתִּיק נַעֲשֶׂה רַחֲמִים, וְלֹא חוֹתְךָ
דִּינִים, וְסוּד הַחֶרֶב בְּנְרַתִּיקָה -
יֵאֵהֲדוּנָה י' כֵּךְ וְדָאִי.

וְכַזְמָנָא שִׁיהו"ה מְחוּץ לְשַׁכְּנִיתוֹ,
נֶאֱמַר בּוֹ כִּי יְהו"ה אֱלֹהֵי'ךָ אֵשׁ
אֶכְלָה הוּא, שְׁנוּטֵל מְגֻבּוּרָה
לְשַׂרְף אֶת הָעוֹלָם. י' נַעֲשֶׂה
גַּחְלַת, ו' שְׁלֵהֶבֶת הַגַּחְלַת, ה' ה'

האחד חמשה גונים, השני חמשה אורות שמאירים בהם, ובזמן שה' עליונה הסתלקה מה' תחתונה, היא אומרת אל תראוני שאני שחרחרת, ובזמן שהיא מאירה בגוניה, נאמר בה וראיתה לזכר ברית עולם. קמו תנאים ואמוראים שלמעלה, ואמרו: רבי רבי, כמה תקיף הקלע שלך, שהעלית אותה עד אין סוף, והורדת אותה עד אין תכלית.

פתח כמו מקדם ואמר: שמעו הרים את ריב יהו"ה. אמר להם: אבות אבות, הרים גדולים, שמעו, שהאבן הזאת שנגזרה מההרים הללו שלכם, שהיא כתר בראש כלם, והאיתנים, שהיא כתר על כלם, היא מעלה ריב עליכם בשביל בעלה, שהיא מעין נסתר פסלע, עד שיבא בעלה לא נותן מימיה, שהרי הלשונות הם כמו פטישים שמכים באותו סלע, ואין אחד מהם שמוציא ממנה נביעה פרט לבעלה שיודע למשוך אותה.

פתח רבי שמעון ואמר: אשרי הוא מי שמתפלל ויודע להעלות רצונו למעלה, שהרי פיו מוציא שמות, ואצבעותיו כותבות סודות, וכשעולים השמות מפיו, כמה עופות פותחים פניהם למעלה לקבל אותן, וכמה חיות של המרכבה, כלם מזדמנים אליהם בכדי לטל אותם, כל שפן אם שכניה שורה בתפלתו ומתעלה לקדוש ברוך הוא, וסוד הדבר - אם תשכבון בין שפתיים, אל תקרי אם אלא אם, אשרי הוא מי שמעלה אותה בתפלתו שמתפלל בשפתיו, למעלה אל בעלה.

בתפלת השחרית עולה בשם שנקרא א"ל, הא"ל הגדול ודאי. בתפלת המנחה עולה בשם

חד חמש גוונים, תננינא חמש נהורין דנהרין בהון, ובזמנא דה' עלאה אסתלקת מה' תתאה, איהי אמרה (שיר א ו) אל תראוני שאני שחרחרת, ובזמנא דאיהי נהרא בגוונהא, אתמר בה (בראשית ט טז) וראיתה לזכר ברית עולם, קמו תנאים ואמוראים דלעילא, ואמרו רבי רבי כמה תקיפא קירטא דילך, די סליקת לה עד אין סוף, ונחיתת לה עד אין תכלית.

פתח כמלקדמין ואמר, שמעו הרים את ריב יהו"ה (מיכה ו ב), אמר לון אבהן אבהן טורין רברבין, שמעו, דהאי אבן דאתגזרת מאלין טורין דלכון, דאיהי פתרא ברישא דכלהו, והאיתנים דאיהי פתרא על פלהו, איהי סליקת ריב עלייכו, בגין בעלה, דאיהי מבוועא סתימא פסלע, עד דייתי בעלה לא יקבא מימוי, דהא לישנין אינון פפטישיין דמחאן בההוא סלע, ולית חד מנייהו דאפיק מינה נביעו, פר מבעלה דיודע לאמשכא לה.

פתח רבי שמעון ואמר, זכאה איהו מאן דמצלי ויודע לסלקא רעותיה לעילא, דהא פומוי אפיק שמיהן, ואצבעוי כתבין רזין, וכד סלקין שמיהן (דף מה ע"א) מפומוי, כמה עופין פתחין גדפייהו לעילא לקבלא לון, וכמה חיוון דמרפבתא, פלהו מזדמנין לגבייהו לנטלא לון, כל שפן אם שכינתא שריא בצלותיה, ואסתלקת לקודשא בריהו הוא, ורזא דמלה אם תשכבון בין שפתיים, (תהלים סח יד), אל תקרי אם אלא אם, זכאה איהו מאן דסליק לה בצלותיה דמצלי בשפוי, לעילא לגבי בעלה.

בצלותא דשחרית סלקא בשמא דאתקרי א"ל, הא"ל הגדול ודאי, בצלותא דמנחה סליקת בשמא דאתקרי אלהים,

שְׁנִקְרָא אֱלֹהִים. בְּתַפְלַת עֲרִבִית
עוֹלָה בְּשֵׁם שְׁנִקְרָא יְהוָה, וְסוּד
הַדְּבָר - א"ל אֱלֹהִים יְהוָה דְּבָר
וַיִּקְרָא אֶרֶץ.

וְאָמְרוּ בְּעֵלֵי הַמְּשֵׁנָה, שְׁצַרִּיף
אָדָם בְּתַפְלָתוֹ לְשָׁהוֹת שְׁעָה אַחַת
קָדָם שְׁמַתְפַּלֵּל, וְשְׁעָה אַחַת אַחַר
שְׁמַתְפַּלֵּל, וְסוּד הַדְּבָר - שְׁיִשְׁהָה
בְּתַפְלָתוֹ שְׁעָה אַחַת, מְשׁוּם
שְׁנֹאֲמַר וְהָאִישׁ מִשְׁתַּאֲה לָהּ
מִחְרִישׁ, אוֹתוֹ שְׁנֹאֲמַר בּוֹ יְהוָה
אִישׁ מְלַחְמָה, וְאַחַר שְׁשָׁהּ אוֹתוֹ
הָאִישׁ וְהַתְּפַלֵּל, אִם שְׁגוּרָה
תְּפַלְתּוֹ בְּפִיּוֹ, וְדַאי הַתְּקַבְּלָה
תְּפַלְתּוֹ.

וְסוּד הַדְּבָר - אָדָם צַרִּיף לְשָׁהוֹת
וְהָאִשָּׁה לְהַקְדִּים, כְּמוֹ שְׁנֹאֲמַר
אִשָּׁה כִּי תִזְרִיעַ וַיִּלְדָה זָכָר. (וְסוּד
הַדְּבָר - אִשָּׁה מִזְרַעַת תַּחֲלָה יוֹלְדַת זָכָר, וְעוֹד,
שְׁבִשְׁפַלְנוּ זָכָר לָנוּ, וְסוּד הַדְּבָר - שְׁבִשְׁפַלְתוּ שֶׁל
אָדָם זָכָר וְזָכְרָנוּ לְטוֹבָה).

וְעוֹד, אִם שְׁגוּרָה תְּפַלְתּוֹ בְּפִיּוֹ,
הוּא סוּד וַיְהִי הוּא טָרָם כְּלָה
לְדַבֵּר וְהִנֵּה רִבְקָה יוֹצֵאת, וְסוּד
הַדְּבָר - וְהִנֵּה טָרָם יִקְרָאוּ וְאֲנִי
אֶעֱנֶה, עוֹד הֵם מְדַבְּרִים וְאֲנִי
אֲשַׁמְעֵ. אֲשָׁרִי הוּא מִי שֶׁלֹּא מַעֲכָב
אֶת הַגְּבִירָה מֵלַעֲלוֹת לְמַלְךָ, שְׁכָל
מִי שֶׁתְּפַלְתּוֹ שְׁגוּרָה בְּפִיּוֹ בְּלִי
עֲפוּב, הֵהוּא מְמַהֵר אֶת הַגְּבִירָה
לְמַלְךָ. אוֹי לְהֵם לְבָנֵי אָדָם שֶׁהֵם
אֲטוּמִי לֵב וְעֵינַיִם, שֶׁלֹּא
מִשְׁתַּדְּלִים לְהַפְּיֵר בְּכַבּוּד רַבּוֹנָם,
לְרַצּוֹת אוֹתוֹ עִם שְׁכִינָתוֹ בְּכַמָּה
תַּחְנוּנִים וּפְיוּסִים לְהוֹרִיד אוֹתוֹ
לְשְׁכִינָה, כֹּל שֶׁכֵּן לְעוֹרֵר בּוֹ אֶהְבֵּה
אֵלָיָה, כְּמוֹ שֶׁתְּקַנּוּ הַבּוֹחֵר בְּעַמּוֹ
יִשְׂרָאֵל בְּאַהֲבָה.

וּבְשִׁעוּמֵרִים לְפָנָיו, צַרִּיף לְעַמֵּד
לְפָנָיו בְּיִרְאָה. אֲשָׁרִי הֵם יִשְׂרָאֵל
שְׁיֹדְעִים לְפִיִּס אֶת רַבּוֹנָם פְּרָאוּי,
וְלַחֲבֹר בְּפִיהֶם בְּתַפְלוֹתָם שְׁנֵי
הַשְּׁמוֹת הַלְלוּ שֶׁהֵם יֵאֱהוּדוּנָה,¹
שְׁבָאוֹת זְמַן א"ז תְּקַרָּא וַיְהוָה

בְּצִלוֹתָא דְעֲרִבִית סְלִיקַת בְּשֵׁמָא דְאַתְקֵרִי
יְהוָה, וְרָזָא דְמִלָּה אֶל אֱלֹהִים יְהוָה דְּבָר
וַיִּקְרָא אֶרֶץ (ש"ס נ א).

וְאָמְרוּ מְאִרִי מִתְּנִיתִין, דְּצַרִּיף בַּר נֶשׁ
בְּצִלוֹתֵיהָ לְשָׁהוֹת שְׁעָה אַחַת קָדָם
דְּמַצְלִי, וְשְׁעָה אַחַת לְבִתְר דְּמַצְלִי, וְרָזָא דְמִלָּה
דִּישְׁהָא בְּצִלוֹתֵיהָ שְׁעָתָא חֲדָא, בְּגִין
דְּאַתְמַר (בְּרַאשִׁית כד כא) וְהָאִישׁ מִשְׁתַּאֲה לָהּ
מִחְרִישׁ, הֵהוּא דְאַתְמַר בֵּיהּ (שְׁמוֹת טו ג) יְהוָה
אִישׁ מְלַחְמָה, וְלְבִתְר דְּשָׁהָא לִיהּ בַּר נֶשׁ וְצִלִי,
אִם שְׁגוּרָה תְּפַלְתּוֹ בְּפִיּוֹ וְדַאי אֶתְקַבְּל צִלוֹתֵיהָ.

וְרָזָא דְמִלָּה בַּר נֶשׁ צַרִּיף לְמַשְׁהָא וְאַתְתָּא
לְאַקְדָּמָא, כְּמָה דְאַתְ דְּאַמַר (וַיִּקְרָא יב
ב) אִשָּׁה כִּי תִזְרִיעַ וַיִּלְדָה זָכָר, (וְרָזָא דְמִלָּה אִשָּׁה
מִזְרַעַת תַּחֲלָה יוֹלְדַת זָכָר, וְעוֹד (תְּהִלִּים קלו כג) שְׁבִשְׁפַלְנוּ זָכָר לָנוּ,
וְרָזָא דְמִלָּה שְׁבִשְׁפַלְתוּ שֶׁל אָדָם זָכָר וְזָכְרָנוּ לְטוֹבָה).

וְעוֹד אִם שְׁגוּרָה תְּפַלְתּוֹ בְּפִיּוֹ, אִיהוּ רָזָא וַיְהִי
הוּא טָרָם כְּלָה לְדַבֵּר וְהִנֵּה רִבְקָה יוֹצֵאת
(בְּרַאשִׁית כד טו), וְרָזָא דְמִלָּה וְהִנֵּה טָרָם יִקְרָאוּ וְאֲנִי
אֶעֱנֶה, עוֹד הֵם מְדַבְּרִים וְאֲנִי אֲשַׁמְעֵ (יִשְׁעִיהוּ סה
כד), זְפָאָה אִיהוּ מָאן דְּלֹא מַעֲכָב מְטְרוּנִיתָא
לְסִלְקָא לְמַלְכָּא, דְּכָל מָאן דְּאִיהוּ צִלוֹתֵיהָ
שְׁגוּרָה בְּפּוּמוּי בְּלֹא עֲפּוּבָא, הֵהוּא מְמַהֵר
מְטְרוּנִיתָא לְמַלְכָּא, וְוִי לֹזַן לְבָנֵי נֶשׂא דְאִינוּן
אֲטִימִין לְכַּא וְעֵינַיִן, דְּלֹא מִשְׁתַּדְּלִין לְמַנְדַּע
בִּיקְרָא דְמֵאֲרִיהוּן לְרַצּוּנֵי לִיהּ בְּשְׁכִינְתֵיהָ,
בְּכַמָּה תַּחְנוּנִים וּפְיוּסִים, לְנַחֲתָא לִיהּ לְגַבֵּי
שְׁכִינְתָּא, כֹּל שֶׁכֵּן לְאַתְעֲרָא בֵּיהּ רַחֲמֵי לְגַבֵּה,
כְּמָה דְתְּקִינּוּ הַבּוֹחֵר בְּעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּאַהֲבָה.

זְכָר קִימִין קְדָמֵיהּ, צַרִּיף לְמִיָּקָם קְדָמֵיהּ
בְּדַחֲלוֹ, זְפָאִין אִינוּן יִשְׂרָאֵל דִּידְעִין
לְפִיִּסָּא לְמֵאֲרִיהוּן כְּדָקָא יָאוּת, וְלַחֲבֵרָא
בְּפּוּמֵיהוּ בְּצִלוֹתֵהוּן תְּרִין שְׁמָהּ אֵלִין דְאִינוּן

יענה, ויהו"ה הוא ובית דינו, וזו שכינה (וזה חכמה עליזה ושכינה) (חכמה) עליונה ותחתונה, וזהו סוד אם תשכבון בין שפתים, שהיא הקרבן של הקדוש ברוך הוא, שודאי השכינה היא הקרבן שלו, ומשום זה תקנו תפלה בקרבן. היא העולה, העולה ודאי. אשרי הוא מי שמעלה אותה אליו פראוי, שהוא שואל בשבילה מי זאת עולה, עולה ודאי, מן המדבר, מן המדבר ודאי, שפיו חושב הקדוש ברוך הוא כמו הר סיני, ומשום זה מי זאת עולה מן המדבר וגומר.

מקטרת מר, זו תפלת שחרית שתקן אברהם, שהוא מר, ועוד מקטרת מר, צרור המר דודי לי, וזה נצח, שמעלה אותה בימין. זהו שכתוב נעמות בימין נצח, ולבונה זה הוד, שמעלה אותה בגבורה. מפל אבקת רוכל, זה צדיק שמעלה אותה בעמוד האמצעי, ואם לא עולה השכינה בתפלתו קרבן לקדוש ברוך הוא, הרי הפלב יורד לאכל את קרבנו, אוי לו, וטוב שלא נברא בעולם, ועליו נאמר גם בלא דעת נפש לא טוב.

ובשעורה שכינה בתפלתו, כמה חיות ומרפכה וגלגלי הפסא, כלם יתעוררו אליה בנגון בשמחה, וכלם פנפיהם פתוחות לקבל אותה, ויהי פרשוהו ופניהם וכנפיהם פרודות מלמעלה.

ובשעורה, עולה כמו יונה, וכשיורדת, יורדת פנשר, שהיא הגבירה, שלא פוחדת מפל העופות של העולם, ויורדת עם כמה מזונות לבניה. זהו שכתוב פנשר יעיר קנו על גוזליו ירחף.

יאהדונה"י, דבההוא זמנא א"ז תקרא ויהו"ה יענה (ישעיהו נח א), ויהו"ה הוא ובית דינו, ודא שכינתא (ג"א ודא חכמתא עלאה ושכינתא) (ג"א חכמה) עלאה ותתאה, ודא איהו רזא אם תשכבון בין שפתים (תהלים סח יד), דאיהי קרבנא דקודשא ברוך הוא, ודאי שכינתא איהי קרבנא דיליה, ובגין דא תקינו צלותא בקרבנא.

היא העולה, העולה ודאי, זפאה איהו מאן דסליק לה לגביה פדקא יאות, דאיהו שאיל בגינה (שיר ח ה) מי זאת עולה, עולה ודאי, מן המדבר, מן המדבר ודאי, דפומוי חשיב קודשא ברוך הוא פטורא דסיני, ובגין דא מי זאת עולה מן המדבר וגומר.

מקטרת מר (שם ג ה) דא צלותא דשחרית דתקין אברהם דהוא מר, ועוד מקטרת מר, (שם א יג) צרור המר דודי לי, ודא נצח דסליק לה בימנא, הדא הוא דכתיב (תהלים טו יא) נעיומות בימין נצח, ולבונה דא הוד, דסליק לה בגבורה, מפל אבקת רוכל דא צדיק, דסליק לה בעמודא דאמצעיתא, ואם לא סלקא שכינתא בצלותיה, קרבנא לקודשא ברוך הוא, הא פלבא קא נחית למיכל קרבנא דיליה, ווי ליה טב ליה דלא אתברי בעלמא, ועליה אתמר (משלי יט כג) גם בלא דעת נפש לא טוב.

וכד סלקא שכינתא בצלותיה, כמה חיוון ומרפכתא וגלגלי דכורסייא, פלהו יתערוון לגבה בנגונא בחדוה, וכלהו גדפיהו פתיחן לקבלא לה, והא אוקמוהו (יחזקאל א יא) ופניהם וכנפיהם פרודות מלמעלה.

וכד סלקא סלקא פיונה, וכד נחתת נחתת פנשרא, דאיהי מטרוניתא,

מי הם גוזליו? אלו הם ישראל, שהם כמו גוזלים שמצפצפים לה בכמה צפצופים של תפלה, ויורדת אליהם, לכל אחד מורידה לו מזון פראוי לו. למי מורידה מזון של התורה, שהוא מזון הנשמה, למי מורידה מזון הגוף, לכל אחד כפי רצונו.

דבר אחר אם תשפכו, זו האם העליונה, שהיא תפלת השבת, שצריכים שפתים לקבל אותה בערב שבת, שהיא נשמת כל חי, היא יורדת על ראש צדיק שהוא יום השביעי, לשון למודים קוראים אותו, והיא שורה עליו בין שתי שפתים, שהם נצח והוד. ושבת הוא פה, (פתח) שנפתח בערב שבת לקבל אותה בתפלת השבת הזו, שהרי תפלת השבת נקראת קבלה, וממנה מקבלות כל הספירות זה מזה, ובה תפלתו של אדם מקבלת לפני יהו"ה, והיא תפלת עשרת ימי תשובה, והיא ה' עליונה שתקנו בה חמש תפלות ביום הכפורים.

אבל שבת היא שכינה תחתונה, כלולה משלשה אבות, שהם שלשת הענפים של ש' של שבת, ב"ת יחידה היא נקדה בחלל שלה, והיא חג של כל (שכולל כל) ימים טובים, עליה נאמר היושב על חוג הארץ.

אבל נשמה יתרה בשבת ובמים טובים ובכל המוספים, היא האם העליונה, תוספת רוח הקדש, תפלה של ששת ימי החל, שלש פעמים בכל יום, היא השכינה התחתונה, הפלל של שמונה עשרה תפלות, שלש פעמים ביום, עולים בששה ימים שמונה עשרה, ועל שמו נקראת תפלת כל פ"ה. בימי החל מביאים לה

דלא דחילת מפל עופין דעלמא, ונחתא בכמה מזונין לבנהא, הדא הוא דכתיב (דברים לב יא) פנשר יעיר קנו על גוזליו ירחף, (דף טו ע"ב) מאן גוזליו, אליו אינון ישראל, דאינון פגוזלתיא מצפצפין לה בכמה צפצופין דצלותא, ונחתת לגבייהו, לכל חד נחתא ליה מזונא פדקא יאות ליה, למאן נחתא מזונא דאורייתא דאיהי מזונא דנשמתא, למאן נחתא מזונא דגופא, לכל חד פפום רעותיה.

דבר אחר אם תשפכו, דא אימא עלאה, דאיהי צלותא דשבת, דצריכין שפון לקבלא לה בערב שבת, דאיהי נשמת כל חי, איהי נחתא על ראש צדיק דאיהו יום השביעי, לשון למודים קרינו ליה, ואיהי שריא עליה בין תרין שפון דאינון נצח והוד.

ושבת איהי פה, (נ"א פתח) דאתפתחא בערב שבת לקבלא לה בהאי צלותא דשבת, דהא צלותא דשבת אתקריאת קבלה, ומינה מקבלין כל ספיראן דין מן דין, ובה צלותא דבר נש מקובלת קדם יהו"ה, ואיהי צלותא דעשרת ימי תשובה, ואיהי ה' עלאה, דתקיננו בה חמש צלותין ביומא דכפורי.

אבל שבת איהי שכינתא תתאה, פלילא מתלת אבהן, דאינון תלת ענפין דש' דשפ"ת, ב"ת יחידה איהי נקודה בחלל דילה, ואיהי חג דכל (נ"א דכליל כל) יומין טבין, עליה אתמר (ישעיהו מ כב) היושב על חוג הארץ.

אבל נשמתא יתרא בשבת וביומין טבין ובכל מוספין, איהי אימא עלאה, תוספת רוח הקדש, צלותא דשית יומין דחול תלת זמנין בכל יומא, איהי שכינתא תתאה, פללא דתמני סרי צלותין, תלת זמנין ביומא,

סלקין בשית יומין ח"י, ועל שמיה אתקרי תפלת כל פ"ה, ביומין דחול

אֵייתִי לָהּ מְזוֹנָא עַל יְדֵי שְׁלִיחַ, אֲבָל בְּשַׁבַּת
וְיוֹמֵינָא טְבִין אֵייתִי לָהּ מְזוֹנָא עַל יְדֵי דְקוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא, וְוִי לְאַתְתָּא דְאַתְפְּרַנְסַת עַל יְדֵי
שְׁלִיחָא, וְהָא אוּקְמוּהוּ בִּיּוֹנָה, דְאַתְמַר (בראשית
ח יא) וְהִנֵּה עֲלָה זֵית טָרֶף בְּפִיָּה, וְאַמְאֵי עֲלָה
זֵית, אֲלֵא אֲמַרְתָּ יוֹנָה, רַבּוֹן עֲלַמִּין, תְּהֵא מְזוֹנָא
דִּילִי מְסוּרָה בִּידָךְ וְתֵהא מְרִירָא כְּזֵית, וְלֵא
תְּהֵא מְתוּקָה וּמְסוּרָה בְּיַד שְׁלִיחַ, וְשְׁלִיחַ בְּהֵאֵי
אַתְר דָּא מְטַטְרוּן, וְעוּד שְׁכִינְתָּא אַתְקְרִיאַת
צְלוּתָא דְפְסָחָא מְסַטְרָא דִּימִינָא, צְלוּתָא דְרֵאשׁ
הַשָּׁנָה מְסַטְרָא דְשְׁמַאֲלָא, צְלוּתָא דְשְׁבוּעוֹת
מְסַטְרָא דְאַמְצַעִיתָא, יְהוּ"ה אִיהִי בְּכָל אַתְר
לְקַבְּלָא לָהּ, (וּלְתַקּוּנֵי מְאֵי קַרְבָּא).

מְזוֹן עַל יְדֵי שְׁלִיחַ, אֲבָל בְּשַׁבַּת
וְיוֹמֵינָא טְבִים מְבִיאִים לָהּ מְזוֹן
עַל יְדֵי הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא. אוֹי
לְאִשָּׁה שְׁמַתְפְּרַנְסַת עַל יְדֵי שְׁלִיחַ,
וְהִירִי פְרֻשׁוּהוּ בִּיּוֹנָה, שְׁנֵאמַר
וְהִנֵּה עֲלָה זֵית טָרֶף בְּפִיָּה, וְלֵמָּה
עֲלָה זֵית? אֲלֵא אֲמַרְהָ הַיּוֹנָה,
רַבּוֹן הָעוֹלָמִים, יְהִיָּה מְזוֹנֵי מְסוּר
בִּידָךְ וְיְהִיָּה מְרוּר כְּזֵית, וְלֵא יְהִיָּה
מְתוּק וּמְסוּר בְּיַד שְׁלִיחַ, וְהַשְׁלִיחַ
בְּמִקּוּם הַזֶּה זֶה מְטַטְרוּן. וְעוּד,
שְׁכִינָה נִקְרֵאת תְּפִלָּה שֶׁל פְּסַח
מִצַּד הַיָּמִין, תְּפִלַּת רֵאשׁ הַשָּׁנָה
מִצַּד הַשְּׂמָאל, תְּפִלַּת שְׁבוּעוֹת
מִצַּד הָעֲמוּד הָאֲמֻצְעִי, יְהוּ"ה
הוּא בְּכָל מְקוּם לְקַבֵּל אוֹתָהּ (וּלְתַקּוּנֵי
אֵת כְּלֵי הַקְרָב).

דְּבַר אַחַר שְׁמַעוּ הָרִים אֵת רִיב יְהוּ"ה (מיכה
ו ב), מָאן רִיב יְהוּ"ה וּמָאן הָרִים, רִיב
יְהוּ"ה דָּא שְׁכִינְתָּא, הָרִים אֲלִין אֲבָהּוֹן, רִיב
אִיהִי קְטָטָה וּמְחַלְקַת לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, עַל
בְּנֵהא דְאִינוּן בְּגֻלוּתָא, וּבְזַמְנָא דְלֵאוּ אִינוּן
בְּגֻלוּתָא, אִיהִי רִיב לְגַבִּיָּה עַל אִינוּן מְסַכְנִין
דְּאַזְלִין מִתְתַּרְכִּין מְאַתְרֵיהוּ, כְּגִין דִּי־רַחֵם
עֲלֵיהוּ, וּקְרָא אוּכַח, הֵדָּא הוּא דְכְּתִיב (ישעיה כז
ח) אוּ יַחֲזֵק בְּמַעוּזֵי, יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם לִי, שְׁלוֹם
יַעֲשֶׂה לִי, תְּרִי שְׁלָמֵי, חַד עִם שְׁכִינְתָּא דְאִיהִי
רִיב לְגַבִּיָּה עַל מְסַכְנָא, וּמָאן אִיהוּ מְסַכְנָא
דְּעַבְדַּת רִיב בְּגִינֵיהּ, דָּא מְסַכְנָא דְאִיהוּ מְסַטְרָא
דְּצַדִּיק, וְכָל שְׁפָן פֶּד צַדִּיק דְאִיהוּ חֲרַב וְיָבֵשׁ
בְּחַ"י בְּרַכָּאן דְּצְלוּתָא, וְצְוּוּחִין לְגַבִּי קוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא, וְאַתְמַר לְגַבִּיָּהוּ (משלי א כח) אַז
יִקְרָאנִי וְלֵא אֶעֱנֶה.

דְּבַר אַחַר, שְׁמַעוּ הָרִים אֵת רִיב
יְהוּ"ה, מַה זֶה רִיב יְהוּ"ה וּמַה זֶה
הָרִים? רִיב יְהוּ"ה זו הַשְׁכִּינָה,
הָרִים אֵלוּ הָאֲבוֹת, רִיב הִיא
קְטָטָה וּמְחַלְקַת לְקוּדְשָׁא בְּרוּךְ
הוּא עַל בְּנֵיהּ שְׁהֵם בְּגֻלוּת, וּבְזַמְנָן
שְׁאִינְם בְּגֻלוּת, הִיא רִיב אֲלִיו עַל
אוֹתָם הָעֲנִיִּים שֶׁהוֹלְכִים מִגְרָשִׁים
מִמְקוּמָם כְּדִי שְׁיַרְחֵם עֲלֵיהֶם,
וְהַפְּתוּב מוֹכִיחַ, זֶהוּ שְׁכִתוּב אוּ
יַחֲזֵק בְּמַעוּזֵי יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם לִי,
שְׁלוֹם יַעֲשֶׂה לִי. שְׁנֵי שְׁלוֹמוֹת,
אֶחָד עִם הַשְׁכִּינָה, שֶׁהִיא רִיב
אֲצִלוּ עַל הָעֲנִי, וּמִי הוּא הָעֲנִי
שְׁעוֹשֶׂה רִיב בְּשִׁבְלֵו? זֶהוּ הָעֲנִי
שֶׁהוּא מִצַּד שֶׁל צַדִּיק, וְכָל שְׁפָן
כְּשֶׁצַּדִּיק שֶׁהוּא חֲרַב וְיָבֵשׁ
בְּשִׁמוּנָה עֲשֶׂרָה הַפְּרָכוֹת שֶׁל
הַתְּפִלָּה, וְצוּעֵקִים לְקוּדְשָׁא בְּרוּךְ
הוּא, וְנֵאמַר אֲלֵיהֶם אַז יִקְרָאנִי
וְלֵא אֶעֱנֶה.

וּכְמוֹ שְׁשִׁכְנָה הַתְּחַתּוּנָה הִיא רִיב
עַל צַדִּיק שֶׁהוּא חַ"י הָעוֹלָמִים,
חֲרַב וְיָבֵשׁ, (חֲרַב מִפְּתֵי הַמִּקְדָּשׁ וְיָבֵשׁ
מִנְּסָכִים וְעוֹלוֹת) כִּף הוּא רִיב הַשְׁכִּינָה

עֲלָאָה בְּגִינֵיהּ עִם קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְעֲלִיָּהוּ אַתְמַר (דברים יז ח) דְּבַרֵּי רִיבוֹת

העליונה בשבילו עם הקדוש ברוך הוא, ועליהם נאמר דברי ריבות בשעריה, ובזמן ששתייהם הן ריבות בשבילו עם הקדוש ברוך הוא, הקדוש ברוך הוא צועק אל ישראל למטה, או יחזק במעוזי יעשה שלום לי, שלום יעשה לי. שני שלומים, כנגד שתי ריבות, וקשה היא לה מהפל הפרדת הקדוש ברוך הוא ממנה, וזו מחלקת לשם שמים.

ובשנפלת, נופלת לרגליו, זהו שפתיב ותגל מרגלותיו ותשכב, ונופלת לפניו בנפילת אפים, משום שצדיק שהוא ח"י העולמים עני בגלות, וצדיק כשהוא מחוץ למקומו, נאמר בו נשקו בר פן יאנף, וכששכינה מחוץ למקומה נקראת ברייתא, הוא בן והיא ברייתא, ששבת שנוספת לעני שהוא צדיק, יום השבת ודאי, שאין לו משלו אלא נשמה יתרה שנוספת אליו בשביל השכינה, הוא נקרא מוסף שבת.

ובאותו זמן היא נקראת תוספתא, מצד של יום שבת כמה תוספות יורדים עמה לתלמידי חכמים, שנקראו נשמות יתרות. זהו שכתוב נשמת כל חי תברך את שמך יהו"ה אלהינו וכו', ואלו (הם) שנוספים לעם הקדוש בערב שבת, יורשים אותם תלמידי חכמים בימי החל, ובהם נעשה חל קדש, ואלו הם תוספות שיורדים מתוספתא.

שנא' השכינה היא תקון הגוף של הקדוש ברוך הוא, היא ברייתא כשנאמר בה ותגל מרגלותיו, והיא תוספתא מצד של ח"י העולמים, שהוא מוסף שבת, והיא משנה מצד של גוף, משנה תורה ודאי, והיא התקפה מצד של זרוע ימין המלך. זהו

בשעריה, ובזמנא דתרוייהו אינון ריבות בגיניה עם קודשא בריך הוא, קודשא בריך הוא צווח לגבי ישראל לתתא, או יחזק במעוזי, יעשה שלום לי, שלום יעשה לי (ישעיהו כו ה), תרי שלומים, לקבל תרי ריבות, וקשיא איהי לה מפלא, אפרשותא דקודשא בריך הוא מינה, ודא איהו מחלוקת לשם שמים.

וכר נפילת, נפילת לרגליו, הדא הוא דכתיב (רות ג ז) ותגל מרגלותיו ותשכב, ואתנפלת קדמיה בנפילת אפים, בגין צדיק דאיהו ח"י עלמין עני בגלותא, וצדיק פד איהו לבר מאתריה אתמר ביה (תהלים ב יב) נשקו בר פן יאנף, ושכינתא כד איהי לבר מאתריה אתקריאת ברייתא, איהו בר ואיהי ברייתא (ד טו ט"א) דשבת דאתוסף לעני דאיהו צדיק, יום השבת ודאי, דלית ליה מדיליה אלא נשמתא יתירה דאתוסף לגביה בגין שכינתא, אתקרי איהו מוסף שבת.

ובההוא זמנא אתקריאת איהי תוספתא, מסטרא דיום שבת כמה תוספות נחתין עמה לתלמידי חכמים, דאתקריאו נשמות יתירות, הדא הוא דכתיב נשמת כל חי תברך את שמך יהו"ה אלהינו וכו', ואלין (אינון) דמתוספאן לעמא קדישא בערב שבת ירתין לון תלמידי חכמים ביומין דחול, ובהון אתעביד חול קדש, ואלין אינון תוספות דקא נחתין מתוספתא.

דנדאי שכינתא איהי תקונא דגופא דקודשא בריך הוא, איהי ברייתא פד אתמר בה (רות ג ז) ותגל מרגלותיו, ואיהי תוספתא מסטרא דח"י עלמין, דאיהו מוסף שבת, ואיהי משנה מסטרא דגופא, משנה תורה ודאי, ואיהי התקפא מסטרא דדרועא ימינא דמלכא, הדא

הוא דְּכָתִיב (שמות טו) יְמִינָהּ יְהו"ה נֶאֱדָרִי בַּפֶּחַ, בַּפֶּחַ תִּרְגָּוִם בְּתוֹקְפָא, הַצֶּרְכָּה אִיהִי מִסְטָרָא דְשִׁמְאֵלָא, וּבְדָרוּעָא שִׁמְאֵלָא אֶחִיד בָּהּ, וּבְדָרוּעָא יְמִינָא אֲתַקֵּן בָּהּ, וַיִּמָּא קוּמִי שְׂבִי יְרוּשָׁלַם.

וְעוֹד מִסְטָרָא דִימִינָא אִיהִי תוֹקְפָא לְבַר נֶשׁ, וּמִסְטָרָא דְשִׁמְאֵלָא יְהִיב לֹוֹן צְרָכִיהוֹן בְּאַרְע מְדַבְרָא, שְׁאֵלָה אִיהִי בְּפוּמָא דְמִלְפָא, הִדָּא הוּא דְכָתִיב (דברים לב ז) שְׁאֵל אָבִיךָ, וּתְיוֹבְתָא לְגַבִּיּהּ הִדָּא הוּא דְכָתִיב וַיִּגְדֶּךָ, וּבָהּ בַר נֶשׁ שׁוֹאֵל כְּעֻנְיָן וּמְשִׁיב כְּהִלְכָה.

שְׁמַעְתָּתָא אִיהִי בְּלִפָּא דְתַמָּן מַחְשְׁבָהּ, תִּיקוּ אִיהִי כַד אֶסְתַּלַּק מִלְפָּא מִינָהּ, הִדָּא הוּא דְכָתִיב (תהלים לט ג) נֶאֱלַמְתִּי דוּמְיָהּ הַחֲשֵׁתִי מְטוֹב, וּבָהּ צְלוֹתָא בַחֲשָׁאִי, וְכַד אִיהִי תִיקוּ אֲתַמַּר בָּהּ (משלי א כח) אֲזַי יִקְרָא וְנִנְי וְלֹא אַעֲנֶהּ.

כַּד שְׂרִיא בָּהּ יְהו"ה אֲתַקְרִיאַת הַגְּדָה, בְּהֵהוּא זְמַנָּא אֲזַי תִּקְרָא וַיְהו"ה יַעֲנֶהּ, שְׁטָה אֲתַקְרִיאַת כַּד לֹא יְהֵא קוּשְׁיָא וּמַחְלֶקֶת, הִדָּא הוּא דְכָתִיב (ישעיה מ ד) כָּל גִּיא יִנְשָׂא וְכָל הַר וְגַבְעָה יִשְׁפְּלוּ, וְהָיָה הָעֵקֶב לְמִישׁוֹר, פְּסָק אֲתַקְרִיאַת מִכְּמַה גְּיוּנִין, אִית בְּנֵי נֶשָׂא דְמִשְׁתַּדְּלִין בְּאוּרִייתָא דְבַעַל פָּה לְשִׁמְהָ, וְאִינוּן בְּעַלֵי אוּמְנוֹת לְגַבְיָהּ, אִית דְּפִסְקִין בָּהּ אֲבָנִין כְּטוּרִין וְסִלְעִין תְּקִיפִין, וְלִבְתַּר דְּפִסְקִין לֹוֹן מְתַקְנִין לֹוֹן בְּכִמְהָ פְרוּקִין, וְעַלְיִיהִי אֲתַמַּר (דברים כז ו) אֲבָנִים שְׁלֵמוֹת תִּבְנֶה, וְעַבְדִּין בְּהוֹן כְּמַה בְּנִינִין לְמִלְפָּא וְלְמִטְרוּנִיתָא לְדִיִּירָא בִּינִיִּיהוּ.

וְאִית פְּסָקוֹת דְּאִינוּן לְבוּשִׁין דְּמִטְרוּנִיתָא, וְחֲתַכִּין לֹוֹן לְכִמְהָ סְטָרִין, וְלִבְתַּר מְתַקְנִין לֹוֹן בְּכִמְהָ פְרוּקִין, לְאַתְחִזָּא בְּהוֹן מִטְרוּנִיתָא קָדָם מִלְפָּא, בְּהֵהוּא

שְׁכַתּוּב יְמִינָהּ יְהו"ה נֶאֱדָרִי בַּפֶּחַ, בַּפֶּחַ תִּרְגָּוִם בְּתוֹקְפָא, הַצֶּרְכָּה הִיא מְצַד שֶׁל שִׁמְאֵל, וּבְזָרוּעָא שִׁמְאֵל אוּחוּז בָּהּ, וּבְזָרוּעָא יְמִין מְתַקֵּין בָּהּ, וַיִּאמַר קוּמִי שְׂבִי יְרוּשָׁלַם.

וְעוֹד מְצַד הַיְמִין הִיא חֻזַּק לְאָדָם, וּמְצַד הַשְּׁמָאל נוֹתֵן לְהֵם צְרָכִיהֶם בְּמָקוֹם מְדַבֵּר, שְׁאֵלָה הִיא בְּפִי הַמְּלָךְ. זֶהוּ שְׁכַתּוּב שְׁאֵל אָבִיךָ, וּתְשׁוּבָה אֵלָיו זֶהוּ שְׁכַתּוּב וַיִּגְדֶּךָ, וּבָהּ אָדָם שׁוֹאֵל כְּעֻנְיָן וּמְשִׁיב כְּהִלְכָה.

שְׁמַעְתָּתָא הִיא בְּלִב בְּלִב שְׁשֵׁם מַחְשְׁבָהּ, תִּיקוּ הִיא כְּשֶׁהַמְּלָךְ הַסְתַּלַּק מִמִּנְהָ. זֶהוּ שְׁכַתּוּב נֶאֱלַמְתִּי דוּמְיָהּ הַחֲשֵׁתִי מְטוֹב, וּבָהּ תְּפִלָּה בַחֲשָׁאִי, וְכִשְׁהוּא תִיקוּ נֶאמַר בָּהּ אֲזַי יִקְרָא וְנִנְי וְלֹא אַעֲנֶהּ.

כְּשִׁשְׂרָה בָּהּ יְהו"ה נִקְרָאת הַגְּדָה, בְּאוֹתוֹ זְמַן אֲזַי תִּקְרָא וַיְהו"ה יַעֲנֶהּ, שִׁיטָה נִקְרָאת כְּשִׁלֵּא תִהְיֶה קִשְׂיָה וּמַחְלֶקֶת, זֶהוּ שְׁכַתּוּב כָּל גִּיא יִנְשָׂא וְכָל הַר וְגַבְעָה יִשְׁפְּלוּ, וְהָיָה הָעֵקֶב לְמִישׁוֹר. פְּסָק נִקְרָאת מִכְּמַה גְּיוּנִים, יֵשׁ אֲנָשִׁים שְׁמִשְׁתַּדְּלִים בַּתּוֹרָה שְׁבַעַל פֶּה לְשִׁמְהָ, וְהֵם בְּעַלֵי אֲמֻנוֹת אֵלֵיהֶם, יֵשׁ שְׁפוּסָקִים בָּהּ אֲבָנִים כְּהָרִים וְסִלְעִים חֻזְקִים, וְאַחַר שְׁפוּסָקִים אוֹתָם, מְתַקְנִים אוֹתָם בְּכִמְהָ יְשׁוּבִים, וְעַלְיֵיהֶם נֶאמַר אֲבָנִים שְׁלֵמוֹת תִּבְנֶה, וְעוֹשִׂים בְּהֵם כְּמַה בְּנִינִים לְמִלְכָּה וְלְגַבִּירָה לְדוּרֵי בִּינֵיהֶם.

וַיֵּשׁ פְּסָקוֹת שְׁהֵן לְבוּשֵׁי הַגְּבִירָה, וְחוֹתְכִים אוֹתָם לְכִמְהָ צְדָדִים, וְאַחַר כֵּךְ מְתַקְנִים אוֹתָם בְּכִמְהָ פְרוּקִים, שְׁתַּרְאָה בְּהֵם הַגְּבִירָה לְפָנֵי הַמְּלָךְ. בְּאוֹתוֹ זְמַן וַיִּרְאִיתָהּ לְזַכֵּר בְּרִית עוֹלָם, וְאֵלּוּ הֵם

מְתַקְנִין לֹוֹן בְּכִמְהָ פְרוּקִין, לְאַתְחִזָּא בְּהוֹן מִטְרוּנִיתָא קָדָם מִלְפָּא, בְּהֵהוּא

לבושי הפהן, שהם ארבע בגדי לכן וארבע בגדי זהב, ויש פסקות מבעלי המגנים הללו שבאים לבית המדרש, שפוסקים וחותכים בהם בלשונם, שהם פרמחים ותרבות, ואלו הם פרשים ומקופים, כעורכי קרב בים ובכיבשה, שהם תורה שבכתב ותורה שבעל פה.

אשריהם אם המלך ביניהם, שהוא העמוד האמצעי כולל שתי תורות, שהן תורה שבכתב ותורה שבעל פה, שנתנו מימין ומשמאל שבו מנצחים בקרב, אוי להם לאלו שיפנסו לערך קרב בשתי תורות בלי המלך, שעליהם נאמר אין אמר ואין דברים בלי נשמע קולם, כל בעלי אמניות נמצאים בתורה שבעל פה, והיא מבפנים. זהו שפתוב כל פבודה בת מלך פנימה.

היא ההלכה של המלך, כשהיא הולכת אליו בשתי שוקים, שהם שני צמודי אמת, וכשעולה בגוף בשתי זרועות המלך נקראת קבלה, וכשנושקת אותו בפיו, נקראת תורה שבעל פה. באותו זמן שעולה לפי המלך, מיד יתקיים ברועה הנאמן פה אל פה אדבר בו. כשעומדת על רגליה בגלות האחרונה נקראת הלכה למשה מסיני, וכששורה בזרועות המלך נקראת קבלה למשה מסיני, וכששורה בפני המלך, מיד פה אל פה אדבר בו, וכשהיא מרחקת - הלכה ממשה, השכינה היא ריב ליהו"ה למטה, וכשאינה בזרועו - קבלה, היא ריב למעלה.

ומשום זה שמעו הרים את ריב יהו"ה, אלו שלשת האבות, מהו הריב שלהם? זו השכינה,

זמנא וראיתיה לזפור ברית עולם (בראשית ט טו), ואלין אינון לבושין דכהנא, דאינון ארבע בגדי לכן וארבע בגדי זהב, ואית פסקות מאלין מארי תריסין דקא אתיין לבי מדרשא, דפסקין וחתכין בהון בלישנהון, דאינון פרומחין וסייפין, ואלין אינון פרשיין ותקיפין, פמגיחין קרבא בימא וכיבשתא, דאינון אורייתא דבכתב ואורייתא דבעל פה.

זבאין אינון אם מלפא בינייהו דאיהו צמודא דאמצעיתא, כליל תרין תורות דאנון תורה שבכתב ותורה שבעל פה, דאתייהבו מימינא ומשמאלא, דביה נצחין קרבא, ווי לון לאלין דינעלון לאגחא קרבא בתרין תורות בלא מלפא, דעלייהו אתמר (תהלים יט ד) אין אמר ואין דברים בלי נשמע קולם, כל בעלי אומניות משתפחין בתורה שבעל פה, ואיהי מלגאו, הדא הוא דכתיב (שם מה יד) כל פבודה בת מלך פנימה.

איהי הלכה דמלפא, פד איהי אזלת גביה בתרין שוקין דאינון תרי סמכי קשוט, וכד סליקת בגופא בתרין דרועוי דמלפא אתקריאת קבלה, וכד נשיקת ליה בפומיה אתקריאת אורייתא דבעל פה, בההוא זמנא דסלקא לפומא דמלפא, מיד יתקיים ברעיא מהימנא (במדבר יב ח) פה אל פה אדבר בו, פד קמת על רגלהא בגלותא בתראה, אתקריאת הלכה למשה מסיני, וכד שרייא בדרועוי (דף מ"ב ע"ב) דמלפא, אתקריאת קבלה למשה מסיני, וכד שרייא בפומא דמלפא מיד פה אל פה אדבר בו, וכד איהי מרחקא הלכה ממשה, שכינתא איהי ריב ליהו"ה לתתא, וכד לאו איהי בדרועוי קבלה, איהי ריב לעילא.

ובגין דא שמעו הרים את ריב יהו"ה, אלין תלת אבהן, מאי ריב דלהון,

דָּא שְׂכִינְתָא, וּבְהַפּוּד אַתְוּן רִי"ב אִיהוּ רַב"י,
דְּאִיהוּ רַבִּי מֵאַרְץ יִשְׂרָאֵל, וְעַמִּיּה אִיהִי
שְׂכִינְתָא רִיב, וְהָאִיתְנִים אֵלֶיךָ תְּרִי תְּנָאֵי,
אִיתְנִי"ם בְּהַפּוּד אַתְוּן תְּנָאֵי"ם, מוֹסְדֵי אַרְץ
אֵלֶיךָ צְדִיק וְצַדִּיק.

וּבְהַפּוּד אוֹתִיּוֹת רִי"ב הוּא רַב"י,
שְׁהוּא רַבִּי מֵאַרְץ יִשְׂרָאֵל, וְעַמּוֹ
הַשְּׂכִינָה הִיא רִיב, וְהָאִיתְנִים אֵלּוֹ
שְׁנֵי תְּנָאִים, אִיתְנִי"ם בְּהַפּוּד
אוֹתִיּוֹת תְּנָאֵי"ם, מוֹסְדֵי אַרְץ אֵלּוֹ
צְדִיק וְצַדִּיק.

דְּבַר אַחַר שְׁמַעוּ הָרִים, מָאן הָרִים אֵלֶיךָ תִּלַּת
נְקוּדֵי דְּאִינוּן סְגוּ"ל, וְהָאִיתְנִים אֵלֶיךָ
תְּרִין נְקוּדֵי דְּאִינוּן צַר"י, וְעוּד שְׁמַעוּ הָרִים
מָאן הָרִים אֵלֶיךָ תִּלַּת נְקוּדֵי תְּנִינִין דְּאִינוּן
שׁוּר"ק, וְאִיתְנִים אִינוּן תְּרִין נְקוּדֵי תְּנִינִין
דְּאִינוּן שְׁב"א.

דְּבַר אַחַר, שְׁמַעוּ הָרִים, מִי
הָהָרִים? אֵלּוֹ שְׁלֹשׁ נְקֻדּוֹת שְׁהֵן
סְגוּ"ל, וְהָאִיתְנִים אֵלּוֹ שְׁתֵּי
נְקֻדּוֹת שְׁהֵן צַר"י. וְעוּד שְׁמַעוּ
הָרִים, מִי הָהָרִים? אֵלּוֹ שְׁלֹשׁ
נְקֻדּוֹת שְׁנִיּוֹת שְׁהֵן שׁוּר"ק,
וְאִיתְנִים הֵם שְׁתֵּי נְקֻדּוֹת שְׁנִיּוֹת
שְׁהֵן שְׁב"א.

מֵאִי רִיב יְהוּ"ה דָּא חִיר"ק, רִיב יְהוּ"ה
לְעֵילָא חוּל"ם, רִיב יְהוּ"ה לְתַתָּא
חִיר"ק, תְּרִי רִיבּוֹת אִינוּן עַל שׁוּר"ק, דְּאִיהוּ
(חַד) צְדִיק קְשׁוּרָא דְּתְרוּיָהּ, (עַמּוּדָא
דְּאַמְצְעִיָּתָא) פֶּד אִיהוּ מְתַרְחַק מִנִּיּהוּ אִיהוּ רִיב,
וְכַד מְתַקְשֵׁר בֵּין תְּרוּיָהּ אִיהוּ רַבִּי, וְאִיהוּ
שְׁלוֹם, וְאִיהוּ קְשֵׁר, הֵדָּא הוּא דְּכְתִיב (בְּרַאשִׁית
מִד ל) וּנְפָשׁוּ קְשׁוּרָה בְּנַפְשׁוֹ.

מֵהָ זֶה רִיב יְהוּ"ה? זֶה חִיר"ק,
רִיב יְהוּ"ה לְמַעְלָה חוּל"ם, רִיב
יְהוּ"ה לְמַטָּה חִיר"ק, שְׁתֵּי רִיבּוֹת
הֵם עַל שׁוּר"ק, שְׁהוּא צְדִיק (אַחַד),
הַקְּשֵׁר שֶׁל שְׁנֵיהֶם, (הַעַמּוּד הָאַמְצְעִי),
כְּשֶׁהוּא מְתַרְחַק מֵהֶם הוּא רִיב,
וְכְשֶׁנֶּקְשֵׁר בֵּין שְׁנֵיהֶם הוּא רַבִּי,
וְהוּא שְׁלוֹם, וְהוּא קְשֵׁר. זֶהוּ
שְׁכַתּוּב וּנְפָשׁוּ קְשׁוּרָה בְּנַפְשׁוֹ.
וְעוּד שְׁתֵּי רִיבּוֹת הֵם, אֶחָד צְדִיק
וְאַחַד הַעַמּוּד הָאַמְצְעִי, אֶחָד הוּא
רִיב בֵּין אַבָּא וְאַמָּא, שְׁהֵם קַמ"ץ
וּפְתָ"ח, זֶה הַעַמּוּד הָאַמְצְעִי הוּא
רִיב בֵּינֵיהֶם, (שְׁהוּא רִיב בֵּין אַבָּא וְאַמָּא
שְׁהֵם קַמ"ץ וּפְתָ"ח. וְלִמָּה הֵם רִיב בֵּינֵיהֶם?)
מִשּׁוּם שְׁלֹשְׁכִינָה אֵין מְזוּן בְּגִלּוֹת,
מִשּׁוּם שְׁהַשְּׁעַר הוּא פְתָ"ח,
שְׁנַאמְר בּוֹ פּוֹתַח אֶת יָדֶיךָ שְׁהוּא
י' חֲכָמָה, קַמ"ץ סְתוּם, עֲלִיו
נֶאמְר פּוֹתַח אֶת יָדֶיךָ וּמִשְׁבִּיעַ
לְכָל חַי, וְזֶה חַי הַעוֹלָמִים,
שְׁהוּא כּוֹלֵל שְׁמוּנָה עֲשָׂרָה
בְּרֻכּוֹת, הוּא חֲרִב וְיָבֵשׁ בְּתַפְלָה
שְׁהוּא שְׂכִינָה, וּמִשּׁוּם זֶה הוּא
תַּפְלָה יָבֵשׁ, בְּשִׁבְלֵם הוּא רִיב
בֵּין אַבָּא וְאַמָּא.

וְעוּד תְּרִי רִיבּוֹת אִינוּן, חַד צְדִיק, וְחַד עַמּוּדָא
דְּאַמְצְעִיָּתָא, חַד אִיהוּ רִיב בֵּין אַבָּא
וְאַמָּא, דְּאִינוּן קַמ"ץ וּפְתָ"ח, דָּא עַמּוּדָא
דְּאַמְצְעִיָּתָא אִיהוּ רִיב בֵּינֵיהוּ, (ג"א דְּאִינוּן רִיב בֵּין
אַבָּא וְאַמָּא דְּאִינוּן קַמ"ץ וּפְתָ"ח, וְאַמָּא אִינוּן רִיב בֵּינֵיהוּ), בְּגִין
שְׂכִינְתָא דְּלִית לָהּ מְזוּנָא בְּגִלּוֹתָא, בְּגִין דְּתַרְעָא
אִיהוּ פְתָ"ח, דְּאַתְמַר בֵּיהּ (תְּהִלִּים קַמָּה טו) פּוֹתַח
אֶת יָדֶיךָ, דְּאִיהוּ י' חֲכָמָה, קַמ"ץ סְתוּם, עֲלִיהּ
אַתְמַר פּוֹתַח אֶת יָדֶיךָ וּמִשְׁבִּיעַ לְכָל חַי, וְדָא
חַי עֲלָמִין, דְּאִיהוּ פְלִיל חַי בְּרַכָּאָן, אִיהוּ
חֲרִב וְיָבֵשׁ בְּצִלּוֹתָא דְּאִיהוּ שְׂכִינְתָא, וּבְגִין דָּא
אִיהוּ צִלּוֹתָא יָבֵשׁ, בְּגִינֵיהוּ אִיהוּ רִיב בֵּין
אַבָּא וְאַמָּא.

וְכַד אַתְפַּתַּח קַמ"ץ בְּפְתָ"ח, שְׁהוּא
הַשְּׁעַר שְׁלוֹ, הַעַמּוּד הָאַמְצְעִי

וְכַד אַתְפַּתַּח קַמ"ץ בְּפְתָ"ח דְּאִיהוּ תַרְעָא דִּילֵיהּ, עַמּוּדָא דְּאַמְצְעִיָּתָא

יורד מלא, ומהלך חמש מאות שנים עד שמגיעים לחיי העולמים, (שהוא כולל שמונה עשרה ברכות) ומתמלא מהם, וממנו משקים את השכינה שהיא תפלה, ומה שהיה יבשה קורא לו ארץ. זהו שפתוב ויקרא אלהיים ליבשה ארץ, לעשות פרות ונצנים, שהם הארץ הקדושה של ישראל למטה. זהו שפתוב ויאמר אלהיים תדשא הארץ דשא.

ובשעורה העמוד האמצעי לאבא ואמא להוריד מזון משם, קולו עולה על כל אותם נחלים ומעיינות, וכשיורד, קולו יורד על כל אותם נחלים ומעיינות התורה. זהו שפתוב נשאו נהרות יהוה, נשאו נהרות קולם. נשאו נהרות, אלו אותם שתי נקודות שהם צר"י, מי הוא שעולה על גביהן בשתי זרועות? זה חל"ם, ובו נעשים סגולת"א, ומי הוא שיורד תחתיהם בשתי שוקים? זה חיר"ק, ובו הם נעשים סגול"ל. באותו זמן נשאו נהרות קולם, שהוא קול יעקב, קול השופר, ולא יפה מעלים אותו? לאבא ואמא, וכשיורד, יורד בשתי נקודות שהן שב"א, שתי ירכים של אמת. זהו שפתוב ישאו נהרות דכים, כגון על פתף ישאו (ואבא יורד) בצדיק שהוא שור"ק, בנקדת (חיר"ק) אחת, כי שם חלקת מחוקק ספון, קשר של שתי ירכים של אמת, שהוא דכים, דף ים, דף שכולל כ"ד אותיות של היחוד השני, עליו נאמר אל ישב דף נכלם, ד"ף הוא בעשרים וארבעה ספרים של התורה ושכינה, וכד"ה על שכמה, וכשצדיק מלא מן העמוד האמצעי, שנאמר בו ותמלא כדה ותעל.

נחית מלא, ומהלך חמש מאה שנים, עד דמטו לח"י עלמין (דאיהו כלל ח"י ברכאן), ואתמלא מנייהו, ומניה אתשקייא לשכינתא דאיהי צלותא, ומאי דהיה יבשה קרא ליה ארץ, הדא הוא דכתיב (בראשית א ו) ויקרא אלהיים ליבשה ארץ, למעבד פרין ואיבין, דאינון ארעא קדישא דישראל לתתא, הדא הוא דכתיב (שם יא) ויאמר אלהיים תדשא הארץ דשא.

ועמודא דאמצעיתא פד סליק לאבא ואימא לנחתא מזונא מתמן, קליה סלקא על פל אינון נחלין ומבועין, וכד נחתא קליה נחתא על פל אינון נחלין ומבועין דאורייתא, הדא הוא דכתיב (תהלים צגג) נשאו נהרות יהוה, נשאו נהרות קולם, נשאו נהרות אלין אינון תרין נקודין דאינון צר"י, מאן איהו דסליק על גבייהו בתרין דרועין, דא חול"ם, וביה אתעבידו סגולת"א, ומאן איהו דנחית תחותיהו בתרין שוקין, דא חיר"ק, וביה אתעבידו סגול"ל.

בהוא זמנא נשאו נהרות קולם, דאיהו קול יעקב, קול השופר, ולאן סלקין ליה לגבי אבא ואימא, וכד נחית נחית בתרין נקודין דאינון שב"א תרי ירכי קשוט, הדא הוא דכתיב (שם) ישאו נהרות דכים, כגון על פתף ישאו (במדבר ז ט).

(ואבא נחית) בצדיק, דאיהו שור"ק בנקודת (חיר"ק) חדא, פי שם חלקת מחוקק ספון (דברים לג כא), קשורא דתרין ירכין דקשוט, דאיהו דכים, דף ים, ד"ף דכליל כ"ד אתוון דיחודא תניינא, עליה אתמר (תהלים עד כד) אל ישוב דף נכלם, ד"ף איהו בכ"ד ספרים דאורייתא, ושכינתא (בראשית כד טו) וכד"ה על שכמה, וכד צדיק איהו מלא מעמודא דאמצעיתא, דאתמר ביה (שם טו) ותמלא כדה ותעל.

סְלִיקַת הַאִי נְקוּדָה דְאִיהוּ חַד שׁוּר"ק עַל תְּרִין דְאִינוּן שְׁב"א, וְאַתְעֵבִידוּ שׁוּר"ק, בְּתַר דְאִיהוּ מְלֵיאַ מְסֻטְרָא דִילֵיהּ וּמְסֻטְרָא דְעִמּוּדָא דְאִמְצַעִיתָא, אֶתְמַר בְּשִׁכְיִנְתָּא וְתַמְלָא כְדָה וְתַעֲל, וְתוֹרְד כְדָה מְעַל שְׁכֻמָּה, כָּל הַפּוֹרְע פּוֹרְע בְּכַרוּף, וְתַמְלָא כְדָה וְתַעֲל, כָּל הַזּוֹקֵף זּוֹקֵף בְּשֵׁם, סְלִיקַת וְדָאִי מְגַלּוּתָא לְגַבֵּי בַעֲלָה, בְּהֵאִי שְׁעִתָּא (דף מו ע"א) אִיהִי אִמְרַת לְגַבֵּי צְדִיק (בראשית כד יח) וְתֵאמֹר שְׁתַּה אֲדוּנִי, וְגַם גְּמַלְיָךְ אֲשַׁקֶּה, דְאִינוּן גְּמוּלֵי מַחֲלָב.

עוֹלָה הַנְּקוּדָה הַזֹּה, שֶׁהוּא שׁוּר"ק אַחַד, עַל שְׁנַיִם שֶׁהֵם שְׁב"א, וְנִצְעָשִׁים שׁוּר"ק. אַחַר שֶׁהוּא מְלֵא מִצְדוֹ וּמִצְד הַעֲמוּד הָאִמְצַעִי, נֶאֱמַר בְּשִׁכְיִנְה וְתַמְלָא כְדָה וְתַעֲל, וְתוֹרְד כְדָה מְעַל שְׁכֻמָּה, כָּל הַפּוֹרְע פּוֹרְע בְּכַרוּף, וְתַמְלָא כְדָה וְתַעֲל, כָּל הַזּוֹקֵף זּוֹקֵף בְּשֵׁם, עוֹלָה וְדָאִי מִן הַגְּלוּת אֵל בַּעֲלָה. בְּשַׁעֲה הַזֹּה הִיא אִמְרַת לְצְדִיק, וְתֵאמֹר שְׁתַּה אֲדוּנִי וְגַם גְּמַלְיָךְ אֲשַׁקֶּה, שֶׁהֵם גְּמוּלֵי חֲלָב.

וְעוֹד חוֹל"ם נִקְרָא הַעֲמוּד הָאִמְצַעִי לְמַח, וְחִיר"ק אֵל הַלֵּב, שׁוּר"ק נִקְרָא בְּקֶשֶׁר שֶׁל שְׁנֵיהֶם, וְעוֹד חוֹל"ם נִקְרָא בְּכָל צַד הַיָּמִין. זֶהוּ שְׁפָתוֹב עַל כָּל קַרְבָּנָךְ תִּקְרִיב מְלַח. וְחִיר"ק נִקְרָא בְּכָל צַד הַשְּׂמָאל, וְהוּא שׁוּר"ק הַקֶּשֶׁר שֶׁל שְׁנֵיהֶם. וְעוֹד חוֹל"ם נִקְרָא בְּאֵם הַעֲלִיּוֹנָה יוֹם הַכַּפּוּרִים שֶׁהוּא עֶשׂוֹר, וְכוּ יִהְיֶה מוֹח"ל וְסוֹלַח חֲטָאֵי עֲמוּ, וְחִיר"ק נֶאֱמַר בְּאֵם הַתַּחְתּוֹנָה וְכוּ חוֹר"ק עָלָיו שְׁנֵי עַל סַמָּא"ל, שֶׁהִשְׁתַּעֲבַד בְּבִנְיַת הַשְּׁכִינָה בְּגְלוּת.

דְּבַר אַחַר, נִשְׂאוּ נְהֻרוֹת קוֹלָם, זֶה פְּעֻמִּים שְׁמִיחֵדִים יִשְׂרָאֵל אֶת הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, וּמְעָלִים לוֹ בּוֹ קוֹל עָרֹב וּבִקְר וְצִהָרִים, שֶׁהֵם יָמִין וּשְׂמָאל, בְּשִׁנְיָהֶם מְעָלִים קוֹל, שֶׁהוּא הַעֲמוּד הָאִמְצַעִי. לְמִי מְעָלִים אוֹתוֹ? לְאֵם הַעֲלִיּוֹנָה, שֶׁהוּא עֶשְׂרִים וְחֲמֵשׁ בְּיָמִין וְעֶשְׂרִים וְחֲמֵשׁ בְּשְׂמָאל עָרֹב וּבִקְר, וְהֵם חֲמֵשִׁים שְׁעָרֵי בִינָה, קוֹרְאִים לוֹ בְּהֵם, שִׁיּוֹרְד אֵל צְדִיק וְצִדֵּק.

שְׁהִיא ד"ף בְּשׁוֹק יָמִין, וְהִיא כְדָה עַל שְׁכֻמָּה בְּשׁוֹק שְׂמָאל, שֶׁהֵן שְׁנֵי עֲמוּדֵי אֲמַת, וּמִשׁוּם זֶה יִשְׂאוּ נְהֻרוֹת דְּכָבֵם, ד"ף י"ם, וְהוּא ד"ף

וְעוֹד חוֹל"ם אֶתְקַרֵּי עִמּוּדָא דְאִמְצַעִיתָא לְגַבֵּי מוֹחָא, וְחִיר"ק לְגַבֵּי לְבָא, שׁוּר"ק אֶתְקַרֵּי בְּקִשׁוּרָא דְתַרְוֵייהוּ, וְעוֹד חוֹל"ם אֶתְקַרֵּי בְּכָל סְטְרָא דִימִינָא, הֵדָא הוּא דְכֻתִּיב (ויקרא ב יג) עַל כָּל קַרְבָּנָךְ תִּקְרִיב מְלַח, וְחִיר"ק אֶתְקַרֵּי בְּכָל סְטְרָא דְשְׂמָאלָא, וְאִיהוּ שׁוּר"ק קִשׁוּרָא דְתַרְוֵייהוּ, וְעוֹד חוֹל"ם אֶתְקַרֵּי בְּאִימָא עֲלָאָה, יוֹם הַכַּפּוּרִים דְאִיהוּ עֶשׂוֹר, וּבִיָּה יִהְיֶה מוֹח"ל וְסוֹלַח חוֹבִין דְעַמִּיָּה, וְחִיר"ק אֶתְמַר בְּאִימָא תַּתְּאָה, וּבִיָּה חוֹר"ק עָלָיו שְׁנֵי עַל סַמָּא"ל, דְאֲשַׁתַּעֲבִיד בְּבִנְיַת דְשְׁכִינְתָּא בְּגְלוּתָא.

דְּבַר אַחַר נִשְׂאוּ נְהֻרוֹת קוֹלָם, דָּא תְּרִין זְמַנִּין דְמִיחֵדִין יִשְׂרָאֵל לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְסֻלְקִין לֵיהּ בִּיָּה קָלָא עָרֹב וּבִקְר וְצִהָרִים, דְאִינוּן יְמִינָא וּשְׂמָאלָא, בְּתַרְוֵייהוּ סֻלְקִין קָלָא דְאִיהוּ עִמּוּדָא דְאִמְצַעִיתָא, לְגַבֵּי מֵאן סֻלְקָאן לֵיהּ לְגַבֵּי אִימָא עֲלָאָה, דְאִיהוּ כ"ה בִּימִינָא וְכ"ה בְּשְׂמָאלָא עָרֹב וּבִקְר, וְאִינוּן חֲמֵשִׁין תַּרְעִין דְּבִינָה, קָרְאָן לֵיהּ בְּהוּן, דְנִחִית לְגַבֵּי צְדִיק וְצִדֵּק.

דְאִיהוּ ד"ף בְּשׁוֹקָא יְמִינָא, וְאִיהִי כְדָה עַל שְׁכֻמָּה בְּשׁוֹקָא שְׂמָאלָא,

דאינון תרי סמכי קשוט, ובגין דא ישאו נהרות
דכים, ד"ף י"ם, ואיהו ד"ף בכ"ד אתון
דברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד דערבית,
ואיהו ד"ף בכ"ד אתון דשחרית, ורזא דמלה
ושמתי פ"דכ"ד שמשותיך (ישעיה נד יב), ואיהי
פד"ה בתרוייהו, ואל ישוב ד"ף נכלם.

וצריך דלא אשתמע קלא בההוא דף, אלא
ישאו נהרות, נשאו לא פתיב אלא
ישאו, בגין על פתף ישאו, בההיא זמנא (בראשית
כד טז) ותמלא כדה ותעל, ותאמר שתה אדוני
וגם לגמליך אשקה, אלין אינון רמ"ח תיבין
דארבע פרשיין דיחודא דקריאת שמע,
דבכלהו אינון רמ"ח אברים דכלילן בברית
דאיהו צדיק, כלהו אתשקין על ידי שכינתא,
דאיהו כ"ד י"ם.

כ"ד ספרין דאורייתא, ודאי אינון כ"ד
דאתמלי מן ימא עלאה דאורייתא,
דאיהי כלילא דחמשין אתון דיחודא, דאינון
כ"ה וכ"ה, דמיחדין בהון לקודשא בריהו
תרין זמנין, וכד סליק י"ם חמשין, דא איהו
ישאו נהרות דכים, בהפוך אתון דף ואיהו
כ"ד, ודף איהו צדיק בהאי פד, בגין דאיהו
תבירא בגלותא, שכינתא דאיהי פד עליה
אתמר (תהלים נא יט) לב נשבר ונדפה אלהי"ם לא
תבזה, צדיק איהו דף במיא דאורייתא.

ואיהו פתית במשחא דאורייתא, הדא הוא
דכתיב (במדבר כח ה) שמן פתית, אימתי,
בזמנא דאסתלק ו' מן ה', ואשתארת ד',
דלת ודאי, ובגין דא שמן פתית רביעית
ההין, רביעית ה"א ודאי, דאתחזרת דל"ת,
וההוא פתית איהו ו' זעירא, שלימו דה',
ועליה אתמר (שמות לא יז) ביני ובין בני ישראל
אות הוא לעולם, אות ה' ודאי, ובגין דא

בעשרים וארבע אותיות של ברוך
שם כבוד מלכותו לעולם ועד של
ערבית, והוא ד"ף בעשרים
וארבע אותיות של שחרית, וסוד
הדבר - ושמתי פ"דכ"ד
שמשותיך, והיא פד"ה בשניהם,
ואל ישוב ד"ף נכלם.

וצריך שלא ישמע קול בההוא
דף, אלא ישאו נהרות, לא כתוב
נשאו אלא ישאו, בשביל, על
פתף ישאו. באותו זמן ותמלא
כדה ותעל, ותאמר שתה אדוני
וגם לגמליך אשקה, אלו הם
מאתים ארבעים ושמונה תבות
של ארבע הפרשיות של היחוד
של קריאת שמע, שבכלם הם
מאתים ארבעים ושמונה
האיברים שפלולים בברית שהוא
צדיק, כלם נשקים על ידי
השכינה, שהוא כ"ד י"ם.

עשרים וארבעה הספרים של
התורה, ודאי הם כ"ד שנתמלא
מן הים העליון של התורה, שהיא
כללות של חמשים אותיות
היחוד, שהם עשרים וחמש
ועשרים וחמש שמיוחדים בהן
את הקדוש ברוך הוא פעמים,
וכשעולה י"ם חמשים, זהו ישאו
נהרות דכים, בהפוך אותיות
ד"ף, והוא כ"ד, ודף הוא צדיק
בפד הזה, משום שהוא שבור
בגלות, השכינה שהיא כד עליה
נאמר לב נשבר ונדפה אלהי"ם
לא תבזה, צדיק הוא דף במים
של התורה.

והוא כתית בשמן של התורה.
זהו שפתוב שמן פתית. מתי?
בזמן שהסתלק ו' מן ה', ונשארה
ד', דלת ודאי, ובשביל זה שמן
פתית רביעית ההין, רביעית ה"א
ודאי, שחזרה דל"ת, ואותו כתית
הוא ו' זעירה, השלמות של ה',
ועליו נאמר ביני ובין בני ישראל
אות הוא לעולם, אות ה' ודאי,

אתְקַרִיאתָהּ עַל שְׁמִיהַ, יוֹם הַשְּׁשִׁי, הֵ"א דְשִׁשִּׁי.
 מְקוֹלוֹת מִים רַבִּים (תהלים צג ד), אֵלִין שְׁבַע (קל"ז)
 שְׁמָהָן, דְּמַתְּפַלְגִין לְשַׁבְּעָה נְהָרוֹת,
 וְכַלְהוּזֵן מַתְּפַלְגִין בְּהַהוּא נְהָר דְּנַפְיָק מַעְדָן,
 וְאִינוּן בְּהַבו לִיהוּ"ה, שְׁבַע אִינוּן דְּאֲזַלִין עַל
 שְׁבַע שְׁמָהָן, דְּאִינוּן אַבְגִית"ץ וְכו', וְאִינוּן
 שְׁבַע סְפִירָן, (שם כט ג) קוֹל יְהוּ"ה עַל הַמִּים דָּא
 חֶס"ד וְאִיהוּ אַבְגִית"ץ, דְּמַתְּפָן מִיָּא
 דְּאוֹרֵייתָא, קוֹל יְהוּ"ה בְּפִתְּ דָּא קַר"ע שִׁט"ן
 וְדָא גְבוּרָה, קוֹל יְהוּ"ה בְּהֶדֶר דָּא נַג"ד יכ"ש
 וְדָא תַפְאָרַת, פְּסָאוּ פְּשִׁמ"ש נַגְדִי (שם פט
 לז), וּבִיָּה אֲתָמַר לְמִשָּׁה (שמות לד י) נַגְדַּ פֶּל עֲמָךְ
 אֲעֲשֶׂה נִפְלְאוֹת, קוֹל יְהוּ"ה שׁוֹבֵר אַרְזִים (תהלים
 כט ז) דָּא בִט"ר צַת"ג וְדָא נְצ"ח, קוֹל יְהוּ"ה
 חוֹצֵב לְהַבוֹת אֵשׁ דָּא חַק"ב טַנ"ע וְדָא הו"ד,
 קוֹל יְהוּ"ה יַחִיל מְדַבֵּר דָּא יג"ל פּוֹז"ק דְּאִיהוּ
 יְסוּ"ד, הַר סִינַי, קוֹל יְהוּ"ה יַחֲלִיל אֵילוֹת דָּא
 שַׁק"ו צִי"ת וְדָא מַלְכוּת, דְּעֲלָה אֲתָמַר (שם כב
 א) לְמַנְצַח עַל אֵילַת הַשֹּׁחַר, וְדָא אִיהוּ מְקוֹלוֹת
 מִים רַבִּים.

אֲדִירִים מְשַׁבְּרֵי יָם (שם צג ד), אֵלִין טַעְמֵי
 דְּאוֹרֵייתָא, דְּאֲתָמַר בְּהוּ (שם מב ח) פֶּל
 מְשַׁבְּרִיךְ וְגַלְיָךְ עַלֵי עַבְרוּ, וְאֵלִין אִינוּן זַרְק"א
 מִקַּ"ף שׁוֹפֵר הוֹל"ף סְגוּלַת"א. (דף מ
 ע"ב) זַרְק"א, קוֹ דִּיוֹקְנָא דָּאת ו', רִישָׁא דִּילִיהַ
 י', תִּלַּת גַּלְגְּלִים (נ"א אִית) סְלָקִין בִּיָּה בִּימָא
 דְּאוֹרֵייתָא, וְאִינוּן סְגוּ"ל (נ"א סְגוּלַתָא), וְכַל גַּלְגַּל
 סָלִיק לִי גַלְגְּלִים לְעֵילָא, וְהָאוּפְנִים יִנְשְׂאוּ
 לְעַמְתָּם (יחזקאל א כ), וְלִזְמַנָּא דִּינְשְׂאוּ הָאוּפְנִים
 לְעוֹמְתָם, מִיָּד נְשְׂאוּ נְהָרוֹת יְהוּ"ה, תְּרִין
 נְקוּדִין דְּאִינוּן סְגוּלַת"א סְלָקִין לְהַהִיא נְקוּדָה
 חֲדָא עַל גְּדַפּוּי, וְאֲתַעְבִּידוּ י"ה, וְדָא אִיהוּ
 נְשְׂאוּ נְהָרוֹת יְהוּ"ה, אִינוּן ב' נְקוּדִין דָּא, י'

וּמִשׁוּם זֶה נִקְרָאת ה' עַל שְׁמוֹ,
 יוֹם הַשְּׁשִׁי, הֵ"א שֶׁל הַשְּׁשִׁי.
 מְקוֹלוֹת מִים רַבִּים, אֵלוּ שְׁבַעָה
 (קולות) שְׁמוֹת, שְׁנַחֲלָקִים לְשַׁבְּעָה
 נְהָרוֹת, וְכֻלָּם נַחֲלָקִים בְּאוֹתוֹ
 הַנְּהָר שִׁינְצָא מַעְדָן, וְהֵם בְּהַבו
 לִיהוּ"ה, שְׁבַעָה הֵם שְׁהוֹלְכִים עַל
 שְׁבַעָה שְׁמוֹת, שְׁהֵם אַבְגִית"ץ
 וְכו', וְהֵם שְׁבַע סְפִירוֹת. קוֹל
 יְהוּ"ה עַל הַמִּים זֶה חֶסֶד, וְהוּא
 אַבְגִית"ץ, שְׁמִשְׁם הַמִּים שֶׁל
 הַתּוֹרָה. קוֹל יְהוּ"ה בְּפִתְּ, זֶה
 קַר"ע שִׁט"ן, וְזוֹ גְבוּרָה. קוֹל
 יְהוּ"ה בְּהֶדֶר, זֶה נַג"ד יכ"ש, וְזֶה
 תַפְאָרַת, פְּסָאוּ פְּשִׁמ"ש נַגְדִי,
 וּבּוֹ נֶאֱמַר לְמִשָּׁה נַגְדַּ פֶּל עֲמָךְ
 אֲעֲשֶׂה נִפְלְאוֹת. קוֹל יְהוּ"ה שׁוֹבֵר
 אַרְזִים (תהלים כט), זֶה בִט"ר צַת"ג,
 וְזֶה נְצ"ח. קוֹל יְהוּ"ה חוֹצֵב
 לְהַבוֹת אֵשׁ, זֶה חַק"ב טַנ"ע, וְזֶה
 הו"ד. קוֹל יְהוּ"ה יַחִיל מְדַבֵּר, זֶה
 יג"ל פּוֹז"ק, שֶׁהוּא יְסוּ"ד, הַר
 סִינַי, קוֹל יְהוּ"ה יַחֲלִיל אֵילוֹת,
 זֶה שַׁק"ו צִי"ת, וְזוֹ מַלְכוּת,
 שְׁעֲלִיָּה נֶאֱמַר לְמַנְצַח עַל אֵילַת
 הַשֹּׁחַר, וְזֶהוּ מְקוֹלוֹת מִים רַבִּים.
 אֲדִירִים מְשַׁבְּרֵי יָם, אֵלוּ טַעְמֵי
 הַתּוֹרָה, שְׁנֶאֱמַר בְּהֵם פֶּל מְשַׁבְּרִיךְ
 וְגַלְיָךְ עַלֵי עַבְרוּ, וְאֵלוּ הֵם זַרְק"א
 מִקַּ"ף שׁוֹפֵר הוֹל"ף סְגוּלַת"א.
 זַרְק"א, קוֹ דְּמוֹת שֶׁל הָאוֹת ו',
 הָרִאשׁוֹן שֶׁלוֹ י', שֶׁלְּשָׁה גַלְגְּלִים (ש
 עוֹלִים בּוֹ בַּיָּם שֶׁל הַתּוֹרָה, וְהֵם
 סְגוּ"ל (סְגוּלַתָא), וְכַל גַּלְגַּל עוֹלָה
 לִי גַלְגְּלִים לְמַעְלָה, וְהָאוּפְנִים
 יִנְשְׂאוּ לְעַמְתָּם, וּבְזִמְן שִׁינְשְׂאוּ
 הָאוּפְנִים לְעַמְתָּם, מִיָּד נְשְׂאוּ
 נְהָרוֹת יְהוּ"ה, שְׁתֵּי נְקוּדוֹת שֶׁהֵן
 סְגוּלַת"א עוֹלוֹת לְאוֹתָהּ נְקוּדָה
 אַחַת עַל כְּנָפוֹ, וְנַעֲשִׂים י"ה, וְזֶהוּ
 נְשְׂאוּ נְהָרוֹת יְהוּ"ה, הֵם שְׁתֵּי
 נְקוּדוֹת שֶׁל א', י' לְמַעְלָה וְי'
 לְמַטָּה, עוֹלִים ו' עַל (כְּנַפֵּי)
 הַכְּנָפִים, וְלֶאֱזַן עוֹלִים? אֵלָא

לְעִילָא וי' לְתַתָּא, סְלִקִין וי' עַל (גְּרַפּוּי) גְּדַפִין,
וּלְאָן סְלִקִין, אָלָא חוּשְׁבָנָא דְלְהוֹן לְחוּשְׁבִין
שְׂמָא דִיהוּ"ה, וְכַד סְלִקִין לָהּ עַל גְּדַפִיָּהוּ,
לְקַבְלָא עַלִיָּהוּ עַלְת הָעִילוֹת, דְנַחֲתִית עַל
גַּבִיָּהוּ.

וְעוּד זְרַק"א אִיהוּ יִפָּה נוֹף מְשׁוּשׁ כָּל
הָאָרֶץ (תהלים מח ג), אִיהוּ ז', יוֹם הַשְּׁבִיעִי,
וְדָא צְדִיק, וְאִיהוּ עֲנַפָּא מְגוּפָא דְאֵילָנָא, דְאִיהוּ
עֲמוּדָא דְאֲמַצְעִיתָא, הַר צִיּוֹן יִרְכְּתִי צְפוֹן דָּא
נְקוּדָה חָדָא יי' (נ"א א) זְעִירָא אוֹת הַבְּרִית, וְעַלָּה
אֲתָמַר (שם צג ג) נְשָׂאוּ נְהָרוֹת יְהוּ"ה, וּמֵאֵי נִיהוּ
יִרְכְּתִי צְפוֹן (שם מח ג), דְסְלִקִין לָהּ לְגַבִיָּה
דִיהוּ"ה דְאִיהוּ בְעַלָּה, וְכַד סְלִקִין לָהּ לְגַבִיָּה
אֲתַקְרִיאַת הֵיאָה נְקוּדָה קַרְיַת מְלֶךְ רַב.

בְּהֵיאָה זְמַנָּא דְסְלִקַת הֵיאָה נְקוּדָה בְּתַרִין
יִרְכִי, מְקַבְלִין לָהּ תַרִין דְרוּעִין,
דְאֵינּוֹן ב' נְהָרוֹת עֲלָאִין, וְסְלִקִין לָהּ בְעֲמוּדָא
דְאֲמַצְעִיתָא, וְדָא אִיהוּ נְשָׂאוּ נְהָרוֹת קוּלָם (שם
צג ג), תַרִין יִרְכִין אֲזֵלִין לָהּ לְגַבִי בְעַלָּה, וְתַרִין
דְרוּעִין אֵינּוֹן מְקַבְלִין לָהּ לְגַבִי בְעַלָּה, וּבְגִין
דָּא תַרִין נְהָרוֹת אֲתָמַר בְּהוֹן נְשָׂאוּ נְהָרוֹת
יְהוּ"ה, וְתַרִין תַנְיִינִין יִשְׂאוּ נְהָרוֹת (שם).

וְעוּד אֲתָמַר בְּהַ סְלִיקוּ וּנְחִיתוּ, פְּגוּוֹנָא דָּא,
כַּד סְלִקִין לָהּ לְגַבִי עֲמוּדָא דְאֲמַצְעִיתָא
אֲתָמַר בִּיהַ נְשָׂאוּ נְהָרוֹת קוּלָם, אָבַל כַּד נַחֲתִין
לָהּ לְגַבִי צְדִיק אֲתָמַר בִּיהַ יִשְׂאוּ נְהָרוֹת דְכִכִּים,
וּמַה דְהוּהוּ סְגוּלָה לְעִילָא פְּגוּוֹנָא דָּא כַּד נַחֲתָא
לְגַבִי צְדִיק אֲתַעְבִידַת סְגוּ"ל פְּגוּוֹנָא דָּא וּבְגִין
דָּא מַה דְהוֹת לְעִילָא אֲתַנְשַׁלַת (נ"א
אֲתַחֲזוֹרַת) לְתַתָּא, וּבְגִין דָּא אֲתַקְרִיאַת בְּצְדִיק
דְכִכִּים.

הַחֲשׁוּבִין שְׁלָהֶם לְחֲשׁוּבִין הַשֵּׁם
שֶׁל יְהוּ"ה, וּכְשֶׁמְעֵלִים אוֹתָהּ עַל
כַּפְּיָהֶם, לְקַבֵּל עֲלֵיהֶם עַלְת
הָעִלוֹת שִׁיּוּרְד עַל גַּבִיָּהֶם.

וְעוּד זְרַק"א, הוּא יִפָּה נוֹף מְשׁוּשׁ
כָּל הָאָרֶץ, הוּא ז', יוֹם הַשְּׁבִיעִי,
וְזֵה צְדִיק, וְהוּא עֲנַף מְגוּפָה הָאֵילָן,
שֶׁהוּא הָעֲמוּד הָאֲמַצְעִי. הַר צִיּוֹן
יִרְכְּתִי צְפוֹן, זוֹ נְקוּדָה אַחַת, יי' (א)
זְעִירָה, אוֹת הַבְּרִית, וְעַלִיָּה נְאָמַר
נְשָׂאוּ נְהָרוֹת יְהוּ"ה, וּמַה הוּא?
יִרְכְּתִי צְפוֹן, שְׂמַעְלִים אוֹתָהּ אֵל
יְהוּ"ה שֶׁהוּא בְעַלָּה, וּכְשֶׁמְעֵלִים
אוֹתָהּ אֵלָיו, נְקַרְאֵת הַנְּקוּדָה הַהִיא
קַרְיַת מְלֶךְ רַב.

בְּאוֹתוֹ זְמַן שְׁעוּלָה אוֹתָהּ נְקוּדָה
בְּשְׁתֵּי יִרְכִים, מְקַבְלִית אוֹתָהּ שְׁתֵּי
זְרוּעוֹת, שְׁהֵן ב' נְהָרוֹת עֲלִיוֹנִים,
וּמְעֵלִים אוֹתָהּ בְעֲמוּד הָאֲמַצְעִי,
וְזֵהוּ נְשָׂאוּ נְהָרוֹת קוּלָם, שְׁתֵּי
יִרְכִים מוֹלִיכוֹת אוֹתָהּ לְבְעַלָּה,
וּשְׁתֵּי זְרוּעוֹת הֵן מְקַבְלִית אוֹתָהּ
אֵל בְעַלָּה, וּמִשׁוּם זֵה שְׁנֵי נְהָרוֹת
נְאָמַר בְּהֶם נְשָׂאוּ נְהָרוֹת יְהוּ"ה,
וּשְׁנֵי הַשְּׁנַיִים יִשְׂאוּ נְהָרוֹת.

וְעוּד נְאָמַר בְּהַ עַלִיָּה וִירִידָה, כְּמוֹ
זֵה, כְּשֶׁמְעֵלִים אוֹתָהּ לְעֲמוּד
הָאֲמַצְעִי נְאָמַר בּוֹ נְשָׂאוּ נְהָרוֹת
קוּלָם, אָבַל כְּשֶׁמְוִרִידִים אוֹתָהּ אֵל
הַצְדִיק, נְאָמַר בּוֹ יִשְׂאוּ נְהָרוֹת
דְכִכִּים, וּמַה שְׁהִיָּה סְגוּלָה לְמַעְלָה
כְּמוֹ זֵה: ׀ כְּשִׁיּוּרְדַת אֵל הַצְדִיק
נַעֲשִׂית סְגוּלָה כְּמוֹ זֵה: ׀, וּמִשׁוּם
זֵה, מַה שְׁהִיתָה לְמַעְלָה נְטִלָה
(חֲזוֹרָה) לְמַטָּה, וּמִשׁוּם זֵה נְקַרְאֵת
בְּצְדִיק דְכִכִּים.

וּבְהַ הַמִּים הַתַּחְתּוֹנִים בּוֹכִים,
מִשׁוּם שֶׁהֶם שְׁעָרֵי דְמַעָּה,
וְעֲלֵיהֶם נְאָמַר שְׁעָרֵי דְמַעָּה לֹא
נִנְעָלוּ, וּמִשׁוּם שְׁהִיא הַדְּמַעָּה
שְׁלָהֶם, דְכִכִּים וּדְאֵי, וְצְדִיק בְּהַ

וּבְהַ מִים הַתַּחְתּוֹנִים כְּכָאן, בְּגִין דְאֵינּוֹן תַרְעִין דְדְמַעָּה, וְעַלִיָּהוּ אֲתָמַר
שְׁעָרֵי דְמַעָּה לֹא נִנְעָלוּ, וּבְגִין דְאִיהִי דְמַעָּה דְלְהוֹן, דְכִכִּים וּדְאֵי,

וְצַדִּיק בַּהּ דָּן יָ"ם, וְהָא אִוְקְמוּהוּ (שם ער
 כא) אֵל יָשׁוּב דָּן נְכֻלָּם, וּבִיָּה אֵל דְּמַעְתִּי אֵל
 תַּחֲרַשׁ (שם לט יג), וְעֵלָּה אֲתַמַּר (שמות ג ט) צַעֲקַת
 בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בָּאָה אֵלַי.

הַתְּנוּעָה דְסָלִיק לָהּ לְגַבֵּי בַעֲלָה דָא רַבִּי"ע,
 וּבַהֲהוּא זְמַנָּא אֲתַקְרִי זַק"ף גְּדוּ"ל,
 וְאִיהִי אֲתַקְרִיאת קְרִית מְלֶךְ רַב, וּבְאֵן אִיהוּ
 זַקפָא לְגַבֵּיָהּ, בְּתַרִּין נְהֲרֹת, דְּאֲתַמַּר בַּהוּן (שם
 טו ו) יְמִינָךְ יְהוּ"ה נְאֻדְרִי בְּפִתּוּ יְמִינָךְ יְהוּ"ה
 תְּרַעֲץ אוֹיֵב, וְעֵלִיָּהּ אֲתַמַּר (תהלים טז יא) נְעִימוֹת
 בִּימִינָךְ נֶצַח, מְאִי בִימִינָךְ דָּא גְּדוּלָּה, בַּהֲהוּא
 זְמַנָּא אֲתַקְרִי זַק"ף גְּדוּ"ל, וְכַד נַחֲתַת בְּצַדִּיק
 אֲתַקְרִיאת זַקף קט"ן, וּמְאִי אִיהִי תְּנוּעָה דְקָא
 נַחֲתִית לָהּ, דָּא תְּבִי"ר, רַבִּי"ע לִימִינָא, אֲרַךְ
 אֲפִים עַל בִּינוּנִים, וּבִיָּה אִיהוּ מְאָרִי"ךְ, תְּבִי"ר
 לְשִׁמְאֵלָא, תְּבִירוּ דְחַיִּיבֵיָא, חַד סָלִיק
 בְּתַקִּיעָ"ה וּמְאָרִיךְ בָּהּ, וְחַד נַחֲתִית לָהּ
 בְּשִׁבְרִי"ם, שְׁלִשְׁלֹ"ת דָּא תְּרוּעָ"ה קְשׁוּרָא
 דְתַרְוִיָּהּ, דִּיוֹקְנָא דְשׁוּר"ק דְלִתְתָא,
 בְּשִׁלְשֻׁלֹ"ת סְלָקָא, בְּשׁוּר"ק נַחֲתָא, הָאִי אִיהוּ
 סְלָם (ג"א חל"ם) דְסְלָקָא לְעֵילָא, וְהָאִי אִיהוּ סְלָם
 (ג"א חירק) דְנַחֲתָא לְתַתָּא, וְהֵינּוּ דְרַגְ"א תְּרִי
 טַעַמִּי.

וְעַנּוּיָא דְשְׁכִינְתָא אַף עַל גַּב דְאִיהִי בְתַלַּת
 סְטָרִין, בְּתַקִּיעָ"ה דְאִיהִי דִינָא רַפִּיָא
 רַפ"ה, וּבְשִׁבְרִי"ם דְאִיהוּ דִינָא קְשֵׁיָא דְג"ש
 גְּבוּרָה, לִית לָהּ עַנּוּיָא כְּעַנּוּיָא דְבַעֲלָה דְאִיהוּ
 תְּרוּעָ"ה, שְׁלִשְׁלֹ"ת, וְרָזָא דְמְלָה אִין קוּל עַנּוֹת
 גְּבוּרָה (שמות לב יח) דָּא שְׁבָרִי"ם, וְאִין קוּל עַנּוֹת
 חֲלוּשָׁה דָּא תַקִּיעָ"ה, אֲלָא קוּל עַנּוֹת אֲנָכִי
 שׁוּמַע דָּא תְּרוּעָ"ה, דְסְלָקָא כְּעַנּוּיָא דָּא בְתַר
 דָּא כְתְרוּעָה, וּבְגִין דָּא אֲשָׁרִי הָעַם יוֹדְעֵי
 תְּרוּעָה (תהלים פט טז), אַף עַל גַּב דְשְׁכִינְתָא אִיהִי כְּעַנּוּיָא וּמְשִׁמָּא לָא,

ד"ף י"ם, וְהָרִי כְּרִשׁוּהוּ אֵל יָשׁוּב
 דָּן נְכֻלָּם, וּבִוּוּ אֵל דְּמַעְתִּי אֵל
 תַּחֲרַשׁ, וְעֵלִיָּהּ נְאֻמַּר צַעֲקַת בְּנֵי
 יִשְׂרָאֵל בָּאָה אֵלַי.

הַתְּנוּעָה שְׁמַעְלָה אוֹתָהּ לְבַעֲלָה
 זָה רַבִּי"ע, וּבְאֹתוּ זְמַן נִקְרָא
 זַק"ף גְּדוּ"ל, וְהִיא נִקְרֵאת קְרִית
 מְלֶךְ רַב, וְאִיפָּה הוּא זֹקֶף אֵלָיו?
 בְּשֵׁנֵי נְהֲרֹת, שְׁנַאֲמַר בָּהֶם יְמִינָךְ
 יְהוּ"ה נְאֻדְרִי בְּפִתּוּ יְמִינָךְ יְהוּ"ה
 תְּרַעֲץ אוֹיֵב, וְעֵלִיָּהֶם נְאֻמַּר
 נְעִימוֹת בִּימִינָךְ נֶצַח. מַה זָה
 בִּימִינָךְ? זֹו גְּדוּלָּה, בְּאֹתוּ זְמַן
 נִקְרָא זַק"ף גְּדוּ"ל, וּכְשִׁינְרֵדַת
 בְּצַדִּיק נִקְרֵאת זַק"ף קט"ן. וְמַה
 הִיא הַתְּנוּעָה שְׁמֹרִידָה אוֹתָהּ?
 זָה תְּבִי"ר, רַבִּי"ע לִימִין, אֲרַךְ
 אֲפִים עַל בִּינוּנִים, וּבִוּוּ הוּא
 מְאָרִי"ךְ. תְּבִי"ר לְשִׁמְאֵל, שְׁבָרוּן
 הַרְשָׁעִים, אַחַד עוֹלָה בְּתַקִּיעָ"ה
 וּמְאָרִיךְ בָּהּ, וְאַחַד מוֹרִיד אוֹתָהּ
 בְּשִׁבְרִי"ם. שְׁלִשְׁלֹ"ת זֹו תְּרוּעָ"ה,
 הַקְשֵׁר שֶׁל שְׁנֵיָהֶם, דִּיוֹקְנֵי שֶׁל
 שׁוּר"ק שְׁלִמְטָה, בְּשִׁלְשֻׁלֹ"ת
 עוֹלָה, בְּשׁוּר"ק יוֹרֵד, זָהוּ סְלָם
 (חל"ם) שְׁעוֹלָה לְמַעְלָה, וְזָהוּ סְלָם
 (חירק) שְׁיֹוֹרֵד לְמַטָּה, וְהֵינּוּ דְרַגְ"א
 שְׁנַיִ טַעַמִּי"ם.

וְעַנּוּיָא שֶׁל הַשְּׁכִינָה, אַף עַל גַּב
 שְׁהִיא בְשִׁלְשָׁה צְדָדִים, בְּתַקִּיעָ"ה
 שְׁהִיא דִין הַרְפָּה רַפ"ה,
 וּבְשִׁבְרִי"ם שְׁהוּא דִין הַקְשָׁה
 דְג"ש גְּבוּרָה, אִין לָהּ עַנּוּיָא כְּעַנּוּיָא
 שֶׁל בַּעֲלָה שְׁהִיא תְּרוּעָ"ה,
 שְׁלִשְׁלֹ"ת, וְסוּד הַדְּבָר - אִין קוּל
 עַנּוֹת גְּבוּרָה, זָה שְׁבָרִי"ם, וְאִין
 קוּל עַנּוֹת חֲלוּשָׁה, זֹו תַקִּיעָ"ה,
 אֲלָא קוּל עַנּוֹת אֲנָכִי שְׁמַע, זֹו
 תְּרוּעָ"ה, שְׁעוֹלָה כְּעַנּוּיָא, זָה אַחַר
 זָה כְתְרוּעָה, וּמִשׁוּם זָה אֲשָׁרִי
 הָעַם יוֹדְעֵי תְּרוּעָה, אַף עַל גַּב
 שְׁהַשְּׁכִינָה הִיא כְּעַנּוּיָא מִימִין

כְּעַנּוּיָא מִימִינָא וּמְשִׁמָּא לָא,

ומשמאל, אין ענוי כענוי של בעלה, תרועה שהיא תור"ה עי"ן פנים, והיא התרועה שלו, ומשום זה אשרי העם יודעי תרועה.

דבר אחר, קול ענות אנכי שמע, זהו ענוי של אנכי שמע, שהיא צועקת בכל יום למעלה, היא ובניה, וקוראים לו פעמים ערב ובקר שמע ישראל, וכל אדם שיש לו ענוי מהשכינה, שהיא עניה בגלות, רחוקה מבעלה, וקורא לו בכל יום שמע ישראל, שירד אליה, ודאי עליו נאמר קול ענות אנכי שמע, קול של הענוי של העניה אנכי שמע.

קם אחד עם קלע, וזו שכינה תחתונה, ואחד עם קשת, זה ברית צדיק, עליו נאמר שופ"ר הול"ף פז"ר גדו"ל, החצים שלה הם הצדיקים של ישראל שקבלו ברית, שבזכותו יוצאים מן הגלות, וסוד הדבר - הא לכם זרע, שהם טפות, וזו זרק"א.

קמו תנאים ואמוראים שלמעלה ובכרו אותו, ואמרו: מטרה (עטרה) תהא מגנה עליך מהחצים בגלות, עליך נאמר לא תירא מפחד לילה מחץ יעוף יומם, וקשת וחץ של צד הקדשה יגן עליך, ותחת כנפיו תחסה צנה וסחרה אמתו, צנה - זו שכינה תחתונה, וסחרה - זו שכינה עליונה, אמתו - זה העמוד האמצעי.

קם הוא ואמר: תנאים תנאים, משנה תהיה בעזרתכם ולא תשתנו מרחמים לדין, ההלכה הולכת לימינכם להתגבר בה על שונאיכם, קבלה תתקבל תפלתכם, בריאת מוציאה אתכם ואת בניכם מן הגלות ומשעבוד ודין של אותו הממנה על הגלות על בניכם. מיד שברך אותם עלה למקומו.

לית ענויאי כענויאי דבעלה, תרועה דאיהי תור"ה עי"ן אנפין, ואיהי תרועה דיליה, ובגין דא (דף מח ע"א) אשרי העם יודעי תרועה.

דבר אחר קול ענות אנכי שומע (שמות לב טז). דא איהו ענויאי דאנכי שומע, דאיהי צווחת בכל יומא למעלה, היא ובנהא, וקראן ליה תרין זמנין ערב ובקר שמע ישראל, וכל בר נש דאית ליה ענוי משכינתא, דאיהי עניא בגלותא, רחיקא מן בעלה, וקרא ליה בכל יומא שמע ישראל, דיהא נחית לגבה, ודאי עליה אתמר קול ענות אנכי שמע, קול דענויאי דהאי עניא אנכי שמע.

קם אחד בקירטא ודא שכינתא תתאה, וחד בקשתא דא ברית צדיק, עליה אתמר שופ"ר הול"ף פז"ר גדו"ל, גירין דילה אינון צדיקים דישראל דקבלו ברית, דבזכותיה נפקין מגלותא, ורזא דמלה (בראשית מז כג) הא להם זרע, דאינון טיפין ודא זרק"א.

קמו תנאין ואמוראין דלעילא ובריכו ליה, ואמרו מטרה (נ"א עטרה) תהא אגינת עלך מחצים בגלותא, עלך אתמר (תהלים צא ה) לא תירא מפחד לילה מחץ יעוף יומם, וקשתא וחצא דסטרא דקדושה יגן עלך, ותחת כנפיו תחסה צנה וסחרה אמתו, צנה דא שכינתא תתאה, וסחרה דא שכינתא עלאה, אמתו דא עמודא דאמצעיתא.

קם איהו ואמר תנאין תנאין משנה תהא בעזרייכו, ולא תשתניאו מרחמי לדינא, הלכה אזלת לימינא דלכון, לאתגברא בה על שונאיכו, קבלה תתקבל צלותכו, ברייתא אפיקת לכון ולבנייכו מגלותא, ומשעבודא ודינא דההוא דממנא על גלותא על בנייכו, מיד דברייך לון סליק לאתריה.

קָם רַבִּי שְׁמַעוֹן בְּקִדְמִיתָא פִּתַּח וְאָמַר, תִּנָּא תִנָּא אֶסְתַּמַּר לָךְ, דְּהָא קִירְטָא לְגַבְךָ, וְדָא שְׂכִינְתָא, וּבָה אֲזִדְרִיקוּ תְּלַת אַבְנִין, דְּאִינוּן תְּלַת טַפִּין דְּמוּחָא עֲלָאִין, דְּאִינוּן י"י, וְאִתְּכַלִּילוּ בְּחֻכְמָה בְּתַבּוּנָה וּבְדַעַת.

אָמַר לִיה רַבִּי שִׁים בְּסַלְע קַנְיָ, דְּהָא קִשְׁתָּא לְגַבְךָ דְּאִיהוּ אוֹת הַבְּרִית, אֶסְתַּמַּר מְגִירִין דִּילִיָּה, דְּאִינוּן תְּלַת ו'ו'ו', דְּסַלְקִין ח"י בְּחוּשְׁבֹן, וְדָא ח"י עֲלָמִין.

קָם תִּנָּא תִנְיִנָא וְאָמַר לִיה, הָא תִנָּא דְמַסִּיעַ לָךְ, בְּרוּמְחָא דְאִיהוּ כְּלִילָא מְאַרְבַּע פְּרָשִׁיין, וְדָא ו' דְאִיהוּ עַמּוּדָא דְאֲמַצְעִיתָא, כְּלִיל שִׁית תִּיבִין דִּיחַוּדָא, וְרַמ"ח תִּיבִין דְאִתְּמַר בֵּיה (במדבר כד כא) וְשִׁים בְּסַלְע קַנְיָ.

דְּהָא קַרְנֵי פְּהֵה לְגַבְךָ, דְאִינוּן תְּרִין נְבִיאֵי קְשׁוּט, עֲלִיָּהוּ אִתְּמַר (תהלים קלב יז) אֲצַמִּיחַ קַרְן לְדוֹד, וּמְצַמִּיחַ קַרְן יְשׁוּעָה מִסְטָרָא דְשְׂכִינְתָא אִתְּקַרֵּי קַרְנֵי פְּרָה, מִסְטָרָא דְשׁוּר (דברים לג יז) וְקַרְנֵי רָאם קַרְנֵיו, וְאִינוּן מְשִׁיחַ רֵאשׁוֹן וְשִׁנֵּי י' ו', בֵּית רֵאשׁוֹן וְשִׁנֵּי ה"ה.

וְשְׂכִינְתָא נְטִילָא פּוּרְפִירָא מְאַשָּׁא סוּמְקָא וְאַצְטַבְעַת בָּהּ, וְאִתְּקַרִּיאַת סוּמְקָא פְּרָה אֲדַמָּה תְּמִימָה (במדבר יט ב), אֲדוּמָה וְדָא מִסְטָרָא דְגְבוּרָה, תְּמִימָה מִסְטָרָא דְהָהוּא דְאִתְּמַר בֵּיה (בראשית יז א) הִתְהַלֵּךְ לִפְנֵי וְהָיָה תְּמִים, אֲשֶׁר אֵין בָּהּ מוּם וְיַעֲקֹב דִּילִית בֵּיה פְּסוּלָת, דְאִתְּמַר בֵּיה (שם כה כז) וְיַעֲקֹב אִישׁ תָּם, יַעֲקֹב דְלַעֲיִלָא, וּבְדִיוֹקְנִיָּה יַעֲקֹב דְלַתְתָּא, אֲשֶׁר לֹא עָלָה עֲלֶיהָ עַל (במדבר יט ב), מְשַׁעֲבּוּדָא דְגְלוּתָא, בְּגִין דְאִיהִי שְׂכִינְתָא עֲלָאָה אִתְּקַרִּיאַת, וְלֹא עוֹד אֶלָּא דְאִיהִי אִתְּקַרִּיאַת שְׁבַת, דְאִיהִי אָסוּר בְּמִלְאָכָה,

קָם רַבִּי שְׁמַעוֹן בְּרֵאשׁוֹנָה, פִּתַּח וְאָמַר: תִּנָּא תִנָּא, הַשְּׁמֵר לָךְ, הָרִי הַקָּלַע לְגַבְךָ, וְזוּ הַשְּׂכִינָה, וּבָה נִזְרְקוּ שְׁלֹשׁ אַבְנִים, שְׁהִם שְׁלֹשׁ טַפּוֹת שֶׁל הַמַּח הַעֲלִיּוֹנוֹת, שְׁהֵן י" י", וְנִכְלְלוּ בְּחֻכְמָה בְּתַבּוּנָה וּבְדַעַת.

אָמַר לוֹ: רַבִּי, שִׁים בְּסַלְע קַנְיָ, שְׁתֵּרֵי הַקִּשְׁתׁ לְגַבְךָ, שְׁהִיא אוֹת הַבְּרִית, הַשְּׁמֵר מִהַחֲצִים שְׁלוֹ, שְׁהִם שְׁלֹשׁ ו' ו' ו', שְׁעוּלִים שְׁמוּנָה עֲשָׂרָה בְּחֻשְׁבוֹן, וְזֶה ח"י הַעוּלָמִים.

קָם הַתִּנָּא הַשְּׁנֵי וְאָמַר לוֹ: הָרִי תִנָּא שְׁמַסִּיעַ לָךְ, בְּרַמְח, שְׁהוּא כְּלוּל מְאַרְבַּע פְּרָשִׁיּוֹת, וְזֶה ו' שְׁהוּא הַעַמּוּד הָאֲמַצְעִי כּוֹלֵל שֵׁשׁ תַּבּוֹת הַיְחוּד, וּמֵאֲתִים אַרְבַּעִים וּשְׁמוּנָה תַּבּוֹת שְׁנֵאֲמַר בּוֹ וְשִׁים בְּסַלְע קַנְיָ.

שְׁתֵּרֵי קַרְנֵי פְּהֵה אֲצִלְךָ, שְׁהִם שְׁנֵי נְבִיאֵי אֱמֶת, עֲלִיהֶם נֵאֲמַר אֲצַמִּיחַ קַרְן לְדוֹד, וּמְצַמִּיחַ קַרְן יְשׁוּעָה. מְצַד שֶׁל הַשְּׂכִינָה נִקְרָא קַרְנֵי פְּרָה, מְצַד שֶׁל הַשׁוּר - וְקַרְנֵי רָאם קַרְנֵיו, וְהֵם מְשִׁיחַ רֵאשׁוֹן וְשִׁנֵּי י' ו', בֵּית רֵאשׁוֹן וְשִׁנֵּי ה"ה.

וְשְׂכִינָה נּוֹטֶלֶת בְּגַד מַלְכוּת מְאַשׁ אֲדַמָּה וְנֹצְבַעַת בָּהּ, וְנִקְרָאֶת אֲדָם פְּרָה אֲדַמָּה תְּמִימָה, אֲדַמָּה וְדָא מְצַד הַגְּבוּרָה, תְּמִימָה מִהַצַּד שֶׁל אוֹתוֹ שְׁנֵאֲמַר בּוֹ הִתְהַלֵּךְ לִפְנֵי וְהָיָה תְּמִים, אֲשֶׁר אֵין בָּהּ מוּם מְצַד שֶׁל יַעֲקֹב שְׁאִין בּוֹ פְּסוּלָת, שְׁנֵאֲמַר בּוֹ וְיַעֲקֹב אִישׁ תָּם, יַעֲקֹב שְׁלַמְעֵלָה, וּבְדַמוֹתוֹ יַעֲקֹב שְׁלַמְטָה. אֲשֶׁר לֹא עָלָה עֲלֶיהָ עַל, מְשַׁעֲבּוּד הַגְּלוּת, בְּגִלְל שְׁהִיא נִקְרָאֶת שְׂכִינָה הַעֲלִיּוֹנָה, וְלֹא עוֹד, אֶלָּא שְׁהִיא נִקְרָאֶת שְׁבַת, שְׁהִיא אָסוּרָה בְּמִלְאָכָה, מְשׁוּם שְׁנִקְרָאֶת חֲרוּת.

בְּגִין דְאִתְּקַרִּיאַת חֲרוּת.

וְשִׁלְמָה בְּגִינָה אָמַר (קהלת ז כג) אָמַרְתִּי אַחְפְּמָה
וְהִיא רְחוּקָה מִמְּנִי, בְּגִין פְּרָה אֲדוּמָה
דְּאִיְהִי מְטֵהֶרֶת אֶת הַטְּמֵא וּמְטֵמָא אֶת הַטְּהוֹר
דְּאֲתַעֲסַק בֵּהּ, וְרָזָא דְמִלָּה מִי יִתֵּן טְהוֹר מְטֵמֵא
לֹא אֶחָד (אייב יד ד), מְטֵהֶרֶת אֶת הַטְּמֵא מִסְטָרָא
דִּימִינָא, דְכֹהֲנָא מִסְטָרָא דִימִינָא אֶתְקָרִי אִישׁ
טְהוֹר, בְּגִין דְלִסְטָרָא (ג"א דִּסְטָרָא) דִּימִינָא אִיְהִי
מִיָּא דְאוּרִייתָא, אַף עַל גַּב דִּיהָא טְמֵא אֶתְדַפֵּי
בֵּהּ, וּמְטֵמָאֵת אֶת הַטְּהוֹר דָּא גְבוּרָה, דְלִסְטָרָא
סמא"ל דְנַפְל מְקוּדוּשְׁתִּיהּ, וּמָה דִּהוּהַ טְהוֹר
סְאִיב לִיהּ, בְּגִין דְשִׁלְטִיט (דף מח ע"ב) עַל חֵיילִין
דְמִסְאָבוּ, וְכֹהֲנָא דְאִיהוּ טְהוֹר כַּד הוּהּ מְשַׁתְּדֵל
לְקִרְבָּא לִיהּ לְעֻזְאֹזֵל, הוּהּ מְטֵהַר לְיִשְׂרָאֵל מִכָּל
חוּבִין דְלְהוֹן, כְּמָה דְאֵתְ אָמַר (ויקרא טז ל) כִּי בַיּוֹם
הַזֶּה יִכְפֹּר עֲלֵיכֶם לְטַהַר אֶתְכֶם וְכוּ', וְאִיהוּ
דְהוּהַ טְהוֹר הוּהּ מִתְטַמֵּא בַּהֵהוּא עֻזְאֹזֵל, וְהַכִּי
לְמִי נְדָה הוּהּ כֹּהֲנָא מְטֵהַר לֵהּ, וְאִיהוּ הוּהּ
מִסְתַּאֲב עַד עַדְן רַמְשָׂא דְהוּהּ מִתְדַפֵּי.

וְעוֹד מְטֵהֶרֶת אֶת הַטְּמֵא, כַּד נוֹלַד מִשָּׂה
אֶתְמַר בִּיהּ (לְגַבֵּי בַת פְּרָעָה) (שמות ב ב) וַתֵּרָא
אוֹתוֹ כִּי טוֹב הוּא, דְחִמָּאת עֲמִיָּה שְׂכִינְתָּהּ,
וּמִיָּד דְנִגְעָה (אִיהוּ) בִּיהּ בַת פְּרָעָה אֶתְדַפֵּיאֵת
וְאֶתְסִיאֵת מְצֻרְעָתָא דִּילָהּ, וּמִשָּׂה אֶתְדַבְּקַת בִּיהּ
צְרַעַת, כְּמָה דְאֵתְ אָמַר (שם ד ט) וְהִנֵּה יָדוֹ מְצוּרְעַת
כְּשִׁלְגָה, דְבַהֵהוּא זְמַנָּא דְנִגְעָה בִּיהּ בַת פְּרָעָה,
פְּרַחַת שְׂכִינְתָּא מִנִּיהּ, וּבְגִין דָּא כַּד בְּעָא
לְאֶתְקִרְבָּא לְגַבֵּהּ בְּסַנְהָ, אָמְרָה לִיהּ אַל תִּקְרַב
הַלּוֹם שֶׁל נַעֲלִיף מֵעַל רִגְלֶיךָ (שם ג ה) עַד
דִּיתְפַּשְׁט מַהֵהוּא גּוּפָא דְנִגְעַת בִּיהּ בַת פְּרָעָה,
תַּמְן אַחֲזִי לִיהּ, דְגּוּפָא דְבַר נֶשׁ בְּהַאי עֲלָמָא,
אִיהוּ צְרַעַת מִמְשַׁכָּא דְחוּיָא.

לְבַתֵּר דְאֶתְפַּשְׁט מִנִּיהּ, וְהַדְר לְגַנְתָּא דְעַדְן,
אֶתְלַבֵּשׁ בְּגוּפָא קְדִישָׁא דִּילִיהּ, וְדָא

וְשִׁלְמָה אָמַר בְּגִלְלָהּ, אָמַרְתִּי
אַחְפְּמָה וְהִיא רְחוּקָה מִמְּנִי,
בְּשִׁבִיל פְּרָה אֲדוּמָה, שְׂהִיא
מְטֵהֶרֶת אֶת הַטְּמֵא וּמְטֵמָא אֶת
הַטְּהוֹר שֶׁהַתַּעֲסַק בֵּהּ, וְסוּד הַדְּבַר
- מִי יִתֵּן טְהוֹר מְטֵמֵא לֹא אֶחָד,
מְטֵהֶרֶת אֶת הַטְּמֵא מִן הַצַּד שֶׁל
הַיָּמִין, שֶׁהַכֹּהֵן מִצַּד הַיָּמִין נִקְרָא
אִישׁ טְהוֹר, מִשּׁוּם שֶׁלְצַד (שַׁצַּד)
הַיָּמִין הִיא מִים שֶׁל הַתּוֹרָה, אַף
עַל גַּב שֶׁיְהִיָּה טְמֵא, נְטֵהַר בֵּהּ,
וּמְטֵמָאת אֶת הַטְּהוֹר זֶו גְבוּרָה,
שֶׁלְצַד סמא"ל שֶׁנַּפְל מְקוּדְשׁוֹ,
וּמָה שֶׁהִיָּה טְהוֹר טְמֵא אוֹתוֹ
מִשּׁוּם שֶׁשׁוֹלֵט עַל חֵילוֹת
הַטְּמֵאָה, וְהַכֹּהֵן שֶׁהוּא טְהוֹר,
כְּשֶׁהִיָּה מִתְעַסֵּק לְקִרְבוֹ לְעֻזְאֹזֵל,
הִיָּה מְטֵהַר אֶת יִשְׂרָאֵל מִכָּל
חֲטֵאֵיהֶם, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר כִּי בַיּוֹם
הַזֶּה יִכְפֹּר עֲלֵיכֶם לְטַהַר אֶתְכֶם
וְכוּ', וְהוּא, שֶׁהִיָּה טְהוֹר, הִיָּה
מִתְטַמֵּא בְּאוֹתוֹ עֻזְאֹזֵל, וְכַף לְמִי
נְדָה הִיָּה הַכֹּהֵן מְטֵהַר אוֹתָהּ,
וְהוּא הִיָּה נְטֵמָא עַד עַת עָרַב
שֶׁהִיָּה נְטֵהַר.

וְעוֹד מְטֵהֶרֶת אֶת הַטְּמֵא, כְּשֶׁנוֹלַד
מִשָּׂה נֶאֱמַר בוֹ (אֲצִל בַת פְּרָעָה), וַתֵּרָא
אוֹתוֹ כִּי טוֹב הוּא, שְׂרָאֲתָהּ עִמּוֹ
שְׂכִינָהּ, וּמִיָּד שֶׁנִּגְעָה (הִיא) בוֹ,
נְטֵהֶרֶת וּנְרַפְּאָה מְצֻרְעָתָהּ,
וּבְמִשָּׂה נִדְבְּקָה צְרַעַת, כְּמוֹ
שֶׁנֶּאֱמַר וְהִנֵּה יָדוֹ מְצֻרְעַת כְּשִׁלְגָה.
שְׂבָאוֹתוֹ זְמַן שֶׁנִּגְעָה בוֹ בַת
פְּרָעָה, פְּרַחַת מִמְּנוֹ הַשְּׂכִינָה,
וּמִשּׁוּם זֶה, כְּשֶׁרְצָה לְהִתְקַרֵּב
אֵלֶיהָ בְּסַנְהָ, אָמְרָה לוֹ אַל תִּקְרַב
הַלּוֹם שֶׁל נַעֲלִיף מֵעַל רִגְלֶיךָ, עַד
שֶׁיִּתְפַּשֵּׁט מֵאוֹתוֹ הַגּוּף שֶׁנִּגְעָה בוֹ
בַת פְּרָעָה, שֶׁם הָרָאָה לוֹ שְׁגוּף
הָאָדָם בְּעוֹלָם הַזֶּה הוּא צְרַעַת
מֵעוֹר הַנְּחָשׁ.

אֲחֵר שֶׁהַתַּפְּשֵׁט מִמְּנוֹ וְחֹזֵר לְגִן
עַדְן, הַתְּלַבֵּשׁ בְּגוּף קְדוֹשׁ לוֹ, וְזֵהוּ
וְהִנֵּה שָׂבָה כְּבִשְׂרוֹ, וְכַף מִשָּׂה

התלבש בזה, וזהו והנה שבה כבשרו, כראשונה, שנאמר בו עצם מעצמי וכשר מבשרי, ומשום זה אמר לו של נעליך מעל רגליך, זה הגוף שהיה לו כנעל, אותו שנגעה בו בת פרעה והתלבש באחר, ובאותו זמן חזרה עליו השכינה.

ומשום זה נראה (הרא"ה) לו באותות שעשה באות הראשונה, ואמר לו הבא נא ידך בחיקך וכו', ולמה בחיקך? כאן רומז, משכבת חיקך שמר פתחי פיך, והנה מצרעת כשלא, ואחר כך הראה לו שנטהר בתורה, זהו שכתוב בזה והנה שבה כבשרו.

ועוד, שכינה תחתונה היא עגלה ערופה, ומצד של פרה - שור, וזהו ופני שור מהשמאל, ומצד של עגלה - עגל בן בקר לחטאת, ופרה ודאי נקראת שכינה עליונה כשנוטלת מגבורה, ושכינה תחתונה עגלה כשנוטלת ממנו. ועוד קרני פרה - נצח והוד, בהם עמים ינגח יחדו, קרני ראם - חסד גבורה, שיעשה בהם קרב עם עמלק, וימחה אותו ואת זרעו מהעולם.

ועוד קרני פרה, אלו תלמידי חכמים שמתופחים זה עם זה בתורה ומתנגחים כמו שורים זה עם זה, משום שתורה שבעל פה היא מצד הגבורה, שנקראת אלהי"ם, ובו פותחת התורה בראשית ברא אלהי"ם, בגלל זה תלמידי חכמים מתנגחים בתורה כמו שורים זה עם זה, ומשום זה יהו"ה כגבור יצא - מצד הגבורה, יריע - בתרועה, יצריח - בשברים, על איביו יתגבר - בתקיעה. באותו זמן כל הספירות

איהו והנה שבה כבשרו (שם ד ה), והכי אתלבש משה בזה, ודא איהו והנה שבה כבשרו, כקדמיתא דאתמר ביה (בראשית ב כג) עצם מעצמי וכשר מבשרי, ובגין דא אמר ליה של נעליך מעל רגליך (שמות ג ה), דא גופא זהוה ליה כנעל, ההוא דנגעה ביה בת פרעה, ואתלבש באחרא, ובההוא זמנא אהדרת עליה שכינתא. ובגין דא אתחזי (ג"א אחזי) ליה באתין דעבד באת קדמאה, ואמר ליה הבא נא ידך בחיקך וכו' (שם ד ו), ואמאי בחיקך, הכא רמיז משכבת חיקך שמור פתחי פיך (מיכה ז ו), והנה מצורעת כשלא (שמות ד ו), ולבתר אחזי ליה דאתדכיא באורייתא, הדא הוא דכתיב בזה (שם) והנה שבה כבשרו.

ועוד שכינתא תתאה איהי עגלה ערופה, ומסטרא דפרה שור, ודא איהו ופני שור מהשמאל (יחזקאל א ט), ומסטרא דעגלה, עגל בן בקר לחטאת (ויקרא ט ב), ופרה ודאי אתקריאת שכינתא עלאה כד נטלת מן גבורה, ושכינתא תתאה עגלה כד נטילת מניה.

ועוד קרני פרה נצח והוד, בהם עמים ינגח יחדו (דברים לג יז), קרני ראם חסד גבורה, דיעביד בהון קרבא בעמלק, וימחי ליה ולזרעיה מן עלמא.

ועוד קרני פרה אלין תלמידי חכמים דמתופחין דא עם דא באורייתא, ומתנגחין כשורים דא עם דא, בגין דאורייתא דעל פה איהי מסטרא דגבורה דאתקרי אלהי"ם, וביה פתחת אורייתא בראשית ברא אלהי"ם, בגין דא תלמידי חכמים אינון מתנגחין באורייתא כשורים דא עם דא, ובגין דא יהו"ה כגבור יצא (ישעיה מב יג) מסטרא

דגבורה, יריע בתרועה, יצריח בשברים, על איביו יתגבר בתקיעה בההוא

זמנא כל ספירן נטלין מגבורה, ושמא דיו"ד
ה"א וא"ו ה"א, ואפילו מלאכים דלעילא,
וישראל דלתתא.

ולבתר דנטיל נוקמא מנייהו, יתמלא רחמין
על ישראל, וקדם דיהא נטיל נוקמא
מעמלק, לא יתיב בכרסיא, ובההוא זמנא
דנטיל נוקמא מבני עשו, ייתי לפייסא
לאילתא, ואיהי געיי"א ובוכה, הדא הוא
דכתיב (ירמיה לא יד) רחל מבכה על בניה, עד
דאומי לה קודשא בריה הוא לאעברא לון
מעלמא, ויקטול בהון, עד דיצטבע ימא מן
דמהון, ויקטול בהון עד דיתפרנסון מנהון
חיוון ברא תרי עשר שנין, ועופין דשמאי
שבע שנין.

ועוד געיי"א, תלש"א, אזל"א גרי"ש, געיי"א
בתרועה, ויהיב בהון סקילה, הדא הוא
דכתיב (ישעיה לד יא) ונטה עליה קו תהו ואבני
בהו, תלש"א בשברים ת"ל א"ש (ודא
שריפה), ת"ל דא חנק, פגוונא דא א"ש שריפה,
אזל"א גרי"ש בתקיעה, דאיהו פרומחא
לקטלא לון בהרג.

שריש"ת תרועה למתפש לון אסורין בבית
אסורין דמלפא, פמה דאת
אמר (תהלים קמט ה) לאסור מלכיהם בזיקים וכו',
שופ"ר הול"ף, פס"ק, מק"ף, קלא דשופרא
סלקא בתרועה (דף טט ע"א) כרומחא, לעורר
עלייהו קול תרועת מלחמה, ודא שופ"ר
הול"ף, פסק דא שברים דעביד לון פסקות
וקטרין (נ"א וקרטין או וקרעין), ודא מפת חרב והרג
ואבדן, מקף תרועה דא חנק, ודא איהו הולף
וחזק מאד (שמות יט ט), מאד דא מות דאתתקף
עלייהו, פגוונא דמתן תורה.

נוטלות מגבורה, והשם של יו"ד
ה"א וא"ו ה"א, ואפלו המלאכים
שלמעלה, וישראל שלמטה.

ואחר שנוטל מהם נקמה, יתמלא
רחמים על ישראל, ולפני שיהיה
נוטל נקמה מעמלק לא יושב
בכסא, ובאותו זמן שנוטל נקמה
מבני עשו, יבא לפיס את האילת,
והיא גועי"ה ובוכה. זהו שפתיב
רחל מבכה על בניה, עד שנשבע
לה הקדוש ברוך הוא להעבירם
מהעולם, ויהרג בהם עד
שיצטבע הים מדמם, ויהרג בהם
עד שיתפרנסו מהם חיות הבר
שנים עשר שנים, ועופות השמים
שבע שנים.

ועוד געיי"א, תלש"א, אזל"א
גרי"ש, געיי"א בתרועה, ונותן
בהם סקילה, זהו שפתיב ונטה
עליה קו תהו ואבני בהו. תלש"א
בשברים, ת"ל א"ש, (וזה שריפה),
ת"ל זה חנק, כמו זה א"ש שריפה.
אזל"א גרי"ש בתקיעה, שהוא
כמו רמח להרג אותם בהרג.

שריש"ת, תרועה, לתפס אותם
אסורים בבית האסורים של
המלך, כמו שנאמר לאסור
מלכיהם בזקים וכו'. שופ"ר
הול"ף, פס"ק, מק"ף, קול
השופר עולה בתרועה כמו רמח,
לעורר עליהם קול תרועת
מלחמה, וזה שופ"ר הול"ף.
פס"ק זה שברים, שעושה להם
פסקות וקשרים (וקרטין או וקרעין), וזו
מפת חרב והרג ואבדן. מק"ף
תרועה, זה חנק, וזהו הולף וחזק
מאד. מאד, זה מות שהתחזק
עליהם, כמו שמתן תורה.

ועוד אזל"א גרי"ש, השכינה
אומרת לקדוש ברוך הוא, גרש
האמה הזאת ואת בנה, אלו הערב

ועוד אזל"א גרי"ש, שכינתא אמרת לקודשא בריה הוא, גרש האמה

הזאת ואת בנה (בראשית כא י) אלין ערב רב, (ש"א כו יב) דגרושוי מהסתפח בנחלת יהו"ה, גריש לון מן עלמא דין ומעלמא דאתי, דלא יהא לון חולקא עם ישראל, שופ"ר הול"ך, רבי"ע, שניי גרישיין, שלשל"ת, בההוא זמנא נטיל קודשא בריך הוא רמ"ח, דאיהי רמ"ח תיבין דאית בקריאת שמע ושית תיבין דיחודא, וכה (במדבר כה ח) וידקר את שניהם, דכר ונוקבא, דא סמא"ל ונחש, ורבי"ע דיוקנא דומיא דרומ"ח.

רב, שגרושוי מהסתפח בנחלת יהו"ה, גרש אותם מן העולם הזה ומן העולם הבא, שלא יהיה להם חלק עם ישראל. שופ"ר הול"ך, רבי"ע, שניי גרישיין, שלשל"ת, באותו זמן נוטל הקדוש ברוך הוא רמ"ח, שהוא מאתים ארבעים ושמונה תבות שיש בקריאת שמע ושש תבות היחוד, וכה, וידקר את שניהם, זכר ונקבה, זה סמא"ל ונחש, ורבי"ע דמות דומה של רמ"ח. שניי גרישיין, גרש אותם הקדוש ברוך הוא מן השמים והארץ. באותו זמן, שקר הסוס לתשועה וכו', שהקדוש ברוך הוא רודף אחריהם, ונוטל אותם בשלשל"ת על צוארם, ואחר כך הורג אותם ברמח, שהוא רבי"ע. בראשונה גרש אותם ואחר כך רדף אחריהם ותפס אותם, ואחר כך הרג אותם. ורבי"ע ושניי גרישיין ושלשל"ת, הם תקיע"ה שבריי"ם תרוע"ה. שבריי"ם, שבר תשבר מצבותיהם, אלו שנאמר בהם ויבאו בני האלהים להתיצב על יהו"ה, בדין על השכינה וישראל, שנאמר בו ויבא גם השטן בתוכם, זה סמא"ל שבא לקטרג על בני ישראל ולדון את השכינה, וכיון שהוא מבקש דין על השכינה ובניה, פאלו עומדים עליו. תרוע"ה, בה תרועם בשבט ברזל. תקיע"ה והוקע אותם ליהו"ה נגד השמש, ושופ"ר הוא קול, ממנו יוצא קול בתקיעה שברים תרוע"ה. תקיע"ה מן המז, שברים מהלב, כמו שנאמר לב נשבר ונדכה וגומר, זהו זבחי אלהי"ם ונדכה נשברה. הקול בתרוע"ה מכנפי ראה, וכלם נכללו בקנה וראה, ונעשו קול, ובפה דבור.

שניי גרישיין, תריך לון קודשא בריך הוא מן שמיא וארעא, בההוא זמנא שקר הסוס לתשועה וכו' (תהלים לג יז), דקודשא בריך הוא רדיף אבתרייהו, ונטיל לון בשלשל"ת על צואריהון, ולבתר קטיל לון ברומחא דאיהו רבי"ע, בקדמיתא תריך לון, ולבתר רדיף אבתרייהו ותפיס לון, ולבתר קטיל לון. ורבי"ע, ושניי גרישיין, ושלשל"ת, אינון תקיע"ה שבריי"ם תרוע"ה, שבריי"ם שבר (שמות כג כד) תשבר מצבותיהם, אלין דאתמר בהון (איוב א ו) ויבאו בני האלהי"ם להתיצב על יהו"ה, בדינא על שכינתא וישראל, דאתמר ביה ויבא גם השטן בתוכם, דא סמא"ל דאתא לקטרג על בנוי דיש"ר, ולדון לשכינתא, וכיון דהוא בעי דינא על שכינתא ובנוי, פאלו קיימין עליה, תרוע"ה בה (תהלים ב ט) תרועם בשבט ברזל, תקיע"ה והוקע אותם ליהו"ה נגד השמש (במדבר כה ד). ושופ"ר איהו קלא, מניה נפיק קלא בתקיע"ה שברים תרוע"ה, תקיע"ה מן מוחא, שברים מלפא, כמה דאתאמר (תהלים נא יט) לב נשבר ונדכה וגומר, דא איהו זבחי אלהי"ם רוח נשברה, קלא בתרוע"ה מפנפי ריאה, וכלהו אתפלילו בקנה וריאה, ואתעבידו קול, ובפומא דבור.

וְעוֹד נִשְׁמָה רוּחַ וְנִפְשׁ שֶׁל אָדָם,
הֵן תְּקִיעַת תְּרוּעָה שְׁבָרִים. הַנֶּפֶשׁ
בְּלֵב, וְזֶה שְׁבָרִים, כְּמוֹ שְׁנֹאמֵר
לֵב נִשְׁבֵּר וְנִדְכָּה. הַנִּשְׁמָה בְּמִחַ,
וְזוֹ תְקִיעָה. הַרוּחַ בְּכַנְפֵי רֵאָה,
שְׁנוֹשְׁבִים עַל הַלֵּב שֶׁהוּא אֵשׁ
דּוֹלֶקֶת, וְאִם לֹא, הִיא דּוֹלֶקֶת כֹּל
הַגּוּף, וְסוּד הַדְּבָר - כַּנְּפֵי יוֹנָה
נִחְפָּה בְּכֶסֶף וְגוֹמֵר, וְהַרוּחַ כְּלוּלָה
מֵאֵשׁ וּמֵיִם, וּמְשׁוּם זֶה הוּא
תְּרוּעָה, וְעַלֵּיו נֹאמֵר אֲשֶׁרֵי הָעַם
יִדְעֵי תְרוּעָה, מְשׁוּם שֶׁהַנִּשְׁמָה
הִיא נִשְׁמַת חַיִּים, בֵּינָה שְׁנוֹטְלַת
מִחֲכָמָה, נֶפֶשׁ מְלֻכּוֹת תְּבוּנָה, רוּחַ
תְּפָאֲרַת, וְהוּא הַדַּעַת שְׁכוּלָל אֶת
שְׁנֵיהֶם, עַלֵּיו נֹאמֵר וּבַדַּעַת
חֲדָרִים יִמְלְאוּ.

וּמִבְּנֵיהַ הַנְּבִיאִים, וְהֵם נִצַּח וְהוֹד,
וּמִמְלָכוֹת כְּתוּבִים, וְהֵם חֶסֶד
וְגִבּוּרָה תְּפָאֲרַת, תּוֹרָה כּוֹלֵל כְּלָם,
וְהַכֹּל עוֹמֵד עַל עֲמוּד אֶחָד, וְזֶה
צְדִיק יְסוּד עוֹלָם.

כְּבֵד וּטְחוּל זֶה סְמָא"ל וְנַחֲשׁ.
הַכְּבֵד אֵשׁ אֲדָמָה, הַמְּרָה אֵשׁ
יִרְקָה, טְחוּל אֵשׁ שְׁחָרָה, יוֹתֵרֶת
כְּלוּלָה שֶׁל כְּלָם. כְּבֵד וּטְחוּל -
סְמָא"ל וְנַחֲשׁ"ש, כְּבֵד - אֵל אַחֵר,
מְרָה - סֵם הַמּוֹת שְׁלוֹ, טְחוּל -
נַחֲשׁ הַנִּקְבָּה שְׁלוֹ, חֵלֶב טְמָא,
וּמְרָה הִיא חֲרָבוֹ שֶׁל מְלֶאֶךְ הַמּוֹת,
כְּמוֹ שְׁנֹאמֵר וְאַחֲרִיתָהּ מְרָה
כִּלְעֵנָה חֲדָה כְּחָרֵב פִּיּוֹת. וּבַתּוֹרָה
שֶׁהִיא סֵם חַיִּים, אִם הַנִּשְׁמָה
טְמָאָה, נִעְבֵּר מִן הָעוֹלָם. (כְּבֵד וּטְחוּל
זֶה סְמָא"ל וְנַחֲשׁ שֶׁהֵם אֵל אַחֵר) וְכְּבֵד
שֶׁהוּא אֵל אַחֵר בְּתְרוּעָה שֶׁהוּא
רוּחַ, נִעְבֵּר מִן הָעוֹלָם, טְחוּל
שֶׁהוּא נַחֲשׁ בְּשְׁבָרִים שֶׁהוּא נֶפֶשׁ,
נִעְבֵּר מִן הָעוֹלָם, מְרָה שֶׁהוּא סֵם
הַמּוֹת בְּתְקִיעָה, נִעְבֵּרֶת מִן
הָעוֹלָם.

אֲשֶׁרֵי הוּא מִי שְׁכוּלָל לְשִׁמָּה וְרוּחַ
עִם הַנֶּפֶשׁ בְּקוּל שֶׁל הַתּוֹרָה,
שֶׁבַתּוֹרָה הַתְּחִינָה, שְׁכַל מִי שְׁאִינוֹ

וְעוֹד נִשְׁמָתָא וְרוּחָא וְנִפְשָׁא דְבַר נֶשׁ, אֵינוֹן
תְּקִיעָה תְּרוּעָה שְׁבָרִים, נִפְשָׁא בְּלֵבָא וְדָא
שְׁבָרִים, כְּמָה דָּאֵת אָמַר לֵב נִשְׁבֵּר וְנִדְכָּה,
נִשְׁמָתָא בְּמוּחָא וְדָא תְקִיעָה, רוּחָא בְּכַנְפֵי
רֵיָאָה, דְנָשִׁיב עַל לְבָא דְאִיהוּ נוֹר דְלִיק, וְאִם
לֹאוּ הָוָה דְלִיק כָּל גּוּפָא, וְרִזָּא דְמְלָה כַּנְּפֵי
יוֹנָה נִחְפָּה בְּכֶסֶף וְגוֹמֵר (שם סח יד), וְרוּחָא כְּלוּלָה
מֵאֲשָׁא וּמֵיָא, וּבְגִין דָּא אִיהוּ תְרוּעָה, וְעַלֵּיהּ
אֲתָמַר (שם פט טז) אֲשֶׁרֵי הָעַם יִדְעֵי תְרוּעָה, בְּגִין
דְנִשְׁמָתָא אִיהִי נִשְׁמַת חַיִּים, בֵּינָה דְנִטְלָה
מִחֲכָמָה, נֶפֶשׁ מְלֻכּוֹת תְּבוּנָה, רוּחַ תְּפָאֲרַת,
וְאִיהוּ דַּעַת כְּלוּלָה תְרוּוִיָהוּ, עַלֵּיהּ אֲתָמַר (משלי
כד ד) וּבַדַּעַת חֲדָרִים יִמְלְאוּ.

וּמִבְּנֵיהַ נְבִיאִים, וְאֵינוֹן נִצַּח וְהוֹד, וּמִמְלָכוֹת
כְּתוּבִים וְאֵינוֹן חֶסֶד וְגִבּוּרָה, תְּפָאֲרַת
תּוֹרָה כְּלוּלָה כְּלָהוּ, וְכֹלָא עַל עֲמוּדָא חַד קִיָּמָא
וְדָא (משלי י כה) צְדִיק יְסוּד עוֹלָם.

כְּבֵד וּטְחוּל דָּא סְמָא"ל וְנַחֲשׁ"ש, כְּבֵד אֲשָׁא
סוּמְקָא, מְרָה אֲשָׁא יְרוּקָא, טְחוּל אֲשָׁא
אוּכְמָא, יוֹתֵרֶת כְּלוּלָה דְכֻלְהוּ, כְּבֵד וּטְחוּל
סְמָא"ל וְנַחֲשׁ"ש, כְּבֵד אֵל אַחֵר, מְרָה סֵם מוֹת
דִּילֵיהּ, טְחוּל נַחֲשׁ נוּקְבָא דִּילֵיהּ, חֵלֶב טְמָא,
וּמְרָה אִיהוּ חֲרָבָא דְמְלֶאֶךְ הַמּוֹת, כְּמָה דָּאֵת
אָמַר (שם סה ד) וְאַחֲרִיתָהּ מְרָה כִּלְעֵנָה חֲדָה כְּחָרֵב
פִּיּוֹת, וּבְאוּרִיָּתָא דְאִיהִי סֵם חַיִּים אִי נִשְׁמָתָא
טְמָא אֲתַעְבְּרָא מִן עֲלְמָא, (כְּבֵד וּטְחוּל דָּא סְמָא"ל
וְנַחֲשׁ"ש, דְאֵינְהוּ אֵל אַחֵר), וְכְּבֵד דְהוּא אֵל אַחֵר
בְּתְרוּעָה דְאִיהוּ רוּחָא מְתַעְבְּרָא מִן עֲלְמָא,
טְחוּל דְהוּא נַחֲשׁ בְּשְׁבָרִים דְאִיהוּ נֶפֶשׁ
מְתַעְבְּרָא מִן עֲלְמָא, מְרָה דְהוּא סֵם הַמּוֹת
בְּתְקִיעָה מְתַעְבְּרָא מִן עֲלְמָא.

וּבָאָה אִיהוּ דְכְּלוּלָה נִשְׁמָתָא וְרוּחָא עִם
נִפְשָׁא בְּקֹלָא דְאוּרִיָּתָא, דְבְאוּרִיָּתָא

אֶתְתַקְפוּן, דְּכָל מָאן דְּלָא אֶתְעַסַּק בְּאוּרִייתָא
 חֲלִישׁ נִשְׁמַתִּיה רַוְחִיה וְנִפְשִׁיה עֵילָא וְתַתָּא,
 וְיוֹתֵרַת הַפְּבֵד אִיהוּ זִוְנָה, שְׁיִוְרִין אִיהוּ לְכָל
 אֱלֹהִים אַחֲרִים מִתְתַקְפָּא, וְאַמַּאי אֶתְקִרִיאַת
 יוֹתֵרַת הַפְּבֵד, אֶלָּא בְּתַר דְּעֵבִיד נְאוּפָא עִם
 פְּלָהוּ, יְהִיבַת שְׁיִוְרִין לְבַעְלָהּ, וְעֵלָה אֶתְמַר (שם
 ד כו) פִּי בְּעַד אִשָּׁה זִוְנָה עַד כְּפַר לָחֵם, דְּאִיהִי
 אֶתְחַמְמַת מִפְּבֵד, וְטָחוּל (דף מט ע"ב) אִיהוּ
 שְׁחוּק הַפְּסִיל, וְעֵלָה אֶתְמַר אִם רְאִיתָ רִשְׁעָ
 שְׁהִשְׁעָה מִשְׁחָקָת לֹו אַל תִּתְגַּרְה בּוֹ, בְּגִין
 דְּאִיהוּ שְׂאוּל תַּחְתִּית, דְּאֶתְמַר בֵּיה צַדִּיק מִמְּנוּ
 בּוֹלַע, אֲבָל צַדִּיק גָּמוּר אֵינּוּ בּוֹלַע, כְּבֵד פּוֹעֵס
 וְקָטִיל.

עוֹסֵק בַּתּוֹרָה מִחֲלִישׁ נִשְׁמַתּוּ,
 רוּחוֹ וְנַפְשׁוֹ מַעֲלָה וּמַטָּה, וְיוֹתֵרַת
 הַפְּבֵד הִיא זִוְנָה, שְׁיִוְרִים הִיא,
 לְכָל אֱלֹהִים אַחֲרִים מִחֻזָּקָת,
 וְלָמָּה נִקְרְאָת יוֹתֵרַת הַפְּבֵד? אֶלָּא
 אַחַר שְׁעוֹשָׁה נְאוּפָא עִם כָּלֵם,
 נוֹתְנַת שְׁיִוְרִים לְבַעְלָהּ, וְעֵלָה
 נְאָמַר כִּי כְּעַד אִשָּׁה זִוְנָה עַד כְּפַר
 לָחֵם, שְׁהִיא מִתְחַמְמַת מִפְּבֵד,
 וְטָחוּל הוּא שְׁחוּק הַפְּסִיל, וְעֵלָה
 נְאָמַר אִם רְאִיתָ רִשְׁעָ שְׁהִשְׁעָה
 מִשְׁחָקָת לֹו, אַל תִּתְגַּרְה בּוֹ, מִשּׁוּם
 שְׁהוּא שְׂאוּל תַּחְתִּית, שְׁנְאָמַר בּוֹ
 צַדִּיק מִמְּנוּ בּוֹלַע, אֲבָל צַדִּיק
 גָּמוּר אֵינּוּ בּוֹלַע, הַפְּבֵד פּוֹעֵס
 וְהוֹרֵג.

רַב מִבֵּין, לֵב יוֹדֵעַ, לֵב רוֹאֶה,
 הַלֵּב הוּא שְׁכִינָה, שְׁלֵא נוֹטֵלַת
 אֶלָּא דָם צַח, שְׁהִיא קָרְבָּן שֶׁל
 תְּפִלָּה נִקְיָה בְּלֵי חַטָּאִים וּבְלֵי
 פְּסִלַת, וּמִקְרִיבָה לְבַעְלָהּ אֶת
 הַזֶּבֶחַ שְׁבַכְלָהּ.

אֲבָרַי יוֹתֵרַת הַפְּבֵד לֹא נוֹתְנַת
 לְבַעְלָהּ אֶלָּא שְׁיִוְרִים וּפְסִלַת, וּמִי
 הוּא בַעְלָהּ? (טָחוּל) (פְּבֵד) אֶל אַחַר,
 וּמִהִשְׁיִוְרִים הִלְלוּ שְׁנוֹטֵל מִמְּנָה,
 נַעֲשֶׂה דָם טָחוּל חֲשׂוֹף וְשָׁחַר,
 הוּא הַנְּחַשׁ הַרְמַאי שְׁפִתָּהּ אֶת
 חֲוָה, שְׁהִיא הַלֵּב, וְגֵרַם לָהּ מוֹת.
 וְחָרִי שְׁנֵי בְּתֵי הַלֵּב הֵם, אֶת מִי
 מֵהֵם הוּא פִתְּהּ? אֶלָּא אוֹתוֹ שֶׁל
 שְׂמַאל, שְׁנְאָמַר בּוֹ לֵב כְּסִיל
 לְשְׂמַאלוֹ, וְעֵלָה נְאָמַר וּמוֹצֵא אֲנִי
 מִרַמְּנוֹת אֶת הָאִשָּׁה. לֵב חֲכָם
 לִימִינוֹ, זֹו אֶשֶׁת חֵיל עֲטֵרַת
 בַּעְלָהּ, עֵלָה נְאָמַר מִצָּא אִשָּׁה
 מִצָּא טוֹב, שְׁהִיא יֵצֵר הַטוֹב מִזְלוֹ
 שֶׁל אָדָם, עֵלָה נְאָמַר לְהַנִּיחַ
 בְּרֻכָּה אֶל בֵּיתְךָ, בְּרַכַּת יְהוָה הִיא
 תַעֲשִׂיר, עֵלָה נְאָמַר רְאֵה חַיִּים
 עִם אִשָּׁה אֲשֶׁר אֶהְבֵּת.

הִיא בְּדִיוֹקָן הַשְּׁכִינָה הַתַּחְתּוֹנָה

רַב מִבֵּין, לֵב יוֹדֵעַ, לֵב רוֹאֶה, לֵב אִיהוּ
 שְׁכִינְתָא, דְּלָא נְטִילָא אֶלָּא דְמָא צַח,
 דְּאִיהִי קָרְבָּנָא דְצִלוֹתָא נִקְיָה בְּלָא חוּבִין וּבְלָא
 פְּסוּלַת, וּקְרִיבַת לְגַבֵּי בַעְלָהּ שׁוּפְרָא דְכָלָא.
 אֲבָרַי יוֹתֵרַת הַפְּבֵד לֹא יְהִיבַת לְבַעְלָהּ אֶלָּא
 שְׁיִוְרִין וּפְסוּלַת, וּמַאי נִיהוּ בַעְלָהּ (טָחוּל)
 (ס"א כְּבֵד) אֶל אַחַר, וּמַאֲלִין שְׁיִוְרִין דְּנָטִיל מִנָּה
 אֶתְעֵבִיד דָּם טָחוּל חֲשׂוֹף וְאוּכְמָא, הוּא נְחַשׁ
 רְמַאי דְפִתֵּי לַחְוָה דְּאִיהִי לְבָא, וְגֵרַם לָהּ מוֹתָא.
 וְהָא תְּרֵי בְּתֵי לְבָא אֵינּוּן לְמָאן פִּתֵּי מִנֵּייהוּ,
 אֶלָּא הֵהוּא דְשְׂמַאלָא דְאֶתְמַר בָּהּ (קֹהֶלֶת
 י ב) לֵב כְּסִיל לְשְׂמַאלוֹ, וְעֵלָה אֶתְמַר (שם ז
 כו) וּמוֹצֵא אֲנִי מִרַמְּנוֹת אֶת הָאִשָּׁה, לֵב חֲכָם
 לִימִינוֹ דָּא אֶשֶׁת חֵיל עֲטֵרַת בַּעְלָהּ, עֵלָה
 אֶתְמַר (משלי יח כב) מִצָּא אִשָּׁה מִצָּא טוֹב, דְּאִיהִי
 יֵצֵר הַטוֹב מִזְלִיהָ דְבֵר נֶשׁ, עֵלָה אֶתְמַר (יחזקאל
 מד ל) לְהַנִּיחַ בְּרֻכָּה אֶל בֵּיתְךָ, בְּרַכַּת יְהוָה הִיא
 תַעֲשִׂיר, וְעֵלָה אֶתְמַר (קֹהֶלֶת ט ט) רְאֵה חַיִּים עִם
 אִשָּׁה אֲשֶׁר אֶהְבֵּת.

אִיהִי בְּדִיוֹקָנָא דְשְׁכִינְתָא תַתָּא פְּלִילָא מַעֲשָׂר, וְרוּחָא

דְּנָשִׁיב בְּהַ תְּפַאֲרַת יִשְׂרָאֵל אִיהִי בְּכַנְפֵי רִיאָה,
וְדָא אִיהוּ וְתוֹרָה אֹר, דְּנִהִיר בְּהַ דָּא שְׂכִינְתָּא
עֲלָאָה נְשֻׁמַּת חַיִּים, דְּנִחְתָּא מִן מוֹחָא לְאַנְהָרָא
לוֹן בְּלַבָּא.

מאי נ"ר נפשא רוחא, דנפשא איהי פתילה
(נ"א על שם דאיהי שותפא דגופא), רוחא דא
זיתא, נשמתא נר יהו"ה נשמת אדם (משלי ב
כו). אדם דאיהי אור נר, נהיר ביה אוריותא דבכתב, ונשמתא
דאיהי נר נהיר בה מצוה, ובזמנא דלא נהירין בה אור ונר אתמר
בנשמתא אל תראוני שאני שחרחרת (שיר א ו), ואתמר
באדם (ישעיה נג) אלביש שמים קדרות), ומאי נ"ר נפשא
רוחא, נ' נפשא ר' רוחא, לקבל תלת קטרין
אלין, אינון תלת גוונים, אשא אוכמא חוורא
ותכלתא, מאן דנטיר נר יהו"ה נשמת אדם
באורייתא, בפקודין דעשה ולא תעשה, לא
שליט עליה נורא דגיהנם, ודא איהו כבד
ומרה וטחול, כבד אשא סומקא, מרה אשא
ירוקא, טחול אשא אוכמא, יותרת הכבד
פללא דכלהו, תכלת חשוף.

ותבדת דציצית מצוה, ותכלת לית בסטרא
אתרא, בגין דאיהו דומה לכרסיא
יקירא, גוונים דשרגא אינון לבושין לנר יהו"ה
נשמת אדם, גוון אוכם דאיהו טחול, פד
מתלבשת תמן נפשא בחובין, איהי אמרת (שיר
א ו) אל תראוני שאני שחרחרת, שחרחרת
בקדרותא דבני, בדוחקא דלהון בעניותא
דלהון, קדרותא וליצנותא ועניותא מטחול
נפקא, פד נשמתא אסירא בה בגלותא, ודא
איהו (משלי ל כג) ושפחה פי תירש גבירתה,
ובההוא זמנא טחול שוחק, ולזמנא דייתי
מלכא משיחא לנטלא נוקמא מטחול דאיהי
שפחה, (תהלים ב ד) יושב בשמים ישחק, ישחק
איהו באבודא דלהון, כמה דאת אמר (משלי יא
ו) ובאבד רשעים רנה.

פלולה מעשר, והיא נר מצוה,
והרוח שנושבת בה תפארת
ישראל, היא בכנפי ראה, וזהו
ותורה אור, שמאירה בה, זו
השכינה העליונה נשמת חיים,
שיורדת מן המעל להאיר אותם
בלב.

מה זה נ"ר? נפש רוח. שהנפש
היא פתילה, (על שם שהיא שתפה בגוף)
והרוח זה הזית. הנשמה, נר
יהו"ה נשמת אדם. (אדם שהוא אור
נר, מאירה בו תורה שבכתב, והנשמה שהיא נר,
מאירה בה מצוה, ובזמן שאין מאירים בה אור
ונר, נאמר בנשמה אל תראני שאני שחרחרת,
ונאמר באדם אלביש שמים קדרות). ומה זה
נ"ר? נפש רוח, נ' נפש, ר' רוח,
כנגד שלשת הקשרים הללו הם
שלשה גוונים, אש שחורה, לבנה
ותכלת. מי ששומר את נר יהו"ה
נשמת אדם בתורה, במצוות
עשה ולא תעשה, לא שולטת
עליו אש הגיהנם, וזהו כבד ומרה
וטחול. הכבד אש אדמה, המרה
אש ירקה, טחול אש שחורה,
יותרת הכבד הפלל של פלם,
תכלת חשוכה.

ותבדת של ציצית - מצוה,
ותכלת, אין בצד האחר, משום
שהיא דומה לפסא הנכבד, צבעי
הנר הם לבושים לנר יהו"ה
נשמת אדם. צבע שחר, שהוא
טחול, כשמתלבשת שם הנפש
בחטאים, היא אומרת אל תראני
שאני שחרחרת, שחרחרת
בקדרות של בני, בדיחוק שלהם,
בעני שלהם. קדרות וליצנות
ועניות יוצאים מטחול, כשנשמה
אסורה בה בגלות, וזהו ושפחה
פי תירש גבירתה, ובאותו זמן
טחול שוחק, ולעתיד שיבא
המלך המשיח לטל נקמה
מהטחול, שהיא שפחה, יושב
בשמים ישחק, הוא ישחק באבדן
שלהם, כמו שנאמר ובאבד
רשעים רנה.

רנ"ה הוא הנ"ר, איהו נה"ר יוצא מעדן, ומאי ניהו מצות עשה ומצות לא תעשה פחושפון נה"ר, נוי"ן ה"א רי"ש, ואיהי הנר המאיר לאדם, ועל זה, באבד רשעים רנ"ה, ובאותו זמן הטחול ששוחק נאבד, ואז יתקיים אז ימלא שחוק פינו ולשוננו רנה ודאי, ואז לא יכבה בלילה נרה, בגלל שטעמה כי טוב סחרה, ובאותו זמן מתתקנת ירושלים שהיא הלב, הלב הוא לה"ב המזבח, יכפ"ה בחשבון הלב, לה"ב הלב, לא יכבה בגלות שהוא לילה, ונכנית על ידי הקדוש ברוך הוא, כמו שנאמר בונה ירושלים יהו"ה. (מי ששומר נר יהו"ה נשמת אדם במצות עשה ולא תעשה, לא שולטת עליו אש הגיהנם, שהוא כבד מרה וטחול).

ועוד, מרה טחול וכבד, הן גלות לגשמה ורוח ונפש, שהיא שכינה, כשגלתה בכבד, נאמר באיברים, שהן העם הקדוש, החיל שלה, תכבד העבודה על האנשים. כשגולה במרה נאמר בה וימררו את חיייהם. כשגולה בטחול נאמר בה ולא שמעו אל משה מקצור רוח, (שהיה בבטנה, ומעבודה קשה שהיתה בטחול), והיו צועקים לקדוש ברוך הוא ממנה, זהו שפתוב מבטן שאול שועתי שמעת קולי, ונאמר בהם ותעל שועתם אל האלהים מן העבודה. והנשמה בגלות האחרונה נאמר בה ותגל מרגלותיו ותשכב, שוכבת לעפר. אוי לאדם שנשמתו יורדת תחת רגליו, שבאותו זמן נאמר במזלו נפלה לא תוסיף קום, ואין לו עליו והתעלות אלא ביד הקדוש ברוך הוא, שהולך השם הקדוש לימין ואוקים אותה.

רנ"ה איהו הנ"ר, איהו נה"ר יוצא מעדן, ומאי ניהו מצות עשה ומצות לא תעשה פחושפון נה"ר, נוי"ן ה"א רי"ש, ואיהי הנר המאיר לאדם, ועל דא באבד רשעים רנ"ה, ובההוא זמנא הטחול דשוחק אתאביד, ואז יתקיים (תהלים קכו ב) אז ימלא שחוק פינו ולשוננו רנה ודאי, ואז (משלי לא יח) לא יכבה בלילה נרה, פגין (שם) דטעמה כי טוב סחרה, ובההיא זמנא מתתקנא ירושלים דאיהי לבא, לבא איהו לה"ב המזבח, יכפ"ה בחושפון הלב, לה"ב הלב, לא יכבה בגלות דאיהי לילה, ואתבניאת על ידא דקודשא בריך הוא, כמה דאתאמר (תהלים קמו ב) בונה ירושלים יהו"ה, (מאן דנטיר נר יהו"ה נשמת אדם בפקודין דעשה ולא תעשה, לא שליט עליה נורא דגיהנם, דאיהו כבד מרה טחול).

ועוד מרה טחול כבד, אינון גלותא לנשמתא ורוחא ונפשא, דאיהי שכינתא פד גלת בכבד, אתמר באברים דאינון עמא קדישא חילהא דילה, תכבד העבודה על האנשים (שמות ה ט), פד גלת במרה אתמר בה (שם א יד) וימררו את חיייהם, פד גלת בטחול אתמר בה (שם ו ט) ולא שמעו אל משה מקצור רוח (דיתהו בבטנה, ומעבודה קשה דתהו בטחול), והו צווחין לקודשא בריך הוא מנה, הדא הוא דכתיב (יונה ב ג) מבטן שאול שועתי שמעת קולי, ואתמר בהון (שמות ב כג) ותעל שועתם אל האלהים מן העבודה, ונשמתא בגלותא בתראה (דף נ ע"א) אתמר בה (רות ג ז) ותגל מרגלותיו ותשכב, שכיבת לעפרא, ווי ליה לבר נש דנשמתיה נחיתת תחות רגלוי, דבההוא זמנא אתמר במזליה (עמוס ה ב) נפלה לא תוסיף קום, ולית ליה עלוי וסלוק אלא בידא דקודשא בריך הוא, דאזיל שמא קדישא לימינא ואוקים לה.

וְסוּד הַדָּבָר - לִינֵי הַלְיָלָה וְהִיָּה
בְּבִקְרָא אִם יִגְאָלְךָ טוֹב יִגְאָל, טוֹב
שֶׁהוּא הַבְּרִית, יִגְאָל, וְאִם לֹא
יִחַפֵּץ לְגְאָלְךָ וְיִגְאָלְתִּיךָ אֲנֹכִי, חֵי
יְהוּ"ה שְׂכָבִי עַד הַבִּקְרָא, אֲנֹכִי
שֶׁהִיא הָאֵם הַעֲלִיּוֹנָה, אֲנֹכִי שֶׁל
יְצִיאַת מִצְרַיִם, חֵי יְהוּ"ה שְׂכָבִי
עַד הַבִּקְרָא שֶׁהוּא יְמִין, שָׂבוּ כַּח
הַתּוֹרָה שֶׁבְּכַתָּב שֶׁהִיא הַעֲמוּד
הָאֲמֻצָּעִי, שְׂמִימִין נִתְּנָה תּוֹרָה
שֶׁבְּכַתָּב, וּמִשְׁמָאל נִתְּנָה תּוֹרָה
שֶׁבְּעַל פֶּה, שֶׁהִיא נִקְבָּא.

וּמְשׁוּם זֶה, טוֹב צְדִיק ח"י
הַעוֹלָמִים הוּא מְצַד הַשְּׂמָאל,
שֶׁהוּא גְבוּר הַכּוֹבֵשׁ אֶת יְצִרוֹ,
שֶׁהוּא סְמָא"ל, וּמְשׁוּם זֶה שְׂמָאל
דוֹחֵה וּבִימִין יְקוּם, שְׂמִי שְׂנוּפֵל
לֹא צְרִיךְ לְהִקָּים אֲלֵא בְּיַד יְמִין,
וּמְשׁוּם זֶה חֵי יְהוּ"ה שְׂכָבִי עַד
הַבִּקְרָא.

וְהַשְּׂמָאל הִיא רֹאשׁ הַשְּׂנָה, וְיְמִין
פְּסַח, וְכוּ הִתְּהָ שְׂבוּעָה בִּי"ד
יָמִים, וְזֶהוּ כִּי יָד עַל פֶּסַח י"ה, וְעַל
אוֹתוֹ זְמַן הִיא אוֹמְרַת אֵל תְּרַאֲנִי
שְׂאֲנִי שְׂחַרְחַרְתִּי, וְאֵל תְּרַאֲנִי מְצַד
הַשְּׂמָאל שֶׁל יִצְחָק שְׂאֲנִי בּוֹ
בְּקִדְרוֹת, זֶהוּ שְׂכַתּוֹב וְתַכְהִינַן
עֵינָיו מְרָאוֹת, מְרָאוֹת וְדָאִי
בְּגְאָלָה, שֶׁהִיא אוֹר מְרָאוֹת שֶׁל
נְבוֹאָה, שְׂנַאֲמַר בְּהֵם נִפְתָּחוּ
הַשָּׁמַיִם וְאָרְאָה מְרָאוֹת אֱלֹהִי"ם,
וְזֶהוּ וְתַכְהִינַן עֵינָיו מְרָאוֹת, מְצַד
הַשְּׂמָאל, וְנַאֲמַר בְּאוֹתוֹ זְמַן
בְּקִדּוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אֲלִבֵּישׁ שְׂמִים
קִדְרוֹת.

גַּר הוּא ה', חֲמִשָּׁה גּוֹנִים מְאִירִים
בּוֹ, וְהֵם: לְבָן, אֲדָם, יָרֹק, וְשַׁחַר
וְתַכְלֵת. ו' אוֹר הַגֵּר מִבְּפָנִים,
סְמָא"ל חֲשֵׁךְ, נְחֹשׁ קִדְרוֹת,
וְעַלֵּיהָ נַאֲמַר אֲלִבֵּישׁ שְׂמִים
קִדְרוֹת, הַנִּקְבָּה שְׁלוֹ, וְשַׁק אֲשִׁים
כְּסוּתָם, אוֹי לְנִשְׁמָה כְּשֶׁמֶתְלַבֶּשֶׁת

וְשַׁק אֲשִׁים כְּסוּתָם, וְוִי

וְרָזָא דְמַלְהָ לִינֵי הַלְיָלָה וְהִיָּה בְּבִקְרָא אִם
יִגְאָלְךָ טוֹב יִגְאָל (רוֹת ג יג), טוֹב דְּאִיהוּ
בְּרִית יִגְאָל, וְאִם לֹא יִחַפֵּץ לְגְאָלְךָ וְיִגְאָלְתִּיךָ
אֲנֹכִי, חֵי יְהוּ"ה שְׂכָבִי עַד הַבִּקְרָא, אֲנֹכִי דְּאִיהִי
אִימָא עֲלָאָה, אֲנֹכִי דִּיְצִיאַת מִצְרַיִם, חֵי יְהוּ"ה
שְׂכָבִי עַד הַבִּקְרָא דְּאִיהִי יְמִינָא, דְּבִיהַ תּוֹקְפָא
דְּאוּרִייתָא דְּבְכַתָּב דְּאִיהִי עֲמוּדָא דְּאֲמֻצָּעִיתָא,
דְּמִימִינָא אֲתִייהִיבַת אוּרִייתָא דְּבְכַתָּב,
וּמִשְׁמָאלָא אֲתִייהִיבַת אוּרִייתָא דְּעַל פֶּה דְּאִיהִי
נּוֹקְבָא.

וּבְגִין דָּא טוֹב צְדִיק ח"י עַלְמִין אִיהוּ מְסֻטְרָא
דְּשְׂמָאלָא, דְּאִיהוּ גְבוּר הַכּוֹבֵשׁ אֶת
יְצִרוֹ, דְּאִיהוּ סְמָא"ל, וּבְגִין דָּא שְׂמָאל דוֹחֵה,
וּבִימִינָא יְקוּם, דְּמָאן דְּנִפְיֵל לָא צְרִיךְ לְאִקְמָא
אֲלֵא בְּיַד יְמִינָא, וּבְגִין דָּא חֵי יְהוּ"ה שְׂכָבִי
עַד הַבִּקְרָא.

וְשְׂמָאלָא אִיהִי רֹאשׁ הַשְּׂנָה, וְיְמִינָא פְּסַח,
וְבִיהַ הִיָּה אוֹמְרָה בִּי"ד יוֹמִין, וְדָא
אִיהוּ כִּי יָד עַל פֶּסַח י"ה (שְׁמוֹת יז טז), וְעַל הַהוּא
זְמַנָּא אִיהִי אֹמְרַת (שִׁיר א ו) אֵל תְּרַאֲנִי שְׂאֲנִי
שְׂחַרְחַרְתִּי, אֵל תְּרַאֲנִי מְסֻטְרָא דְּשְׂמָאלָא
דִּיִצְחָק, דְּאֲנָא בְּקִדְרוֹתָא בִּיהַ, הַדָּא הוּא
דְּכַתִּיב (בְּרַאשִׁית כו א) וְתַכְהִינַן עֵינָיו מְרָאוֹת,
מְרָאוֹת וְדָאִי בְּפוּרְקָנָא, דְּאִיהִי אוֹר מְרָאוֹת
דְּנְבוֹאָה, דְּאֲתַמַּר בְּהוּן (יִחְזַקְאֵל א א) נִפְתָּחוּ
הַשָּׁמַיִם וְאָרְאָה מְרָאוֹת אֱלֹהִי"ם, וְדָא אִיהוּ
וְתַכְהִינַן עֵינָיו מְרָאוֹת מְסֻטְרָא דְּשְׂמָאלָא,
וְאֲתַמַּר בְּהוּא זְמַנָּא בְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
אֲלִבֵּישׁ שְׂמִים קִדְרוֹת (ישַׁעִיָּהוּ ג א).

גַּר אִיהִי ה', חֲמִשׁ גּוֹנִין נְהִירִין בְּהַ, וְאִינוּן
חַוּוּר סוּמַק יְרוֹק וְאוּכֵם וְתַכְלֵת, ו' אוֹר
הַגֵּר מְלִגָּאוּ, סְמָא"ל חֲשֵׁךְ, נְחֹשׁ קִדְרוֹת, וְעַלֵּיהָ
אֲתַמַּר אֲלִבֵּישׁ שְׂמִים קִדְרוֹת נּוֹקְבָא דִּילֵיהַ,

גודל השכר והזכות בהוראת אצבע

הגר"א במשלי (יב, יד), מבאר גודל הזכות שיש למזכי הרבים ומוכיח את חבירו, אם שמע, מקבל שכר על כל מה שיעשה לדורות, וגם אם לא שמע, אז מקבל כל חלקו הטוב, וזה שלא שמע לוקח ממנו את חלק הגיהנום שלו.

הידעת? ברגע אחת אתה יכול לזכות לעולמות נצח! "עין לא ראתה.."
 - עתה הכול בידך - אתה יכול לחלק ס' "ערכה של שעה", שמעודד ומעורר ללמוד זה"ק בכל יום. וכל הלומד שעה זזה"ק בשבת עולה לו למאה מיליון שנה תורה, ואם תכפיל בכל שבתות השנה ויו"ט, לכל ימי חייו, תגיע ל' 640 מיליארד שנה תורה. ואם בזכותך יתארגן שיעור לעשר יהודים, תגיע ל' 6 טריליון ו' 400 מיליארד שנה תורה. ובזה"ק (פ' ויצא קס"א). כתוב: שכל מה שנותנים משמים הוא באלף, ועוד כידוע כל עשרה ביה שכינה שריה, אתה מכפיל כל מנין יהודים באלף. תגיע ל' 6 זיליון ו' 400 טריליון שנה תורה. - ומי יוכל לחשב את גודל השכר הנצחי שיש לך מכך בוודאות!!!

החפץ חיים והחזון איש זי"ע

במכתבי מרן החפץ חיים זצ"ל (דף יד אות ג'), שספר בנו הר' אריה ליב על אביו, שהחזיק מאד בחכמת הקבלה באמרו כי הוא אחד מחלקי תורה היותר נעלים, ומרגלא בפומיה תמיד כי בלי סתרי תורה מגששים אנו באפלה, ובס' "מאיר עיני ישראל" (כ"ג ע' תקנ"ו), שרבי שלמה ספר לו על רבו החפץ חיים, שכל שבת קודש למד את הזהר של הפרשה, גם היה אומר לאחרים שילמדו הזהר של הפרשה, אפילו בחורים. והיה אומר שרבו כמדרש. (אור הזהר דף 82). ובספר מעשה איש (חלק ג' ע' צ"ח): שמרן החזון איש זצ"ל אמר להג' ר' שמריהו גריינימן זצ"ל, שאין ספר מוסר כל כך טוב כמו ספר הזהר. (מפעל הזהר העולמי - 0548436784)

ב) הִיָּה אוֹכֵל חֲלִין בְּטֶהְרָה

רבינו הגדול יוסף חיים זכר צדיק לברכה הִיָּה עוֹבֵד אֶת בּוֹרְאוֹ בְּקִדְשָׁה גְדוּלָּה שֶׁבְּקִדְשׁוֹת וּבְטֶהְרָה גְדוּלָּה שֶׁבְּטֶהְרוֹת, וּגְדֹל קִדְשָׁתוֹ וְטֶהְרָתוֹ הוּא דָּבַר שֶׁהִיָּה לְפָלֵא וּלְמוֹפֵת שֶׁלֹּא נִרְאָה וְלֹא נִשְׁמַע בְּכָל הָאָרֶץ לֹא בְּדוֹרוֹ וְלֹא בְּדוֹרוֹת הַקּוֹדְמִים לוֹ, שֶׁהִיָּה אוֹכֵל חֲלִין בְּטֶהְרָה כְּמוֹ בְּזֶמַן חֲכָמֵי הַתְּלֻמוֹד, וּפְרִישׁוֹתוֹ וְסוּגוּפֵיּוֹ הָיוּ לְהַפְלִיא שֶׁכָּל יָמָיו הִיָּה שְׂרוּי בְּתַעֲנוּיֹת וְסוּגוּפִים שׁוֹנִים לְטֶהַר אֶת חֲמָרוֹ מִכָּל וְכָל.

— לימוד היומי - טז אלול —

ג) יְדוּעַ שְׁעֵשָׂה גַם אֶת תְּקוּן הַקְּנָה שֶׁהוּא תַעֲנִית שֶׁל שֵׁשׁ שָׁנִים רְצוּפוֹת יוֹם אַחַר יוֹם

וְכֵמוֹ שֶׁיְדוּעַ שְׁעֵשָׂה גַם אֶת תְּקוּן הַקְּנָה שֶׁהוּא תַעֲנִית שֶׁל שֵׁשׁ שָׁנִים רְצוּפוֹת יוֹם אַחַר יוֹם, וְגַם אַחַר כֵּן הִיָּה מִמְשִׁיךְ כָּל יָמָיו בְּפְרִישׁוֹתוֹ וּקְדֻשָׁתוֹ (וּמוֹבָא כָּל זֶה בְּהַקְדָּמַת סִפְרוֹ שֶׁל רַבֵּינוּ "דַּעַת וְתַבּוּנָה" מִתְּלֻמִּידוֹ הַקְּרוֹב אֵלָיו רַבִּי בֶן צִיּוֹן מְרַדְכֵי חַז"ן זְכָר צָדִיק לְבָרְכָה"). וְהִיָּה פְרוּשׁ לְגַמְרֵי מִכָּל עֲנִינֵי וְתַעֲנוּגֵי עוֹלָם הַזֶּה, וְכָל זֶה

גלוי אליהו הנביא

נג] ועין מה שכתב שם עוד רבי בן ציון חזן זכר צדיק לברכה, שמפיון שרבינו היה אוכל חלין בטְהֶרָה, לכן כל המְשֻׁרְתוֹת שֶׁבְּבֵיתוֹ הָיוּ אוֹ יְלִדוֹת קְטָנוֹת שֶׁלֹּא הִגִּיעוּ לְפָרְקָן, או זְקוּנוֹת וְכוּ', וְכָל זֶה כִּדֵּי לְאָכַל בְּטֶהְרָה. עֵין שָׁם. וְהִנֵּה בְּהַקְשֵׁר לִזְוֵה נִכְתָּב כָּאִן אֵיזָה מַעֲשֵׂה מִפְּלֵא וְאִמְתִּי אֲשֶׁר הִיָּה עִם הַצְּדָקָת מֵרַת שָׂרָה כְּתוּן עֲלֶיהָ הַשְּׁלוֹם (סְבָתוֹ שֶׁל הַגְּאוּן הַרְבַּ אֲלֵיהֶוּ טְהַרְנֵי שְׁלִיט"א, רֹאשׁ יְשִׁיבַת בְּרַכֵּי יוֹסֵף, כָּאִן בְּבִנֵי בְּרַק). אֲשֶׁר זָכְתָה וְהִיָּתָה מֵאוֹתָן יְלִדוֹת קְטָנוֹת אֲשֶׁר הָיוּ מְשֻׁרְתוֹת בְּבֵיתוֹ שֶׁל רַבֵּינוּ, וְהִיָּתָה אִזּוֹ יְתוּמָה קְטָנָה בַּת י"א שָׁנָה, (וְהִיָּתָה אוֹמֶרֶת שֶׁמִּפְּיוֹן שֶׁכֵּלֵן הָיוּ רֹצוֹת לְזוֹבוֹת וּלְשִׁמְשׁ אֶת רַבֵּינוּ בְּהַכְנַת הַמַּאֲכָלִים וְהַמְשָׁקִים, לְכֵן הָיוּ מִתְחַלְפוֹת וְכָל אַחַת הִיָּתָה מְשֻׁמֶשֶׁת יוֹם אֶחָד אוֹ יוֹמִים, וְאַחַר כֵּן מִתְחַלְפֶּת בְּחִבְרָתָהּ (וְכוּ'). וְכֵן הִיָּה הַמַּעֲשֵׂה הַמִּפְּלֵא אֲשֶׁר הָיָה עִם מֵרַת שָׂרָה כְּתוּן עֲלֶיהָ הַשְּׁלוֹם בְּיְלִדוֹתָהּ, כְּפִי שֶׁשִׁמְעֵתִי מִיְלִדֶיהָ וּנְכֻדֶיהָ אֲשֶׁר שָׁמְעוּ מִפִּיהָ: יוֹם אֶחָד כִּשְׁהַגִּיעָה זְמַנָּה לְשִׁמְשׁ בְּבֵיתוֹ שֶׁל רַבֵּינוּ, הִגִּיעַ רַבֵּינוּ לְבֵיתוֹ וְעָלָה מִיַּד לְחַרְרוֹ אֲשֶׁר הִיָּה בְּעֲלִיָּה (וְשָׁם הִיָּה עוֹסֵק בְּתוֹרָה כָּל יָמָיו כְּמִפְרָסֵם). וְאָמְרוּ לָהּ בְּנֵי הַבַּיִת שֶׁתְּכִין לְרַבֵּינוּ כּוֹס חֲמִין לְשִׁתוֹת וְתַגִּישׁ לוֹ. הַסְתַּכְּלָה הִילָדָה שָׂרָה כְּתוּן בְּעֲלִיָּה וְרֹאמָה לְפָנֶיהָ אִישׁ אֶחָד יוֹשֵׁב עִם רַבֵּינוּ וְלוֹמְדִים יְחָד, וְהִכִּינָה לָהֶם שְׁתֵּי בּוֹסוֹת לְשִׁתוֹת. וְכֹאֲשֶׁר עָלְתָה לְעֲלִיָּה רֹאמָה שָׁם אֶת רַבֵּינוּ יוֹשֵׁב לְבָדוֹ, וְהִתְפָּלֵא רַבֵּינוּ וְשָׁאַל אוֹתָהּ לָמָּה הִכִּינָה שְׁתֵּי בּוֹסוֹת, וְעֲנָתָה לוֹ שֶׁרֹאמָה שִׁיּוֹשֵׁב עִמּוֹ עוֹד אִישׁ אֶחָד וְהִכִּינָה גַם לוֹ לְשִׁתוֹת. וְכִשְׁשָׁמַע זֹאת רַבֵּינוּ אָמַר לָהּ: זָכִית לְרֹאוֹת אֶת אֲלֵהוּ הַנְּבִיא. וְהִזְכִּירָה רַבֵּינוּ שֶׁלֹּא

יחד עם דבקותו ואהבתו לבוראו, ואהבתו לתורה שהיתה אש יוקדת בלבבו וכמו שרואים מכל ספריו (ועין בהקדמה לספרו בן איש חי מה שכותב על אהבתו לתורה דברים נוראים ומבהילים), וכל חייו היה עוסק ועמל בתורה לשמה ובעבודת התפלה ותקוני הנפש, ומיחד ומטהר כל מעשיו לשם שמים לכבוד בוראו, וכמו שרואים מהקדמותיו לספריו כמה היה נזהר ונרא וחרד שכל תורתו ומעשיו יהיו זכים וטהורים לכבוד השם יתברך ולעשות רצונו, והכל מגדל אהבתו ודבקותו בבוראו.

ואת כח קדשתי וטהרתו הכניס רבינו לתוך ספריו הרבים, וכמאמרו המפרסם של הבעל שם טוב הקדוש "כח הפועל בנפעל", כך שכל הלומד בספריו מרגיש מיד נעימות נפלאה של קדשה וטהרה..

תגלה מה שראתה לאף אדם. וכך עשתה מרת שרה בתוך עליה השלום, שמרה על סוד זה מלגלותו במשך כל ימי חייו של רבינו, ורק לאחר פטירתו ספרה זאת למשפחתה. עד כאן המעשה. ומזה נביר ונלמד אפס קצתו מגדלתו של רבינו אשר זכה לגלוי אליהו זכרוננו לברכה.

גלויים רוחניים

ובהקשר לגלויים הרוחניים אשר היו לרבינו, בדאי להוסיף גם את המעשה המפלא אשר ספר חכם רבי יהושע שרפני זכר צדיק לברכה (כפי ששמעתי מפי אחד מנכדיו שהוא תלמיד חכם גדול ומפלא שליט"א, מעיר הקדוש ירושלים, ואמר לי ששמע עבדה זאת מסבו הוא רבי יהושע שרפני עצמו שהיה בעל המעשה) והוא, בדומנו של רבינו זכר צדיק לברכה היו מתהלכות בבגדד שמועות מפלאות על גלויים רוחניים שמתגלים לרבינו, וזה היה על ידי שבאשר היה רבינו עוסק בתורה לבדו בחדרו, היו רואים בחדרו אנשים זרים או שומעים מחדרו קולות של אנשים זרים ולא ידועים.

והנה פעם אחת באשר נודע לחכמי הישיבה שבעת הזאת נשמעים מחדרו של רבינו אותם קולות הלא ידועים, ורצו לחקר את פשרם של קולות אלו, ומי הוא זה אשר מתגלה לרבינו, ולזה בחרו חכמי הישיבה את רבי יהושע שרפני זכר צדיק לברכה שהוא יהיה השליח לברר הדבר, ושלחו אותו לשאל את רבינו איזה קשירה בחכמת הקבלה אשר שמו בפיו, והוא יעלה לעליה ויכנס לחדרו של רבינו לשאל הקשירה, ואז יראה מי נמצא בחדרו וימה פשרם של האנשים הזרים אשר נמצאים עמו. וכך עשה חכם רבי יהושע שרפני זכר צדיק לברכה. והנה בהיותו עולה במדרגות העליה, פתאם יצא לקראתו רבינו מחדרו, ופנה אליו, ואמר: חכם יהושע, בישיבה שאלהם שאלהם כף וכף, לך ואמר להם שהתשובה היא כף וכף. ומיד נכנס חזרה לחדרו וסגר הדלת אחרי... זכותו יגן עלינו, אמן.

כִּידוּעַ וּמִפְרָסָם לְכָל, שְׂרֵב גְּדוּלֵי יִשְׂרָאֵל בְּנֵי סִפְרָד שֶׁבְּדוֹר הַזֶּה, כָּלֵם הוֹלְכִים וּמִתְנַהֲגִים עַל פִּי פְּסָקֵינוּ שֶׁל רַבֵּינוּ בְּסִפְרוֹ בֶּן אִישׁ חַי (וְכוּן גַּם שִׁמְעֵתִי מִהֶרֶב הַגָּאוֹן רַבֵּי אַרְיֵה הַרְאֵל שְׁלִיט"א, חֲתָנוּ שֶׁל רַבֵּינוּ גָּאוֹן וְקְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל, אִישׁ הָאֱלֻקִּים, רַבֵּי יִשְׂרָאֵל אַבּוּחֲצִירָא (הַבְּאֵבָא סְאֵלִי) זְכוּרֵנוּ צְדִיק וְקְדוֹשׁ לְבָרְכָה לַחַיִּי הָעוֹלָם הַבֵּא, שֶׁכָּל הַנְּהֻגוֹתַי וְדַרְכֵי שֶׁל חֲמִיּוֹ הַבְּאֵבָא סְאֵלִי זְכוּתוֹ יִגַן עָלֵינוּ, הֵיוּ עַל פִּי פְּסָקֵי רַבֵּינוּ הַכְּתוּבִים בְּסִפְרָ בֶּן אִישׁ חַי...)

— ❧ לימוד היומי - יז אלול ❧ —

(ד) גְּדוּל הַדּוֹר – חַד בְּדָרָא בְּנַגְלָה וּבְנִסְתָּר

וְהִנֵּה לְדַבֵּר בְּשִׁבְחוֹ שֶׁל צְדִיק, הוּא רַבֵּינוּ זְכָר צְדִיק לְבָרְכָה, זֶה אֵין בְּכַחֲנוּ כְּלָל, כִּי אֵין אֲתָנוּ יוֹדֵעַ עַד מָה וְאַפְלוּ מְקַצֵּת מִן הַמְּקַצֵּת מִגְדְּלָתוֹ לְאֵין שְׁעוֹר שֶׁל רַבֵּינוּ זְכָר צְדִיק לְבָרְכָה, הָאֲדָם הַגְּדוּל בְּעֻנְקִים אֲשֶׁר בְּתוֹרָתוֹ וְיִרְאָתוֹ וּמַעֲשָׂיו הֵיוּ חוּבֵק מִמֶּשׁ זְרוּעוֹת עוֹלָם, בְּקִי בְּכָל חֲדָרֵי וּמְכַמְנֵי הַתּוֹרָה, וְהָיָה בְּבַחֲיִנַת "חַד בְּדָרָא" בְּדוֹרוֹ, שֶׁמִּמֶּשׁ כָּל חֲלָקֵי הַתּוֹרָה הַנְּגַלָּה וְהַנִּסְתָּר גַּם יַחַד הֵיוּ אֲגוּדִים וְקְשׁוּרִים בְּלִבָּבוֹ בְּעֻמְקוֹת נִפְלְאוֹהָ. וְכָל הַרְוָאָה יִרְאָה שֶׁכָּבֵר כְּמָה דוֹרוֹת מְלַכְנֵי דוֹרוֹ שֶׁל רַבֵּינוּ לֹא נִמְצָא אָדָם גְּדוּל כְּזֶה שִׁיְהִיָּה גְּדוּל וּבְקִי וְשֶׁלֵּם לְגַמְרֵי בְּכָל חֲלָקֵי הַתּוֹרָה הֵן בְּתוֹרַת הַנְּגַלָּה וְהֵן בְּתוֹרַת הַנִּסְתָּר, כִּי כִּידוּעַ הֵיוּ כְּאֵלֶּה מִרְבוּתֵינוּ הָאֲחֵרוֹנִים שֶׁהֵיוּ גְּדוּלִים מְאֹד בְּעֵקֶר בְּתוֹרַת הַנְּגַלָּה, וְהֵיוּ כְּאֵלֶּה שֶׁהֵיוּ גְּדוּלִים מְאֹד בְּעֵקֶר בְּתוֹרַת הַנִּסְתָּר, אֲבָל רַבֵּינוּ הָיָה גְּדוּל וְשֶׁלֵּם בְּשְׁתֵּי הַתּוֹרוֹת יַחַד גַּם בְּנַגְלָה וְגַם בְּנִסְתָּר, וְתוֹרָתוֹ שֶׁל רַבֵּינוּ וְצְדִקוֹתוֹ הֵיוּ מְכַרְזִים עָלָיו בְּכָל קְצוֹת תֵּבֵל, וּמִכָּל תְּפֻצוֹת יִשְׂרָאֵל הֵיוּ שׁוֹלְחִים אֵלָיו שְׂאֵלוֹת הֵן בְּנַגְלָה וְהֵן בְּנִסְתָּר.

(ה) רַבֵּינוּ הָיָה חַד בְּדָרָא שֶׁהֵיוּ יוֹדֵעַ וּמִבִּין בְּתוֹרַת הָאֵר"י זְכוּרֵנוּ לְבָרְכָה לְעֻמְקָם וּלְאֲמַתָּתָם – כָּל הַמְּקַבְּלִים

מתקופת רבינו עד היום, כלם הולכים לאור פסקי הלכותיו
והבנתו של רבינו בתורת האר"י זכרונו לברכה

ותורתו של רבינו מפרסמת היא הן בהלכותיו של תורת
הנגלה והן בהלכותיו של הנסתר על פי רבינו האר"י זכרונו
לברכה, וכידוע שכל הנהגותיו של רבינו הם על פי עמקות דברי
האר"י זכרונו לברכה שרבינו היה חד בדרא שהיו ידוע ומבין בתורת
האר"י זכרונו לברכה לעמקם ולאמתתם. כן שכל המקבלים
מתקופת רבינו עד היום, כלם הולכים לאור פסקי הלכותיו והבנתו
של רבינו בתורת האר"י זכרונו לברכה.

ואל תתמה על זה קורא יקר מנין לנו זה שאנו מכנים את רבינו
"חד בדרא" בגדלותו בתורה, והרי היו בדורו כמה גדולים מאד הן
בחכמי ספרד והן בחכמי אשכנז שבאותו דור.

ו) בעל הלשם בקש הסכמה מבעל בן איש חי

אבל בא נא וראה מה אמר על רבינו אחד מגדולי חכמי ישראל
שבאותו הדור, הוא רבינו הקדוש המקבל האלקי רבי שלמה
אלשיב זכר צדיק וקדוש לברכה (שהוא סבו של מרן הגאון רבי
יוסף שלום אלשיב שליט"א) בעל הספר הנורא "לשם שבו
ואחלמה" פרוש על העץ חיים (והיה נחשב כאחד מגדולי הדור
ההוא, וכמו שידוע ומפרסם שמרן בעל החפץ חיים והמשנה ברורה
נסע לראותו ולחזות בנעם פניו, וגם אמר לאחד שהלך לפגוש את
בעל הלשם, שכדאי לראותו, כי מי יודע אם בעולם הבא נזכה
לראות אותו).

וקדם נכתב את ספור הדברים, דהנה כידוע פאשר הוציא בעל
הלשם הנזכר לעיל את ספרו "לשם שבו ואחלמה" לאור, שלח אותו
לרבינו הבן איש חי לתת לו הסכמה על ספרו, ורבינו כידוע שמח
מאד על הספר ואמר על בעל הלשם שהוא "ארי במסתרים".
וכששמע בעל הלשם זכר צדיק לברכה שרבינו זכר צדיק לברכה היה
ניחא לו מאד ושמח מאד מספרו, אמר על זה שאם היה יודע
שרבינו יסכים לספרו היה כבר מוציא את החלק השני, כי מחמת

ענותנותו לא היה מחזיק את חכמתו למאומה, ושמחתו של רבינו מספרו עודדה אותו להוציא לאור גם את החלק השני (ומרן הגאון רבי שלמה זלמן אוירבך זכר צדיק לברכה, היה רגיל לספר עבדה זאת, ומוסיף ואומר שמכאן רואים שגם אדם גדול זקוק לעידוד).

לימוד היומי - יח אלול

והנה בהקשר לספור זה, מצאתי בחסדי השם יתברך דבר נפלא במאסף התורני הנקרא "ישורון" (חלק ה' עמוד תרס"ד) שם מביא מכתב¹ מרבי צבי הירש פרבר זכר צדיק לברכה שהיה רבה של העיר לונדון, וזכה לשמש תקופה מסיימת את בעל הלשם, ושמע מפניו הרבה דברי תורה וחקמה. וכותב שם בין היתר במכתבו, ששאל את בעל הלשם למה לא לקח הסכמה על ספרו לשם שבו ואחלמה, ומתשובתו של בעל הלשם נלמד ונכיר את גדלתו של רבינו בעיני חכמי דורו. וזה לשונו של רבי צבי הירש פרבר: ילדות היתה בי כי שאלתי (את בעל הלשם) למה לא יקבל הסכמות (על ספרו לשם שבו ואחלמה). ואמר לי, כי אחד הוא יודע, **חד בדרא בנגלה ובנסתרות, והוא הגאון הנורא רבינו יוסף חיים מבגדד זכותו יגן עלינו, כי ראה ספריו בנגלה ובנסתרות והפיר רב גדלותו, יחיד בדור. ושלח לו כתביו ונתעכב הרבה שבועות תשובתו, זאת אומרת כי עין בהם הרבה, והסכים וכו', עד כאן לשונו עין שם.**

ז) בעל אחיעזר והחפץ חיים על הפן איש חי

ותאר זה של יחיד בדור וחד בדרא, לא היתה רק דעתו של בעל הלשם על רבינו, אלא כך גם היתה דעתו של עוד אחד מגדולי רבותינו שבאותו דור, הוא רבן של כל בני הגולה מרן רבי חיים עוזר גרודזינסקי זכר צדיק לברכה בעל שאלות ותשובות אחיעזר, וכך שמעתי מפי תלמיד החפץ חיים הוא הגאון הצדיק רבי מרדכי צוקרמן זכר צדיק לברכה (אשר נפטר בקיץ תשס"ב בירושלים

1 נהו המכתב נמצא אצל הגאון רבי שריה דבליצקי שליט"א.

בשכונת גבעת שאול, ובצעירותו למד בראדין בישיבת החפץ חיים, וזכה לשמעו מפי החפץ חיים בסוף ימיו שיחות ודברי חזוק, כפי שספר לי), ושמעתי מפיו, כי בצעירותו היתה שמועת אמת מפי הגאון רבי חיים עוזר גרודזינסקי (בעל שאלות ותשובות אחיעזר) הנזכר לעיל, שאמר **כי גדול הדור האמתי היה הפן איש חי**. ואני כשנודע לי דבר זה (מפי חברי וידידי הרב הגאון מנחם טוקר שליט"א, מפה בני ברק, אשר שמע זאת מאביו הגאון רבי אברהם יצחק טוקר שליט"א מירושלים, אשר שמע בן מפי רבי מרדכי צוקרמן זכר צדיק לברכה), שאלתי את רבי מרדכי צוקרמן זכר צדיק לברכה עצמו בכדי לאמת דברים אלו, ואמר לי שזה אמת ויכול אני לפרסם זאת בשמו. (וצדיק וחסיד זה תלמיד החפץ חיים רבי מרדכי צוקרמן זכר צדיק לברכה, ידוע הוא שהיה דיין גדול ודובר אמת בלבבו, וכל דבריו מזקקים ומאמתים, כמפרסם).

— לימוד היומי - יט אלול —

ח) הגאון הקדוש מבעלז רבי יהושע רקח זכרוננו צדיק וקדוש לברכה לחיי העולם הבא מעיד שהפן איש חי הוא הגדול בדורו – תורתו ויראתו קדשתו ופרישותו של רבינו היו מכריזים עליו מסוף העולם ועד סופו – וגם במתיבתא דרקיעא היו מכריזים עליו הזהירו בפלוני ובתורתו

ולא רק זאת, אלא שמעו של רבינו היה נודע כנחיד בדורו גם בפולין אצל אחד מגדולי האדמו"רים דאז, הוא הגאון הקדוש והנורא, איש האלקים ובעל רוח הקדש, האדמו"ר השני של חסידי בעלז, רבי יהושע רקח זכר צדיק וקדוש לברכה (אשר היה נחשב כמעט כגדול האדמו"רים בדור ההוא), והוא כפי ששמעתי דבר נפלא אצל הרבה מחסידי בעלז, ומהתלמידי חכמים שבהם, (וימהם הוא הגאון הצדיק רבי יעקב גרינולד שליט"א) ואמרו לי שהוא דבר מקבל ומפרסם וידוע ביניהם, שכאשר בשנת תרנ"ד נפטר האדמו"ר השני של חסידי בעלז, הוא הגאון הקדוש רבי יהושע רקח זכר צדיק לברכה הנזכר לעיל, אמר עליו בנו, הוא הגאון

הקדוש רבי יששכר דב רקח (מי שהיה אחר כך האדמו"ר השלישי של חסידי בעלז) שאמר לו אביו רבי יהושע הנזכר לעיל, שלא יכתבו עליו על מצבת קבורתו יחיד בדורו (כפי שכתבו על אביו, הוא האדמו"ר הראשון רבי שר שלום רקח זכר צדיק וקדוש לברכה, שכתבו על מצבת קבורתו יחיד בדורו), אבל עליו לא יכתבו כן, מפני שהיחיד בדור הזה הוא רבי יוסף חיים הנמצא בבגדד, והוא היחיד בדורו. וכך באמת היה שעל מצבת קבורתו של רבי יהושע רקח הנזכר לעיל לא כתבו יחיד בדורו (למרות שמצד גדלתו שאין לשער היה ראוי לכנוי זה, כמפרסם), ומחמת זה לא כתבו כן גם על בנו אחריו האדמו"ר השלישי רבי יששכר דב רקח זכר צדיק לברכה. והנה, בשנת פטירתו של רבי יהושע רקח זכר צדיק לברכה שהיתה שנת תרנ"ד, היה אז רבינו יוסף חיים זכר צדיק לברכה בעל הבן איש חי, כבן ששים שנה לחייו. והוא דבר פלא שבאותו זמן עדין לא הוציא רבינו את ספרו הבן איש חי לאור, ואם כן מהיכן שמע עליו רבי יהושע רקח זכר צדיק לברכה. אין זאת אלא שתורתו ויראתו קדשתו ופרישותו של רבינו היו מכריזים עליו מסוף העולם ועד סופו. וגם במתיבתא דרקיעא היו מכריזים עליו הזהרו בפלוני ובתורתו".

ומלבד שלשת אדירי עולם אלה, שהם בעל הלשם, ובעל שאלות ותשובות אחיעזר, והאדמו"ר השני לחסידות בעלז, כך גם אמר על רבינו עוד אחד מגדולי וגאוני הדור ההוא, הוא רבי חיים ברלין זכר צדיק לברכה (בנו של הנצי"ב מוולוז'ין) בהספידו את רבינו בירושלים (מובא בספר נשמת חיים, דרשות רבי חיים ברלין,

171) רבינו הקדוש יצחק מסקווירא זכותו יגן עלינו מעיד: כתב בספר סידנא בבא סאלי (עמוד ר"ז) וזה לשונו: ספר הרב החסיד יוסף אליהו דייטש זכר צדיק לברכה, כי אחד האדמו"רים המפרסמים, רבי יצחק מסקווירא זכותו יגן עלינו אמן, (שהיה אחד מגדולי האדמו"רים בדור ההוא. מחסידי עליון כמפרסם), אמר, כי תפלותיו עולות לרקיע ומשיגות את תפלות כל החכמים, מלבד חכם אחד בבבל שתפלותיו משיגות אותו, ולכן הוא חיב לקשר את תפלתו עם תפלות החכם הבבלי כדי שתעלה למרום לפי סדר הדורות, והפוננה לרבי יוסף חיים זכר צדיק לברכה, עד כאן לשונו.

הספר על רבי יוסף חיים מבגדד, עמוד ל"ז) ובין היתר אמר על רבינו: **בְּקִי בְּכָל הַתּוֹרָה וּבַחֲכָמַת הָאֲמֵת, וְלֹא הִנִּיחַ כְּמוֹתוֹ.**

והגאון רבי משה צדקה שליט"א ראש ישיבת פרת יוסף, אמר לי ששמע מאביו הוא מרן הגאון רבי יהודה צדקה זכר צדיק לברכה, שהרידב"ז (שכבר הזכרנו אותו לעיל) אמר על רבינו **הֵבֵן אִישׁ חַי, שְׁהוּא הָיָה הָרֶבֶן שֶׁל כָּל בְּנֵי הַגּוֹלָה.**

❖ לימוד היומי - כ אלול ❖

ט) בְּשָׁמַיִם וּבַמִּיתֵבְתָא דְרַקִּיעַ נִתְקַבְּלָה תּוֹרַתּוֹ שֶׁל רַבִּינוּ

ובאמת לא רק זאת שתורתו של רבינו היתה מכרזת עליו בכל העולם כּלוּ, והיתה מקבּלת ורצויה על כל חכמי דורו, אלא אפלו גם בְּשָׁמַיִם וּבַמִּיתֵבְתָא דְרַקִּיעַ נִתְקַבְּלָה תּוֹרַתּוֹ שֶׁל רַבִּינוּ וְהַסְפִּימוּ עֲלֶיהָ שֶׁהִיא תּוֹרַת אֱמֶת וּמְפּוֹמָא דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, וְזֶה נוֹדַע עַל יְדֵי הַמַּעֲשֶׂה הַמְּפֹלֵא וְהַמְּפֹרָס אֲשֶׁר הָיָה בְּשֵׁנַת תַּשְׁט"ו עַל יְלַד אֲשֶׁר נוֹלַד לְמִשְׁפַּחַה מַעֲדַת הַחֲסִידִים בִּירוּשָׁלַיִם, וְכֹאֲשֶׁר הָיָה בֶן אַרְבַּע שָׁנִים לְעֶרְךָ, רָאוּ כָּלֵם שֶׁהָיָה בְּקִי וְאוֹמֵר בְּעַל פֶּה בִּשְׁ"ס וּבְרֵאשׁוֹנִים דְּבָרִים שֶׁלֹּא שָׁמְעָה אֲזָנוֹ בְּגִלְגּוֹל זֶה כָּלֵל. (וְהֵבִיא מַעֲשֶׂה זֶה גַם מֵרֶן הַסְטִיפֶעֶלְעֶר בְּעַל הַקְּהֵלוֹת יַעֲקֹב בְּסִפְרוֹ חַיִּי עוֹלָם פָּרָק י"ב עֵין שָׁם. וְאֲנִי שָׁמַעְתִּי מַעֲשֶׂה זֶה עִם כָּל פְּרָטִיו מִפִּי אַחִיו הַגְּדוֹל שֶׁל אוֹתוֹ יְלַד שְׁגֵר כָּאֵן בְּשִׁכְנוּתָנוּ בְּבִנֵי בְרַק) [וְאֲנִי הִקְטָן גַּם בֶּן בַּחֲנִיתִי אוֹתוֹ] וְהִנֵּה הָיוּ הַרְבֵּה תַלְמִידֵי חֲכָמִים שֶׁבָּאוּ לְרֵאוֹת וּלְבַחֵן אֶת הַיְלָד הַפֶּלֵא הַזֶּה, וּבִינֵיהֶם הָיָה מֵרֶן רֹאשׁ יְשִׁיבַת פְּרַת יוֹסֵף הַגְּאוֹן רַבִּי יְהוּדָה צְדָקָה זְכָר צְדִיק לְבָרְכָה, וְכִפִּי שָׁשְׁמַעְתִּי מִפִּי רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ סָאֵלֵם הַשֵּׁם יִשְׁמְרֵהוּ וַיַּחֲיֵהוּ (הַמוֹצִיא לְאוֹר אֶת כְּתָבֵי רַבִּינוּ יוֹסֵף חַיִּים הַחַדְשִׁים).

י) תּוֹרַתּוֹ שֶׁל רַבִּינוּ הִיא פְּתוּרַת הָרֵאשׁוֹנִים וּמְקַבְּלָת

וּרְצוּיָהּ בְּשָׁמַיִם

ומפי רבי יעקב כהן השם ישמרהו ויחיהו (בעל הוצאת ספרים "שיח ישראל"), אשר שמעו מפי הגאון רבי יהודה צדקה הנזכר

לעיל שהעיד שהוא בֶּחַן אֶת הַיָּלֵד הַמִּפְּלֵא הַהוּא גַם עַל סֵפֶר הַבֶּן אִישׁ חַי וְגַם אוֹתוֹ יָדַע (וְכֵן שְׁמַעְתִּי מִפִּי מֶרֶן הַגָּאוֹן רַבִּי אֶהְרֹן יְהוּדָה לֵיב שְׁטִינְמָן שְׁלִיט"א, שֶׁבְּאוֹתָהּ תִּקְוָה הִיָּה זֶה מִפְּרָסָם וְיָדְעוּ שְׁאוֹתוֹ הַיָּלֵד יָדַע גַּם אֶת הַסֵּפֶר בֶּן אִישׁ חַי). וְשְׁמַעְתִּי מִהַגָּאוֹן רַבִּי בְּרוּךְ שֶׁרְגָא שְׁלִיט"א, שֶׁאָמַר לוֹ רַבִּי יְהוּדָה צְדָקָה זָכָר צְדִיק לְבִרְכָה, שְׁהִיּוֹת שֶׁהַיָּלֵד הִיָּה בְּקֵי בְּסִפְרֵי הָרֵאשׁוֹנִים וְגַם בְּסֵפֶר בֶּן אִישׁ חַי, מִזֶּה נִלְמַד שֶׁתּוֹרַתוֹ שֶׁל רַבֵּינוּ הִיא כְּתוּרַת הָרֵאשׁוֹנִים וּמִקְבֻלַּת וּרְצוּיָה בְּשָׁמַיִם. וְשְׁמַעְתִּי מִרַבִּי יַעֲקֹב כֶּהֵן הַנִּזְכָּר לְעִיל, שֶׁרַבִּי יְהוּדָה צְדָקָה זָכָר צְדִיק לְבִרְכָה תֵּאָר לוֹ אִיךָ בֶּחַן אֶת הַיָּלֵד מִתּוֹרָה לְנִבְיָאִים וּמִנְבִּיאִים לְכַתוּבִים, וְאַחַר כֵּן גָּמְרָא וּמִשְׁנִיּוֹת וְסִפְרֵי רֵאשׁוֹנִים וְהַכֹּל יָדַע, וְאַחַר כֵּן שֶׁאֵלּוּ בְּסֵפֶר בֶּן אִישׁ חַי בְּכַמָּה מִקּוֹמוֹת וְהַיָּלֵד יָדַע לְהַמְשִׁיךְ לומר בַּעַל פֶּה אֶת הַבֶּן אִישׁ חַי. וְכִשְׁפָּר לוֹ זֹאת, בָּכָה רַבִּי יְהוּדָה צְדָקָה זָכָר צְדִיק לְבִרְכָה, וְאָמַר לוֹ שֶׁזֶה פֶּלֶא אִיךָ זָכָה רַבֵּינוּ לְדַבֵּר כֵּזֶה, שֶׁזֶה הִיָּה רַק קְרוֹב לְחַמְשִׁים שָׁנָה לְאַחַר פְּטִירַתוֹ, וְכִבֵּר זָכָה שֶׁתּוֹרַתוֹ נִתְקַבְּלָה לְתוֹרַת אֲמַת וּמִלְמָדִים אוֹתָהּ בְּשָׁמַיִם.

יא) תּוֹרַתוֹ שֶׁל רַבֵּינוּ נִתְקַבְּלָה בְּשָׁמַיִם, וְתּוֹרַתוֹ תּוֹרַת אֲמַת, וְכֹל מִי שֶׁעוֹסֵק בְּסִפְרָיו שֶׁל הַבֶּן אִישׁ חַי עוֹסֵק הוּא בְּתוֹרַת אֲמַת

וְרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ סָאֵלִם אָמַר לִי, שֶׁלְאַחַר שֶׁאָמַר לוֹ רַבִּי יְהוּדָה צְדָקָה זָכָר צְדִיק לְבִרְכָה שֶׁהוּא עֲצָמוֹ בֶּחַן אֶת הַיָּלֵד עַל הַסֵּפֶר בֶּן אִישׁ חַי וְיָדְעוּ, הוֹסִיף וְאָמַר לוֹ רַבִּי יְהוּדָה צְדָקָה זָכָר צְדִיק לְבִרְכָה, שֶׁמִּעֲבֹדָה נִפְלְאָה זֶה נִלְמַד שֶׁתּוֹרַתוֹ שֶׁל רַבֵּינוּ נִתְקַבְּלָה בְּשָׁמַיִם, וְתּוֹרַתוֹ תּוֹרַת אֲמַת, וְכֹל מִי שֶׁעוֹסֵק בְּסִפְרָיו שֶׁל הַבֶּן אִישׁ חַי עוֹסֵק הוּא בְּתוֹרַת אֲמַת. וְלָכֵן פָּקַד רַבִּי יְהוּדָה צְדָקָה זָכָר צְדִיק לְבִרְכָה עַל רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ סָאֵלִם הַשֵּׁם יִשְׁמְרֵהוּ וַיַּחֲיֵהוּ, שֶׁיַּעֲסֵק וַיִּשְׁתַּדֵּל בְּכֹל כַּחוֹ לְהַתְעַסֵּק בְּהַדְפַּסַּת סִפְרֵי וְכַתְבֵּי רַבֵּינוּ יוֹסֵף חַיִּים בַּעַל הַבֶּן אִישׁ חַי וְלְהוֹצִיאֵם לְאוֹר, וַיִּשְׁקִיעַ בָּזֶה אֶת כָּל הוֹנוֹ וּמְרָצוֹ, כִּי תּוֹרַתוֹ שֶׁל רַבֵּינוּ תּוֹרַת אֲמַת הִיא וּמִקְבֻלַּת וּרְצוּיָה בְּשָׁמַיִם.

(נִעְתַּק מִתּוֹךְ הַקְדַּמַּת "אוֹצְרוֹת פְּסְקֵי הַבֶּן אִישׁ חַי" עִם הַעֲרוֹת וְהוֹסְפוֹת)

(יב) קיִּמוּ וְקִבְלוּ הַיְּהוּדִים קֹהֵל עֵדַת יִשְׂרָאֵל לְהַחְזִיק בְּלַמּוּד הַקְּדוּשׁ שֶׁל הַתְּקוּנִים וְהַזְהַר יַחֲדָה וְרַבִּים מִנְעַר וְעַד זְקֵן

מִזְמַן אֲשֶׁר הֵצִיץ וְזָרַח אֹרֹךְ יְקָרוֹת שֶׁל שְׁנֵי מְאוּרוֹת הַגְּדוֹלִים סֵפֶר הַתְּקוּנִים וְסֵפֶר הַזְהָרָה קִיִּמוּ וְקִבְלוּ הַיְּהוּדִים קֹהֵל עֵדַת יִשְׂרָאֵל לְהַחְזִיק בְּלַמּוּד הַקְּדוּשׁ שֶׁל הַתְּקוּנִים וְהַזְהָרָה יַחֲדָה וְרַבִּים מִנְעַר וְעַד זְקֵן, וְהִגֵּם דָּאִין לְאֵל זָדָם לְהַשִּׁיג וּלְהַבִּין סוּד אֲמָרוֹת טְהוּרוֹת שֶׁבְּסִפְרֵי הַקְּדוּשִׁים הָאֵלֶּה, אֲף עַל פִּי כֵן שׁוֹתִים בְּצִמָּא אֶת דְּבָרֵיהֶם וּמִתְּלַהְבִּין בְּקִרְיָתָן מֵאֵד מֵאֵד.

(רַבֵּנוּ יוֹסֵף חַיִּים, הֵבֵן אִישׁ חֵי, בְּהַקְדַּמַת הַתְּקוּנִים בְּנִיחוּ)

(יג) הַטַּעַם שֶׁנִּתְפַּשֵּׁט לַמּוּד הַתְּקוּנִים בְּיַמֵּי הַתְּשׁוּבָה יוֹתֵר מִן הַזְהָרָה

הֵנִי מִיְלֵי מַחֲיִים, מוֹדַעַת זֹאת בְּכָל הָאֲרָץ מִזְמַן אֲשֶׁר הֵצִיץ וְזָרַח אֹרֹךְ יְקָרוֹת שֶׁל שְׁנֵי הַמְּאוּרוֹת, סֵפֶר הַתְּקוּנִים וְסֵפֶר הַזְהָרָה, קִיִּמוּ וְקִבְלוּ הַיְּהוּדִים קֹהֵל עֵדַת יִשְׂרָאֵל לְהַחְזִיק בְּלַמּוּד הַקְּדוּשׁ שֶׁל סֵפֶר תְּקוּנִים וְהַזְהָרָה יַחֲדָה וְרַבִּים, מִנְעַר וְעַד זְקֵן. וְהִגֵּם דָּאִין לְאֵל זָדָם לְהַשִּׁיג וּלְהַבִּין סוּד אֲמָרוֹת טְהוּרוֹת שֶׁבְּסִפְרֵי הַקְּדוּשִׁים הָאֵלֶּה, אֲף עַל פִּי כֵן שׁוֹתִים בְּצִמָּא אֶת דְּבָרֵיהֶם וּמִתְּלַהְבִּים בְּקִרְיָתָם מֵאֵד מֵאֵד.

בְּרַם אִם הַחְזִיקוּ בְּמִקּוֹם אֶחָד בְּלַמּוּד זֶהֶר הַקְּדוּשׁ מֵאֵה אֲנָשִׁים, הִנֵּה בְּלַמּוּד הַתְּקוּנִים מַחְזִיקִים אֶלְף אֲנָשִׁים, כִּמְעַט רַב בְּעֵלֵי בְּתִים מַחְזִיקִים בְּלַמּוּד הַתְּקוּנִים. וְזֶה דְרָכָן וּמִנְהַגָם בְּכָל שְׁנָה וְשְׁנָה. וְהַטַּעַם שֶׁנִּתְפַּשֵּׁט לַמּוּד הַתְּקוּנִים בְּיַמֵּי הַתְּשׁוּבָה יוֹתֵר מִן הַזְהָרָה, כִּי כָּל אָדָם אֲשֶׁר יַחְטָא הוּא פּוֹגֵם יוֹתֵר בְּעֲשִׂיָה בְּאֲצִילוֹת בְּרִיאָה וְצִירָה עֲשִׂיָה שְׁבָה, וְיָדוּעַ כִּי הַשְּׁבָעִים תְּקוּנִים שֶׁעֲשָׂה רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאִי, זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ אֲמוֹן, כִּינּוּן שְׁנִדְרָשִׁים יוֹתֵר בְּדֶרֶךְ הַמְּסֻפֵּר, עַל כֵּן לַמּוּדָם מִתְקַן בְּעוֹלָם עֲשִׂיָה יוֹתֵר שֶׁשֵּׁם הוּא סוּד הַמְּסֻפֵּר וְהַחְשׁוּבּוֹן. לָכֵן בְּיַמֵּי הַתְּשׁוּבָה הַכֹּל רָגִילִים בְּסֵפֶר הַתְּקוּנִים.